

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 44α
ΑΘΗΝΑΙ - 118
ΤΗΛ. 32 34 268

Αθήναι, 30 Νοεμβρίου 1978

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Απολογιστικός Πραχθένων

Αγαπητές φίλες,

Ύστερα από την εμπιστοσύνη που μās δείξατε τό Φλεβάρη τοῦ 1978 με την ανανέωση τῆς ἐντολῆς σας, ἐπιθυμοῦμε κάθε προσπάθειά μας νά ἔχει ὄλα τὰ μέλη τοῦ Σ.Ε.Ε συνεργάτες καί συμβούλους, γιά τήν ὀλοκλήρωση τῶν σκοπῶν καί τῶν στόχων μας.

Στό διάστημα που πέρασε δέν ἔχουμε νά ἀναφερθοῦμε σέ πολύπλευρη ἀξιοποίηση τῶν μελῶν καί τῶν ἐπιτροπῶν μας παρόλο που ἡ παρουσία μας, ὅπως θά δοῦμε παρακάτω, ἦταν ἱκανοποιητική σέ ἐπιστημονικά, πολιτιστικά, κοινωνικά καί ἔθνικά θέματα.

Γιά τήν τέταρτη ἐπέτειο ἀπό τήν τουρκική εἰσβολή καί τό πραξικόπημα στήν Κύπρο, ὁ Σ.Ε.Ε κυκλοφόρησε τόν Ἰούλιο ἀφίσσα, με τό σύνθημα «Λευτεριά καί δικαιοσύνη γιά τήν Κύπρο», που με τήν ἔγκριση τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν τοποθετήθηκε στά μέσα συγκοινωνίας (λεωφορεία, τραίνα) καί σιδηροδρομικούς σταθμούς. Ἐπίσης τὰ ΕΛ.ΤΑ. ἀπό τίς 15 Ἰουλίου ὡς τίς 15 Αὐγούστου σφράγιζαν τήν ἀποστελλόμενη ἀλληλογραφία με εἰδική «σφραγιστική δακτύλιο», με τό ἴδιο σύνθημα. Στήν πρωτοβουλία μας αὐτή συνεργασθήκαμε με τήν Πανελλήνια Ἐνωση Συμπαράστασης γιά τήν Κύπρο.

Ὁ Σ.Ε.Ε. ἀντιπροσωπεύτηκε στό μνημόσυνο τοῦ Μακάριου στήν Κύπρο με τήν συμπλήρωση ἐνός ἔτους ἀπό τόν θάνατό του.

Σαράντα περίπου μέρες μετά τοὺς μεγάλους σεισμούς, 6-8 Αὐγούστου μιὰ ὀμάδα ἀπό μέλη μας πῆγε στή Θεσσαλονίκη. Ἐπισκέφτηκαν τοὺς καταυλισμούς καί σεισμόπληκτα χωριά καί συζήτησαν γιά τίς συνθήκες διαβίωσης καί γιά τίς ἀνάγκες καί τὰ προβλήματα που ἔπρεπε νά ἀντιμετωπισθοῦν. Τό Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων διέθεσε 20.000 δρχ. γιά παιγνίδια καί γραφική ὕλη γιά τὰ παιδιά τῆς Θεσσαλονίκης. Δόθηκαν καί ἄλλες 10.000 δρχ γιά τόν ἴδιο σκοπό στή μνήμη τῆς Σόφης Κουκουβίτου, με τήν συμπλήρωση ἐνός χρόνου ἀπό τόν θάνατό της.

Διάφορες ἐκδηλώσεις τοῦ Σ.Ε.Ε στό χρονικό διάστημα που πέρασε.

Τήν πρώτη Πέμπτη τοῦ Ἀπρίλη ὀργανώθηκε στά γραφεῖα μας ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στή μέρα τῆς γυναίκας με προβολή τῆς ταινίας τῆς κ. Πόπης Ἀκλουῆ «Οἱ γυναῖκες σήμερα». Ἐγινε ἀνάλυση ἀπό τήν ἴδια καί ἀκολούθησε συζήτηση.

Στίς 14 τοῦ Ἀπρίλη τοῦ 1978 ὀργανώθηκε ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στή μνήμη τῆς Ἀγνῆς Ρουσοπούλου ἀπό τόν Σύνδεσμο Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, τόν Σύνδεσμο γιά τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκας καί τόν Δικηγορικό Σύλλογο Ἀθηνῶν. Ὁμιλήτρια ἀπό μέρους τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἦταν ἡ φίλη τῆς τιμῶμενης Κα Ζωή Μελά-Ἰωαννίδη μέλος τοῦ Σ.Ε.Ε.

Στό σεμινάριο που ἔγινε στήν Βιέννη με θέμα «γυναῖκες καί παγκόσμιος ἀφοπλισμός», στίς 17 μέχρι 21 Ἀπριλίου, ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἐκπροσωπήθηκε ἀπό τή σύμβουλο Διεθνῶν Σχέσεων τοῦ Συνδέσμου Κα Φλόρα Καμάρη ἡ ὀποία ἐκπροσώπησε καί τή Διεθνή Ὁμοσπονδία Ἐπιστημόνων Γυναικῶν.

Στίς 11 τοῦ Μάη ἔγινε στό ἐντευκτήριο τοῦ Σ.Ε.Ε ἐκδήλωση στή μνήμη τῆς Ρόζας Ἰμβριώτη. Μίλησαν οἱ κ.κ. Ἐλένη Γαρίδη, Φρόσω Μυλωνάκου καί ὁ κ. Σ. Χατζηστεφανίδης.

Στίς 2 τοῦ Ἰούνη ἔγινε στά γραφεῖα τοῦ Σ.Ε.Ε ὀμιλία ἀπό τή νομικό μέλος μας κ. Καίτη Κωσταβάρα με θέμα «ἡ Ἑλληνίδα καί ἡ ἀντιμετώπισή της ἀπό τήν πολιτεία». Ἀκολούθησε συζήτηση.

Στίς 16 τοῦ Ἰούνη τοῦ 1978 ἔγινε συζήτηση στορογγυλῆς Τράπεζας που ὀργάνωσε ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων στόν Δῆμο Ἀθηναίων με θέμα «ἡ βόμβα νετρονίου». Στήν συζήτηση συμμετείχαν οἱ καθηγητές Ν. Ἀντωνίου, Φ. Βεγλερῆς, Θ. Γιαννακόπουλος, Φ. Καφάτος. Συντονίστρια ἦταν ἡ ἔρευνήτρια τοῦ Πυρηνικοῦ Κέντρου Δημόκριτος κ. Ἐλσα Ροκοφύλλου μέλος τοῦ Συνδέσμου.

Στίς ἀρχές τοῦ Σεπτεμβρίου ὀργανώθηκε ἀπό τόν Σύνδεσμο Ἐπιστημόνων Γυναικῶν Γαλλίας τό 5ο Διεθνές Συνέδριο Γυναικῶν μηχανικῶν καί ἐπιστημόνων θετικῶν ἐπιστημῶν. Ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων

Ἐπιστημόνων ἔλαβε μέρος με ἑκπρόσωπο τὴν κ. Κούλα Δούκα χημικὸ μηχανικὸ μέλος τοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου.

Τὸν Ὀκτώβρη ἡ καινούργια περίοδος τῶν ἐργασιῶν μας ξεκίνησε με τὴν μηνιαίτικη συγκέντρωση στὴν ὁποία ἔγινε ἐνημέρωση τῶν μελῶν μας γιὰ τὶς δραστηριότητές μας σχετικὰ με τὴν Κύπρο, γιὰ τὴν ἐπίσκεψη στὴν Θεσ/νίκη καὶ γιὰ τὸν προγραμματισμὸ τῶν μελλοντικῶν δραστηριοτήτων μας.

Στις 2 τοῦ Νοεμβρίου στὸ ἐντευκτήριο τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἔγινε ὁμιλία γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Λέοντα Τολστόϊ σὰν συμμετοχὴ στὸν ἑορτασμὸ γιὰ τὰ 150 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησή του. Ὁμιλητὲς ἦταν ἡ φιλόλογος κ. Βιβὲτ Τσαρλαμπῆ-Κακλαμάνη μέλος τοῦ Σ.Ε.Ε καὶ ὁ κ. Γιάννης Μότσιος διδάκτωρ φιλολογίας.

Τὸ Ἐθνικὸ Συμβούλιο Γυναικῶν Οὐγγαρίας καὶ ἡ Διεθνὴς Ὁμοσπονδία Δημοκρατικῶν Γυναικῶν ὀργάνωσε σεμινάριο στὴ Βουδαπέστη ἀπὸ 13 μέχρι 18 Νοεμβρίου 1978 με θέμα «ἡ κατάσταση τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν στὴν Εὐρώπη». Τὸν Σ.Ε.Ε ἐκπροσώπησε ἡ κ. Φλόρα Καμάρη, σύμβουλος Διεθνῶν Σχέσεων.

Στις 24 Νοεμβρίου ἔγινε στὸ Δημαρχεῖο τῆς Ἀθήνας με μεγάλη ἐπιτυχία ἡ ὁμιλία τοῦ Βουλευτῆ Ἐπικρατείας Σπύρου Πλασκοβίτη με θέμα «Δικαιοσύνη» καὶ ἑλληνικὴ πραγματικότητα».

Στις 30 Νοεμβρίου ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ὀργάνωσε δημόσια συζήτηση στὴν αἴθουσα τῆς Ἐνώσης Συντακτῶν με θέμα «Ἐκθέσεις Ἑλληνικῶν Ἀρχαιοτήτων στὸ ἐξωτερικόν». Ὁμιλητὲς ἦταν ἡ κ. Σέμνη Καρούζου καὶ οἱ καθηγητὲς Ι. Κακριδῆς, Ν. Πλάτων, Γ. Μαυροειδῆς καὶ Δ. Λαζαρίδης. Συντονιστὴς ἦταν ὁ κ. Μανόλης Χατζηδάκης.

Τὴν πρώτη Πέμπτη τοῦ Δεκέμβρη ἔγινε εἰσήγηση στὸ ἐντευκτήριο τοῦ Συνδέσμου ἀπὸ τὸ μέλος μας κ. Καίτη Μουλοπούλου με θέμα: «Σκέψεις τῆς γυναίκας μέσης ἡλικίας». Ἀκολούθησε συζήτηση.

Ἄλλες δραστηριότητες.

Στὸ διάστημα ποὺ πέρασε τὸ Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἔδωσε ψηφίσματα διαμαρτυρίας α) γιὰ τὸ Νομοσχέδιο γιὰ τὴν καταστολὴ τῆς τρομοκρατίας, τὸ ὁποῖο θεωρεῖ ἀντισυνταγματικόν, περὶττὸ γιὰτὶ καλύπτεται ἀπὸ τὶς διατάξεις τοῦ ποινικοῦ κώδικα καὶ ἐπικίνδυνον, β) γιὰ τὸ Νομοσχέδιο γιὰ τὸν Νόμο Πλαίσιο τῆς Ἀνώτατης Παιδείας, γ) γιὰ τὴν ἄρση τοῦ Ἐμπάργκο καὶ δ) γιὰ τὴν βόμβα νετρονίου.

Ἐπίσης ὑπόγραψε ἐκκλήσεις γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸ καὶ γιὰ τὴν ὑποστήριξη τῆς Συνδιάσκεψης γιὰ τὴν «Ἀλληλεγγύη στὴ Χιλή».

Με ἀφορμὴ τὶς Δημοτικὲς ἐκλογὲς τὸ Συμβούλιο τοῦ Σ.Ε.Ε ἔδωσε ψήφισμα με περιεχόμενον τὴν καταψήφιση τῶν χουντικῶν ὑποψηφίων Δημάρχων.

Με καταγγελίες στὸν τύπο καὶ ποικίλες κινητοποιήσεις καὶ παρουσίες ἀντιμετώπισαμε αἰτήματα ἐργαζομένων ποὺ μᾶς τὸ ζήτησαν καὶ συμπαρασταθήκαμε στοὺς ἀγῶνες τους.

Καταγγείλαμε τὶς ἀναχρονιστικὲς καὶ ἀντισυνταγματικὲς διακρίσεις σὲ βάρος γυναικῶν ἐπιστημόνων, με ἀφορμὴ προκήρυξη δύο διαγωνισμῶν τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας γιὰ τὴν κάλυψη 23 θέσεων ὑπαλλήλων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας ἀπὸ ἄρρενες Ἑλληνες πολίτες» ὅπως ὀρίζεται. Καταγγείλαμε τοὺς ὀρους ἐργασίας τῶν τηλεφωνητριῶν. Με διάβημα στοὺς ἀρμόδιους τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐπιτύχαμε νὰ μὴν ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸν τόπο παραμονῆς τῶν γονέων τους τὰ σπαστικὰ παιδιὰ ἐφ' ὅσον οἱ γονεῖς αὐτοὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπισκέπτονται τὰ παιδιὰ τους καὶ δὲν τὰ ἔχουν ἐγκαταλείψει ὅπως ἔχει δυστυχῶς γίνε γιὰ πολλὰ ἄλλα παιδιὰ.

Πρωωθήσαμε με ἐρωτήσεις καὶ ἐπερωτήσεις στὴ Βουλὴ ὅσα θέματα κρίθηκε χρήσιμο νὰ φτάσουν ἐκεῖ.

Ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων προσέφερε τὶς νομικὲς γνώσεις καὶ ὑπηρεσίες δικηγόρων μελῶν του, σὲ ὅσους μᾶς τὸ ζήτησαν.

Ὑστερα ἀπὸ αἴτησή της ἐνισχύσαμε με 5.000 δρχ. τὴν ΕΦΕΕ, γιὰ νὰ συμμετάσχει στὸ Διεθνὲς Φεστιβάλ Νεολαίας στὴν Κούβα.

Ἐνισχύσαμε οἰκονομικά, ὕστερα ἀπὸ αἴτησή τους καὶ ἀνάλογα με τὶς δυνατότητές μας, τὴν Μαθηματικὴ Ἐταιρεία με 5.000 δρχ. γιὰ ὑποτροφίες, τὴν ἀπεργία τοῦ Ε.Δ.Π. τῆς Ἀνωτ. Γεωπονικῆς Σχολῆς με 2.000, τὴν ΠΕΣΚ γιὰ τὸν Κυπριακὸ Ἀγῶνα με 10.000 καὶ τὴν Δημοκρατικὴ Μέριμνα με 2.000 δρχ.

Ἐπιτροπὲς - Προγραμματισμὸς

Ἐπειδὴ πιστεύουμε στὴ συλλογικὴ δουλειὰ καὶ στὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωση τῶν μελῶν γιὰ συμμετοχὴ στὶς δραστηριότητες τοῦ Σ.Ε.Ε δίνουμε μεγάλη σημασία στὴν δημιουργία ἐπιτροπῶν. Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἓνα μέλος τοῦ Συμβουλίου εἶναι ὑπεύθυνον γιὰ τὴν κάθε ἐπιτροπὴ, δουλεῖ μετὰ τὰ ἄλλα

μέλη της και είναι ο συνδυετικός κρικός με τὸ Δ.Σ. Οἱ Ἐπιτροπές ποὺ προγραμματίσαμε ὕστερα ἀπὸ μελέτη τῶν ἐπιστημονικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἄλλων προβλημάτων καὶ γιὰ τὴν ὅσο τὸ δυνατόν εὐρύτερη καὶ οὐσιαστικώτερη συμμετοχὴ τοῦ Σ.Ε.Ε. στὴν ζωὴ τῆς χώρας εἶναι:

1. ἡ Νομικὴ Ἐπιτροπὴ με ὑπεύθυνη ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν κ. Ἀμαλία Φλέμιγκ.
2. ἡ Ἐπιτροπὴ συντονισμοῦ ἐκδηλώσεων με τοὺς Δήμους με ὑπεύθυνη ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν κ. Λίλα Χριστοφορίδου.
3. ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐκπαιδευτικοῦ, με ὑπεύθυνη ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν κ. Ἄσπα Παπαθανασοπούλου
4. ἡ Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπὴ με ὑπεύθυνη ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν κ. Ζωὴ Καρακατσάνη
5. ἡ Ἐπιτροπὴ ποὺ θὰ διοργανώνει καὶ θὰ διευθετεῖ τὸ τυπικὸ τῶν παραστάσεων γιὰ τὴν ἐκπροσώπηση τοῦ Σ.Ε.Ε. στοὺς ἀρμοδίους ὅταν προκύπτουν ἐκτάκτες ἀνάγκες, με ὑπεύθυνη ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν κ. Φλόρα Καμάρη.
6. ἡ Ἐπιτροπὴ συγκέντρωσης στατιστικῶν στοιχείων γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ κατάσταση τῆς Ἑλληνίδας, με ὑπεύθυνη ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν κ. Χριστίνα Παπαθανασίου.
7. ἡ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὸ Κυπριακὸ, με ὑπεύθυνη ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὴν κ. Μαρία Ἀναγνωστοπούλου.
8. ἡ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν μελέτη τῶν βρεφονηπιακῶν σταθμῶν, με ὑπεύθυνες ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὶς κυρίες Μίλια Ἀγγελίδου καὶ Κούλα Δούκα, καὶ
9. ἡ Ἐπιτροπὴ Δελτίου, με ὑπεύθυνες ἀπὸ τὸ Δ.Σ. τὶς κυρίες Μίλια Ἀγγελίδου καὶ Ζωὴ Καρακατσάνη.

Τέλος ὅσον ἀφορᾷ τὸν γενικότερο προσανατολισμὸ καὶ τὶς δραστηριότητες τοῦ Σ.Ε.Ε. γιὰ τὸ 1979, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἀποφάσισε νὰ ἔχει κεντρικὸ ἀξονα τῆς δουλειᾶς τὸ ἔτος τοῦ Παιδιοῦ με ποικίλες καὶ πολὺμορφες ἐκδηλώσεις στὴν Ἀθήνα καὶ τοὺς γύρω Δήμους, τὶς ὁποῖες θὰ μελετήσῃ καὶ θὰ προγραμματίσῃ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ μελῶν τοῦ Σ.Ε.Ε. Σχετικὰ με τὶς λεπτομέρειες τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὸ ἔτος τοῦ Παιδιοῦ θὰ σᾶς ἐνημερώσουμε ἀργότερα.

Στὶς 15 Δεκεμβρίου 1978 θὰ γίνῃ ὁμιλία ἀπὸ τὸν πρῶτανι τῆς Παντείου Σχολῆς κ. Κ. Δεσποτόπουλο με θέμα: «Ἡ ἐννοια τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς οἰκογένειας στὸν Ἀριστοτέλη».

Θὰ γίνῃν ἐπίσης οἱ ἐπόμενες ἐκδηλώσεις τῶν ὁποίων ἡ ἡμερομηνία δὲν ἔχει προσδιοριστεῖ ἀκόμη ἀκριβῶς. Δημόσια συζήτηση με εἰσηγητὴ τὸν κ. Παν. Παπαγαρυφάλου, Ὑφηγητὴ τῆς Παντείου, με θέμα: «Τὰ ποσοστὰ συμμετοχῆς τῶν Ἑλληνίδων στὴν Αὐτοδιοίκηση, ἀπόδειξη τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος τῶν δύο φύλων». Ὁμιλία γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Πούσκιν ἀπὸ τὴν κ. Μίλια Ἀγγελίδου.

Ἐπιτροπὴ

Οἱ διεθνεῖς ὑποτροφίες προκηρύσσονται ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐπιτροφιῶν τῆς Διεθνούς Ὁμοσπονδίας Ἐπιστημόνων Γυναικῶν. Προκηρύσσονται κάθε τριετία γιὰ τὴν ἐπόμενη πανεπιστημιακὴ περίοδο. Τὸ 1977 μᾶς ὑπέβαλαν αἰτήσεις γιὰ τὶς ὑποτροφίες αὐτὲς τρία μέλη μας. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ πῆρε τὴν διεθνῆ ὑποτροφία IDA SMEDLEY MCLEAN 8.000 ἐλβετικῶν φράγκων.

Ἐπίσης κατὰ καιροὺς, προκηρύσσονται ὑποτροφίες ἀπὸ διάφορους Ἐθνικοὺς Σύνδεσμοὺς Ἐπιστημόνων Γυναικῶν γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς ἢ ἔρευνα στὴ χώρα τους.

Ὁ Νοτιοαφρικανικὸς Σύνδεσμος Ἐπιστημόνων Γυναικῶν προσφέρει ὑποτροφία 1.000 ράντ γιὰ ἕνα χρόνο γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς ἢ ἔρευνα στὴ Νότιο Ἀφρικὴ. Ἡ προθεσμία ὑποβολῆς αἰτήσεων λήγει τὴν 31.7.79. Ὅσα μέλη ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ὑποτροφία αὐτὴ μποροῦν νὰ ἀποταθοῦν στὴ γραμματεία τοῦ Σ.Ε.Ε.

Δελτίο

Γιὰ τὴν καλλίτερη ἐμφάνιση καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ τρίτου τεύχους τοῦ Δελτίου τοῦ Σ.Ε.Ε., ποὺ θὰ κυκλοφορήσῃ πολὺ σύντομα, ἀσχολεῖται ἡ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἀγαπητὲς φίλες,

Ἐχομε πάντοτε ἀνάγκη ἀπὸ τὴν βοήθεια τὴν παρουσία καὶ τὴν ἐνεργοποίησή σας μέσα στὸν Σ.Ε.Ε., γιὰ καλλίτερη δουλειὰ καὶ περισσότερη δράση. Γι' αὐτὸ σᾶς καλοῦμε νὰ ἐλθετε τὴν Πέμπτη 4 Ἰανουαρίου 1979 στὸ ἐντευκτήριο τοῦ Συνδέσμου νὰ συζητήσουμε τὸ θέμα τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ νὰ κόψουμε μαζὺ τὴν πρωτοχρονιάτικη πίττα.

Ὁ Σ.Ε.Ε. ἀνῆκει σὲ ὅλες μας καὶ ὅλες μαζί πρέπει νὰ δώσουμε ὅσο πιὸ πολλὰ μποροῦμε γιὰ νὰ μπορέσει ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ν' ἀνταποκριθεῖ στοὺς σκοποὺς του καὶ νὰ πραγματοποιήσει τοὺς στόχους του.

Ἡ Πρόεδρος
ΑΜΑΛΙΑ ΦΛΕΜΙΓΚ

Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
ΑΣΠΑ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Όδος Βουλής 44α, Τηλ. 3234268

ΑΘΗΝΑΙ 118

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

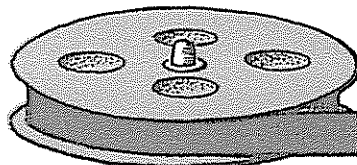
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΑΣΠΑΣΙΑ Π. ΜΑΓΙΑΚΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΙΣ - ΣΥΝΤΑΞΙΣ - ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΙΣ

ΤΖΩΡΤΖ 3 - ΠΛ. ΚΑΝΙΓΓΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΤΗ ΠΡΟΒΟΛΗ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΓΙΑΚΟΣ
ΤΗΛ. { 36 23 045 36 02 432

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Της 19ης Φεβρουαρίου 1978

Ημέρα : ΚΥΡΙΑΚΗ

Ώρα : 10.50'

Συνέλευσις τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1978

Προεδρία Γ.Σ. : Κας ΚΩΣΤΑΒΑΡΑ - ΠΑΠΑΡΡΗΓΑ

Προεδρία Δ.Σ, κ Κας ΑΜ. ΦΛΕΜΙΓΚ

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ :

- 1.- Έγκριση πεπραγμένων Διοικητικοῦ Συμβουλίου γιά τήν περίοδο 1975 - 1978
- 2.- Ἀπολογισμός - Ἱσολογισμός 1977
- 3.- Ἐκθέσεις Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς
- 4.- Ἀναλλαγή τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπό τίς οἰκονομικές εὐθύνες.
- 5.- Ἐγκριση Προϋπολογισμοῦ 1978
- 6.- Πρόταση γιά συζήτηση τοῦ θέματος : " Σκοποί καί πρόγραμμα τῶν δύο Συνδυασμῶν ποῦ συμμετέχουν στίς Ἀρχαιρεσίες."
- 7.- Ἐκλογή Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς .
- 8.- Ἀρχαιρεσίαι διὰ τήν ἀνάδειξιν νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Κα Α. Φλέμιγκ (Πρόεδρος Δ . Σ) : "Ὅπως ἀκούσατε πρὶν ἔχουμε ἀπαρτία καί σᾶς εὐχαριστοῦμε ὅλες πού ἤρθατε .

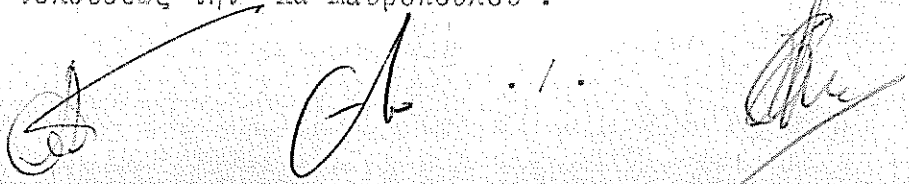
(Χειροκροτήματα)

Περιμένω νά μοῦ δώσουν τά ὀνόματα νά σᾶς διαβάσω τίς προτάσεις γιά Προεδρεῖο, γιά μέλη Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς . Ἐλπίζω νά κατορθώσουμε νά τελειώσουμε ὅσο πιδ γρήγορα γίνεται γιά νά πᾶτε ὅλες στά σπίτια σας νά ἤσυχάσετε καί ἐμεῖς μαζί σας.

Προτείνουμε - καί τό ἀντίθετο ψηφοδέλτιο εἶπε πὸς τό δέχεται - τήν Κα Παπαρρήγα Κωσταβάρα γιά Πρόεδρο τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ἡ Γενική Συνέλευσις ἐκλέγει ὁμοφώνως ὡς
Πρόεδρον αὐτῆς τήν Κα Παπαρρήγα - Κωσταβάρα

Κα Ἀμ . Φλέμιγκ : Προτείνουμε ὡς Γραμματέα τῆς Γεν. Συνελεύσεως τήν Κα Ἐλσα Χαρίτου ἐμεῖς, καί τό ἀντίθετο ψηφοδέλτιο προτείνει ὡς Γραμματέα τῆς Γεν. Συνελεύσεως τήν Κα Μαυροπούλου .

Ἡ Γενική Συνέλευσις ἐκλέγει ὡς Γραμματεῖς αὐτῆς τὴν Κα. Ἐλσα Χαρίτου καὶ τὴν Κα Μαυροπούλου .

Κα Ἀμ. Φλέμιγκ : Ἐπίσης προτείνουμε ἐπειδὴ μπορεῖ νὰ βαστήξει πολλές ὥρες ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ὡς ἀναπληρωματικὴ Πρόεδρος, ἂν κουραστεῖ ἡ Πρόεδρος, τὴν Κα Εὐαγ. Ἀδαμοπούλου .

Ἡ Γεν. Συνέλευσις ὁμοφώνως ἐκλέγει ὡς ἀναπληρωματικὴ Πρόεδρο αὐτῆς τὴν Κα Εὐαγ. Ἀδαμοπούλου.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὸ νεοεκλεγέν Πρόεδρεῖον καταλαμβάνει τὴν θέσιν του .

Κα Ἀμ. Φλέμιγκ : Πρὶν ἀρχίσουμε θὰ ἤθελα νὰ θυμηθοῦμε τὴν ἀφανημένη φίλη πού χάσαμε, τὸ μέλος τοῦ Συμβουλίου, τῆς Σόφη Μουμουβέσσου . Παρακαλῶ νὰ τηρήσουμε ἐνός λεπτοῦ σιγή .

Τηρεῖται ἐνός λεπτοῦ σιγή

Κα Πρόεδρος (Κωσταβάρα - Παπαρήγα) : Εὐχαριστῶ τὴ Συνέλευσις γιὰ τὴν ὁμόφωνη ἐκλογὴ μου καὶ παρακαλῶ θερμὰ νὰ ἔχω τὴ συμπαράστασις ὄχι ἀπλῶς διὰ τῶν χειροκροτημάτων ἀλλὰ διὰ τῆς εὐπρεπειας καὶ τῆς ἀποδειξέως τοῦ ὑψηλοῦ ἠθους πού μᾶς διακρίνει καὶ πού πρέπει νὰ μᾶς διακρίνει σὰν γυναῖκες ἐπιστήμονες καθ' ὅλη τὴ διάρκειαν τῆς διεξαγωγῆς τῆς Συνέλευσῆς μας .

Ἀρχίζουμε τὴν τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευσις πού προκήρυξε τὸ Δ.Σ τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων μὲ τὰ ἑξῆς θέματα :

- 1.- Ἐκθεση Πραγμάτων Δ.Σ γιὰ τὴν τριετία 1975 - 1978 .
- 2.- Ἀπολογισμὸς καὶ Ἰσολογισμὸς τοῦ 1977 .
- 3.- Ἐκθεση Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς .
- 4.- Ἀπαλλαγὴ τοῦ Δ.Σ ἀπὸ τῆς οἰκονομικῆς εὐθύνης .
- 5.- Ἐγκριση τοῦ Προϋπολογισμοῦ 1978
- 6.- Πρόταση γιὰ συζήτηση τοῦ θέματος " Σιοποὶ καὶ πρόγραμμα τῶν δύο Συνδιασμῶν πού συμμετέχουν στίς Ἀρχαιρεσίες ."

7.- Έπιλογή Έφορευτικής Έπιτροπής .

8.- Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Δ.Σ.

Μετά από αυτό θα σας εξηγήσω πώς θα γίνει η διαδικασία και παρακαλώ θερμά αν υπάρχουν αντιρρήσεις ως προς τον τρόπο της διαδικασίας να λεχθούν τώρα ούτως ώστε να μην επανέλθουμε κατά την διάρκεια αυτής , για να υπάρξει μια σειρά και μιστάξη .

Τά τυχόν ψηφίσματα και οι προτάσεις που θα έλθουν από τά μέλη μας, θα ακολουθήσουν μετά τά θέματα της Ημερήσιας Διάταξης , άκριβώς για να κερδίσουμε καιρό και ναμήν έχουμε προβλήματα που ήδη θα έχουν ώρισμένα μέλη μας, έπειδή αρχίζουμε κάπως άργά και έπειδή προβλέπουμε και αρχαιρεσίες θα καθυστερήσουμε πάρα πολύ.

Θά άνοίξουμε κατάλογο όμιλητριών για τά θέματα που θέλουμε να κουβεντιάσουμε, τό Δ.Σ θα άπαντά σε όσα είναι ύπεύθυνο αλλά καμμία μας όμιλήτρια και παρακαλώ να τηρηθή αυτό άνελεϊπώς, καμμία όμιλήτρια δέν θα μπορεί ναέξανπλεϊ τόν χρόνο τών τριών λεπτών που θα βάλουμε.

Ψέλος, έπαναλαμβάνω ότι από την στιγμή που θα έχουμε αρχίσει δέν θα μπορέσει κανείς να κάνει ένσταση επί της διαδικασίας. Περιμέσω την άκνησή σας είδικά σ' αυτό , αν συμφωνείτε άφ' ενός στη σειρά που βάζουμε και δεύτερον αν συμφωνείτε στον χρόνο τόν τρίλεπτο που βάζουμε με την έπίσης άπαραίτητη προϋπόθεση ότι δευτερολογίες δέν θα ύπάρξουν και δέν θα γίνει, συνεπώς, διάλογος . Σ' αυτό θα φροντίσω με την βοήθεια πάντα τή δική σας να είμαι συνεπής .

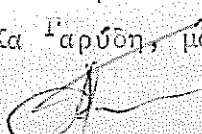

Ός προς τόν τρόπο με τόν όποιο θα γίνει η έγγραφη τών όμιλητριών ύπενθυμίζω ότι θα όύνετε καθαρά γραμμένο τό όνομά σας σ' ένα χαρτάκι μαζί με τό θέμα πτό όποιο θέλετε ν' άναφερθήτε, διότι δέν είναι δυνατόν ναέπανερχώμαστε συνεχώς σε θέματα τά όποια ήδη έχουμε έξαντλήσει.

Εύχαριστώ .

Έν Μέλος : Όμιλεϊ έν τής θέσεώς της μή άκουόμενη .

Κα Πρόεδρος : Άν προσέξατε αυτά άποτελούν τό 6ο θέμα της Ημερήσιας Διάταξης όπου 8 χρόνος δέν θα είναι τρίλεπτος . Δέν μπορεί να είναι τρίλεπτος.

Τά σημειώματα μπορούν να έρχονται καθ' όλον τόν χρόνο της άναπτύξεως τών θεμάτων της Ημερησιας Διάταξης, όσον άφορά κάποια Κυρία έδω , την Κα Άρσύδη, μάς έχει στείλει τό έξής σημείωμα :

  . / .

" Νομίζω πώς πρέπει να γίνει μνετα και για τα επίλεκτα μέλη του Συνδέσμου που έφυγαν από κοντά μας μέσα στο 1977 . "

'Απ'ότι φαίνεται δεν υπάρχει αντίρρησης ως προς την διαδικασία και εισερχόμεθα στο πρώτο θέμα της 'Ημερήσιας Διάταξης που είναι : " Έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ για την τριετία 1975 - 1978 "

Τό λόγο έχει ή Κα Άσπα Παπαθανασοπούλου Γεν. Γραμματεύς του Συνδέσμου, θά μās κάνει την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κα Άσπα Παπαθανασοπούλου (Γεν. Γραμματεύς) :

'Αγαπητές Συνάδελφοι ,
Τό Δ.Σ του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων που σήμερα λογοδοτεί ανέλαβε τά καθήκοντά του στις 4 του Μάρτη του 1975 σε μία περίοδο έθνικης κρίσης . Στο διάστημα αυτό της θητείας του με τή δραστηριότητά του πάνω σε επιστημονικά θέματα και σε προβλήματα της γυναίκας επιστήμονα και με τics θέσεις που πήρε σε όλα τά σοβαρά και ζωτικά προβλήματα που παρουσιάστησαν στην Χώρα μας και άπασχόλησαν τόν 'Ελληνικό Λαό, παλιό (έθνικιά, κοινωνικιά, πολιτιστικιά) , έθεσε τας βάσεις , χάραξε τούς στόχους του και με τήν πλατειά κινητοποίηση τών μελών του, καθόρισε ουσιαστικά τήν θέση και τό χαρακτήρα του .

Με τό συνεπέσέργο του τό Συμβούλιο καταξιώθηκε στή συνείδηση τών γυναικίων επιστημόνων , πιστεύοντας σάντα πός τά ιδιαίτερα γυναικεία προβλήματα δεν μπορεί να άπομονωθούν από τά γενικώτερα προβλήματα του Λαού.

Τό Δημοκρατικό Σ/λιο του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων διαπιστώνοντας τήν πεφιθωριακή θέση που βρίσκονται σήμερα οί γυναίκες υποβιβασμένες έάνέναντι στο Νόμο, στή δουλειά στο μισθό , στήν ήθικη άξια της προσωπικότητάς τους , στήν εκπαίδευση και τήν επαγγελματική και επιστημονική εξέλιξη άγωνίστηκε σκληρά σταθερά και επίμονα για ν'άλλάξει ή νοοτροπία και ή μέθοδος στήν αντιμετώπιση του οξύτατου γυναικείου προβλήματος που υπάρχει στή Χώρα μας.

'Η 'Ελληνίδα επιστήμων αντιμετωπίζει όλα τά προβλήματα που άφορούν τήν επαγγελματική και επιστημονική της προσφορά και ύποχρέωση , παράλληλα με τics ύποχρεώσεις της στήν οίκογένεια και τήν άνατροφή τών παιδιών της.

Ξεκινήσαμε τόν άγώνα μας αυτόν σε άρση δύσκολες, όπως είπαμε, και σάν δημοκρατικοί άνθρωποι είχαμε επίγνωση "οτι χρειάζεται σιληρή και

έπιμονη δουλειά και ~~έπιστη~~ πώς μόνο με μια δημοκρατική διάρθρωση και μαζικότητα του Συνδέσμου θα αγωνισθούμε σωστά για να πάρουν τα γυναικεία προβλήματα το δρόμο για τη λύση τους.

Συστηματικά, όπως είχαμε τονίσει και στο πρόγραμμά μας, άρχισαμε μια προσπάθεια για την ευρύτερη συνειδητοποίηση των ψυναικίων για τα προβλήματα, τις δυσχέρειες, τα τεχνικά εμπόδια και τις προκαταλήψεις που αποκόπτουν σήμερα την επιστημονική ολοκλήρωση, την επαγγελματική προκοπή και προώθηση την κοινωνική καταξίωση και την οικονομική έξλιωση της 'Ελληνίδας.

'Αξιοποιήσαμε, αγαπητές συνάδελφοι, ένα χώρο που είχα για χρόνια ξάδρα νοποιηθεί κατακτημένος από συντηρητικά και άρνητικά για την προώθηση της λύσης των προβλημάτων της γυναίκας, συμβούλια. 'Από το ξεκίνημά του το Δ.Σ του Συνδέσμου 'Ελληνίδων έπιστημόνων, είχε σαν έπικέντρο της δραστηριότητάς του την ήθική και ύλική συμπαράσταση του Συλλόγου, στον προδομένο Κυπριακό Λαό και συγχρόνως την με κάθε τρόπο ύποστήριξη των έθνικων δικαιών της Κύπρου και της 'Ελλάδας. "Έτσι το Μάρτη του '75 στείλαμε χαιρετήσμό - συμπαράστασης, στην πρώτη συνδιάσκεψη γυναικίων προσφύγων της Κύπρου και με αντιπρόσωπό μας συμμετείχαμε στο διεθνές Συμπόσιο για την Κύπρη που έγινε στην Πάντειο Σχολή τον 'Απρίλη του 1975.

Ούσιαστική Συμβετόχή του Συμβουλίου του Συνδέσμου 'Ελ. 'Επιστημόνων ήταν και η αντιπροσώπευσή του τόσο στο Συνέδριο των Γυναικων Σωματείων Κύπρου και 'Ελλάδας που έγινε τον 'Απρίλη του '75 στο Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας όσο και στην πορεία στην 'Αμμόχωστο στις 20.4 με αντιπροσώπους από 132 Κράτη, για την εφαρμογή των αποφάσεων του Ο.Η.Ε, δηλαδή την έπιστροφή των προσφύγων με όρους άσφαλείας στα σπίτια τους. Την ίδια μέρα ο Σύνδεσμός μας πήρε μέρος στην έκδήλωση που ώργάνωσα στο 'Ηρώδειο γυναικεία Σωματεία και συμμετείχαν 9.000 γυναίκες για να συμπαρασταθούν πάλι στην πορεία των γυναικίων προς την 'Αμμόχωστο.

'Ο Σύνδεσμος πήρε ακόμα μέρος στην Πανελλήνια 'Επιτροπή που δημιουργήθηκε στα πλαίσια της εβδομάδας αλληλεγγύης στον αγωνιζόμενο Κυπριακό Λαό στην πρώτη άναίεπε επέτειο του 'Ολέθριου πραξικοπήματος και συμμετείχε στην Συγκέντρωση που έγινε στην Κεντρική Πλατεία στο Πεδίο του 'Αρεως.

'Επισης στις έκδηλώσεις της Λευκωσίας που συμμετείχαν 14 Διεθνείς 'Οργανώσεις τα Συνεργαζόμενα Σωματεία τα 'αμτιπροσώπευσε μέλος του Συμβουλίου πάλι του Συνδέσμου μας.

Μαζί με την Π.Ε.Σ.Κ. στείλαμε θιαμαρτυρία προς το Κογκρέσο των Η.Π.Α

για την Τουρκική εισβολή και φιλοξενήσαμε μαζί με τα συνεργαζόμενα Σωματεία τις Κύπριες που μεταφέρανε την περγαμηνή διαμαρτυρίας με τις υπογραφές 150.000 προσφύγων στις Ήνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Μέλος του Συμβουλίου μας συμμετείχε στην Επιτροπή που έπεδωσε μαζί με τις Κύπριες αντίγραφο της Περγαμηνής στον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Μέσα στο γενικότερο πνεύμα του Συνδέσμου σχετικά με το Κυπριακό πρόβλημα διωργανώθηκε στις 20.11.75 έκδηλωση με όμιλία του Καθηγητή του Διεθνούς Δικαίου στη Σορβόνη και ^{από} Πρύτανη της Παντείου κ. Γ. Τενεκίδη με θέμα "Το Κυπριακό Πρόβλημα, Δυσχέρειες και Προοπτικές".

Για τους Κύπριους πρόσφυγες συλλέξαμε και συλλέγουμε ακόμα είδη ιματισμοῦ. Ο Σύνδεσμός μας τέλος πήρε μέρος σε κάθε έκδηλωση που έγινε στην Αθήνα εκείνο το χρόνο για την Κύπρο.

Στις εκδηλώσεις για τη δεύτερη επέτειο του πραξικοπήματος στην Κύπρο και την Τουρκική εισβολή ο Σύνδεσμος εκπροσωπήθηκε από την Πρόεδρο του Δ.Σ Κα Αμ. Φλέμιγκ ύστερα από πρόσκληση του Αρχιεπισκόπου Μακάριου. Επιδόθηκε Ψήφισμα συμπαράστασης του Συνδέσμου προς τον δοκιμαζόμενο Κυπριακό Λαό. Ο Πρόεδρος Μακάριος προσέφερε στην εκπρόσωπό μας άργυρό αναμνηστικό νόμισμα και έπιστολή που εύχαριστούσε όλα τα μέλη του Συνδέσμου για την συμπαράστασή τους στο Λαό της Κύπρου.

Με την ευκαιρία της "Ημέρας της Μητέρας" το 1976 δημοσιεύσαμε Ψήφισμα στον Ελληνικό Τύπο για την Κύπρια Μάνα και στείλαμε τηλεγράφημα συμπαράστασης για τον τριήμερο έορτασμο Κύπρια Μάνα - Πατέρα - Αγώνας που έγινε στην Κυπριακή πρωτεύουσα. Στα πλαίσια έκδηλωσης των εκδηλώσεων για την Κύπρο οργανώσαμε το Μάρτη του 1976 όμιλία του Δ/ντή της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας της Κύπρου Βάσου Καραγιώργη, με θέμα: "Η Κύπρος στην ιστορία του Ελληνισμού".

Με την ήθελή και ύλινη συμπαράσταση μελών μας αποφασίσαμε τη μερική κάλυψη των αναγκών ενός σχολείου στην Κύπρο, επιδώσαμε έπιταγή 10.000 δρχ. στην Κυπριακή Πρεσβεία για βοήθεια στα παιδιά των προσφύγων της Κύπρου και μαζί με τα συνεργαζόμενα Σωματεία επιδώσαμε 670.000 δρχ. που ήταν και το τελευταίο ποσό από τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν από την πώληση καρτών που είχαν τυπωθεί για την βοήθεια του Κυπριακού Λαού. Το ποσό αυτό διατέθηκε στην Υπηρεσία Μερζιμης Αποκαταστάσεως έκτοπισθέντων, στην Λευκωσία, για

(Handwritten signatures and initials)

τή λειτουργία στέγης γερόντων "ὁ ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ".

Τό Μάη τοῦ 1977 ἐκπρόσωπος τοῦ Δ.Σ τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἑλαβε μέρος στίς ἐκδηλώσεις πού ὀργάνωσε ἡ Κεντρική Ἑπιτροπή Ὀργανώσεων Κύπρου, μίλησε στό Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας πάνω στό καθορισμένο θέμα: " Ἑλλάς, Κύπρος, Πρόσφυγες γυναῖκες", συναγτήθημε μέ τίς ἐκπροσώπους ἄλλων γυναικῶν Σωματείων ἀπ' τήν Ἑλλάδα, μέ ~~ἄλλους~~ τοῦς πολιτικούς Ἀρχηγούς τῆς Κύπρου καί ἐπισκεφτήμε καί μίλησε στοῦς καταυλισμούς προσφύγων.

Τό καλοκαῖρι τοῦ 1977 ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων ἐπιστημόνων συμμετείχε *ἀποφιν* στίς διάφορες ἐκδηλώσεις πού ὀργάνωσε τό Ἐθνικό Σ/λιο Ἑλληνίδων γιά τό Κυπριακό Πρόβλημα. Εἶχε ἀποφασιστεῖ ἀπό τό Δ.Σ νά γίνει στό Ἄλσος τῆς Ν. Σμύρνης στίς 3.8.77 ἐκδήλωση μέ τήν εὐκαιρία τῆς τρίτης ἐπατεῖου τοῦ πραξιοσημίου καί τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς στήν Κύπρον σέ συνεργασία μέ τό Ἄξιμο Δῆμο τῆς Ν. Σμύρνης. Γιά τήν ἐπιτυχία τῆς ἐκδήλωσης αὐτῆς ἔγινε μεγάλη προετοιμασία μέ πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα καί κολλήθησαν σ' ὅλη τήν Ἀθήνα 2.000 ἀφίσσες ~~γιά τό θέμα~~. Τό πρωῦ ὅμως τῆς ἴδιας μέρας πέθανε ξαφνικά ὁ Ἐθνάρχης Μανάριος. Ἡ ἐκδήλωση δέν ματαιώθηκε, μετατράπηκε καί ἀφιερώθηκε στή μνήμη τοῦ μεγάλου νεκροῦ, αἰώνιου σύμβολου τοῦ μαρτυρικοῦ νησιοῦ.

Τρία μέλη τοῦ Σ/λιου ἀκόμη ἐκπροσώπησαν τό Σύνδεσμο στό Μνημόσυνο πού ἔγινε στή Μητρόπολη τῆς Ἀθήνας γιά τόν Ἀρχιεπίσκοπο Μανάριο. Τέλος συμμετείχαμε σέ Δημόσια Συζήτηση πού ὀργάνωσε ἡ Ἑπιτροπή συμπαραστάσης ἀγῶνα Κύπρου, μέ θέμα " Κυπριακό - Ἐξελίξεις καί προοπτικές ".

Ἐνα ἀπό τά σοβαρότερα ἔργα τοῦ Συνδέσμου μας σ' αὐτό τό χρονικό διάστημα εἶναι ἡ δημιουργία Ἑπιτροπῶν κατὰ κλάδους γιά τήν καλλίτερη μελέτη ἀντιμετώπιση καλύψη τῶν γενικῶν καί τῶν ἐπίπεδους προβλημάτων τῆς ἐπιστημολογικῆς τῆς προσφορᾶς τῆς στήν ἐπιστήμη καί τήν κοινωνία.

Οἱ Ἑπιτροπές πού ἔγιναν εἶναι τῶν Ἀρχαιολόγων, Ἑκπαιδευτικῶν, Ἱστορικῶν, Νόμικῶν, Τεχνικῶν Ὑγειονομικῶν καί Χημικῶν. Ἐνας ἀπό τοῦς σκοπούς τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων εἶναι οἱ διάφορες αὐτές Ἑπιτροπές ἀνάλογα μέ τήν εἰδικότητα τῶν μελῶν τους καί μέ βάση τά προβλήματα τῆς κάθε περιοχῆς σέ συνεργασία μέ τοῦς Δήμους, τίς Κοινότητες καί τίς Τοπικές Ὀργανώσεις νά πραγματοποιήσουν μιά σειρά ἀπό ἐκλαϊκευτικές ὁμιλίες μέ σκοπό νά βοηθήσουν στή μελέτη τῶν προβλημάτων αὐτῶν. Παράλληλα μέσα στά πλαίσια τῆς δραστηριότητος τῶν Ἑπιτροπῶν εἶναι καί ἡ ὀργάνωση στό

έντευκτήριο του Συνδέσμου έδηλώσεων, διαλέξεων, και συζητήσεων κάθε πρώτη Δευτέρα του μηνός που συγκεντρώνονται τά μέλη μας.

Στόν πρώτο χρόνο τόν 'Ιούνη του 75 έγινε όμιλία από μέλη τής 'Επιτροπής Τεχνικών μέθεμα : "η Έλληνίδα Τεχνικός και τό Τ.Ε.Ε " στην όποία τονίστηκε ή ανάγκη τής δραστηριοποίησης τής γυναίκας τεχνικού στην έπισημονοική δουλειά αλλά και τής πλατύτερης συμμετοχής της στό Τ.Ε.Ε .

'Η 'Επιτροπή Χημικών μελέτησε προβλήματα προστασίας του περιβαλλοντος, ή 'Επιτροπή 'Εκπαιδευτικών θέματα προσαρμογής τής εκπαίδευσης στό σύγχρονα δεδομένα, και διάφορα συνδικαλιστικά προβλήματα τών εκπαιδευτικών και τήν διοργάνωση ειδικών παιδαγωγικών όμιλιών και σεμιναρίων .

'Η 'Επιτροπή Νομικών μαζί μέ τήν "Ένωση 'Ελληνίδων Νομικών έκανε προτάσεις στην Νομοπαρασκευαστική 'Επιτροπή για τή διατύπωση του άρθρου του Συντάγματος περί ισότητας και τήν Συνταγματική κατοχύρωση τών δύο φύλων . 'Επίσης έπιδώσαμε υπόμνημα στις Νομοπαρασκευαστικές 'Επιτροπές τής Βουλής, μαζί μέ τό 'Εθνικό Σ/λιο 'Ελληνίδων και τό Σύνδεσμο για τά δικαιώματα τής Γυναίκας για τήν ίση άμοιβή τών γυναικών για τήν ίδια δουλειά, για τή γλώσσα και για τήν παιδεία .

'Η 'Επιτροπή 'Υγειονομικών σε πλατείά συγκέντρωση τών μελών της όργάνωσε όμιλία και συζήτηση πάνω στό Νομοσχέδιο περί παροχής Ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περιθαλψως στους άσφαλισμένους συνταξιούχους και ύπαλλήλους του Τ.ΣΑΥ κλπ.

'Από τήν ίδια 'Επιτροπή έγινε άργότερα όμιλία και συζήτηση μέ θέμα " πρόληψη τής άρρώστιας και κοινωνική πρόνοια". Στο έντευκτήριο του Συνδέσμου έγινε όμιλία και συζήτηση από τήν 'Επιτροπή Νομικών για τό σχέδιο του καινούργιου Καταστατικού του Συνδέσμου και άπολογισμός δουλειάς τών 'Επιτροπών εκπαιδευτικών και τεχνικών καθώς και προγραμματισμός ^{Ευλκείας} έιλαϊνευτικών όμιλιών στις γειτονίες τής 'Αθήνας και στός γύρω Δήμους.

'Από τήν 'Επιτροπή Παιδείας στην σειρά τών έιλαϊνευτικών όμιλιών έγιναν δύο διαλέξεις μέ συζήτηση : 1) Στο Κέντρο νεότητας πετραλώνων του Δήμου 'Αθηναίων και 2) Στο Δημαρχείο Καισαριανής μέ θέμα " Σχέσεις παιδιού και οίκογένειας". Σε 'Ολομέλεια της ή 'Επιτροπή 'Εκπαιδευτικών συζήτηση πάνω στό θέματα α) προβλήματα τής γυναίκας εκπαιδευτικού β) προγραμματισμός δουλειάς συνεργασία και συντονισμός μέ τους συνδικαλιστικούς φορείς του κλάδου και άλλα έπισημονοικά Σωματεία και γ) ή κοινωνική προσφορά τών

εκπαιδευτικών - μελών του Συνδέσμου μας.

Η Επιτροπή Τεχνικών σε Ολομέλειά της έπλεξε συζήτηση πάνω στα θέματα α) προβλήματα εργαζομένων τεχνικών (Υγεία, ασφάλιση, συντάξεις, συμβάσεις) και β) ενεργοποίηση προς τα έξω του Τμήματος Τεχνικών του Συνδέσμου Έλληνικών Επιστημόνων και συντονισμός του με τις άλλες επιτροπές.

Η Επιτροπή ~~Τεχνικών~~ ^{Νομικών} στο 1976 λειτούργησε τακτικά, ολοκλήρωσε τις έργα της στις τροποποιήσεις του Καταστατικού του Συνδέσμου, ασχολήθηκε με το Σχέδιο Νόμου για την τροποποίηση του Αστικού Κώδικα και συνέχισε την μελέτη πάνω στο θέμα "Ίση άμοιβη για την ίδια δουλειά" που έχει αναλάβει ο Σύνδεσμος στα πλαίσια που καθορίστηκαν, στις αποφάσεις του Σεμιναρίου που έγινε από τα Συνεργαζόμενα Σωματεία τον Οκτώβρη του 1975 με την ευκαιρία του έτους της γυναίκας.

Η Επιτροπή Νομικών ακόμα αποφάσισε να εφημερεύει μια όρισμένη μέρα της εβδομάδας στα γραφεία του Συνδέσμου νομικός για να δίνει απαντήσεις και Συμβουλές σε θέματα γενικού ενδιαφέροντος σε γυναίκες που θα ήθελαν να απευθυνθούν σε μας. Ύστερα από μελέτη της Νομικής Επιτροπής γίνεται πρόταση να συσταθεί επιτροπή από μέλη μας για τη συμπαράσταση και βοήθεια στις εργαζόμενες γυναίκες μέσω των επαγγελματιών τους Σωματείων, γυναικείων ή μικτών ή των συντονιστικών τους οργάνων και Επιτροπών.

Έπίσης προγραμματίστηκε και άρχισε από την Νομική Επιτροπή η μελέτη ειδικών θεμάτων του εργατικού Διαιτού με σκοπό τη διαμόρφωση προτάσεων για τροποποίηση της ισχύουσας νομοθεσίας σε θέματα υγιεινής, ασφάλειας, υπερωριών κλπ.

Η Επιτροπή Εκπαιδευτικών για να μπορέσει να προχωρήσει ουσιαστικά στο έργο της, αποφάσισε να ζητήσει τη συνεργασία της ΟΛΜΕ και όλων των άλλων συνδικαλιστικών οργάνων των εκπαιδευτικών για την ανταλλαγή απόψεων, ενημέρωση και προγραμματισμό κοινών ενεργειών και διαβημάτων. Από την ίδια Επιτροπή θεωρήθηκε πολύ χρήσιμο να λειτουργήσουν στο Σύνδεσμο Σεμινάρια επιμόρφωσης για τα μέλη του εκπαιδευτικού πάνω σε εκπαιδευτικά και παιδαγωγικά θέματα, πράγμα όμως που δεν πραγματοποιήσαμε ακόμη, γιατί η οργάνωση μιας τέτοιας δουλειάς δεν ήταν δυνατόν να γίνει μόνο από μέλη τους ανθρώπους της Επιτροπής που ανέλαβαν όλο το βάρος και την ευθύνη της προετοιμασίας.

Τον Δεκέμβρη του 1976 σε Συνέλευση των εκπαιδευτικών του Συνδέσμου έγινε ανάλυση των εκπαιδευτικών και επαγγελματιών προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του Νόμου 509 " περί γενικής παιδείας " και ανάλυση

των προβλημάτων που θα δημιουργηθούν στην τεχνική. έπαίδευση με την εφαρμογή του Νομοσχεδίου "περί τεχνικής παιδείας".

Έγινε φθηνάκων δύο ψηφίσματα διαμαρτυρίας προς τό 'Υπ. Παιδείας ένα για γενική και ένα για την τεχνική έπαίδευση που κατατέθηκαν στο 'Υπ. Παιδείας και δημοσιεύτηκαν στον Τύπο. Στην ίδια συνέλευση έγινε συζήτηση των μελών πάνω στο πρόγραμμα και τό περιεχόμενο της 'Επιτροπής εκπαιδευτικών. Μέσα στον προγραμματισμό μας για την έπαφή μας με τους Δήμους έγινε στο 1977 μία σειρά εκδηλώσεων με όμιλίες και προβολή σλάϊτς για τό παιδικό έξωσχολικό βιβλίο. Η δουλειά αυτή πραγματοποιήθηκε από την 'Επιτροπή εκπαιδευτικών σε συνεργασία με πέντε συγγραφείς εκπαιδευτικών παιδικών βιβλίων "Αλκη Ζέη, Ζόρζ Σαρρή Βίβω' Αγγελοπούλου, Πέπη Δαράκη και Είρήνη Βαλάση που προσφέρθηκαν να μάς βοηθήσουν.

Στίς εκδηλώσεις αυτές έχαθραν μέρος και πολλά παιδιά τά όποια πήραν τό λόγο και συζήτησαν με τίς εισηγήτριες. Για τό παιδικό έξωσχολικό βιβλίο πήγαμε στη Δάφνη, στην Καιθαριανή, στο Βύρωνα και στο Α' Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου όπου συζητήθηκε γενικότερα τό θέμα της 'Ελληνικής Παιδικής Λογοτεχνίας. Πιστεύουμε πώς ή προσφορά μας στον τομέα αυτό ήταν σημαντική και σιοπεύουμε να τή συνεχίσουμε πηγαίνοντας και σε άλλους Δήμους που μάς τό ζήτησαν.

Η 'Επιτροπή Νομικών μαζί με την 'Επιτροπή Εκπαιδευτικών έκαναν αίτηση στο 'Υπ. Δικαιοσύνης για να δοθή άδεια να έπισκεφθούν μέλη μας τό 'Αναμορφωτήριο Θελέων, σ' αυτή την αίτηση δέν πήραμε άπάντηση και οι 'Επιτροπές αναγκάστηκαν να κάνουν δεύτερη αίτηση που και αυτή ακόμα δέν έχει άπαντηθεί.

Μέσα στο 1977 συγκαλέσαμε δύο φορές καταστατική Συνέλευση θεωρώντας ύψχημα έποχρέωση μας να έχουμε πριν τελειώσει ή θητεία μας ένα καινούριο για καταστατικό που θα άνοιγε καινούργιους δρόμους στο Σύνδεσμο. Οι Καταστατικές Συνελεύσεις δέν πραγματοποιήθηκαν γιατί δέν είχαμε άπάρτεια.

Τό Δ.Σ του Σύνδεσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων θεώρησε σοβαρό τό θέμα που πρέκρυψε από δημοσιεύματα του Τύπου για τή στράτευση των γυναικών και τή τροποποίηση των παραγράφων του Α.Κ. που αναφέρονται στο οικογενειακό δίκαιο και έκρινε ότι είναι ανάγκη να υπάρξει μία από κοινού έκφρασμένη γνώμη των γυναικείων 'Οργανώσεων και Σωματείων 'Οργανώσεων και Σωματείων πάνω σ' αυτά τά σοβαρά θέματα.

Μέ πρωτοβουλία μας συγκαλέσαμε πέντε εκπροσώπους των γυναικείων Σωματείων στα γραφεία μας σε κοινή Σύσκεψη τό Νοέμβρη του 1976 για άνταλλαγή

Α. Μ. 1.

απόψεων και δημιουργία 'Επιτροπής μελέτης και πρόθεσης τῶν θεμάτων. Ἡ 'Επιτροπή συγκροτήθηκε ἀπὸ 15 Σωματεῖα, ὀνομάστηκε "Συντονιστικὴ 'Επιτροπὴ Γυναικῶν ἐμπροσθέντων Σωματείων γιὰ τὸ οἰκογενειακὸ ὄφελος" καὶ τὴν στρατεύουσα καὶ μετέπειτα τὴν ἐργασίας της.

"Ἐδωσε μιὰ πρώτη ἀνακοίνωση στὸν τύπο γιὰ τὴν ἀντίθεσή της στὴν στρατεύουσα τῶν γυναικῶν. Ἐστειλε ἐνημερωτικὲς ἐπιστολὲς σὲ περιοδικὰ, ἡμερησίως ^{καὶ βωφαικὰ} γιὰ τὴ συγκρότηση καὶ τὸ περιεχόμενό της, ἐκυκλοφόρησε σὲ 20.000 ἀντίτυπα ἀνακοίνωση γιὰ τὴν στρατεύουσα τῶν γυναικῶν, στὴν ὁποία ἐήγαγε τοὺς λόγους γιὰ τοὺς ὁποίους εἶναι ἀντίθετη σ' αὐτήν. Ἀκόμη μέλη τῆς 'Επιτροπῆς ἐπισκέφθηκαν τὸν τότε Ὑφυπουργὸ 'Εθνικῆς Ἀμύνης καὶ γυναῖκες βουλευτὲς, ἐξέθεσαν τὴν ἀπόφασί της Συντονιστικῆς 'Επιτροπῆς καὶ ἀξίωσαν νὰ μὴν εἰσαχθεῖν τελεικὰ τὸ Ν/σχέδιο στὴν Βουλὴ, χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ γνώμες τῶν ὑπεύθυνων γυναικῶν φορέων.

Ἰήραμε ποικίλες ἐπίσημες διαβεβαιώσεις ἀπὸ τὸν Ὑφυπουργὸ 'Εθνικῆς Ἀμύνης κ. Δαβάκη καὶ ἀπὸ τὴν Βουλευτὴ Κα. Ελ. Βλάχου, πῆμ εἰσηγήτρια ἀργότερα τοῦ Ν/σχεδίου, ὅτι τὸ Ν/σχέδιο δὲν πρόκειται νὰ εἰσαχθεῖ στὴν Βουλὴ γιατί βρῖσκει δυσκολίες καὶ ἀπὸ Κυβερνητικῆς πλευρᾶς καὶ ἀκόμα πὼς ἂν εἰσαχθεῖ στὴ Βουλὴ, ὁπωσδήποτε θὰ ζητοῦσαν τὴν γνώμη τῶν γυναικῶν φορέων γιὰ περισσότερη καὶ καλλίτερη μελέτη καὶ ἐπεξεργασία.

Ὑστερα ὅμως ἀπ' ὅλα αὐτὰ σὲ μερικὸς μῆνες ἡ Κυβέρνηση φέρνει γιὰ ψήφιση αἰφνιδιαστικὰ καὶ πρόχειρα πρὸς τὸ Ἔμμημα Διακοπῶν τῆς Βουλῆς τὸ Ν/σχέδιο γιὰ τὴν στρατεύουσα τῶν γυναικῶν. Ἡ Συντονιστικὴ 'Επιτροπὴ κλιμακώνει πάλι ἀμέσως τὸν ἀγῶνα της κατὰ τοῦ Ν/σχεδίου καὶ θέλοντας νὰ ἐνημερώσει τὴν κοινὴ γνώμη ἔδωσε συνέντευξη σ' ὅλα τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης, ὄργανωσε μεγάλη Συγκέντρωση ὀμίλιας στὸ θέατρο ΑΚΡΟΠΟΛΙ καὶ ἔστειλε ὑπομνήματα καὶ ψηφίσματα στοὺς Ἀρχηγοὺς τῶν Κομμάτων, στοὺς Βουλευτὲς καὶ σὲ Ὄργανώσεις.

Τὸ Ν/σχέδιο ψηφίστηκε ἀπὸ τὴν Βουλὴ ὅμως ἰδιαίτερα τώρα πού μπαίνει σὲ ἐφαρμογὴ ὁ ἀγῶνας συνεχίζεται. Οἱ Ἕλληνίδες δὲν ἀρνήθηκαν ποτέ τὴν προσφορά τους στοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνες καὶ πάντα στρατεύθηκαν μόνες τους. Ὑψίστημος ἓνας Νόμος πού ἐπιβαρύνει τὴ γυναῖκα καθοριστικὰ καὶ οὐσιαστικὰ, χωρὶς νὰ ἔχει λυθεῖ ἀκόμα κανένα ἀπὸ τὰ ~~βασικά~~ προβλήματά της.

Τὸ Δ.Σ τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων ἀπὸ τὴν ἀρχὴ συνειδητοποίησε τὴ σημασία πού ἔχει ἡ μόλυνση τοῦ περιβάλλοντος καὶ ὁ ἄμεσος καθημερινὸς κίνδυνος πού προέρχεται ἀπ' αὐτὴν γιὰ τὴν ὑγεία καὶ τὴν ζωὴ μας. Ἐποὶ τὸν

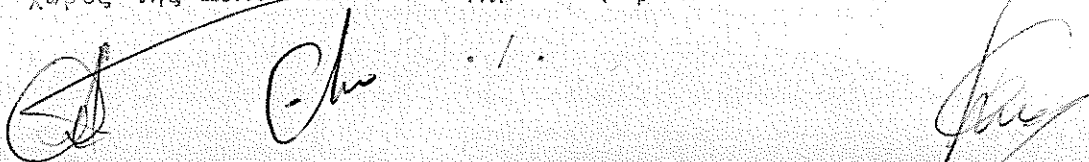
τόν Ιούνιο του 1975 τό Τμήμα του ^{Συν/σιου Ε.Ε.} Υπουργείου Περιβάλλοντος και του τοπικού με θέμα : " Η νέα βιομηχανία Τσιμέντων και ή περιοχή Βόλου " με άφορμή την επέκταση του έργου του εργοστασίου τσιμέντων στην αστική περιοχή Βόλου.

Στή δημόσια αυτή συζήτηση που πήραν μέρος βουλευτές τής περιοχής, τοπικά Σωματεία, τεχνικοί, έπιστήμονες και άλλοι παράγοντες συμμετείχαν και δύο μέλη του Συμβουλίου μας και προήδρευσε ή Κα 'Αμ. Φλέμιγκ. Δέ συνέχεια ο Σύνδεσμος Έλληνικών έπιστημόνων με ψήφισμά του άπευθύνθηκε στους άφμόδιους Κυβερνητικούς παράγοντες και ζήτησε την επέμβασή τους για να προληφθεί ή μόλυνση του περιβάλλοντος στην περιοχή και να διασωθεί τό τοπείο του Πηλείου από την άπειλούμενη καταστροφή .

Έπίσης ^{στειλάμε} ~~παρατήρησε~~ ψήφισμα συμπάρστασης στής πρωτοβουλιακές κινητοποιήσεις των κατοίκων τής 'Ιτέας για να μην γίνει τό εργοστάσιο άλουμινίου στην πόλη ^{του}. Συμμετείχαμε στις εκδηλώσεις για τη διατήρηση τής έθνικης μας κληρονομιάς που τά στοιχεία της θα έπιτρέψουν την διαμόρφωση σύγχρονων και εύχριστων όρων ζωής, συνδυάζοντας τις τεχνικές εξελίξεις με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του έθνικου μας πολιτισμού .

Τό Νοέμβρη του 1975 με πρωτοβουλία άρχαιολόγων - μελών του Συμβουλίου μας συστάθηκε συντονιστική 'Επιτροπή από πολλά Σωματεία και διάφορους φορείς για διοργάνωση δημόσιας συζήτησης γύρω από τό θέμα " Βιομηχανική ανάπτυξη και προστασία τής Πύλου " . Η 'Επιτροπή άποφάσισε να άναθέσει την πρωτοβουλία στο Τ.Ε.Ε. Στις 17.11.75 έγινε στο Πολυτεχνείο στο 'Αμφιθέατρο Χημικών Δημόσια Συζήτηση . Πήραμε μέρος στην προετοιμασία της και κάναμε είσήγηση πάνω στα "θεσμικά πλαίσια" του Νόμου 159 άρθρο 1 παρ. 2. Σάν πόρισμα τό Τ.Ε.Ε διαβίβασε στην Κυβέρνηση τό αίτημα τής άναστολής των εργασιών στην Πύλα και έγκατάσταση βιομηχανιών, τούλάχιστων για ένα έξάμηνο, ώστε να δοθεί καιρός για μελέτη έναλλακτικων λύσεων.

Συνεργαστήκαμε με τό Τ.Ε.Ε για να προωθηθεί τό θέμα τής Πύλου στην Κυβέρνηση, τους βουλευτές και τό Συμβούλιο τής Εύρώπης. Παράλληλα οι πάρα πάνω φορείς προσέφυγαν στο Σ/λιο 'Επιμερατείας. Παράλληλα ο Σύνδεσμος Έλληνικών έπιστημόνων άντιπροσωπύθηκε στο Σ.τ'Ε από μέλος του Διοικητικου Συμβουλίου του στις 14.12.76 . Στόν ίδιο χρόνο έγιναν στα γραφεία του Συνδέσμου μας όμιλεις για την Πύλο ²⁰⁰ τρία μέλη του Σ/λιου με θέμα : " Ο Ιστορικός χώρος τής Πύλου και τά σύγχρονα προβλήματα τής προστασίας του περι-

βάλλοντος " . Έμπρόσωπος του Συνδέσμου συμμετείχε στην Συγκέντρωση που οργανώσαν Μεσσήνιοι φοιτητές στην Καλαμάτα για την προστασία και σωτηρία της Πύλου πάλι στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την σωτηρία της Πύλου.

Μέσα στα πλαίσια της συμμετοχής μας για την διάσωση και την αύξηση του πρασίνου , έκοψαμε φήφισμα διαμαρτυρίας για την καταστροφή των δέντρων του Ύμηττου και συμπαρασταθήκαμε στην Συγκέντρωση που διοργάνωσαν οι Δήμοι Ύμηττου και Δάφνης για την απομάκρυνση του Ήμιπεκίτη Πυρητιδοποιείου από την περιοχή τους. Τέλος για την καλύτερη και σωστότερη μελέτη και αντιμετώπιση των προβλημάτων προστασίας περιβάλλοντος και όλων των σχετικών με αυτά θεμάτων αποφασίστηκε η σύσταση Έπιτροπής περιβάλλοντος στο Σύνδεσμο Έλληνικών Έπιστημόνων .

Αργότερα δημιουργήθηκε ομάδα από μέλη του ΣΣυνδέσμου που ανέλαβε να μελετήσει το θέμα του περιβάλλοντος και στην σχετική νομοθεσία στην Ελλάδα και την Ευρώπη . Το καλοκαίρι του 1977 ο Σύνδεσμος αφού ήλθε σε συνενόηση με το Δήμο του Περιστερίου ~~οργάνωσε~~ ^{έκοψε} έκδηλωση με θέμα " Πράσινο - Περιβάλλον - Υγεία ". Σ' αυτή την έκδηλωση προβλήθηκε η ~~τακτική~~ του Δευτέρη ^{παραδόπουλου} ~~συννοικίας~~ ^{των Περιβαλλοντικών} της "Αθήνας" ~~σε~~ ^{σε} Έπιτροπή που έγινε στο Δημαρχείο , παρουσία μελών μας ~~με~~ ^{με} συμμετοχή Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων, έγινε συζήτηση για τα προβλήματα ~~πράσινου~~ , υγείας, ~~αποχέτευσης~~ και αποφάσισαν από κοινού να ~~επιληφθούν~~ ^{επιληφθούν} οι ~~ένεργειες~~ ^{ένεργειες} για την μελέτη και προώθηση των προβλημάτων, ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε γειτονιάς. ~~και την εορταστικότητα των εργασιών~~

Μια ακόμα Συγκέντρωση με θέμα : " Πράσινο , περιβάλλον , υγεία " έγινε σε θερινό κινηματογράφο της συνοικίας "Ανα Λόφος Περιστερίου και είχε μεγάλη απήχηση και επιτυχία . Μίλησαν 3 ειδικοί στο θέμα εκπρόσωποι του ΣΣυνδέσμου, έγινε συζήτηση με τους κατοίκους σχετικά με τα προβλήματα της συνοικίας και ζητήθηκε να βοηθήσει ο Σύνδεσμος όσο μπορεί, με κάθε είδους ενέργειες για να λυθούν τα προβλήματα αυτά. Η ίδια έκδηλωση έγινε και στο Δήμο Ήαύρου που μας ζητήθηκε .

"Ηλθαμε έπλσης σ' έπαφή και συζητήσαμε για ειδικά τοπικά προβλήματα περιβάλλοντος με τους Δήμους που είναι κοντά στον Ύμηττο . Μέλος του Δ.Σ σε συνεργασία με την Έπιτροπή περιβάλλοντος, ανέλαβε και μελέτησε από μέρος του ΣΣυνδέσμου Έλληνικών Έπιστημόνων, το θέμα της διαμαρτυρίας των εργαζομένων στην ΠΕΣΙΝΕ και τις άνθυγεινές συνθήκες δουλειάς.

Τό Μάρ του 1975 έγινε έκδηλωση στη μνήμη της Όλγας Κομνηνού Κακρι-

δη για το επιστημονικό έργο και την προσωπικότητά της. Τον ίδιο μήνα η Πρόεδρος του Δ.Σ. μίλησε σε Συνέδριο στη Ρώμη με θέμα " Η συμμετοχή της 'Ελληνίδας στην 'Αντίσταση κατά χρο̄νια της Γερμανικής Κατοχής και στη διάρκεια της πρόσφατης Δικτατορίας " .

Ήρθε μέρος και στις ~~Εκδηλώσεις~~ ^{Εκδηλώσεις} και όμιλίες της ΠΙΤΣΑ ΝΑΒΟΝΕ που είχαν σαν αντικείμενο τα δικαιώματα της γυναίκας και μίλησε στην "Ένωση 'Ελεύθερων 'Επικοινωνιών στην Πιάνα για την ισότητα των ανθρώπων, τα δικαιώματά τους και την ελευθερία τους".

Τό Φλεβάρη του 1976 έγιναν ~~ομιλίες~~ ^{ομιλίες} από μέλη του Συνδέσμου μας για να τιμηθεί η μνήμη της "Ελλης Λαμπρόδη ~~και~~ ^{και} θέμα : " Η "Ελλη Λαμπρόδη φιλόσοφος-φιλόλογος - εκπαιδευτικός " . Η Πρόεδρος και η Γεν. Γραμ , του Συνδέσμου έδωσαν ~~εγκρίσιμη~~ ^{εγκρίσιμη} Συνέντευξη στο περιοδικό ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ για το πρόγραμμα και τους στόχους του Συνδέσμου . Πάνω φτά γενικά και τα είδινα προβλήματα της 'Ελληνίδας έγινε από το Σύνοδο σειρά ομιλιών στο ραδιόφωνο στην έκπομπή "τά προβλήματα της γυναίκας" , επίσης μέλη του Δ.Σ έδωσαν ~~συνέντευξη~~ ^{συνέντευξη} στο ραδιόφωνο σχετικά με τα προβλήματα της 'Ελληνίδας επιστήμονος, και τους σκοπούς και στόχους του Συνδέσμου . Η Πρόεδρος του Δ.Σ μίλησε στην Τηλεόραση για την ~~ΕΚΡΕΚΚΕΚΚΕΚΚΕ~~ ^{ΕΚΡΕΚΚΕΚΚΕΚΚΕ} Στρατεύση των Γυναικών .

Σε μηνιάτικη Συγκέντρωση των μελών μας έγινε στ'α γραφεία του Συνδέσμου όμιλία με θέμα : " Ο άνθρωπος τοκετός " με την ψυχοπροφυλακτική μέθοδο " και άκολούθησε ενδιαφέρουσα συζήτηση .

Τόν 'Ιούνιο πάλι του 1976 στο έντευκτήριο του Συλλόγου μίλησε μέλος μας με θέμα " Οί, άγω̄νες της 'Ελληνίδας για την 'Ελευθερία " . Η όμιλία αυτή είχε μεγάλη επιτυχία και δημοσιεύτηκε ολόκληρη στο Δελτίο μας .

Μια ενδιαφέρουσα ~~συζήτηση~~ ^{Εκδήλωση} ήταν η Δημόσια Συζήτηση η οποία ~~οργα-~~ ^{οργα-}νώθηκε στο Δημαρχείο της 'Αθήνας με θέμα " Το Παιδικό έξωσχολικό Βιβλίο " με εισηγητές εκπαιδευτικούς , ψυχολόγους και συγγραφείς . Στη συζήτηση έγιναν προτάσεις και οί εισηγητές και τό άκροατήριο κατέληξαν σε άρισμένα συμπεράσματα . Ο Δήμαρχος 'Αθηναίων στην όμιλία του άναφέρθηκε στη σημασία του έξωσχολικού βιβλίου για τό παιδί και ζήτησε την βοήθεια και την συνεργασία του Συνδέσμου για να δημιουργηθούν στα Κέντρα ~~Μερίτης~~ ^{Μερίτης} του Δήμου Παιδικές Βιβλιοθήκες με υπεύθυνα διαλεγμένα βιβλία .

Η Πρόεδρος ~~με~~ ^{με} του Συνδέσμου μίλησε στο ~~Προσωπικό~~ ^{Προσωπικό} του ~~Συνέδρου~~ ^{Συνέδρου} Πειραιά και στις υπαλλήλους της 'Ολυμπιακής 'Αεροπορίας με θέμα " Η θέση της γυναίκας στην 'Ελλάδα " . Επίσης μίλησε στο 'Αγρόνιο ~~σόν~~ ^{σόν} εκπρόσωπος

του Συνδέσμου για την προληπτική Ιατρική. Σε μηνιαίες συγκεντρώσεις έγιναν όμιλίες με θέματα "Η πρόληψη της αρρώστιας - νόμος ζωής", "Τα προβλήματα της τρίτης ηλικίας", "Γλώσσα και Ίδεολογία" και συζήτηση για τα σχέδια Νόμου που αφορούν την στράτευση των γυναικών και την τροποποίηση των παραγράφων του Α.Κ. που αναφέρονται στο οίκογενειακό Δίκαιο.

Έγινε επίσης όμιλία - εισήγηση της Έπιτροπής Νομικών και συζήτηση ειδική πάνω στο οίκογενειακό Δίκαιο. Ύστερα από πρόσκληση του Συλλόγου Γραμματέων Ελλάδας μέλος του Σ/λίου του Συνδέσμου μίλησε σε Συγκέντρωσή τους που έγινε στο Έντευκτήριό μας, για την προστασία της μητρότητας.

Τόν Οκτώβριο του 1976 έγινε με μεγάλη επιτυχία στην αίθουσα της Αρχαιολογικής Έταιρείας όμιλία της Κας Έλένης Γλυκατζή - Αρβεζέρ, Πρύτανη της Σορβόνης έπιτιμου μέλους του Συνδέσμου μας με θέμα "Παιδεία και Έπιστημονική Έρευνα". Η όμιλία αυτή είναι δημοσιευμένη στο πρώτο Δελτίο μας.

Τό Νοέμβρη του 1976 στην αίθουσα Συντακτών μίλησε η Έυπρια συγγραφέας "Ηβη Μελεάγρου με" θέμα: "Η Κύπρος μπροστά στο μακροχρόνιο άγώνα" και προβλήθηκε η ταινία "Κύπρος 1974, με τὰ μάτια των παιδιών".

Στο Δημαρχείο της Αθήνας έγινε δημόσια συζήτηση από ειδικούς για τη νομική κάλυψη, την Ιατρική περίθαλψη, την έναρξιν και την ψυχολογία του Παιδοϋ. Στην Αίθουσα διαλέξεων του Ιστορικού και Έθνολογικού Μουσείου (Παλαιά Βουλή) έγινε όμιλία για τον Καποδίστρια και στην Αρχαιολογική Έταιρεία τόν Γενάρη 1977 μίλησε ο Βάσος Καραγεωργής για την τύχη των Κυπριακών αρχαιοτήτων μετά τό 1974. Στην όμιλία αυτή που αναφέρονταν στο πρόβλημα της καταστοφής των μνημείων του Έλληνικού πολιτισμού στην Κύπρο από τους Τούρκους τό Συμβούλιο αποφάσισε να την πολυγραφήσει για τὰ μέλη του.

Τό Μάρτη του 1977 μίλησε στο Έντευκτήριο του Συνδέσμου η λογοτέχνης Έλλη Αλεξίου για τόν Κώστα Βάρβαλη και στην αίθουσα του Δημαρχείου της Αθήνας οι διακεκριμένοι έπιστήμονες Βίρηνη Δηλάρη Χημικός, και Αντώνης Ποντικάκης γιατρός με θέμα "Ανθυγιεινά συνθήκες έργασίας των γυναικών". Έπίσης στο Δημαρχείο της Αθήνας μίλησε ο Καθηγητής Σάκης Καραγεωργας με θέμα "Θεσμικές αλλαγές στην Ανώτατη Παιδεία". Σε συνεργασία με τό Δήμο Δάφνης έργανόσαμε έκδηλωση - όμιλία με θέματα "Παρρωτικά". Μίλησαν η γιατρός Καίτη Μουλοπούλου και ο Λογοτέχνης Έττος Πατρίκιος.

Ο Δημήτρης Κατζής τό Μάη του 1977 μίλησε στο Ένδεσμο για τό έργο του και αργότερα η Κα Έύη Πανσελήλου παρουσίασε τό βιβλίο της "Κατακτη

μένη Χώρα " .

Τό Δεκέμβρη του 1977 στη μηνιαία Συνέλευση του Συνδέσμου έγινε φιλολογικό μνημόσυνο για τη Σόφη Κουκουβίτη . Μίλησαν οι φίλες και Συνάδελφοί της φίλη μας για την κοινωνική και την επιστημονική της προσφορά και δράση .

Πολύς κόπος και χρόνος καταναλώθηκε για τον έλεγχο των καρτελλών παλαιών μελών του Συνδέσμου και την συγκρότηση νέου μητρώου με βάση τις νέες έγγραφες που έγιναν από τον Ιανουάριο του 1975 . Η ανακατάταξη έγινε με βάση τις ανανεώσεις και τις έγγραφες στις παραμονές των εκλογών του Φεβρουαρίου του 1975 . Χρειάστηκαν πολλοί μήνες δουλειάς και βοήθησαν αποτελεσματικά πολλά συνεργεία από μέλη μας .

Μπροστά στη μεγάλη αύξηση του αριθμού των μελών μας για να αντιμετωπίσουμε την αποστολή προσηκίσεων και, έγκυκλιών που απαιτούσαν χειρόγραφο Δ/νοση αποφασίσαμε την αγορά συσκευής διευθυνσιογράφου . Από τον ΔΡΓΟ του τύπου λαβαί νουμε τακτικά όλα τα αποκόμματα των εφημερίδων τα σχετιά με θέματα που ασχολούν τα γυναικεία Σωματεία .

Τό Συμβούλιο του Συνδέσμου έστειλε τον Οκτώβρη του 1975 και του 1976 ένημερωτικές έγκυκλιούς στα μέλη του για τη δράση και τις προοπτικές του για τα επόμενα χρόνια . Εάν μέλος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Γυναικών ο Σύνδεσμος Έλληνίδων Έπιστημόνων μετέχει στο διαγωνισμό για τις ύποτροφίες και χορηγήσεις που προκηρύσσει ή Έπιτροπή για την χορήγηση διεθνών ύποτροφιών

Ο Σύνδεσμος Έλληνίδων Έπιστημόνων έχει δικαίωμα να στείλει 3 αίτησεις μελών του για να πάρουν μέρος στο διαγωνισμό για δύο 6μηνες ύποτροφίες που είναι περίπου 90.000 δρχ. Τρία μέλη μας υπέβαλαν ~~έξι~~ ~~πέντε~~ αίτήσεις με τα σχετικά απαιτούμενα δικαιολογητικά οί έδοίξες στάλθηκαν στην Διεθνή Έπιτροπή . Τελικά έγκρίθηκε και πήρε έπιχορήγηση ένα συνάδελφος . Έπσης μας υπέβαλε αίτηση για την Αυστραλιανή ύποτροφία *Georgeina Lovie* / ένα μόνο μέλος μας .

Η άγγελία για την προκήρυξη των ύποτροφιών αυτών δημοσιεύεται πάντα στις έ ημερίδες από την γραμματεία του Συνδέσμου . Θυμίζουμε πως όρος συμμετοχής στις ύποτροφίες είναι να έχουν συμπληρώσει τα μέλη μας ένα χρόνο από την έγγραφη τους στο Σύνδεσμο .

Ο Σύνδεσμος Έλληνίδων Έπιστημόνων πήρε ενεργό μέρος σε πολλές έκδηλώσεις που έγιναν στα πλαίσια του "ετους της γυναίκας για την ισότητα των δύο φύλων και την αναγνώριση και προστασία της μητρότητας . Στείλαμε χαιρετη-

στην επίσημη μίσημα στην Συγκέντρωση που έγινε για τη μέρα της γυναίκας στις 8 του Μάρτη 1975 στην φοιτητική έστια Αρρένων που οργάνωσε έκδηλωση και συμμετείχαμε στην έκδηλωση που έγινε τον Ιούλιο στη μνήμη της Ηλέκτρας Αποστόλου από την κίνηση ή γυναίκα στην Αντίσταση. Ακόμα μέσα στα πλαίσια του έτους της γυναίκας ο Σύλλογος Ελληνίδων Επιστημόνων έλαβε μέρος στην Πανσπουδαστική έκδηλωση που έγινε τον Απρίλη του 1975 στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών και συμμετείχε στην Συντονιστική Επιτροπή εκπροσώπων Σωματείων και Κλαδικών Συλλόγων που έγινε για την αντιμετώπιση της έγκυβλου που δεσμευε τις Συνδικαλιστικές ελευθερίες των Δημόσιων Υπαλλήλων.

Αντιπροσωπεία του Συμβουλίου του Συνδέσμου τον Ιούνιο του 1975 επισκέφτηκε τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Στασινόπουλο και έθεσε υπ' όφιν του θέματα και προβλήματα που απασχολούν το Σύνδεσμο. Επιπρόσωπος του Συμβουλίου του Συνδέσμου παραυρέθηκε στην Πανεπιστημιακή Συγκέντρωση στο θέατρο ΚΑΤΣΗΚΡΗΣΤΟΥ και μίλησε πάνω στα αίτηματα των εκπαιδευτικών για καθαρή στην Έκπαίδευση.

Ο Σύνδεσμος Ελληνίδων Επιστημόνων συμπαραστάθηκε στο δικαίο αγώνα των μαϊών για τη λύση των αιτημάτων τους, στην άπεργία των τηλεφωνητριών του ΟΤΕ, στην διαμαρτυρία των βιβλιοπωλών για τις επιθέσεις της Νέας Τάξης στην άπεργία των Καθηγητών της Μέσης Έκπαίδευσης, στην άπεργία των Έλλήνων Αρχαιολόγων, στον αγώνα των νέων Νοσοκομειακών γιατρών, στον άπεργιακό αγώνα του έργατοϋπαλληλικού προσωπικού των έργοστασίων Πετρελάκη, στον αγώνα των μαθητριών της Σχολής Επισκεπτριών Αδελφών Νοσοκόμων που κατέβηκαν σε άπεργία και διαμαρτυρήθηκαν για την έπέμβαση των Αστυνομικών Οργάνων έναντι των άπεργών του έργοστασίου ΠΙΤΣΟΣ.

Έπισης σταθήκαμε στο πλευρό του δάσκαλου Βαγενά που με άπεργία πενταςάγωνιζότανε για μια δημοκρατική παιδεία και διαμαρτυρηθήκαμε για την παραπομπή στο Παιδαρχικό Συμβούλιο του Καθηγητή του Κολλεγίου Βανδώρου. Στις 23.1.76 το Συμβούλιο άπεφάσισε να τοιχοκολλήσει άφίσσες για τα σεσωμόπληκτα παιδιά της Αίτωλοακαρνανίας, για να έπισημάνει στους αρμόδιους και να πληροφορήσει την κοινή γνώμη για την έλλειπή κοινωνική πρόνοια στη Χώρα μας.

Πιστεύοντας πως ή δημοκρατία και ή ελευθερία είναι ή προϋπόθεση για τη βελτίωση των συνθηκών της ζωής του λαού, για την ανάπτυξη την πρόοδο τη μόρφωση, την έπιστήμη, πήραμε μέρος στη μεγάλη συγκέντρωση διαμαρτυρίας που έγινε στο τέλος του Φλεβάρη του 1975 από όργανώσεις και έπιστημονικά σωματεία στην πλατεία του Δημαρχείου της Αθήνας, ύστερα από την άπέπειρα καινούργιου πράξήκοήματος από χουντικά στοιχεία και διαμαρτυρηθήκαμε για το χα-

ρακτηρισμό του στιγμιαίου και για την επέμβαση της Κυβέρνησης στα έργα της Δικαιοσύνης. Μαζί με τα Συνεργαζόμενα Σωματεία στείλαμε στο 1975 μήνυμα κινήμ συμπαραστάσης στις γυναίκες της Ισπανίας για τις θανατικές εκτελέσεις των συμπατριωτών τους και συμμετείχαμε στην εβδομάδα 'Αλληλεγγύης στο λαό της Χιλής.

Με ψήφισμα που κατέθεσε το Δ.Σ στην 'Ισπανική Πρεσβεία και δημοσιεύτηκε στον Τύπο ταχτήκαμε κατά των θανατικών εκτελέσεων των 'Ισπανών 'Αγωνιστών από το φασιστικό καθεστώς του Φράνκο και εκφράσαμε άπερίφραστα πώς βρισκόμαστε στο πλευρό του Λαού της 'Ισπανίας που πάγωνίζεται για τη δημοκρατία και την ελευθερία του.

Το Συμβούλιο του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων, έδωσε στον Τύπο ψηφίσματα συμπαραστάσης και διαμαρτυρίας για την όλη των Κότρη, Παπαζήση για την άπεργία των δασκάλων και των 'Ιδιωτικών 'Εκπαιδευτικών που έγινε το 1976, για τους κρατούμενους της Χιλής, για την ικανοποίηση των αιτημάτων των τυφλών, για τη μείωση του αριθμού των εισακτέων στα 'Α.Ε.Ι και για την κρήτηση του εκδότη της εφημερίδας "ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ « Ν. Ψαραδάκη

'Ο Σύνδεσμος αντιπροσωπεύτηκε στο πρώτο Παννοσοκομειακό Συνέδριο που έγινε στην 'Αθήνα το Γενάρη του 1977 και εκπρόσωπος του Δ.Σ μίλησε τη μέρα που ήταν αφιερωμένη στα προβλήματα της 'Ελληνίδας γιατρού με θέμα : "Τα προβλήματα της εργαζόμενης επιστήμονος " και στην συνάντηση που ώργάνωσε η 'Ομοσπονδία Γυναικών 'Ελλάδας για το παιδί και την ειρήνη και ιδιαίτερα στην 'Επιτροπή Ύγείας που λειτούργησε στα πλαίσια της συνάντησης με όμιλια μέλους του Δ.Σ για την πολυφαρμακία. Συμμετείχαμε επίσης στη δημόσια συζήτηση που ώργανώθηκε από την κίνηση δημοκρατικών γυναικών με θέματα : " Τα προβλήματα των εργαζομένων γυναικών " . Συμμετείχαμε ακόμα στην εκδήλωση που ώργάνωσε ο Δήμος 'Αθηναίων το φθινόπωρο του 1977, στα πλαίσια του εορτασμού της παγκόσμιας μέρας του παιδιού με θέμα : " 'Υγιεινό νερό για τα παιδιά " .

'Ο Σύνδεσμος συμπαραστάθηκε ακόμα με ψηφίσματα στον άγώνα των γιατρών των νοσηλευτηρίων 'Αθηνών - Πειραιώς για την άνοδο του επιπέδου της περρίθαλψης του 'Ελληνικού Λαού στον άγώνα των Δημοσίων 'Εκπαιδευτικών λειτουργών Οι 'Εκπαιδευτικοί - μέλη του Συνδέσμου, δήλωσαν με γραπτό τους προς τον τύπο την πλήρη συμμετοχή τους στον άπεργιακό άγώνα που διεξάγει η ΟΛΜΕ .

'Εκπρόσωπός μας συμμετείχε στην Συνέλευση της ΟΛΜΕ σε συγκέντρωση που έγινε από το Σύλλογο ~~κατά~~ ~~σε~~ ~~συγκέντρωση~~ που έγινε από το Σύλλογο 'Ιδιωτικών 'Εκπαιδευτικών με θέμα " Τα προβλήματα των ιδιωτικών εκπαιδευτικών " .

Α . . . . .

Συμμετείχαμε άκόμα σε Συμπένητρωση που άργανώθηκε από μαθητές και γονείς για την ίκανοποίηση των αίτημάτων των εκπαιδευτικών . Συμμετείχαμε και στην πανηγυρική έναρξη του τακτικού Πανελληνίου Συνέδριου της 'Όμοσπονδίας 'Ιδιωτικών εκπαιδευτικών λειτουργών 'Ελλάδας και σε Σύσκεψη που άργάνωσε η "Έθωση Συλλόγων Γονέων των μαθητών για τό θέμα των έξετάσεων στα Λύκεια.

Στείλαμε στο 'Υπ. Παιδείας διαμαρτυρία για την κατάσταση που επικρατεί αυτή τή στιγμή στη δημοτική εκπαίδευση μετά την κάθαρση που για την Κυβέρνηση θεωρείται τελειωμένη και ολοκληρωμένη . Στο ίδιο κείμενο διαμαρτυρόμαστε για τον τρόπο που αντιμετωπίζονται οι γυναίκες του Κλάδου στο θέμα της προαγωγής τους, στις θέσεις των 'Επιθεωρητών, έποπτών κλπ. 'Υστερα από αίτηση του Υ.Κ.Υ φάσαμε όσα στοιχεία ύπήρχαν γύρω από τό ρόλο της γυναίκας για να σταλλοϋν στο εύρωπαϊκό Συνέδριο που έγινε τό Μάρτη του 1977 στη Γενεύη .

'Ο Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων τό Μάρτη του 1976 πήρε μέρος μαζί με άλλα γυναίκα Σωματεία στη Συντονιστική 'Επιτροπή για τον έορτασμό στις 8 του Μάρτη της "ήμέρας της γυναίκας". 'Ο έορτασμός αυτός που έγινε με πρωτοβουλία των γυναικών Δημοτικών Συμβούλων του Δήμου της 'Αθήνας, ό Σύνδεσμος συμμετείχε με παρουσίαση του θέματος : " 'Η νομική θέση της γυναίκας " που άναπτύχθηκε από μέλη μας νομικούς.

'Επίσης πήραμε μέρος τό Μάρτη του 1977 μαζί με άλλα Σωματεία στον έορτασμό της ήμέρας της γυναίκας στο θέατρο ΔΙΑΝΑ . Στείλαμε γράμμα στον 'Υπουργό Δημοσίας τάξεως, ύστερα από παράκληση της Πανελληνίας "Ένωσης Συγγενών εκπαιδισμένων 'Ελλήνων Πολιτικών προσφύγων για να έπιτραπεί να έπισκεφθοϋν την 'Ελλάδα τά παιδιά των 'Ελλήνων Πολιτικών Προσφύγων που γεννήθηκαν στις 'Ανατολικές Χώρες.

Στείλαμε στην Κα Τσαουσεσκου τηλεγράφημα συμπάραστασης για τους σεισμούς που ήχηξέξέχθη έπαξαν τό Ρουμάνικο Λαό και άκόμα τηλεγράφημα διαμαρτυρίας, πάλι στην Πρεσβεία της Κιλής με την εύκαιρία, της συμπλήρωσης 4 χρόνων από την έπιβολή της δικτατορίας. 'Υπογράψαμε ^{έμπνευση} την ~~έμπνευση~~ της διεθνούς άμνηστείας) προς την Γεν. Συνέλευση των Η.Ε.Ε για να λάβει άμεσα και θετικά μέτρα για να την έξασφάλιση της άυστηρης τήρησης σε όλες τις χώρες της παγκόσμιας διακήρυξης των ανθρώπινων δικαιωμάτων και ^{προς} την κάθε Κυβέρνηση για να λάβει μέτρα για την άμεση άπελευθέρωση όλων των κρατουμένων ^έ συνειδήσεως ¹ .

Τό Δ.Σ του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων , μόλις πληροφορήθη με τό θάνατο του άγαπημένου και έκλειστού μέλους του Σόφης Κουκουβίτη τον 'Ιούλη 1977 συνεδρίασε έντακτα και άποφάσισε να καταθέσει στεφάνι, νά έκφράσει

Εκ. 1.

τά συλλήπητήριά του στην οικογένειά της και να καταθέσει στη μνήμη της τό ποσό των 10.000 δραχ. στο Σωματείο Δημοκρατική Μεριμνά . Με ψήφισμα ο Σύ- σερμος Έλληνίδων Έπιστημόνων διαμαρτυρήθηκε για την πειθαρχική δίωξη σε βάρος τής πρωτοδίκου Ρούλας Κακλαμανάκη με άφορμή την άνοιχτή έπιστολή της προς τον είσαγγελέα Άρσίου Πάγου Μπλέτσα που δημοσιεύτηκε στις έφημερίδες και με την όποια διαμαρτυρόταν για την άνομο πειθαρχική δίωξη τριών Έφετών, για την ψήφο που σύμφωνα με τό Νόμο και τή συνείδησή τους έδωσαν κατά την άσκηση του δικαστικού τους καθήκοντος σε ύπόθεση έκδόσεως άλλοδαπού .

Έκφράσαμε την απόλυτη συμπάρασσή μας και την έλπίδα για την άμεση άπαλλαγή τής συναδέλφου Πρωτοδίκου από κάθε πειθαρχική σε βάρος της δίωξη .

Κα Πρόεδρος : Μοϋ έστειλαν ενα σημείωμα να παρακαλέσω τά μέλη τής Συνελεύσεως να κάνουν ήσυχία διότι δέν άκούγεσθε άρνούσως .

Παρακαλώ θερμά και όσες άποχωρούσε να άποχωρούσε σιγά για να μην δημιουργούμε θόρυβο και να μπορούν να άκούνε όσες μένουν .

Μ έ λ η : Η Έκθεση των πεπραγμένων κρατάει πολλή ώρα . Είπατε ότι οι έμι- λίες θα είναι τριλεπτες .

Κα Πρόεδρος : Με συγχωρείτε αλλά δέν μπορεί να ζητήσωμε να συντομευθεί ή Έκθε- ση των πεπραγμένων , έχουν δικαίωμα να μιλήσουν όσο νομίζουν διότι αυτά άποτε- λούν τις δραστηριότητές τους .

(Χειροκροτήματα)

Κα Άσπα Παπαθανασοπούλου : Τόν Ιούνιο του 1977 έγινε έκδήλωση στο θέατρο ΑΛΙΚΗ με θέμα " Παραδοσιακή Έλληνική Μουσική και Λαϊκά όργανα " . Τήν είσηγη- τική όμιλία έκανε ή μουσικολόγος Κα Έλένη Καραώδρου και άκολούθησαν τραγούδια και μουσική από λαϊκούς καλλιτέχνες .

Με πρόσκληση του Έθνικού Συμβουλίου Γυναικών Ρουμανίας τρία μέλη του Δ.Σ έπισκέφτηκαν την Ρουμανία τό καλοκαίρι του 1976 για 12 μέρες Στο ταξίδι τους αυτό ήρθαν σ' έπαφή και άντάλλαξαν άπόψεις με εκπροσώπους γυ- ναικείων Όργανώσεων και Έθνικών Έπιστημονικών Συλλόγων . Έπισκέφτηκαν Σχολεία Α.Ε.Ι και Κέντρα μελέτης και Έρευνών, Παιδικούς Σταθμούς και Ποσο- μομεία . Οι άντυπώσεις και έμπειρίες άπο τό ταξίδι αυτό έκτέθηκαν σε όμιλία που έγινε στο Έντευκτήριο του Σύνδεσμου με πρόσκληση τής Έπιτροπής πρωτο- βουλίας του Ευρωπαϊκού Γυναικείου Κέντρου ή Πρόεδρος Κα Άμ. Θλέμιγκι συμμε- τείχε σε Σύσκεψη που έγινε στο Παρίσι από γνωστές γυναίκες απ' όλες τις Χώρες τής Εύρώπης με θέμα τή δημιουργία Έπιτροπής Γυναικών που θα έπεμβαίνει στις

. 1 . Οκ

Οκ

μεγάλες αποφάσεις των Κυβερνήσεων . Η φωνή της 'Επιτροπής αυτής θα ακούγεται για τί δίκαιη συμμετοχή των γυναικών στις πολιτικές, κοινωνικές, οικονομικές αποφάσεις, για την καλλιέργεια της ποιότητας της ζωής .

Δύο μέλη του Συμβουλίου μας και ένα μέλος της νομικής 'Επιτροπής τον Αύγουστο του 1977 εκπροσώπησαν τον Σύνδεσμο 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων στο Συνέδριο της Διεθνούς 'Ομοσπονδίας 'Επιστημόνων Γυναικών που έγινε στο STIRLING της Σκωτίας.

Στην αρχή οι συνθήκες για τις εκπροσώπους μας ήταν δύσκολες και η υποδοχή που τους έγινε ψυχρή. Στα προγράμματά τους εκεί που αναφέρονταν τα όνομα τα των εκπροσώπων των διαφόρων χωρών για την 'Ελλάδα υπήρχε το όνομα της εκπροσώπου του παλαιού μέλους του Συμβουλίου . Όμως , πα' όλα αυτά μπόρεσα με και ήλθαμε σε επαφή και συζητήσαμε με πολλές Συναδέλφους εκπροσώπους άλλων Χωρών, συμμετείχαμε στις ομάδες εργασίας με θέμα : " Η προσφορά της γυναίκας στην ανάπτυξη των Χωρών προοδευμένων και υπανάπτυκτων " και "Τό παιδί ή γενιά του μέλλοντος."

Στις ομάδες αυτές οι εκπρόσωποι μας ειθέσαμε την κατάσταση των γυναικών στην 'Ελλάδα, τις συνθήκες της Παιδείας και γενικά το κοινωνικό πλαίσιο μέσα στο οποίο ζούν και αναπτύσσονται τα παιδιά μας. Άκόμα στη Συνεδρίαση που έγινε με τις επικεφαλής των διαφόρων αποστολών των Χωρών ή 'Ελληνίδα εκπρόσωπος εισηγήθηκε για τη σημασία που δίνουμε στο παιδικό εξωσχολικό βιβλίο για την διαπαιδαγώγηση και διαμόρφωση του νέου. Οι θέσεις και οι προβληματισμοί μας ακουστήσαν με ενδιαφέρον και συζητήθηκαν από τις Συνέδρους σε όλες τους τις λεπτομέρειες. Πιστεύουμε πως ή παρουσία μας στο Συνέδριο αυτό ήταν θετική και έπαιξε σοβαρότατο ρόλο. Το καλοκαίρι του 1977 επισκέφθηκαν την 'Ελλάδα και συναντήθηκαν με μέλη του Δ.Σ ή τότε πρώτη Αντιπρόεδρος της Διεθνούς 'Ομοσπονδίας 'Επιστημόνων Γυναικών Κα Δάφνη Πίρβς ή Κα Μαζγουσελ, 'Αντιπρόσωπος του Συνδέσμου 'Επιστημόνων Γυναικών Αυστραλίας και 39 ακόμη εκπρόσωποι του ίδιου συνδέσμου που επέρασαν από την 'Ελλάδα πηγαίνοντας για το Συνέδριο του Stirling .

Στις 9.1.78 έγινε συνεστίαση του Συνδέσμου στο κέντρο 'Επιφάνεια με μεγάλη επιτυχία.

'Αγαπητές Συναδέλφους,

Στην τριετία που πέρασε ξεκινήσαμε και βάλουμε τα θεμέλια για να γίνει ο Σύνδεσμος ο χώρος εκείνος που ή 'Ελληνίδα έπιστήμων θα βρῖσκει την έκφρασή της στα έπιστημονικά, στα επαγγελματικά και

τά κοινωνικά προβλήματα που τήν απασχολούν, μαζί με έπεινα που αντιμετώπιζει σαν μητέρα και γυναίκα για τήν επιστημονική της καταξίωση και τήν επαγγελματική της πρόοδηση για να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο όσο περισσότερο γίνεται με τήν προσωπικότητα και τήν δημιουργική της δύναμη .

Στό διάστημα αυτό έγινε από τό Δ.Σ του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων και από όλα τά μέλη μας ενα σοβαρό και αξιόλογο έργο , πήραμε στα χέρια μας ενα νεκρό αλλά άπνοο Σωματείο και τό μετατρέψαμε σε ζωντανό οργανισμό

(Χειροκροτήματα)

'Ο Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων ενα Σωματείο 700 μελών με τό προηγούμενο Συμβούλιο, σήμερα μετά από μία τριετία, έχει γίνει ένα από τά μαζικότερα Σωματεία τής Χώρας μας αριθμώντας πάνω από 4.000 μέλη .

(Χειροκροτήματα)

'Η δράση μας στην τριετία που πέρασε με τις πολλές ενδηλώσεις και τή συνεχή παρουσία στα γυναικεία προβλήματα και σε όλα τά έθνικά κοινωνικά, λαϊκά και πολιτιστικά θέματα τής Χώρας έδωσαν ένα και άκτινοβολία στο Σύνδεσμο που ξεπέρασε τά στενά όριά του και επιβλήθηκε στη συνείδηση του γυναικείου Κινήματος .

Προσφέραμε , αγαπητές φίλες, όσο μπορούσαμε, όσο μάς επέτρεψαν οι συνθήκες, ό,τι μπορούσαμε περισσότερο , όπου χρειάστηκε και όπου μάς τό ζήτησαν , με όμιλές συζητήσεις, έρευνα , κινητοποιήσεις και συνεχή παρουσία στους τόπους δουλειάς , στη συνοικία, στις γειτονιές, στους Δήμους, στα Συνδικαλιστικά Σωματεία, σ' όλες τις γυναικείες 'Οργανώσεις, παντού στην 'Ελλάδα. Μόνον έτσι καταξιώνεται ή ύπαρξη και ή προσφορά μας.

Εύχαριστώ .

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος : Εύχαριστούμε τήν Κα Παπαθανασοπούλου .

Παρακαλώ τίθεται σε ψηφοφορία ή "Έγκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ και ή ψηφοφορία γίνεται με άνύψωση του χεριού και χωρίς φωνές.

'Η Γεν. Συνέλευσις έγκρίνει δι' άνατάσεως τής χώρας
τά πεπραγμένα του Συνδέσμου για τήν τριετία
1975 - 1978.:

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος : Μας έχει έλθει ένα σημείωμα, δεν ξέρω ποιων μελών, δεν είναι υπογεγραμμένο στο όποιο, λέγουν ότι ένοχλοούνται από τό κάπνισμα, με συγχωρείτε, έχει υπογραφή, είναι από την Κα Μπούνη - Σαχαρίδη.

Υπάρχει δεύτερο σημείωμα για τό ίδιο θέμα καί παρακαλούνε θερμά μὴν καπνίζετε στην α΄ θουσα.

Τό δεύτερο θέμα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ἀναφέρεται στόν Ἴσολογισμό καί Ἀπολογισμό τοῦ 1977. Τόν λόγο ἔχει ἡ Ταμίας τοῦ Συνδέσμου Κα Μέρ. Ἀγγελίδου.

Κα. Αἴμ. Ἀγγελίδου (Ταμίας):

Ο Ι Κ Ο Ν Ο Μ Ι Κ Ο Σ Α Π Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ 1977

Ε Σ Ο Δ Α

1. Ὑπόλοιπον ταμείου 31.12.1976	Δρχ.	223.915,90
2. Ἀπό συνδρομές καί ἐγγραφές νέων μελών	"	223.300
3. Ἀπό πολιτιστικές ἐκδηλώσεις	"	106.500
4. Ἀπό πώληση Δελτίου	"	10.135
5. Ἐνίσχυση ἀπό Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος	"	100.000
6. Ἐνίσχυση ἀπό Ἐθνική Κτηματική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος	"	15.000
7. Ἐνίσχυση ἀπό τό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ	"	20.000
8. Ἀπό δωρεές	"	5.500
9. Ἀπό τηλεφωνήματα	"	384

Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ν " 704.734,90

Ε Ε Ο Δ Α

1. Μισθοί καί ἐμοιβές γιά παροχή ἐργασίας στόν Σύνδεσμο	Δρχ.	284.845
2. Εἶδη καθαρισμοῦ	"	1.400
3. Ταχυδρομικά	"	15.402
4. Κοινωνελεῖς σκοποί	"	27.019
5. Κοινόχρηστα	"	23.131
6. ΟΤΕ - ΔΕΗ - ΑΕΕΥ	"	17.219,90
7. Ἐνοίκια αἰθουσῶν διαλέξεων	"	8.000
8. Γραφική ὕλη	"	4.053
9. Ἐκτυπώσεις, πολυγραφησεις, μαγνητοφωνήσεις	"	85.508

10. "Επιπλα καί σκεύη	Δρχ.	3.727
11. Συντήρηση γραφείου, επίπλων, σκευών	"	1.072
12. Συνδρομές σέ Σωματεία (Διεθνής Όμοσ. Έπιστ. Γυν. 80.170)"	"	89.073
13. Μεταφορικά	"	6.400
14. Ασφάλιστρα	"	1.670
15. Άργος τοῦ τύπου	"	6.000
16. Συμμετοχή καί έξοδα Διεθνῶν Συνεδρίων	"	47.918
17. Διάφορα	uuuuuuuuuu	32.906,50
	"	605.344,10
18. Ὑπόλοιπον ταμείου στίς 31.12.1977	-----	99.390,80
	Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ν "	704.734,90
	=====	

Π Ρ Ο Υ Π Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ Ε Ξ Ο Δ Ω Ν Κ Α Ι Ε Ξ Ο Δ Ω Ν 1978

Ε Ξ Ο Δ Α

1. Από συνδρομές παλαιῶν μελῶν	Δρχ.	320.000
2. Από νέες ἐγγραφές	"	60.000
3. Ἐπίσχυση ἀπό Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ	"	150.000
4. Από πώληση περιοδικοῦ μας	"	50.000
5. Από πολιτιστικές ἐκδηλώσεις	"	80.000

Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ν " 660.000

=====

Ε Ξ Ο Δ Α

1. Γενικά έξοδα ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΑΕΗΥ, εἶδη καθαρισμοῦ κοινῶν χρηστά κ.λ.π.	Δρχ.	50.000
2. Κοινοφελεῖς σκοποί	"	30.000
3. Ἐκδοση περιοδικοῦ μας	"	90.000
4. Ταχυδρομικά	"	18.000
5. Άργος τοῦ τύπου	"	6.000
6. Συνδρομές σέ Σωματεία	"	10.000
7. Συνδρομή στή Διεθνή Όμοσπονδία Ἐπιστημόνων Γυναικῶν	"	70.000
8. Συμμετοχή σέ Συνέδρια	"	50.000
9. Ἀμοιβές καί μισθοί γιά παροχή ἐργασίας στόν Σύνδεσμο"	"	240.000
10. Ἐκτύπωση προσκλήσεων, φωτοτυπίες, πολυγραφῆσεις	"	50.000
11. ...	"	...
12. ...	"	...

11. Γραφική ύλη	Δρχ.	6.000
12. Διάρθρα	"	40.000

Σ Υ Ν Ο Λ Ο Ν 660.000

Ευχαριστούμε τήν κωρίαν 'Αγγελίδου.

Κα. Πρόεδρος: Τόν λόγον ἔχει τό μέλος τῆς 'Εξελεγκτικῆς 'Επιτροπῆς Κα. Κ. Πρέμα.

Κα. Κ. Πρέμα:

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑ

ΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΤΗΣ 19.2.78

'Αγαπητές φίλες,

Σύμφωνα μέ τό Νόμο καί τό ἄρθρο 20 τοῦ Καταστατικοῦ μας οἱ ὑπογραφό-
μενες Αἰμ. Ν. Πρέμα, Μαρ. Φίλιππα καί 'Αγ. 'Ασημακοπούλου, μέλη τῆς ἐξελεγκτικῆς
'Επιτροπῆς πού ἔχει ἐκλεγεί ἀπό τή Γενική Συνέλευση τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου
τῶν 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων τῆς 16.2.1975 κάναμε τόν ἔλεγχο τῶν παραστατικῶν
τῆς διαχειρίσεως 1977 (εἰσπράξεις-πληρωμές) καί διαπιστώσαμε ὅτι τά ἔξοδα ἔχουν
ἐγκριθεῖ ἀπό τό Διοικ. Συμβούλιο καί ὅτι οἱ Λογ/σμοί στα βιβλία τηροῦνται μετὰ ἔη.

Τά ἔσοδα καί ἔξοδα τοῦ Συνδέσμου γιά τό χρόνο πού πέρασε διαμορφώνον-
ται ὅπως παρακάτω:

'Υπόλοιπο στίς 31.12.76	Δρχ.	223.915,90
Εἰσπράξεις ἀπό συνδρομές καί ἐγγραφές	"	223.300
'Επιχορηγήσεις - Δωρεές κ.λ.π.	"	140.884
'Από πώληση θελτίου	"	10.135
'Από πολιτιστικές ἐκδηλώσεις	"	106.500

Σύνολον	"	704.734,90
Μεῖον ἔξοδα (ἀπό 1.1.77 - 31.12.77)	"	605.344,10

		99.390,80

'Επίσης ἀπό τό φάκελλο τῶν περιουσιακῶν στοιχείων τοῦ Συνδέσμου διαπιστώ-
σαμε ὅτι περιλαμβάνονται σ'αὐτά καί τό διαμέρισμα τῆς ὁδοῦ Βουλῆς 44α, πού
στεγάζονται τά γραφεῖα μας (Συμβόλαιο Νο 2407/1960 τῆς Συμβολαιογράφου 'Αθη-
νῶν κ. Εἰρήνης 'Ιωάν, Μρεϊμαράκη).

Προτείνουμε τήν ἔκριση τῶν πεπραγμένων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατά
τή χρήση 1977 καί τήν ἀπαλλαγή τῶν μελῶν του ἀπό κάθε εὐθύνη.

Επίσης προτείνουμε την Έκριση) του Προϋπολογισμού της χρήσεως 1978 κρίνοντας ότι είναι απαραίτητα τα έξοδα που αναφέρονται σ' αυτόν.

Η ΒΕΒΛΩΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΓΓ. ΠΡΕΚΑ

ΜΑΡΙΑ ΦΙΛΙΠΠΑ

ΑΓΓ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

./.

[Handwritten signatures]

Κα Πρόεδρος : Εύχαριστούμε την κα Πρένα .

Ψηφίζουμε για τον 'Ισολογισμό - 'Απολογισμό του 1977 μετά την 'Εκθεση της 'Εξ. 'Επιτροπής όπως και την άπαλλαγή του Δ.Σ από τις οικονομικές ευθύνες .

Μ ε λ η : Δεν θα γίνει συζήτηση ;

Κα Πρόεδρος : 'Η συζήτηση ακολουθεί σύμφωνα με τη διαδικασία, τό είπαμε αυτό και δεν είχατε αντίρρησην . 'Εάν υπάρχουν διαφωνίες θα γραφτούν στα πρακτικά .

'Η Γεν. Συνέλευσις έγκρίνει τον 'Ισολογισμό- 'Απολογισμό 1977 , την "Εκθεση της 'Εξ. 'Επιτροπής και την άπαλλαγή του Δ.Σ από τις οικονομικές ευθύνες για την ζετία 1975 - 1978

Κα Πρόεδρος : 'Επίσης έχουμε έγκριση Προϋπολογισμού 1978 .

'Η Γεν. Συνέλευσις έγκρίνει τον άναγνωσθέντα Προϋπολογισμόν 1978

Κα Πρόεδρος : Προχωράμε στο 6ο θέμα της 'Ημερήσιας Διατάξης που είναι πρόταση για συζήτηση του θέματος " Σκοπός και πρόγραμμα των δύο Συνδυασμών που συμμετέχουν στις 'Αρχαιρεσίες " .

Τόν λόγο έχει ή Κα Φλέμιγκ .

(Χειροκροτήματα)

Κα 'Αμ.Φλέμιγκ : 'Ακούσατε την Γενική μας Γραμματέα και θα μπορούσα απλά να πω πως τό πρόγραμμά μας είναι να εξακολουθήσουμε να δουλεύουμε όπως δουλέψαμε τά τρία τελευταία χρόνια . Μιά όμως και μου δίνετε τό χρόνο σας θα πω και έγω δύο λόγια .

Για δεύτερη φορά μετά την μεταπολίτευση συγκροτούμε ζώνυμένες τόν συνδυασμό της Δημοκρατικής Συνεργασίας , ή όποια αποτελεί έγγυηση για τή δημοκρατική κατεύθυνση του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων και για τή σωστή διεκδίκηση των αίτημάτων τους .

Μέσα στα τρία τελευταία χρόνια ό Σύνδεσμος στάθηκε για τις 'Ελληνίδες έπιστήμονες βήμα πάλης για τά δικαιώματά τους και ταυτόχρονα χώρος όπου είχαν τήν δυνατότητα συμμετέχοντας στη δραστηριότητά του να αναπτύξουν έπιστημονικά θέματα και ένδιαφέροντα τους . Τό πρόγραμμα και οί προτάσεις του Συνδυασμού Δη

(Handwritten signatures and initials)

μοκρατικής Συνεργασίας δίνουν απάντηση στα ζωτικά προβλήματα των 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων εκφράζουν τις επιθυμίες τους για την βελτίωση των συνθηκών ζωής και δουλειάς τους και αγχολιάζουν τα ένδιασφέροντά τους ανεξάρτητα από πολιτικές πεποιθήσεις. Είναι γνωστό πως οι 'Ελληνίδες επιστήμονες εις την συντριπτική πλειοψηφία τους αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα "Οτι οι δυνατότητες για την επιστήμονα να άσκησει ελεύθερο επάγγελμα ή να επιδοθεῖ στην επιστημονική έρευνα προς όφελος του κοινωνικού συνόλου είναι λίγες. Οι πολλές επιστήμονες εργάζονται σαν υπάλληλοι και μάλιστα στις κατώτερες βαθμίδες της επαγγελματικής ιεραρχίας ενῶ η έτεροαπασχόληση τα τελευταία χρόνια άποτελεῖ συχνό φαινόμενο .

Οι 'Ελληνίδες επιστήμονες, όπως και όλες οι εργαζόμενες γυναῖκες, μπαίνουν στο επάγγελμα σαν πολῖτες δεύτερης κατηγορίας. Κάτω από καθεστώς δυσμενῶν δεσμεύσεων που τις μετατρέπει σε φθηνή εργατική δύναμη και κάνει άκόμα πιο χαμηλό τό οίκογενειακό εισόδημα που συνεχῶς μειώνεται άσά την άνοδο του τιμάριθμου και τόν πληθωρισμό. Παρά τό γεγονός πως η έποχή μας χαρακτηρίζεται σαν έποχή επιστημονικοτεχνικής επανάστασης, έχει γίνει πολλή λίγη άξιοποίησή της για τή λήψη κοινωνικών και έθνικών μέτρων που θα έξασφαλίζουν στην πράξη τό δικαίωμα τής επέκτιμόνας στην εργασία και την ύγεια .

Η μητρότητα όχι μόνο δέν προστατεύεται ούσιαστικά από τό Κράτος με ικανές κοινωνικές έγκαταστάσεις (βρεφικοί σταθμοί , παιδικοί σταθμοί κλπ.) και παροχές αλλά πολλές φορές γίνεται αίτια άπόλυσης. Το διπλό καθήκον 'Εργασίας και μητρότητας, κάτω άπο τις αντίξοες συνθήκες που επιτελεῖται στή χώρα μας, εέμποδίζει την πνευματική καλλιέργεια τής επιστήμονας και άναγκάζεται να αντιμετωπίζει τή δουλειά με πνεῦμα προσωρινότητας άκόμα και ν' άποσύρονται χάνοντας έτσι όχι μόνο τό δικαίωμα για τή δουλειά αλλά και την έξασφάλιση των γηρατειῶν .

Στις μέρες μας η επιστημονική και τεχνική πρόοδος άποβελούν σημαντική παραγωγική δύναμη, η επιστήμονας όμως συναντάει έμπόδια για τή συμμετοχή της στην οίκονομική, τή βοηθητική, τή πολιτιστική ζωή του τόπου ενῶ οι επιστημονικές της γνώσεις δέν άξιοποιούνται προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Οι έπίσημοι επαγγελματικοί φορεῖς και οἱ άλλες οργανώσεις που εκπροσωπούν τις επιστήμονες γυναῖκες κφρασθύνται μακριά από τα κέντρα λήψης αποφάσεων ζωτικών για τό έθός, δέν χρησιμοποιείται η δυνατότητά τους να συμβάλουν στην διαμόρφωση προτάσεων που άφορούν μεγάλα έθνικά προβλήματα όπως τής ύγείας, τής παιδείας, τής προστασίας του περιβάλλοντος, του πολιτι-

A *Ch. /* *Ch*

σμού και της φυγαγωγίας.

Είχαμε ζητήσει μαζί με άλλα γυναικεία σωματεία, από την Κυβέρνηση, να υποβάλλονται τσάχεδία Νόμων, που αφορούν τις γυναίκες ~~σε~~ 'Επιτροπή από γυναικεία Σωματεία για να προτείνουν τροποποιήσεις. Στην αίτησή μας αυτή, θα προσπαθήσουμε να προωθήσουμε στην Βουλή.

Πιστεύομεν πως ο Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων, έχει καθήκον συμμετοχής στους κοινωνικούς αγώνες. Όπως ακούσατε από τον 'Απολογισμό δραστηριότητας του Συνδέσμου ή Νομική μας 'Επιτροπή μελέτησε το 'Ελληνικό οίκογενειακό δίκαιο, σε σύγκριση με την ξένη Νομοθεσία και πρότεινε διάφορες τροποποιήσεις.

Ο Σύνδεσμος έλαβε μέρος στο Σεμινάριο γυναικών το 1975 τόνωρο της γυναίκας και σε συνέχεια υιοθέτησε το θέμα του τήνπροσπάθεια νάγίνη πράξη ή ισότητα ανδρών και γυναικών και ή ίση άμοιβή για ίση εργασία που έχου θεσμοθετηθή. Για τά θέματα αυτά επιδώσαμε υπόμνημα στις Νομοπαρασκευαστικές 'Επιτροπές της Βουλής. Ο Σύνδεσμος μελέτησε τό Σχέδιον Νόμου για τήν στράτευση τών γυναικών, σε συναργασία με 16 άλλα Σωματεία.

Ζήτησε τήν δημιουργία Βρεφικών Σταθμών και ώρνια εργασία, για τήν εργαζόμενη μητέρα που να τήν εύκολύνουν. Ζήτησε από τό 'Υπουργείο Δικαιοσύνης, τήν άδεια να επισκεφθή 'Ανημορφωτήρια.

Έν μέλος: Ομιλεϊ μακράν του μικροφώνου μήάκουομένη.

Κα Πρόεδρος: Τό έκτο θέμα που είναι πρόταση για συζήτηση του θέματος: "Σημοποι και πρόγραμμα τών δύο Συνδυασμών που συμμετέχουν στις άρχαιρεσίες" μας στείλενε σημειώματα με τά όνόματα τών επιθυμοσών, να αναπτύξουν τό πρόγραμμά τους Πρώτη ή κυρία Θλέμιγι, δευτέρα ή κυρία Δημητριάδου.

(Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Λοιπόν έρωτώ τήν Συνέλευση, θέλει να κάνουμε ψηφοφορία; ΤόΠροεδρείο έκρινε ότι τό θέμα είναι της 'Ημερησίας Διάτάξης και άκριβως έπειδή είναι θέμα της 'Ημερησίας Διάταξης, έδωσε τόν λόγο στις όμιλίτριες να αναπτύξουν τό πρόγραμμά τους και παρακαλώ θερμά να ήσυχάουμε για να τηρήσαμε τήν διαδικασία, όταν ανακοινώσαμε τά θέματα όέν είχατε άντιρρήσεις.

(Χειροκροτήματα)

. / .

Κα Πρόεδρος: Νά είλω τό χειροκρότημα ότι έπιθυμείτε νά άκούσετε τήν κυρία Φλέμιγκ;

Κα Πρόεδρος: Εύχαριστώ. (Χειροκροτήματα)

Παρακαλούμα δέν δεχόμαστε διά βοής. Δι' άνατάσεως τής χειρός τό είπαμε αυτό. Παρ'όλο πού δέν τό θέσαμε σέ ψηφοφορία, ώστόσο έπειδή έπιμένετε, παρακαλώ ψηφίστε άφού τό θέλετε, άν θέλετε νά συνεχίση ή κυρία Φλέμιγκ.

Άκολουθεϊ ψηφοφορία δι' άνατάσεως τής χειρός

Κα Πρόεδρος: Ένεκρίθη ή κυρία Φλέμιγκ. Έπειδή όμως όπως βλέπω υπάρχουν άντιρρήσεις από ώρισμένες, παρακαλώ ποιές δέν έγκρίνουν νά σηκώσουν τό χέρι τους.

Άκολουθεϊ ψηφοφορία εκ νέου δι' άνατάσεως τής χειρός

Κα Πρόεδρος: Συνεχίζει λοιπόν ή κυρία Φλέμιγκ.

Κα Άμ. Φλέμιγκ: Ο Σύλλογος Έλληνίδων Έπιστημόνων ζήτησε από τό Έπουργείο Δικαιοσύνης, τήν άδεια νά έπισκεφθῆ Αναμορφωτήρια. Τό έπαναλαμβάνω. Δέν είχαμε πάρει άπάντηση, αλλά ήδη μέ έπερωτήσεις στην Βουλή επανήλθαμε στο θέμα των Αναμορφωτηρίων και των Βρεφικών Σταθμών. Ο Συνδυασμός τής Δημοκρατικής Συνεργασίας, θα εξακολουθήση τίς προσπάθειες τής τριετίας μέ τήν πείρα και τήν προώθηση των θεμάτων πού ή δουλειά μας άξασφάλισε.

Θά εξακολουθήσουμε τίς όμιλίες ^{έως} ~~έως~~ ^{έως} ~~έως~~ πού στην άρχή ήταν μόνον 5 γυναίκες και άκροατήριο και φθάσανε νά γίνονται είς αΐθουσες και άνοικτούς χώρους γεμάτους από άνδρες γυναίκες και παιδιά. Ο Συνδυασμός τής Δημοκρατικής Συνεργασίας, θα άγωνισθῆ, για τήν ούσιαστική ίσοτιμία τής Έλληνίδος Έκιστήμονος και όλων των γυναικών, στην εργασία, στην οίκογένεια, στην κοινωνική ζωή του τόπου.

Ίδιαίτερα για τήν ούσιαστική εξίσωση τής άμοιβής, τήν επαγγελματική ανάδειξη είς Έκιστήμονα, τήν τεχνική καί επαγγελματική είδικευση των νέων γυναικών, σύμφωνα μέ τίς άπαιτήσεις τής σύγχρονης τεχνολογίας. Για τήν κατάργηση κάθε νόμου πού αντιμετωπίζει τήν Έλληνίδα σαν πολίτη δεύτερης κατηγορίας. Δέν έκισυγχρονισμό του Άστικού Δικαίου, μέ τήν συνεργασία των ενδιαφερομένων φορέων, ιδιαίτερα των γυναικείων..

(Handwritten signatures and initials)

Τήν κατάργηση τοῦ Νόμου τῆς στρατεύσεως τῶν γυναικῶν.

(Χειροκροτήματα)

Ἡ λήψη μέτρων ἀπό τό κράτος, γιά τήν καταπολέμηση τῆς ἑτερο-
πασχόλησης, καί τήν ἀνύψωση τῆς ἐπιστημονικῆς στάθμης τῶν Ἑλληνίδων Ἐπιστη-
μόνων. Ὁλοκληρωμένα μέτρα γιά τήν προστασία τῆς ὑγείας, τῆς ἐργαζομένης γυ-
ναίκας. Καθιέρωση σαραντάρων ἐργασιῶν, πενθήμερης ἐβδομάδας, γιά ὅλες τίς
ἐργαζόμενες.

(Χειροκροτήματα)

Ἡ εἰς μείωση τοῦ ἐργάσιμου χρόνου, εἶναι προϋπόθεση γιά τήν ψευ-
τικῆ καλλιέργεια καί ἐπιμόρφωση ἀπαραίτητη γιά τήν Ἐπιστήμονα, ἀλλά καί γιά
κάθε γυναίκα. Γιά τήν ἀναγνώριση τῆς μητρότητας ὡς κοινωνικό λεποβόρημα
ὁτόν Νόμο καί στήν Πράξη.

(Χειροκροτήματα)

Μέ τήν ἐπιχώρηση ὄλων τῶν σχετικῶν μέτῶν μητρότητα καί τό παιδί
διεθνῶν Συμβάσεων καί συστάσεων, μέ τήν δημιουργία ἐπαρκῶν δικτύου κρατικῶν
Βρεφονηπιακῶν Σταθμῶν, Νηπιαγωγείων καί Κέντρων. Τήν ἀναμόρφωση
τῶν ἀναλυτικῶν προγραμμάτων διδασκαλίας, ὥστε νά διαπαιδαγωγοῦν ἀγόρια καί
κορίτσια στό πνεῦμα τῆς ἰσοτιμίας.

(Χειροκροτήματα)

Ἰδρυση τμημάτων μεταπτυχιακῶν σπουδῶν καί Κέντρων Ἐρευνῶν
στά Ἀνώτατα Ἐνκαίτευτικά Ἰδρύματα σ' ὅλες τίς εἰδικότητες. Τήν αὐξημένη
συμμετοχή τῶν γυναικῶν Ἐπιστημόνων, στά Κέντρα λήψης ἀποφάσεων, πού ἀφορᾷ
ζωτικὰ θέματα. Τήν προσπάθεια γιά τήν διαμόρφωση ἀπό τά μαζικά μέσα ἐνημέ-
σης, προγραμμάτων πού θά διαπαιδαγωγοῦν τό κοινό, στό πνεῦμα τῆς ἰσότητας
τῶν δύο φύλων. Ἐπιχώρηση ἀπό τόν Σύνδεσμο Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, μέλετώ
καί προτάσεων, πάσω στά διάφορα προβλήματα τῆς χώρας καί τήν ἀξιοποίηση τῶν
ἐρευνῶν αὐτῶν ἀπό τοῦς συνδικαλιστικούς καί κοινωνικούς φορεῖς, τήν τοπική
αὐτοδιοίκηση κλπ.

Ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων προγραμματίζει ἐκδηλώσει
γιά τό διεθνές ἔτος τοῦ παιδιοῦ τό 1979 καί γενικά κινεῖται στό πλαίσιο τῶ
δεκαετοῦς σχεδίου τοῦ ΟΗΕ. Ἡ Δημοκρατική συνέργασία, θεωρεῖ πῶς τό παραπᾶ
πρόγραμμα, εἶναι δυνατόν νά προωθηθῆ μόνο ἀπό μιᾶ δημοκρατική Διοίκηση,
στεινά δεσμένη μέ τά μέλη τοῦ Συνδέσμου. Γι' αὐτό θά ἐπιδιώξη ὡς Διοικητικό
Συμβούλιο νά ἐξασφαλίσει μεγαλύτερη ἐνεργητική συμμετοχή τῶν μελῶν μέσα ἀπό

• / •

Επιτροπές, ειδικές εκδόσεις, Σεμινάρια, Διαλέξεις και την σύμφιξη σχέσεων, με άλλα γυναικεία Σωματεία, με διεθνείς Οργανώσεις με την ανταλλαγή πείρας.

Πιστεύει επίσης πως για την βελτίωση της λειτουργίας του Συνδέσμου, απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο εκδημοκρατισμός και εκσυγχρονισμός του Καταστατικού, ώστε να ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις. Η Δημοκρατική Συνεργασία δεν θεωρεί τον εαυτό της αδέσμευτο. Από το Ύψιο το πρόγραμμά της δεσμεύεται με βασικές αρχές δημοκρατικής λειτουργίας, υπεράσπισης των δικαιωμάτων όλων των πολιτών ανδρών και γυναικών πάνω στην μόρφωση, την εργασία, την υγεία, τις ισότιμες κοινωνικές παροχές.

Εμείς που μετέχουμε στο ψηφοδέλτιο της Δημοκρατικής Συνεργασίας, θα κάνουμε ότι μπορούμε, για την πραγματοποίηση του παραπάνω προγράμματος, και καλούμε όλες τις Επιστήμονες να πάρουν ενεργό μέρος στις σχετικές δραστηριότητες. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ευχαριστούμε την κυρία Φλέμινγκ. Τόν λόγο έχει η κυρία Ανδρουλιδάκη - Δημητριάδου. Επειδή θρισμαμένα εκ των μελών ζητούν να καθορισθῆ ὁ χρόνος τῆν ὀμιλιῶν, θυμίζω ὅτι ἡ κυρία Φλέμινγκ μίλησε ἐπὶ δεκάλεπτον, τόν ὕψιον χρόνον θά ἔχει ἐπωσθήκατε καί ἡ κυρία Δημητριάδου καί τὰ τυχόν μέλη τῶν Συνδυασμῶν πού θέλουν νά ἀκολουθήσουν, παρακαλῶ νά περιορισθοῦν εἰς τό ἥμισυ τοῦ χρόνου τῶν Προέδρων.

Ἐν συνεχείᾳ δέ ἐπαναλαμβάνω σύμφωνα με τῆν ψηφισθεῖσα διαδικασία, ὅτι οἱ ἄλλες ὀμιλήτριες στά ἄλλα θέματα, ὅθεν θά ὑπάρβουν τό τρίλεπτον. Ευχαριστώ.

Κα Ανδρουλιδάκη-Δημητριάδου: Ἐἴμῃ Ευχαριστώ πάρα πολύ. Εἶναι ἡ πρώτη φορᾶ πού ἔρχομαι σ' αὐτόν τόν Σύνδεσμο ζητώντας τῆν ψῆφο σας. Ἦδη ἀπό τό πρόγραμμα τό ὄποιο ἔχω τυπώσει καί οἱ πῶς πολλές σας πήρατε ἔχετε δεῖ τόν σκοπό καί τόν λόγο γιά τόν ὄποιο ζητάω αὐτήν τῆν ψῆφο. Τό πρόγραμμά μου συμπέπει ἀπόλυτα με τό πρόγραμμα τῆς κυρίας Φλέμινγκ, ἔλλωστε κατὰ τῆν ἀνάγκωσιν τοῦ λόγου τῆς, σχεδόν τόρεκανέλαβε ὀλόκληρο ὅπως τό ἔχω τυπώσει, συνεπῶς ὅθεν χρειάζεται νά τόεπαναλάβω.

(Χειροκροτήματα)

Δέν ἔχω κανέναν λόγο νά μεμφοθῶ τό πρόγραμμα τῆς κυρίας Φλέμινγκ. γιά ἕναν ἀπλό λόγο πού ὄλες σας πρέπει νά τόν κατανοήσατε ὅτι τό γυναικεῖο

. / .

ζήτημα είναι κοινό και ότι όλες οι γυναίκες που ασχολούνται με το γυναικείο πρόβλημα και ο Σύνδεσμος 'Ελληνίδων' Επιστημόνων που έχει ιδιαίτερα σκοπό του την προώθηση της 'Επιστήμονος και την υποστήριξη του επαγγελματισμού της αυτής ο Σύνδεσμος για να εκπληρώσει τους σκοπούς του δεν μπορεί να κάνει τίποτε άλλο, παρά να προωθήσει το γυναικείο ζήτημα, μέσα στα δημοκρατικά πλαίσια που του δίνει το Σύνταγμά μας.

Μέσα λοιπόν σ'αυτά τα πλαίσια όλα όσα είπε το προηγούμενο Συμβούλιο, και όλα όσα είπε η κυρία Φλέμιγγι είναι απόλυτα σύμφωνα με ότι θα πρέπει να ακολουθήσει και ο δικός μου ο Συνδυασμός, εάν υποτεθή ότι θα έχει την εμπιστοσύνη σας και την ψήφο σας.

'Υπάρχει όμως πέραν του ειδικού προγράμματος, το οποίο δεν είναι ανάγκη να σας το επαναλάβω, τα ίδια πράγματα σκέπτομαι να κάνω και εγώ και το Συμβούλιό μου, αλλά προς Θεού, αντιγράψτε το πρόγραμμα της κυρίας Φλέμιγγι και το υιοθετώ. "Έχει όμως μία διαφορά το δικό μου πρόγραμμα", ή μάλλον έχει δύο διαφορές, δυο βασικές διαφορές. 'Η πρώτη είναι ότι, πέστε ότι είμαι επηρεασμένη από το δικό μου το επάγγελμα είναι ότι πιστεύω ότι σ'αυτήν την τριετία, πρέπει όλες οι δουλειές οι άλλες να γίνουν, όλες οι διαλέξεις το παιδί, ή Κύπρος, τα ανθρώπινα δικαιώματα, το πρόβλημα στρατεύσης τα πάντα πρέπει να συζητηθούν, αλλά ένα θέμα μοναδικά ένα, πρέπει να γίνει το μέλημα της 'Ελληνικής κοινωνίας σ'αυτήν την τριετία."

Είναι το θέμα της εξίσωσης στα δικαιώματα της γυναίκας μέσα στην οικογένεια.

(Χειροκροτήματα)

'Ενδελεχείς μελέτες μου προσωπικές που ανάγονται σε πέντε συνεχή χρόνια, έχουν καταλήξει στο ότι δεν είναι δυνατόν να πετύχουμε τίποτα στον κοινωνικό χώρο, εάν δεν λύσουμε το έσωτερικό αυτό ζήτημα, το οποίο ενθά λυθή τόσο εύκολα, παρά όλη την καλή πρόθεση όλων αυτών που μετέχουν στις 'Επιτροπές, παντού, παντού, παντού.

Θά βρούμε τεράστια κοινωνική αντίδραση και ένας από τους άμεσους σκοπούς του Συνδέσμου θά πρέπει να είναι πώς θά καταρίψουμε αυτήν την αντίδραση ώστε να κάνουμε την ισοδότητα της 'Ελληνίδας ουσιαστική και από κει και πέρα όλα τα άλλα είναι δευτερεύοντα έργα. Αυτή είναι η μία διαφορά πηλ όποια δεν παραβλέπει τίποτα από όσα μας ανέπτυξε το παλιό Συμβούλιο, το οποίο αν 'έκανε πραγματικά, πράγμα που δεν το θέτω εγώ προσωπικά σε άμφισβήτηση;

• / •

έάν έκανε πραγματικά όλα αυτά τά έργα , έχει κάνει πάρα πολύ σωστή δουλειά.

‘Υπάρχει όμως και μία άλλη διαφορά στο δικό μου τό πρόγραμμα, ή μάλλον όχι στο πρόγραμμα, αλλά στην δική που την σκέψη, μία διαφορά για την όποια πολύ πιερίά ένιωσα πού πρώτη φορά άσχολήθηκα στα κοινά για διάφορες συζητήσεις, πού έγιναν. Γι’ αυτό λοιπόν απ’ αυτήν την θέση σήμερα, σας λέω τις απόψεις μου πού πιστεύω πως είναι τέτοιες, ώστε κάνουν τό δικό μου τόν προγραμματισμό πιο έφικτό, ότι εγώ παίρνω τό γυναικείο ζήτημα από μία τελείως ξεχωριστή, τελείως ιδιαίτερη έννοια και θεωρώ ότι τό γυναικείο ζήτημα δέν έχει κομματική εμπάθεια.

(Χειροκροτήματα)

Παρακαλώ λοιπόν, θέτοντας αυτήν την προϋπόθεση και την δική μου θέση στο ζήτημα αυτό, ότι όποιος ακολουθήση τόν δικό μου τόν Συνδυασμό μέ τό ίδιο πρόγραμμα όπως είναι και της κυρίας θά είναι δεχτός μέσα στην δουλειά αυτή την μαζική πού χρειάζεται τόσους πολλούς ανθρώπους πού δέν μπορεί νά τους διαθέσει κάποιος πού στέκεται έχθρικά προς όρισμένες κομματικές κατευθύνσεις.

(Χειροκροτήματα)

“Ας σκεφθούμε τό δικό μας τό ζήτημα, τό γυναικείο ζήτημα, πού είναι έθνικό ζήτημα, είναι ή εξέλιξη της ‘Ελληνίδας γυναίκας του “Ελληνα άνδρα και ή εξέλιξη των φύλων μέσα στο ‘Ελληνικό Δίκαιο, νομικά, κοινωνικά και χρειαζόμαστε εκπαιδευτικούς, χρειαζόμαστε τά πάντα.

Γι’ αυτό όποιος θέλει νά ακολουθήση αυτήν την γραμμή, ας δεχθώ τις δικές μου απόψεις. Δέν τις αναλύω πια γιατί ή κυρία Φλέμιγκ τις ανέπτυξε. Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ευχαριστούμε την κυρία ‘Ανδρουλιδάκη. Τόν λόγον έχει ή κυρία Καρακαλιάνη. ‘Αναγνώστáκη.

Κα ‘Αναγνώστáκη: Πάγια τακτική είναι μετά τις όμιλίες νά υποβάλλονται διευκρινιστικές έρωτήσεις. Νομίζω ότι είναι σιόπιμο νά εφαρμοσθώ και έδω,

Κα Πρόεδρος: “Όταν ανακοίνωσα την διαδικασία, ανέλυσα εύμρινως τόν τρόπο μέ τόν όποιο θά λάβουν τόν λόγο όλες οι όμιλήτριες. Έγραφήτε είς τόν κατάλογο όμιλητριών, όσες θέλετε διευκρινιστικές έρωτήσεις, και αν υπάρχει

. / .

θέμα τό οποῖο ἔχουν νά ἀπαντήσουν, θά ἀπαντήσουν οἱ ὀμιλήτριες.

Τόν λόγον ἔχει ἡ κυρία Δούνα.

Κα Δούνα: Ἡ Δημοκρατική Συνεργασία Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων πού τρία χρόνια εἶχε τήν Διοίκηση τοῦ Συλλόγου, καί σήμερα ζητάει τήν φήφο μας, ἔδωσε μιά διαφορετική ποιότητα στήν δραστηριότητα ἀκλάσσηκά τοῦ Συνδέσμου. Αὐτό φάνηκε ἀπό τόν Ἀπολογισμό καί ἀπό τήν ὀμιλία τῆς κυρίας Φλέμινγκ. Ἡ διαφορετική αὐτή ποιότητα ξεκινάει ἀπό τό πρόγραμμα τῆς Δημοκρατικῆς συνεργασίας, καί πού βασικά ξεκινάει ἀπό τήν ἀρχή ὅτι τά προβλήματα τῶν Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων δέν εἶναι ξεκομμένα ἀπό τά προβλήματα ὅλων τῶν φυναικῶν καί ἰδιαίτερα τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν καί ὠτά τά προβλήματα τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν μέ τήν σειρά τους συνδέονται ἄμεσα μέ τά προβλήματα ὅλων τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας μας.

Γι' αὐτό καί πτίς διεκδικήσεις τῶν Ἐπιστημόνων γυναικῶν δέν τίς βλέπουμε ξεκομμένες ἀπό τίς διεκδικήσεις καί τοὺς ἀγῶνες ὅλων τῶν ἐργαζομένων. Ἔτσι ἡ Δημοκρατική Συνεργασία πιστεύει ὅτι ἀκόμη καί τά προβλήματα πού εἶναι ξεχωριστά προβλήματα τῶν γυναικῶν, αὐτό πού λέμε γυναικεῖο πρόβλημα, δέν παύουν τά προβλήματα αὐτά νά πρέπει νά ἀποτελοῦν διεκδίκηση ὅλων τῶν ἐργαζομένων, ὅλων τῶν ἀγῶνων τοῦ λαοῦ.

Γιατί ὁ βαθμός καταπίεσης ἢ ὄχι ἰσότιμη μεταχείριση τῶν φυναικῶν μιᾶς χώρας εἶναι ἄμεσα καί ἀναλογικά συνδεδεμένος, μέ τό ν βαθμό καταπίεσης ὄλου τοῦ λαοῦ τῆς χώρας αὐτῆς.

(Χειροκροτήματα)

Γι' αὐτό οἱ γυναῖκες διεκδικοῦν τά προβλήματά τους, αὐτό πού κατὰ ἐπανάληψιν θέλουμε νά λέμε, θέλουν μᾶλλον νά λένε γυναικεῖο πρόβλημα, μαζί μέ ὄλους τοὺς πρθοδευτικούς ἀνθρώπους τῆς χώρας μας. Ἐνα τέτοιο παράδειγμα εἶναι ἡ στράτευσις. Δέν εἶ διεκδικοῦμε μόνοι μας, τό διεκδικοῦμε μαζί μέ ὄλητῆν πλειοψηφία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Μ' αὐτήν τήν ἀρχή, στά τρία χρόνια τῆς Διοικήσεως τῆς Δημοκρατικῆς Συνεργασίας, ἀλλά καί τίς προγραμματικές δηλώσεις τοῦ νέου ψηφοδέλιου, τοῦ δικοῦ μας ψηφοδέλιου τῆς Δημοκρατικῆς Συνεργασίας, προωθείται μέσα ἀπό ἐκεῖ ἡ στενή συνεργασία μέ τοὺς Ἐπιστημονικούς Κλαδικούς φορεῖς τῶν Ἐπιστημόνων, μέ τό Τεχνικό Ἐπιμελητήριο, μέ τόν Ἱατρικό Σύλλογο, τόν Δικηγορικό Σύλλογο καί ὄλους τοὺς συνδικαλιστικούς μας φορεῖς, σ' ὄλα τά θέ-

. 1 .

ματα και τα επαγγελματικά μας και έχουμε πολλά παραδείγματα πάνω σ' αυτό, που τα επαγγελματικά μας προβλήματα έχουν προβληθεί μέσα από τους Κλαδικούς μας συλλόγους, και στους Συλλόγους των Μηχανικών συμβαίνει πολύ συχνά αυτά το πράγμα, αλλά και τα προβλήματα του ευρύτερου κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Αυτή νομίζουμε είναι μια βασική διαφορά μας, μια διαφορά ποιότητας, από το άλλο φηφοδέλτιο. Μπορεί να έχουμε κάποιες κοινές βάσεις, αλλά η διαφορά έγγυται εκεί, εμείς δεν πιστεύουμε ότι το γυναικείο πρόβλημα είναι ξεχωριστό πρόβλημα. Είναι πρόβλημα όλων των εργαζομένων όλου του Ελληνικού λαού.

(Χειροκροτήματα)

Δεν πιστεύουμε και νομίζουμε πως κανείς προοδευτικός άνθρωπος δεν πιστεύει ότι τα προβλήματά μας είναι ξεχωριστά, ξεκομμένα από τα προβλήματα των άλλων εργαζομένων γυναικών και γι' αυτό θα τα διεκδικήσουμε μέσα από τον Σύνδεσμό μας, θα τα μελετάμε, θα τα έντοπίζουμε, αλλά να διεκδικούμε και να αγωνιζόμαστε όσο μπορούμε με πη συνεργασία και με όλους τους άλλους φορείς των Επιστημόνων Κλαδικούς και των εργαζομένων.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ευχαριστούμε. Τόν λόγον έχει η κυρία Παναγιωτοπούλου.

Κα Μ. Παναγιωτοπούλου: 'Εγώ ήθελα να πω μόνον δυο λόγια. Μου έκανε κατάπληξη το πρόγραμμα της κυρίας Ανδρουλιδάκη, η οποία αναφέρθηκε και στο πρόγραμμά της, δηλαδή ήταν ένα προσωπικό πρόγραμμα:

(Χειροκροτήματα)

Και όταν συνέκρινε το πρόγραμμά της με της κυρίας Φλέμινγκ και αυτό ήταν άστοχο, γιατί η κυρία Φλέμινγκ ούτε μια φορά δεν αναφέρθηκε στο δικό της πρόγραμμα, αναφέρθηκε στο πρόγραμμα της Δημοκρατικής Συνεργασίας.

(Χειροκροτήματα)

Κα Ανδρουλιδάκη: Πρόκειται για έκφραση που όλες όσες ξέρετε 'Ελληνικά είναι συλλογικής μορφής.

(Θόρυβος - Ταυτόχρονοι διαλογικοί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Παρακαλώ την κυρία Ανδρουλιδάκη, επειδή έχουμε πει ότι δεν δευτερολογούμε, να ζητήσει τον λόγον από την Γενική Συνέλευση, αν της τρέπει. Δεν υπάρχει άλλη όμιλήτρια, και συνεχίζουμε με τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης: 'Επιλέγουμε την 'Εφορευτική 'Επιτροπή.

. 1 .

Προτείνονται ως τακτικά μέλη: Μπουγά Ζωή, Μανωλοπούλου Μαρία, Ζέρβα Πέπη, Καλημέρη Αίμιλία, και 'Αναπληρωματικά: Δραγώνα Ε. και Γιαννούλη Χαρά. 'Εγκρίνονται:

'Η Γενική Συνέλευσις ὁμοφώνως ἐγκρίνει ὡς
τακτικά μέλη τῆς 'Εφορευτικῆς 'Επιτροπῆς
τίς κυρίες Μπουγά Ζωή, Μανωλοπούλου Μαρία,
Ζέρβα Πέπη καί Καλημέρη Αίμ., ὡς ἀναπληρω-
ματικά δέ, τίς κυρίες Δραγώνα Ε. καί Γιαννούλη Χ.

Κα Πρόεδρος: Προχωρῶμε εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διαδικασίας τῶν ἀρχαιρεσιῶν καὶ αὐτὸ τὸ κάνουμε πρὶν ἀπὸ οἰαδήποτε ἄλλη ὁμιλήτρια, διὰ τὸν λόγον ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν μέλη· μας, τὰ ὁποῖα θέλουν νὰ φύγουν καὶ νὰ ἐπανέλθουν γιὰ τὴν ψηφοφορία.

'Η διαδικασία τῆς ψηφοφορίας: Ἔχουμε δύο συνδυασμοὺς ὅπως ἔχετε ἀντιληφθῆ, δηλαδὴ ἔχουμε δύο ψηφοδέλτια, στὸν καθὲ φάκελλο βάζουμε μόνον τὸ ἓνα ψηφοδέλτιο. Τυχόν δύο ψηφοδέλτια μέσα εἰς τὸν ἴδιον φάκελλο καθιστοῦν τὸ ψηφοδέλτιο ἄκυρο. Κάθε μέλος πρὶν βάλει τὸ ψηφοδέλτιο στὸν φάκελλο, ἀποσύρεται στὸ παραβάν, τὸ ὁποῖο ὑπάρχει εἰδικὰ τοποθετημένο γι' αὐτὴν τὴν δουλειά καὶ μόνο του βάζει τὸ ψηφοδέλτιο πού ἔχει διαλέξει μέσα στὸν φάκελλο τὸν κλείνει καλά καὶ πηγαίνει νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὴν κάλπην εἰς τὴν ὁποίαν ψηφίζει. Αὐτὸ εἶ τὸ καταλάβει ἀπὸ τὰ γράμματα τὰ ὁποῖα εἶναι τοποθετημένα πάνω ἀπὸ τὴν κάλπη.

Εἶναι 4 οἱ κάλπες καὶ ἔχουν κατὰ ἀλφαβητικὴν σειρὰν καὶ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου. Κατὰ τὴν ἀνά χειρὰς τὸν φάκελλον ὁ ὁποῖος εἶναι σφραγισμένος τὴν ὥρα πού τὸν ἔχει πάρει ἀπὸ τὴν 'Εφορευτικὴν 'Επιτροπὴν μετὰ τὸ διακριτικὸ τοῦ Συνδέσμου, ὅταν παραδίδει στὸ μέλος τῆς 'Εφορευτικῆς 'Επιτροπῆς τὸ ὁποῖο μονογράφει καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τὸ ἴδιον τοῦ τὸ χέρι αὐοῦ τὸν ἔχουν βρεῖ τὸ μέλος στὸν κατάλογο, τὸ τοποθετεῖ μέσα εἰς τὴν κάλπη.

Προσοχὴ: Στὸ ψηφοδέλτιο πού ψηφίζουμε ἔχουμε δικαίωμα, ὄχι νὰ βάζουμε στυρεό, ἀλλὰ νὰ διαγράψουμε. Αὐτὸς εἶναι ὁ τρόπος ὁ ὁποῖος ἔσχυσε καὶ τὴν ἄλλη φορὰ καὶ τὸν ὁποῖον ἐνέκριναν καὶ τὰ δύο ψηφοδέλτια.

. i .

Δηλαδή έχουμε τό ψηφοδέλτιο τοῦ ἄλφα Συνδυασμοῦ.μη Διαγράφουμε ὅσα μέλη δέν θέλουμε, καί ἄν θέλουμε στήν θέση τοῦ προσθέτουμε ἄλλα μέλη, αὐτό εἶναι στήν κρίση. Προσοχή: Οὔτε περισσότερα μέλη μπορούμε νά γράφουμε, νά διαγράφουμε μπορούμε ὅσα θέλουμε, ἀλλά οὔτε καί τυχόν ὀτιδήποτε ἄλλο, μπορούμε νά γράφουμε ἐπάνω εἰς τό ψηφοδέλτιο, γιατί αὐτό καί μόνον τό καθιστᾷ ἄκυρο.

Κα Α.Φλέπιγι: Ὅμιλεῖ μακράν τοῦ μικροφώνου.

Κα Πρόεδρος: Μέ συγχωρεῖτε, φαίνεται ὅτι δέν τό διευκρίνησα ἔχετε δίκιο. Μόνον ὄνομα ὑποψηφίας πορεῖ νά μπῆ στό ψηφοδέλτιο, δηλαδή ὅταν ἔχουμε τό ἄλφα ψηφοδέλτιο, ἔχουμε δικαίωμα νά διαγράφουμε ὑποψήφια του καί νά βάλουμε ὑποψήφια τοῦ βῆτα ψηφοδέλτιου καί τ'ἀνάπαλιν.

Ἐπίσης ἔχουμε δικαίωμα στήν κατάσταση τῶν τακτικῶν μελῶν νά ἀντικαταστήσουμε μέ τακτικό μέλος καί στήν κατάσταση τῶν ἀναπληρωματικῶν μελῶν, νά ἀνακαταστήσουμε μέ ἀναπληρωματικό μέλος κ.ο.κ. δηλαδή τά μέλη Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς κλπ.

Ἐπί πλέον θά τά γράφουμε. Ζητῶ νά μᾶς βροῦνε ἕνα μεγάλο χαρτί, ἀφοῦ δέν ἔχουμε πλῆνακα, στό ὁποῖο θά γράφουμε αὐτά πού εἴπαμε γιά νά φαίνεται πάντως ψηφίζουμε, νά τά βλέπη ὁ καθένας πού ἔρχεται καί θά γράφουμε ὅτι εἶναι ἄκυρο ὅταν ἔχει σταυρό.

Ἐν μέλος: Ὅμιλεῖ μακράν τοῦ μικροφώνου.

Κα Πρόεδρος: Δέν ἀρκεῖ αὐτό; Θέλουμε νά γραφοῦν ὅλα αὐτά.

(Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Ἐπα δὴ μοῦ ἦρθε ἡ ἐρώτησις πόσα εἶναι τά μέλη τοῦ Δ.Σ. διευκρινίζω. Εἶναι 9 τά τακτικά μέλη, ὅσα ἐγγράφονται. Εἶναι εὐκόλο νά διαπιστώσετε πόσα εἶναι τά μέλη, γιατί τό κάθε ψηφοδέλτιο ἔχει συγκεκριμένο ἀριθμό τακτικῶν μελῶν ἀναπληρωματικῶν κλπ. Ἄν τά μετρήσετε θά δῆτε πόσα εἶναι τά μέλη, δέν πρέπει νά εἶναι περισσότερα φυσικά.

Ἐν μέλος: Ὅμιλεῖ μακράν τοῦ μικροφώνου.

Κα Πρόεδρος: Νομίζω ὅτι τό σωστότερο εἶναι νά ἴτι μᾶς μπορούν νά ρίξουν ἀτόφιο τό ψηφοδέλτιο χωρίς καμία διαγραφή, διότι ἦρθε καί αὐτή ἡ ἐρώτηση, δέν εἶναι ὑποχρεωτικό νά διαγράψετε, οὔτε νά ἀντικαταστήσετε φυσικά.

Ἐν μέλος: Ἡ ὥρα τῆς ψηφοφορίας;

• 1 •

Κα Πρόεδρος: 'Η ώρα της ψηφοφορίας δέν μπορεί μά καθορισθῆ αὐτήν τήν στιγμή διότι ὅπως θά θυμᾶσθε κατά τήν ἔναρξη εἴπαμε ὅτι ἔχουμε κατάλογο ὀμιλητριῶν, ἀριθμόν ψηφισμάτων καί συνεπῶς τηρώντας τήν διαδικασία, οἱ ὀμιλήτριες ἔχουν τόν λόγο, ἐπί τρία κατ'ἀνώτατον ὄριον λεπτά, καί ἐν συνεχείᾳ, γίνεται ἡ ψηφισις τῶν ψηφισμάτων καί κατά συνέπειαν, ἀπό αὐτό θά ἐξαρτηθῆ κατά πόσον, τί ὄρα θά ἀρχίσῃ ἡ ψηφοφορία, δέν μπορούμε νά τό ξέρομε ἀπό τῶρα.

Ἐν μέλος: Τί ὄρα θά τελειώσῃ;

Κα Πρόεδρος: Ἐπειδή, ἀκριβῶς ὁ ἀριθμός τῶν μελῶν μας εἶναι πολύ μεγάλος, δέν εἶναι δυνατόν νά διαρκέσῃ πέραν ὀρισμένων ὥρῶν, οὔτε καί ὀλιγώτερον ὀρισμένων ὥρῶν. Ἐφ'ὅσον θά ἔχουμε πολλὰ μέλη πού θά προσέρχονται νά ψηφίσουνε θά ἔχουν δικαίωμα νά ψηφίσουνε. Μόνον ὅταν θά δοῦμε ὅτι φθάσαμε εἰς τό τέλος καί δέν ὑπάρχουν μετὰ ἀπό ὀλίγον χρόνον, θά κλείσουμε τίς κᾶλπες ἀφοῦ τό ἀνακοινώσουμε.

(Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Ἐφ'ὅ ἐτέθη ἕνα ἐρώτημα, ἄν ἔχουν δικαίωμα τά μέλη μας, νά ψηφίζουσιν δι'ἀντιπροσώπων. Αὐτό τό θέμα τό θέτω εἰς τήν κρίσιν τῆς Συνελεύσεως καί ὄχι διά βοῆς.

Ἐν μέλος: Ὅχι, δέν εἶναι συνταγματικό, ἀπαγορεύεται.

(Ταυτόχρονοι διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Πού ἔξηγοῦν ἐδῶ ὅτι ἀμφωνα μέ τόν ὄρον, μυστική ψηφοφορία, δέν μπορούμε νά ψηφίσουμε δι'ἀντιπροσώπων. Συνεπῶς ἀποσύρεται τό θέμα. Νομίζω ὅτι τελειώσαμε μέ τά θέματα τῆς Ἡμερήσιας Διάταξης. Μπαίνουμε εἰς τά θέματα τῶν ὀμιλιῶν.

Ἐπανέρχομαι εἰς τό θέμα τῆς λήξεως, διότι βλέπω ὅτι ὑπάρχουν ὀρισμένοι οἱ ὁποῖοι ἀντιῶρῶν. Εἴπαμε ὅτι θά ἔχουμε ἕναν θεμιτόν χρόνον. Δέν εἶναι δυνατόν 4.000 μέληνά ἀρχίσουν ψηφοφορία στίς 4 καί νά τελειώσουν στίς 6 πού δύει ὁ ἥλιος. Αὐτό εἶναι ἀδύνατον. Ἐκεῖνο πού μπορούμε νά ποῦμε, γιά νά εἴμαστε μέσα στίς δημοκρατικές διαδικασίες, εἶναι ὅτι ἐφ'ὅσον ὑπάρχει ἕνας σεβαστός ἀριθμός μελῶν μετὰ ἀπό ἐξάωρον πού θά ἔχει ἀρχίσει ἡ διαδικασία τῆς ψηφοφορίας, εἴμαστε ὑποχρεωμένες . . . . .

Ἐν μέλος: Ὅμιλεῖ μακράν τοῦ μικροφώνου.

Κα Πρόεδρος: Σᾶς παρακαλῶ, δέν ἔχετε αὐτήν τήν στιγμή τόν λόγο. Δέν μπορούμε λοιπόν νά κλείσουμε τίς κᾶλπες. Δέν μπορούμε ὅμως τήν στιγμή πού δέν ὑπάρχει κανένα μέλος ἀναμένων καί θά μᾶς ἔρθῃ ὕστερα ἀπό δεκάλεπτο λόγου

χάριν, νά επιστρέψουμε νά ψηφίση.

(Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: 'Επαναλαμβάνω διότι βλέπω ότι εξακολουθούμε νά μὴν τὸ "έχουμε καταλάβει αὐτό, ὅτι ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἀναμένοντα μέλη, ἔστω καὶ ἂν εἶναι ἕνα ὅπως θέλουν ἐδῶ, θά ψηφίσουν καὶ μετὰ θά κλείση ἡ κάλπη, δέν θά περιμένουμε ὅμως τὸ μεμονωμένο μέλος νά ἔρθη ἀφοῦ θά ἔχουμε τελειώσει καὶ θά ἔχει παρέλθει τουλάχιστον ἕνα δεκάλεπτο.

Ἐν μέλος: 'Ομιλεῖ μακρὰν τοῦ μικροφώνου.

Κα Πρόεδρος: Αὐτὴ τὴν στιγμή μου λένε ὅτι ἡ ἐνημέρωσις πῶ ἢ ταμιακὴ τῶν μελῶν θά γίνη ὡς τίς 4 τὸ ἀπόγευμα, ὄχι πέραν τῆς 4ης ἀπογευματινῆς. Παρακαλῶ τώρα τὰ μέλη τῆς 'Εφορευτικῆς 'Επιτροπῆς, τὰ ἀναπληρωματικὰ καὶ τοὺς βοηθοὺς πού ἔχουμε ἐπιλέξει γιὰ τίς κάλπες νά προχωρήσουν εἰς τὸν χῶρον, γιὰ νά ἀναλάβουν τὰ καθήκοντά τους.

'Επαναλαμβάνω τὰ ὀνόματα: Μπουγά Ζωή, Μανωλοπούλου Μαρία, Καλημέρη Αἰμ., Ζέρβα Πέπη, Δραγῶνα Θάλεια, Γιαννούλη Χαρά, καὶ τὰ μέλη πού θά εἶναι στίς κάλπες, Πανταλοῦ "Αἰῶνα, Θεοδοίου, Ηπικιάκη, Καμινάρη, Τζαβάλλα, Ντένα, Ζαμποπούλου, Παπαχαραλάμπος, Μάχτα, Κουδύλη, Παπαθανασίου Νίκη, Πρεταμίδου, Δήμα Μαρία, Σαμαρᾶ, Μανιάκη, Διαμαντοπούλου, Αἰλιανού, Σωτηρακοπούλου.

Παρακαλῶ επιστρέψτε μου νά σᾶς πῶ ὅτι ἡ Συνέλευσις δέν ἔχει λήξει, οὔτε ἔχει διακοπεῖ. Συνεχίζεται μέ ὅσες ἐπιθυμοῦν νά λάβουν μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, εἰς τὴν κριτικὴν καὶ εἰς τίς τυχόν ἀναφορὰς τους, πᾶ ὅσα ἐλέχθησαν, ἢ ὅσα θέλουν νά ποῦν καὶ ὅπως ἐπίσης ὅσες θέλουν νά λάβουν γνώση τῶν Ψηφισμάτων.

Παρακαλῶ, σύμφωνα μέ τὴν διαδικασία ἔχουμε ἐγγράφει μέλη μας, τὰ ὅποια θέλουν νά λάβουν τὸν λόγο. 'Επίσης ἔχουμε καὶ ἕνα συγκεκριμένο ἀριθμὸ ψηφισμάτων. 'Ερωτῶ τὴν Συνέλευση τί ἐπιθυμεῖ νά προηγηθῇ, τὰ Ψηφίσματα ἢ οἱ ὀμιλίαι. "Οποῖες θέλουν νά Ψηφίσματα, νά σημάξουν τὸ χέρι τους.

Ἀκολουθεῖ ψηφοφορία δι' ἀνατάσεως τῆς χειρὸς

Κα Πρόεδρος: Προηγούνται λοιπὸν τὰ Ψηφίσματα. Ἀρχίζω τὴν ἀνάγνωσι τῶν Ψηφισμάτων.

Ψήφισμα για την στράτευση των γυναικών. Προέρχεται από τὸ ἀπερχόμενο Δ.Σ.

" Ὁ Σύνδεσμος Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, μαζί μέ ἄλλα γυναικεῖα
" Σωματεῖα ἔχει ταχθεῖ ἀνάντια στήν στράτευση των γυναικών.

" Πιστεύουμε ὅτι ἡ στράτευση των γυναικών χωρίς νά ἔχουν
" λυθεῖ ἄμεσα γυναικεῖα κοινωνικά προβλήματα, ὅπως ἡ τροποποίηση ἀπό
" τή Βουλὴ τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, ἡ ἐξασφάλιση ἴσης ἀμοιβῆς γιὰ
" ἴση ἐργασία, ἡ προστασία τῆς μητρότητος σάν κοινωνικό λειτουργήμα
" καί ἡ δημιουργία σ' ὅλη τήν χώρα παιδικῶν σταθμῶν, θά ἔχει μεγάλες
" κοινωνικές ἐπιπτώσεις.

" Ἡ Ἑλληνίδα μέ τήν συμμετοχή της στοὺς ἐθνικούς ἀγῶνες,
" ἔχει γράψει σελίδες αὐτοθυσίας καί ἡρωϊσμοῦ γιὰ νά ὑπερασπιστεῖ
" τήν ἐλευθερία καί τήν ἐθνική μας ἀκεραιότητα, κάθε φορά πού ἡ πα-
" τρίδα τὸ ἀπαιτοῦσε. Ἔτσι καί σήμερα δέν θά διστάσει νά πράξει τὸ
" ἴδιο ὅταν ἡ ἐθνική μας ἀνεξαρτησία καί ἐδαφική ἀκεραιότητα βρεθεῖ
" σέ κίνδυνο:

" Προτείνουμε νά καταργηθῇ ὁ σχετικὸς Νόμος.

Τὸ Ψήφισμα μπαίνει σέ ψηφοφορία μέ ἀνάταση τῆς χειρὸς.

Ἀκολουθεῖ ψηφοφορία δι' ἀνατάσεως τῆς χειρὸς.

.....
Κα Πρόεδρος: Τὸ Ψήφισμα ἐγκρίνεται κατὰ πλειοψηφίαν.
(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΝ
ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
(Χειροκροτήματα)

" Ἡ Γενική Συνέλευση τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων,
" τονίζοντας τήν ἀνάγκη τῆς ἀναγνώρισης τῆς ἐθνικῆς μας ἀντίστασης καί
" τοῦ ἄμεσου ἐπαναπατρισμοῦ των πολιτικῶν προσφύγων, ἐγκρίνει τὸ παρα-
" κάτω ψήφισμα:

" Ἡ μεγαλειώδης ἐθνική ἀντίσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, πού
" μέ ἄφθαστο ἡρωϊσμό καί αὐτοθυσία πολέμησε τοὺς ξένους καταχτητές καί
" τοὺς ντόπιους συνεργάτες τους καί πού οἱ πράξεις τοῦ ἀναγνωρίστηκαν

.....
.....
.....

" σάν παγκόσμιας σημασίας στην ιστορία του αντιφασιστικού αγώνα των
 " λαών στη διάρκεια του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, εξακολουθεί στον
 " ίδιο μας τον τόπο όχι μόνο να μην αναγνωρίζεται, αλλά και οι ίδιοι
 " οί αγωνιστές, να θεωρούνται ακόμη πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

" Οί πολιτικοί πρόσφυγες, μαχητές της εθνικής αντίστασης για
 " τήν εθνική ανεξαρτησία και τις λαϊκές ελευθερίες, βρίσκονται ύστερα
 " από τριάντα χρόνια στην πλειοψηφία τους εξόριστοι.

" Απαιτούμε τήν αναγνώριση της εθνικής μας αντίστασης και
 " τον άμεσο μαζικό και χωρίς όρους επαναπατρισμό των πολιτικών προσφύ-
 " γων.

(Χειροκροτήματα)

Δι' ανατάσεως της χειρός θά γίνει. Έγκρίνεται

(Ταυτόχρονοι διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Τήν διαδικασία τήν δρίζουμε έμεις και όχι 'εσείς κυρίες συνάδελο
 Τήν διαδικασία τήν ψηφίσατε και τήν εγκρίνατε, δέν κάναμε χρήση του όρου τί
 θά είναι τό κάθε Ψήφισμα.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Προχωρούμε. ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ.

" 'Η Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων,
 " μπροστά στην κρισιμότητα του Κυπριακού προβλήματος εγκρίνει τό πα-
 " ρκάτω Ψήφισμα:

" Τριάντη χρόνια μετά τό πραξικόπημα και τήν Τουρκική
 " είσβολή στην Κύπρο τά Τουρκικά στρατεύματα εξακολουθούν να κατέχουν
 " τά 40% του νησιού. Οί πρόσφυγες για τέταρτο χειμώνα παραμένουν
 " έξω από τίς έστίες τους, και οί αποφάσεις του ΟΗΕ εξακολουθούν
 " να παραμένουν ανεκπλήρωτες, ένω προετοιμάζονται λύσεις εθνικής με-
 " δούλας για τό κλείσιμο του Κυπριακού.

" 'Ο 'Ελληνικός λαός γνωρίζει ότι ή λύση του Κυπριακού θά
 " βρεθεί έξω από ξένες επεμβάσεις και παρασηνία, με τή στήριξη στίς
 " άκατάλυτες λαϊκές δυνάμεις.

" 'Ο 'Ελληνικός λαός, γνωρίζει ότι κάθε υποχώρηση στην άνεξα-
 " ρτησία και τήν άκεραιότητα της Κύπρου θά έχει άμεσο αντίκτυπο

Α

. / .

Εκ

Σε

" για τήν ανεξαρτησία και τήν άκεραιότητα της Ύδιας της Ελλάδας
 " και για τόν λόγο αυτό ένωμένος μέ τόν Κυπριακό λαό θ'άγωνισθεϊ
 " χωρίς νά λογαριάσει θυσίες για τά κοινά έθνικάσυμφέροντα.

" Ήφίζουμε:

" 1) Νά φύγουν βλα τά ξένα στρατεύματα από τήν Κύπρο.
 (Χειροκροτήματα)

" 2) Νά γυρίσουν οί πρόσφυγες στά σπίτια τους.
 (Χειροκροτήματα)

" 3) Νά εφαρμοσθούν οί αποφάσεις του ΟΗΕ για τό Κυπριακό.
 (Χειροκροτήματα)

" 4) Κύπρος, ένιαία, κυρίαρχη, ανεξάρτητη, δημοκρατική
 (Χειροκροτήματα)

Παρακαλώ για νά τηρηθῆ ἡ διαδικασία άνύψωση τών χειριών.

Ἡ Γενική Συνέλευσις όμοφώνως έγκρίνει
τό άνωτέρω Ήψισμα.

Κα Πρόεδρος: Ήψισμα, τό όποιο έρχεται με ύπογραφές όρισμένων μελών του Συν-
 δέσμου.

" Ἡ Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων
 " εκφράζει τῆ διαμαρτυρία της, για τήν συνεχιζόμενη από τό 1974 τουρκι-
 κή κατοχή της Κύπρου, τό όραμα τών Κυπρίων Προσφύγων και τήν άδυναμία
 " τών Διεθνών Ὀργανισμών νά άποκαταστήσουν τήν ανεξαρτησία του Κυπρια-
 " κοϋ λαοϋ σύμφωνα με τίς αποφάσεις του Ο.Η.Ε.

" Ἡ Γενική Συνέλευση καλεϊ τά μέλη του Συνδέσμου νά κινητο-
 " ποιηθούν για τήν ενημέρωση της Διεθνούς Κοινής Γνώμης, ώστε νά άσκη-
 " θεϊ πίεση επί τών Κυβερνήσεων για τήν άποκατάσταση του δικαίου.

Παρ'όλο που μοιάζει με τό προηγούμενο, επειδή όμως έχει τήν β' παράγρα-
 φο, νομίζω ότι είναι αναγκαϊθ νά τό ψηφίσουμε.

Ἡ Γενική Συνέλευσις όμοφώνως έγκρίνει
τό άνωτέρω Ήψισμα.

Κα Πρόεδρος: Ήψισμα πάλι από όρισμένο άριθμό μελών, τών όποιων τῆς ύπογραφές
 δέν μπορῶ νά άναγνώσω.

" Ἡ Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων,
 " εκφράζει τήν διαμαρτυρία της για τήν παραβίαση τών ανθρωπίνων δικαιωμ-
 " των και τών θεμελιωδών ελευθεριών όπουδήποτε και άν καταπατούνται.

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

" Πιστεύουμε ότι ο διεθνής συναγερμός και η αλληλεγγύη των
 " ανθρώπων του πνεύματος μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην θε-
 " μελίωση της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ευημερίας στον κόσμο
 " και να ανοίξουν τον δρόμο για την προσέγγιση των λαών.

"Εν μέλος: Παρακαλώ να το ξαναδιαβάσετε.

Κα. Πρόεδρος: 'Επειδή μου ζητούν να το ξαναδιαβάσω, ος διαβάζω ξανά.
 ('Αναγιγνώσκει έν νέου τό άνωτέρω Ψήφισμα.)

(Διαιλογικαί συζητήσεις)

Κα. Πρόεδρος: "Αν και τό πρώτο Ψήφισμα ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία, μου έρχεται,
 και επειδή υπάρχει έστω μία μειοψηφία που δεν τό ψηφίζει, μου έχει έρθη ένα
 άλλο κείμενο ψηφίσματος, τό όποιο είναι όπως μου λέγουν σχετικό. Θα τό αναγνώ-
 σω και ψηφίστε και 'επ'αύτου."

Ψήφισμα του Γενικού Συμβουλίου του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστη-
 μόνων για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι του μέλους μας,
 της κυρίας Καμινάρη.

" Οί 'Ελληνίδες 'Επιστήμονες που παίρνουμε μέρος στην σημερινή
 " Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων διακηρύσσουμε
 " την πίστη μας στα θεμελιακά δικαιώματα του ανθρώπου, στην αξιοπρέ-
 " πεια και στην αξία της ανθρωπίνης προσωπικότητας. Θεωρούμε πως ή
 " έξασφάλιση του δικαιώματος στην εργασία, μόρφωση, υγεία, φυχαγωγία
 " και πνευματική δημιουργία για τον κάθε άνθρωπο, ανεξάρτητα από κοι-
 " νωνική προέλευση, φύλο, ηλικία, εθνικότητα, θρησκευτική ή πολιτική
 " πεποιθήση, προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, συνδέεται άμεσα με την
 " ύπόθεση της Δημοκρατίας και τον σεβασμό των ατομικών ελευθεριών.

" Οί 'Ελληνίδες 'Επιστήμονες θεωρούμε πως ή παραβίαση των
 " ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα, ή σ'όποια άλλη χώρα ή περιοχή
 " της γης πρέπει να προκαλεί την αντίδραση της ανθρωπότητας και την
 " αποφασιστική έκδήλωση της αλληλεγγύης των γυναικών όλου του κόσμου.

Τό θέτω σε ψηφοφορία. Ποιές ψηφίζουν τό Ψήφισμα.

'Ακολουθεί ψηφοφορία δι' ανατάσεως της χειρός.

.....
Κα. Πρόεδρος: Ψηφίζονται τά δύο Ψηφίσματα μέ 2 κατά.

Προχωρούμε: Ψήφισμα πάλι υπογεγραμμένο από αριθμό μελών μας.

" 'Η Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων,

- " εκφράζει την εύχή με την ευκαρρία της ανακηρύξεως του 1979 σαν έτος
 " του παιδιού, ο Σύνδεσμος να λάβει ενεργό μέρος με μελέτες και προτά-
 " σεις που θα συμβάλλουν στην έδραίωση καλλιτέρων συνθηκών, υγείας,
 " παιδείας και προνοίας για το παιδί.

Έδω έχω να κάνω μία παρατήρηση, ότι αυτά βέβαια είναι μέσα στα προ-
 γράμματά που εξέγησαν και ο ίδιος Σύνδεσμος, παρά ταυτα τό θέτω είς ψηφοφορίαν.

Η Γενική Συνέλευσις όμοφώνως έγκρίνει
τό άνωτέρω Ψήφισμα.

Κα Πρόεδρος: Τέλος έχουμε άλλο ένα Ψήφισμα, τό όποιο υπογράφουν οι κυρίες
 Ντία Γαλανοπούλου και Σιαφάνα, Επιμελήτριες της Φυσικομαθηματικής Σχολής
 του Πανεπιστημίου της Αθήνας, επίσης ή κυρία Εύδα Αγγελική, βοηθός της
 ίδιας Σχολής.

- " Η Γενική Συνέλευση της 19.2.78 του Συνδέσμου Έλληνίδων
 " Επιστημόνων συμπαρίσταται στον άπεργιακό άγώνα του Επιστημονικού
 " Διδακτικού Προσωπικού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων όλης
 " της χώρας για μονιμότητα και δημιουργία ενιαίου φορέα δασκάλων στα
 " Πανεπιστήμια, που θα σταματήσει την απαράδεκτη διάκριση σε κύριο και
 " βοηθητικό διδακτικό προσωπικό και θα δώσει περιθώρια για εκπαιδευτική
 " και έρευνητική αυτοδυναμία όλων των διδασκόντων στην κατεύθυνση
 " συλλογικά παρμένων αποφάσεων.

- " Η Γενική Συνέλευση πιστεύει ότι τά αίτήματα αυτά είναι ά-
 " μεσα δεμένα με τον εκδημοκρατισμό στα Πανεπιστήμια όπως προβάλλεται
 " και από την άκαίτηση όλων των φορέων για ένα δημοκρατικό Νόμο Πλαί-
 " σιο και με την ποιότητα των σπουδών σ' αυτά.

Τό θέτω σε ψηφοφορία.

(Θόρυβος - Ταυτόχρονοι διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Επειδή βλέπω ότι συνεχώς επανερχόμαστε στην διαδικασία, επαναλα-
 μβάνω ότι τά Ψήφισματα ψηφίζονται ή καταψηφίζονται και επίσης στις όμιλητριες
 τις όποτες έχουμε έγγραψει όποια τυχόν νομίζει ότι μπαίνει μέσα στα θέματα,
 που μπορούν να συζητηθούν, έρχεται να πάρη τον λόγον.

Προχωρούμε είς τό Ψήφισμα. Ποιές είναι εναντίον του Ψηφίσματος.

Ακολουθεί ψηφοφορία δι' άνατάσεως της χειρός.

.....
Κα Πρόεδρος: 40φέλη από τά παριστάμενα, τά όποτα σύμφωνα με τους αριθμούς που

μᾶς ἔχουν δώσει... Παρακαλῶ ποιὸς ἔχει γνῶσιν πόσα μέλη παίρνει ὡτὴ ἢ αἴθουσα καθήμενα. 1.500 καθήμενα. Λοιπὸν ἐπὶ 1.500 μελῶν, ἔχουμε 40 καταψηφίζοντε τὸ Ψήφισμα.

(Διαλογικαὶ συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Ἐπανέρχομαι. Ἔχουμε περὶ τὰ 1.500 μέλη αὐτὴν τὴν στιγμή μέσα εἰς τὴν αἴθουσα, τὸ Ψήφισμα καταψηφίσθη ἀπὸ ἀριθμὸ 40 μελῶν, ἀπέχουν μέλη 10 καὶ κατὰ συνέπειαν, ψηφίζεται ἀπὸ τὴν πλειοψηφία τῶν μελῶν.

(Χειροροτήματα)

Μέ τὰ Ψηφίσματα τελειώσαμε. Ἐπὶ τῆς Ἐκθέσεως Παπραρημένων τοῦ Δ.Σ. ἔχουμε ὡς πρώτη ὀμιλήτρια, τὴν ἰατρό ~~Νάφτα~~ Δαυάη.

Κα Νάφτα: Ἀγαπητές συνάδελφες καὶ φίλες,

Πέρασε μιὰ ὀλόκληρη τριετία, ἀπὸ τὸ 75 ὡς τὸ 78, ἡ τριετία ἡ ὅποι ἦταν ἡ κατ' ἔξοχὴν κρίσιμη περίοδος τοῦ γυναικείου κινήματος. Ἀκούσαμε πρὶν πάρα πολὺ ὥραϊα πράγματα ἀπὸ τὸ Συμβούλιο καὶ πάρα πολὺ ὥραϊους σκοπούς. Μιὰ ὀλόκληρη πενταμνηστία, γεμάτη ἀπὸ μακρυνούς ἀγῶνες, ὀδήγησε στὴν συνταγματικὴ κατοχύρωση τῆς ἰσότητος καὶ στὴν ἐν συνεχείᾳ ἀνάγκη ἀναπροσαρμογῆς τῆς Νομοθεσίας.

Ὁ θεμελιώδης αὐτὸς μετασχηματισμὸς, πού σύμφωνα μὲ τὸ Σύνταγμα πρέπει νὰ συμπληρωθῆ μέχρι τὸ 1982, καθιστᾷ τὸ πρῶτο εἰς τὴν Ἑλλάδα Ἐπισημονικὸ γυναικεῖο Σωματεῖο τὸ κατ' ἔξοχὴν ὑπεύθυνο γιὰ τὴν μελέτη, τὴν ἐνημέρωση τῆς προτάσεως προσαρμογῆς τῆς Νομοθεσίας, κυρίως τοῦ οἰκογενειακοῦ Δικαίου πού σύντομα θὰ εἰσαχθῆ στὴν Βουλὴ, ἥδη δὲ ἔχουν περάσει 2,5 χρόνια τῆς προθεσμίας.

Οἱ πιδὸ πολλῆς Ἐπιστήμονες θά ζήλευαν αὐτὴν τὴν στιγμή πού ἔφθασε ἡ στιγμή τέλος πάντων νὰ μπορέσουμε νὰ κάνουμε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο τόσα χρόνια ἀγωνιζόμαστε ὅλοι μας, καὶ νὰ γίνῃ καθεστῶς πού θὰ διευθύνει τῆς ἐπερχόμενες γενεές, τὰ νιάτα πού σήμερα μᾶς ἀκοῦνε. Ὁ μόνος ὁ μοναδικὸς γυναικεῖος Σύνδεσμος τῶν Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, πού θὰ ἔπρεπε νὰ διεκδικήσῃ τὴν καλυπτικὴ τὴν ἐπαρτυνίσεως τῆς καθοδηγήσεως τῆς ὑπευθύνου διαμορφώσεως τῶν νέων θεσμῶν, ἐσίγησε.

Καὶ ἐσίγησε αὐτὸ τὸ Συμβούλιο, διότι διοχέτευσε τόσο μεγάλη πραγματικὰ, πάρα πολὺ ὥραϊα δραστηριότητα σὲ ἄλλους στόχους. Δυστυχῶς εἶμαι ὑποχρεωμένη ἀπὸ τὰ γεγονότα νὰ σᾶς ἀναφέρω εἰς τὴν Γενικὴ Συνέλευση, πρῶτον, ὑπάρχει πλήρης ἀποστία τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, ὅταν ἀπε-

φασίσθη και έφηφίσθη τό άρθρον 4 παρ. 2 τοῦ Συντάγματος, τό τόσον κεφαλαίωδες γιά τήν γυναίκα θέμα. Αυτό παίρνει μέσα όλα τά άλλα θέματα.

Αναφέρω αυτό χάριν τής ιστορίας τοῦ γυναικείου κινήματος, οὔτε ἕνα υπόμνημα, οὔτε μία διαμαρτυρία,

Ἐν μέλος: Ομιλεῖ μακράν τοῦ μικροφώνου.

Κα Δ. Μάβτα: Τό άρθρον 4 τοῦ Συντάγματος, γιά τό οἰκογενειακό Δίκαιο. Οὔτε μία ἀναφορά στίς ζένες χώρες πού αὐτές μεταπολεμικά εἶχαν προηγηθῆ στίς ἀναγκαιές μεταρρυθμίσεις. Τίποτε δέν υπεβλήθη εἰς τήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων, τίποτα στήν Ἐπιτροπή τοῦ Συντάγματος; γιά τήν ὑποστήριξη, γιά τήν θεμελίωση τοῦ άρθρου.

Ὅφείλω ἀκόμα νά πῶ ἐνώπιον σας, ὅτι τό Συμβούλιο τοῦ Συνδέσμου κάνει τό πᾶν, γιά τήν προώθηση τής δημοκρατίας, καί τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Ὅλοι τό θέλουμε αὐτό. Ποῖος δέν τό θέλει αὐτό τό πρᾶγμα, δέν εἶναι προνόμιον τοῦ ἑνός.

(Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Δ. Μάβτα: Λοιπόν, γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα, ποῖος δέν τά θέλει τά ἀνθρώπινα δικαιώματα;

Κα Πρόεδρος: Κυρία Μάβτα, σᾶς εὐχαριστοῦμε, ἀλλά ὁ χρόνος ἐτελείωσε.

Κα Δ. Νάφτα: Ναι, ἀλλά πρέπει νά πῶ τό κυριότερο. Τήν ἴδια στιγμή καταψηφίστηκε τό Ψήφισμα τοῦ Συνδέσμου, ἀπό τόν Σύνδεσμο.

Κα Πρόεδρος: Προχωροῦμε. Ἡ κυρία Μαρία Μοιχοπούλου ἔχει τόν λόγον.

Κα Μ. Μοιχοπούλου: Ἦθελα νά ζητήσω μία διευκρίνηση γιάτί μοῦ ἔκαναν ἐντύπωση κάτι κονδύλια εἰς τόν προϋπολογισμό. Ἄκουσα ὅτι γιά τίς διεθνεῖς δόθηκαν 80.000 σέ δύο χρόνια, καί ἐπειδή τό ποσό μοῦ φάνηκε πολύ μικρό ἤθελα νά ρωτήσω γιά τί ἀριθμό μελῶν, τί ἀριθμός μελῶν δηλώθηκε στήν διεθνή; Διότι καί γᾶ γιά τό γόητρο τοῦ Συνδέσμου καί γιά τήν φωνή, γιά τίς φήφους πού θά πρέπει νά ἔχουμε στήν διεθνή, θά πρέπει νά δηλώνουμε καί τόν ἀκριβή ἀριθμό τῶν μελῶν μας.

Ἔοβαίμα ὅτι δέν δηλώθηκε ὁ ἀριθμός, γιάτί οἱ 4.000 μέλη δέν μπορεῖ γιά δύο χρόνια, νά ἦταν μόνον 80.000. Ἐπίσης μοῦ ἔκανε ἐντύπωση σέ ἕνα κονδύλι πού ἦταν μία μισθοῦς ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ καί πού ἀνέρχεται στό 1/3 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Συνδέσμου. Τό βρῖσκω ὅτι εἶναι ἕνα ὑπερβολικό ποσό.

(Handwritten signatures and initials)

'Επίσης θά ήθελα μία διευκρίνιση σέ κάτι άλλο πού λέει, κοινωνική πολιτιστική σκοποί. Τί ήταν αυτοί οί σκοποί και τί κονδύλι πήγε στό κάθε ένα;

Κα Πρόεδρος: Ποιά έκ των μελών του Δ.Σ. θέλει νά άπαντήσει; 'Η κυρία Φλέμιγκο έχει τόν λόγον.

Κα Α. Φλέμιγκ: Θά άπαντήσω μόνον για τό ζήτημα της διεθνούς 'Ομοσπονδίας. 'Επληρώσαμε αυτά τά λεφτά, φυσικά δηλώνοντας πρόσφοτό αριθμό των μελών μας, και ζητώντας ότι είναι ύπερβολικό νά ζητούν 3,5 φράγκα 'Ελβετικά και τώρα τό έχουν κάνει πέντε κατά κεφαλήν και έγινε έκεκτό από την 'Ομοσπονδία, για μερικά χρόνια νά πληρώνουμε 40.000 τόν χρόνο.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία 'Αγγελίδου θά άπαντήσει στό δεύτερο έρώτημα.

Κα 'Αγγελίδου: Σχετικά μέ τούτες κοινωνικές σκοπούς πού ήταν πολιτιστικοί σκοποί, τά έξοδα είναι τά εξής: 'Ιανουάριος, αριθμός έντάλματος 2.571, ποσόν 1.019 δρχ. Σκοπός: ένίσχυσις 'Ελληνικού σπιτιού. Μάρτιος, αριθ. έντάλματος 2.660 ποσόν 10.000, σεισμόπληκτοι Ρουμανίας. 'Απρίλιος, αριθ. έντάλματος 2.677, 1.000 δρχ. στην δημοκρατική μέριμνα, μνήμη για την Εΰη ψάλτου.

Μάιος, αριθ. έντάλματος 2.697 ποσόν 5.000 δρχ. για τούς πρόσφυγες της Κύπρου. Σεπτέμβριος, αριθ. έντάλματος 2.756 ποσόν 102.000 δρχ. στην Δημοκρατική Μέριμνα για την μνήμη της Σόφης Κουκουβίτη. Άθροισμα 27.019 δρχ.

(Χειροκροτήματα)

"Όσο για τούς μισθούς των υπαλλήλων νομίζω ότι "έχουμε τό δικαίωμα νά "έχουμε βοηθητικό προσωπικό στην Γραμματεία. Μπορείτε νά έλέξτε όλους τούς μισθούς μέ αποδείξεις. Είναι στην διάθεσή σας.

(Ταυτόχρονοι διαλογικοί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία Γιαννούλη έχει τόν λόγον.

Κα Γιαννούλη: Θά ήθελα νά αναφερθώ σέ δύο σημεία της δραστηριότητας του άπερχομένου Δ.Σ. Τό πρώτο είναι ένεργοποίηση του Συνδέσμου, πάνω στα επαγγελματικά προβλήματα των εργαζομένων 'Επιστημόνων, και ή δυνατότητα Σύνδεσης του Συνδέσμου μέ τούς επί μέρους επαγγελματικούς 'Επιστημονικούς Συλλόγους, όλων των 'Επιστημόνων.

Πιστεύω ότι τό έργο πού έξετέλεσαν οι 'Επιτροπές στην τριετία

πού μας πέρασε, ήταν άρκετά σημαντικό, ή δραστηριότητα πολύπλευρη και κάλυψε θέματα ασφάλισης, παιδείας, υγείας, νομικής κατοχύρωσης, ισότητας και άλλα.

Ή δυνατότητα βέβαια του Ψυλλόγου για τήν προώθηση τής λύσης αύτων των θεμάτων, καθώς και ή σύνδεσή του μέ τούς Ήπιστημονικούς και πρακτικούς Ψυλλόγους δέν έξαντλήθησαν, γεγονός στό όποιο συνετέλεσαν και οί δυσκολίες πού έχει νά αντιμετωπίση τό καινούργιο τότε Δ.Σ. Θεωρώ πολύ θετική και πολύ ούσιαστική αύτήν τήν συλλογική δουλειά πού βγήκε μέσα άπ ό τίς Ήπιτροπές, γιατί χωρίς νά παραγνωρίζω τόν ρόλο τῆς προσωπικότητας και τής είδίκευσης του κάθε έπιστημονικού στελέχους, νομίζω ότι ή αποτελεσματικότητα και ή δυνατότητα λύσης των προβλημάτων μας μέσα άπό μιá συλλογική έπεξεργασία, και μάάλιστα στις σημερινές συνθήκες, είναι προφανείς και πολλαπλώς άποδεδοιγμένες.

Τό δεύτερο θέμα πού θά ήθελα νά θιζώ είναι ή σύνδεση του Συνδέσμου μέ τίς συνοικίες τής Αθήνας. Οί εκλαικνευμένες όμιλίες πού έγιναν σ' αύτές τίς περιοχές, και ή άπό κοινού κατά τό δυνατόν προώθησιν των προβλημάτων.

Πιστεύω ότι μιá τέτοια δραστηριότητα καταξυφνει τόν κοινωνικό μας ρόλο σαν Ήπιστήμονες και δικαιώνει τήν ύπαρξη του Συνδέσμου. Τά προβλήματα των εργαζομένων Ήπιστημόνων, δέν είναι ανεξάρτητα άπό τά προβλήματα των άλλων εργαζομένων γυναικών, ούτε και άπό τά γενικώτερα προβλήματα. Τά προβλήματα αύτά δέν προκύπτουν άπό τήν έξουσία των άνδρων όπως λέγεται, είναι άποτέλεσμα άλλων καταπιέσεων και διακρίσεων.

(Χειροκροτήματα)

Σίγουρα όλες οί εργαζόμενες Ήπιστήμονες γυναίκες, όλες γενικά οί εργαζόμενες είναι αντικειμενικά δημοκρατικές και μόνον μέ μιá κοινή τους δράση και ένεργοποίηση μαζί μέ όλους τούς εργαζόμενους άνδρες και γυναίκες θέλουν εκείνο πού θά τούς κάνει πιο δυνατές στόν άγώνα τους, για τήν κατάργηση τής οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής διακρίσης.

Γι' αύτό αύτήν τήν έναρξιν σύνδεσης του Συνδέσμου μέ τίς συνοικίες, τήν βίβισκω πολύ σωστή και έλπίζω νά διευρυνθῆ άπό τό μελλοντικό Δ.Σ.

Κα Πρόεδρος: Ευχαριστούμε τήν κυρία Γιαννούλη. Ή κυρία Ζέρβα έχει τόν λόγο

Κα Παζέρβα: 'Εγώ θέλω νά άπευθύνω Έναν χαιρετισμό σ'αυτήν τήν Συνέλευση, τήν γεμάτη από νιάτα. Δέν Έχει σημασία πού ανήκουν αυτά τά νιάτα. Τό έρδιαφέρον πού Έδειξαν αυτήν τήν φορά και τήν προηγούμενη όμως φορά στο Ένοδοχείο ΟΛΥΜΠΙΚ είναι πολύ ένθαρρυντικό για τό μέλλον. 'Η αΐθουσα είναι γεμάτη κατά τά 2/3 από νιάτα. Τά νιάτα αυτά λοιπόν μπορούσαν νά είναι έγγονές μου και ένω έλπίζω τήν προσεχή τριετία νά μπορώ νά παραδώσω έγώ τουλάχιστον προσωπικώς τήν σκυτάλη, διότι αυτό δέν άφορά τίς άλλες παρούσες κυρίες, οί όποτες νεάζουν άς πούμε, και είναι σέ πολύ καλύτερη κατάσταση από μένα, τίς φίλες πού άγωνιστήκαμε τόσο πολύ στο παρελθόν, τόσο φιλικά και τόσο ένωμένα και τόσο άγαπημένες σέ σημείο πού φθάναμε νά κλαίμε μερικές φορές γι'αυτήν τήν άγάπη πού είχαμε μεταξύ μας.

Εύχομαι και τό έλπίζω ότι και είς τό μέλλον, τό Ίδιο θά συμβή και μέ σās. Θέλω έπίσης νά συγχαρώ τό άπερχόμενο Δ.Σ. έγώ προσωπικώς, για τήν μεγάλη έπιτυχία πού είχε στην όργάνωση αυτών των εκλογών. Ήταν πάρα πολύ δύσκολο και όμως βλέπω ότι επέτυχε σχεδόν κατά τό 90%, για νάμήν πούμε 100%.

Νά εύχαριστήσω τήν άγαπητή συνάδελφο, κυρία Πρόεδρο της Συνελεύσεως, ή όποιαμέ τόση έπιτυχία, διηύθυνε τήν Γενική Συνέλευση, παρά τό γεγονός ότι τό βράδυ θά χρειασθή γαργάρες. "Έχω έπίσης νά κάνω μία παρατήρηση. Θά συγχαρώ τήν άπερχομένη Διοίκηση για τό Άρχείο τό όποιο έτοιμάσε είς τά Γραφεία. Μοϋ Έκανε κατάπληξη ή ένημερώτης του, αλλά μοϋ Έκανε και κατάπληξη τό γεγονός ότι κυρίες οί όποτες είς τό ΟΛΥΜΠΙΚ είχαν ψηφίσει και έπομένως άπκ ήταν ένημερωμένες κατά τό 1974, είχαν πάει στα ύπόγεια.

"Έπρεπε αυτές οί κυρίες νάπληρώσουν 3 χρόνια και νά είναι στα Άρχεία, κυρία Θλέμιγι. 'Επίσης θά παρακαλούσα πολύ, παλαιά μέλη μας, έπιτυχημένα και προσωπικώς όπως έσεΐς πού είσθε σήμερα έπάξιος έμπρόσωπος του Κοινοβουλίου, ...

Κα Πρόεδρος: Όμιλεί μακράν του μικροφώνου.

Κα Π. Ζέρβα: Τελειώσαμε; Σās εύχαριστώ πάρα πολύ και Έτσι πάντοτε νά προσέ-ρχεσθε, σύσσωμες. 'Εμείς στα τρία χρόνια, σās παραδίδουμε τήν σκυτάλη.

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία Σιδέρη Έχει τόν λόγον.

Κα Β. Σιδέρη: Δυό λόγια, πού Έως επίσημάνθησαν και από άλλες διηγήτριες όμως, πιστεύω πώς όσο άκούγεται αυτό τό σημείο, καθό δέν κάνει; αντίθετα

μας βοηθάει να καταλάβουμε πραγματικά ποιά είναι η αίτια, της ανισοτιμίας της γυναίκας.

Αναφέρομαι συγκεκριμένα στο σημείο, που συζητήθηκε πολύ, κατά πόσον το θέμα της γυναικείας ανισοτιμίας, είναι δημοκρατικό, είναι πολιτικοποιημένο, είναι κομματικοποιημένα, τή πρέπει να είναι. Πιστεύω πως ο βαθμός της ανισοτιμίας της γυναίκας σε μία κοινωνία, είναι ο δείκτης της δημοκρατίας στην Κοινωνία αυτή. Αυτό πιστεύω πως είναι και το σημείο που διαφέρει στο πρόγραμμα της Δημοκρατικής Συνεργασίας, είναι ουσιαστικής διαφορά απέναντι στο πρόγραμμα, που πιθανόν με μεγάλη ευκολία θα μπορούσαμε να αγνώσουμε και να πούμε με τα ίδια πράγματα και οι δύο Συνδυασμοί.

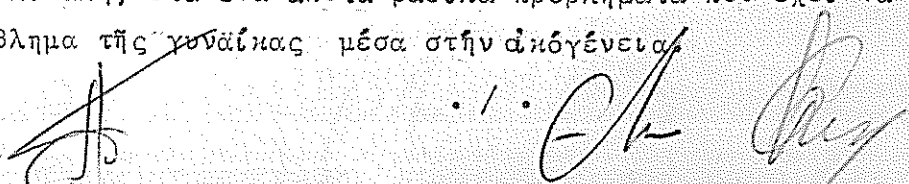
Πέραν λοιπόν από αυτήν την ουσιαστική διαφορά που είπαμε επανειλημμένα και από τους εκπροσώπους του Συνδυασμού της Δημοκρατικής Συνεργασίας, θέλω να πω ακόμα, πως εκείνο που μας εξασφαλίζει στην από κει και πέρα σωστή πορεία του Συνόλου και στην σωστή τοποθέτησή του μέσα στο γενικότερο λαϊκό κίνημα, είναι η πραγματική δημοκρατική συνεργασία, που βρίσκεται τόσο στο ίδιο του το πρόγραμμα από άποψη στόχων και περιεχομένων και σκοπών και σιτημάτων που προωθεί, όσο και από την ίδια την πράξη, που στα τρία χρόνια που πέρασαν, η Δημοκρατική Συνεργασία πήρε θέση σε μεγάλα βασικά λαϊκά και γυναικεία αίτηματα, βλέποντας πραγματικά πώς όταν δουλεύουμε για την δημοκρατία, δουλεύουμε για την ίσοτιμία της γυναίκας και όταν δουλεύουμε φωστά για την ίσοτιμία της γυναίκας, πρέπει να δουλεύουμε και για την Δημοκρατία.

(Χειροκροτήματα)

Κα. Πρόεδρος: 'Η κυρία 'Αναγνωστάκη έχει τον λόγο.

Κα. 'Αναγνωστάκη: "Αν και καλύφθηκα από την προηγούμενη ομιλήτρια, ήθελα να πω τό εξής: Είπε η κυρία 'Ανδρουλιδάκη, ότι υπάρχει σύμπτωση των δύο προγραμμάτων. 'Εγώ τό διάβασα μετά προσοχής, βέβαια τέτοια σύμπτωση δέν είδα, και τό περίμενα, αφού και οι δύο Συνδυασμοί βάζουν τελείως διαφορετικές αρχές.

Μιά από τίς βασικές αρχές, είναι πώς βλέπει η Δημοκρατική Συνεργασία τό γυναικείο πρόβλημα, και πώς τό βλέπει η κυρία 'Ανδρουλιδάκη. 'Η Δημοκρατική Συνεργασία, βλέπει τό γυναικείο πρόβλημα σε σχέσει με όλα τά άλλα γενικά προβλήματα, κοινωνικά των εργαζομένων. 'Ακούσαμε την κυρία 'Ανδρουλιδάκη, ότι ένα από τά βασικά προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει είναι τό πρόβλημα της γυναίκας μέσα στην οικογένεια.

• 1 •

Είναι μία ένδειξη ότι το απομόνωσε και από όλα τ'άλλα προβλήματα της γυναίκας, και από όλα τ'άλλα προβλήματα των εργαζομένων. Ένα δεύτερο σημείο είναι το 'ξής: Θίχθηκε το θέμα της νομοτικοποίησης και είπε ή κυρία 'Ανδρουλιδάκη ότι δέν δέχεται τήν νομοτικοποίηση. Νομίζω ότι τήν νομοτικοποίηση δέν τήν δέχεται κανείς, ούτε καμιά απ'όλες μας, ούτε και ή Δημοκρατική Συνεργασία, και αυτό φαίνεται από τις άρχές πού διακηρύττει:

‘Η νομοτικοποίηση νομίζω αποκρούεται απ'όλες μας όπως είπα, και ή Δημοκρατική Συνεργασία δέν τήν δέχεται, αυτό όμως πού είναι αναπόφευκτη είναι ή πολιτικοποίηση γιατί πολιτικοποίηση κατά τήν γνώμη μου είναι ή θέση πού παίρνουμε στά συγκεκριμένα προβλήματα, είτε θετική είναι αυτή είτε άρνητική. Αυτό είναι πολιτικοποίηση.

(Χειροκροτήματα)

Μέ μ'αυτήν τήν άποψη νομίζω ότι και ή κυρία 'Ανδρουλιδάκη, κάνει πολιτική.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: ‘Η κυρία Κοντοπούλου έχει τόν λόγον.

Κα Κ.Κοντοπούλου: Καλύφθηκα από τις δύο προηγούμενες, αλλά θέλω νά προσθέσω και 'εγώ τήν διαφορά ανάμεσα στά δυό προγράμματα και νά πω για τό προσβλητικό πού έλέχθηκε από τήν κυρία 'Ανδρουλιδάκη, περί αντιγραφής του δικού της προγράμματος, από μας. ‘Υπάρχουν τεράστιες διαφορές ανάμεσα στά δυό προγράμματα, ή μία είναι ότι είμαστε δημοκρατικές χωρίς τόν πολιτικό μανδύα πού κάτω από τήν δύναμη δημοκρατικών δυνάμεων, της παρουσίας τους 'εδώ μέσα, ή κυρία 'Ανδρουλιδάκη, έκανε έναν έλιγμό και υίθετέησε τό δικό μας πρόγραμμα.

Και ή δεύτερη διαφορά είναι τό πρόγραμμα άκριβώς στά σημεία 2 και 3 πού αναφέρει τό θέμα δημιουργία και ύποκίνηση ιδιωτικών και δημοσίων φορέων για παιδικούς Σταθμούς, Νηπιαγωγεία κλπ. και τήν δημιουργία και ύποκίνηση ιδιωτικών και δημοσίων φορέων, για τις Φοιτητικές 'Εστίες, τις φοιτήτριες και τις φοιτήτριες - μαθήτριες.

‘Η θέση μας είναι ότι πρέπει νά ύπάρχει άμέριστη κρατική μέριμνα και 'έτσι διεκδικητικά και 'αγωνιστικά νά διεκδικήσουμε τους δωρεάν Βρεφικούς και Παιδικούς Σταθμούς, δωρεάν έστίες για τήν προστασία της μητρότητας για τις εργαζόμενες γυναίκες.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία Μυλωνάκη έχει τόν λόγον.

Κα Μυλωνάκη: Τό γυναικειό πρόβλημα είναι βέβαια έθνικό, αλλά και βαθύτατα κοινωνικό, διαφοροποιείται λοιπόν τό κάθε πρόγραμμα, ανάλογα μέ τίς κοινωνικές δυνάμεις πού τό προωθοῦν, από τίς εὔρύτερες κοινωνικές τοποθετήσεις τῶν δυνάμεων αὐτῶν. 'Αναρωτιέμαι σέ ποιές κοινωνικές Δυνάμεις, θά ἀποταυθῆ ἡ παράταξις τῆς κυρίας 'Ανδρουλιδάκη, γιά νά προγραμμαποιοῦν τό πρόγραμμά της, γιατί τοῦτο ἀποτελεῖ προϋπόθεση ἀπαραίτητη γιά νά κρίνουμε, ἂν τό πρόγραμμα αὐτό εἶναι πραγματοποιήσιμο ἢ ὄχι.

"Αν εἶναι δηλαδή εύχολόγιο, ἢ συνεπές πρόγραμμα στόχων καί ἐπιζημιῶν ἡ ἀπερχόμενη καί ἐπανετιθέμενη στήν κρίσιν μας Παράταξις ὑπό τήν κυρίαν ἐλέμηγν μέ τήν πολυπείρα της ἔδειξε σέ ποιές δυνάμεις κοινωνικές ἀπευθύνεται. Εἶναι οἱ ἴδιες δυνάμεις τίς ὁποῖες βοήθησε ὁ Σύλλογος αὐτήν τήν τριετία, στή κρίσιμα προβλήματά τους: Εἶναι ἐκτός ἀπό τήν Βουλή καί οἱ φορεῖς πού ἐσκοῦν κοινωνική ἐξουσία σ' αὐτόν τόν τόπο, οἱ φορεῖς πού προώθοῦν τά συμφέροντα τῶν ἀνθρώπων τοῦ μόχθου τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, χωρίς κομματικές διακρίσεις.

'Επειδή τό γυναικειό πρόβλημα, ἀνήκει, δένεται καί λύνεται, στό εὔρύτερο πλαίσιο τῶν προβλημάτων τοῦ κοινωνικοῦ σχηματισμοῦ στήν 'Ελλάδα, καί ἐπειδή οἱ κοινωνικές τοποθετήσεις, ἀπέναντι σ' αὐτά τά κοινωνικά προβλήματα εἶναι ἐξαιρετικά διαφοροποιημένες, ἢ ὀθθεν ἰσοπέδωση προγραμμάτων, ἔστω καί ἂν περιέχουν τίς ἴδιες λέξεις, εἶναι 'εὐλάχιστον ἐξωπραγματική. Εὐχαριστῶ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία Χερρέκη έχει τόν λόγον.

Κα Θ. Χερρέκη: Φυσικά πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει νά συγχαρῶμε τό ἀπερχόμενο Συμβολιο, αλλά πρέπει νά παραδεχθοῦμε ὅτι πάρα πολύ, ἀπό μᾶς ἴσως δέν μπορέσαμε νά συμβάλλουμε τόσο πολύ πού θά ἔπρεπε ἔπρεπε στίς ἐργασίες αὐτές. Θά εἶχα νά κάνω μία ἐκκλήση ὅλες ἐδῶ ἐκτός ἀπό τήν ψήφο πού προσφέρουμε μέ τόση χαρά, νά συμβάλλουμε σά διάφορα τμήματα πού ὑπάρχουν τά ἐπιμέρους τῆς εἰδικότητάς μας,

'Εκτός ὅμως ἀπό αὐτό, εἰάν δέν μπορούμε καί εἴμαστε σέ ἀπομακρυσμένες συνοικίες, ὅπως π.χ. ἐγώ, θά πρέπει νά μποῦμε, νά συμμετέχουμε σέ ἕναν Σύλλογο τῆς γειτονιάς μας, ἢ σέ μιά Κίνηση, ἢ σέ μιά γυναικεῖα

TH

• 1 •

OK

OK

Ὁργάνωση καὶ νὰ συνεργαζόμαστε μαζί μέτῳ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, ὥστε νὰ μπορέσουμε νὰ πραγματοποιήσουμε τοῦτε σκοπούς του.

Εἶναι ἀπαράδεκτο ὅταν βρισκόμαστε μέλη τοῦ Συνδέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων σέ μιᾶς γειτονιά, νὰ μᾶς τρώει τό καυσαέριο, νὰ μὴν ἔχουμε ἕνα πράσινο, νὰ μὴν ἔχουμε Παιδικούς Σταθμούς, νὰ μὴν ἔχουμε λύση στά προβλήματα τῆς γειτονιάς. Πρέπει ἑμεῖς μπροστά ἀπὸ ὅλον τὸν λαὸ νὰ βρεθοῦμε, στίς ἐπάλξεις καὶ νὰ βοηθήσουμε ὥστε νὰ λυθοῦν τὰ προβλήματα τῆς λαϊκῆς γειτονιάς.

Εἶναι πάρα πολὺ ὄρατο αὐτό πού γίνηκε στήν Δάφνη, αὐτό πού γίνηκε στό Αἰγάλεω, ἐμπρός νὰ τὸ κάνουμε ὅλες στήν γειτονιά μας.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ἡ κυρία ~~Κου~~ ^{Κου} Ζαφάρανα ἔχει τὸν λόγον.

Κα ~~Κου~~ Ζαφάρανα: Θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ στό γενικό πνεῦμα πού προβάλλεται ἀπὸ τὸ ψηφοδέλτιο τῆς νέας Ἐπιστημονικῆς Κίνησης, μέ τὸν προσανατολισμό πού θέλει νὰ δώσῃ στό κίνημα τῶν Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, πιστεύω ὅτι προσπαθεῖ νὰ παρασύρῃ τίς συναδέλφους, μακριά ἀπὸ τίς πραγματικές αἰτίες τῆς ἀνισότητος καὶ τῆς κοινωνικῆς τους καθυστέρησης, πού εἶναι συγκεκριμένες καὶ προέρχονται ἀπὸ τὸν σημερινὸ πολιτικό καὶ κοινωνικό πλαίσιο, καὶ ὄχι σέ κάποια κατηγορία ἀνθρώπων, ὅτων ἀνδρῶν ὅπως μᾶς λέει στήν ἐπιστολή της στά ΝΒΑ ἡ Πρόεδρος τοῦ Συνδυασμοῦ κυρία Ἀνδρουλιδάκη.

Τὸ ζήτημα τῆς ἰσοτιμίας τῆς γυναίκας, καὶ συνεπῶς καὶ τῆς γυναίκας Ἐπιστήμονος, εἶναι πρῶτα ἀπ' ὅλα ζήτημα Δημοκρατίας. Στόν βαθμὸ πού διευρύνονται οἱ δημοκρατικές κατακτήσεις, αὐξάνεται ἡ δυνατότης νὰ ἀποκτοῦν ἀποφασιστικὴ γνώμη οἱ μαζικοὶ φορεῖς, πού τώρα σιόπιμα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν στόν κυβερνητικό προγραμματισμό.

Τὸ ψηφοδέλτιο τῆς νέας Ἐπιστημονικῆς Κίνησης, ἀποσιωπᾷ τὴν πολιτικὴν διάσταση τῶν διεκδικήσεων, καὶ προβάλλει πλαίσια γιὰ δημιουργία παιδικῶν καὶ νηπιακῶν σταθμῶν, γιὰ παράδειγμα. Εἶναι θέμα ἀνεξάρτητο καὶ στήν γενικώτερη πολιτικὴν ἀντιμετώπιση στόν ἐργαζόμενο καὶ ἀποσυνδέεται ἀπὸ τὸν ἀρῶνα γιὰ ἀναγνώριση τῆς μητρότητας σάν κοινωνικό λειτούργημα. Ἐξηγῶ ὅτι αὐτὴ ἡ συσχέτιση πού ἐπιχειρεῖται ἀπὸ τὸ ψηφοδέλτιο τῆς κυρίας Ἀνδρουλιδάκη, εἶναι σιόπιμη καὶ ἀναγκαῖα γιὰ νὰ καλύψῃ τὸν φιλοκυβερνητικό

• / •

του προσανατολισμό.

Γιατί έχει γίνει συνείδηση όλων των γυναικών 'Επιστημόνων, που είτε είναι εργαζόμενες, είτε είναι.....

(Θόρυβος - Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Κουσαφάρανα: Καί ὁ προσανατολισμός αὐτός ἀποδεικνύεται ἀπό τό ἐνῶ στό πρόγραμμα τους ἀναλύουν ἀριετά πολλαπλά γυναικεία καθήκοντα, δέν ἀναφέρονται καθόλου στό θέμα τῆς στράτευσης. Σ' αὐτό ἐν ἀντιτίθεται, παρ' ὅλο πού εἶναι ἕνα ἐπιπλέον βάρος στήν ἐργαζόμενη γυναίκα καί 'Επιστήμονα, τήν στιγμή πού ἡ μητρότητα δέν ἔχει ἀκόμα ἀναγνωρισθῆ καί προσκατευθῆ σάν κοινωνικό λειτουργήμα.

Τέλος, ἐνῶ κατηγοροῦν τό ἀπερχόμενο Δ.Σ. γιά ἔλλεψη δημοκρατικότητας, στά ΝΕΑ 18.2.77 οἱ ἴδιες προβάλλουν τίς θέσεις τους, σάν Δημοκρατικό 'Ελεuthero κῶσμο.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ἡ κυρία 'Ιωάννου ἔχει τόν λόγον.

Κα Αἰμ. 'Ιωάννου: Θέλω νά κάνω μόνον δύο παρατηρήσεις, ὄχι κριτική. Πρῶτον, ὅτι ὁ λαπίστωσα μία ἀντιπαράθεση δύο ἀριθμῶν πού ἀνοῦσα ὅτι διετέθησαν ὀρισμένα ποσά γιά κοινωνικούς σκοπούς. Μοῦ ἔκανε πολύ μεγάλη ἐντύπωση πῶσο μεγάλο ἐνδιαφέρον δείχνουμε, μᾶλλον μεγαλύτερο ἐν συγκρίσει γιά τούς ρουμάνους σεισμόπληκτους. *ἐν. ὄχι μόνον γιά τούς Κωφούς*

(Θόρυβος - Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Αἰμ. 'Ιωάννου: Καί δεύτερον, ὅτι λένε, ὅπως εἶπε καί ἡ προηγουμένη ὀμιλήτρια, ὅτι ἔσμ εἶναι πολιτικό τό θέμα τῆς ἀναδείξεως τῆς γυναίκας, ὕπαινοσμένη προφανῶς *ἐν. ὄχι μόνον γιά τούς Κωφούς ἀλλά καί γιά τούς ἀπονεκρωμένους* (ὀμιλεῖ ἐν μέσω θορύβων μὴ ἀκουσμένη).

Κα Πρόεδρος: Σᾶς παρακαλῶ, ὅταν κάνουμε συζήτηση ἀνοῦμε καί τίς ἀντίθετες ὀμιλίες ἀπόψεις χωρίς νά φωνάζουμε. Σᾶς παρακαλῶ ὅταν τελειώσει ἡ ὀμιλήτρια ἔχετε τόν καιρό διότι ἐδῶ γράφονται συνεχῶς ὀμιλήτριες, ὅποια ἀπό σᾶς νομίζει, νά ἀπαντήσῃ ὄχι σέ προσωπικό φυσικά τόνο, ἀλλά ἡ βοή εἶναι ἀπαράδεκτο καί μειώνει βασιικά ἐμάς πού εἴμαστε ἐδῶ ἐπάνω.

(Ταυτόχρονοι διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Πρόεδρος: Ἡ κυρία Μωραῖτη ἔχει τόν λόγον.

Κα Μωραῖτη: Ἦθελα μονάχα νά ἀνασκευάσω μία ἀνακρίβεια πού εἶπε ἡ πρώτη ὀμιλήτρια ἡ κυρία Μαύτα νομίζω ὅτι ὁ Σύνθεσμος δέν πήρε κανένα μέρος δέν

Α

• 1 •

Κ

Π

Έκανε κανένα υπόμνημα και καμμία ενέργεια όταν ψηφιζότανε το άρθρον 4 του Συντάγματος, για τήν ισότητα των φύλων. Αυτό είναι λάθος, δέν ξέρω πώς τό είπε ή κυρία Παύτα, αλλά είναι γεγονός ότι ό Σύνδεσμος δέν μπορούσε νά κάνει μία τόσο βαρεία άμέλεια σε ένα τόσο κεφαλαιώδες θέμα όπως είναι τό θέμα τής ισότητας των φύλων, και ή κατοχύρωσή του από τό Σύνταγμα.

Ένα υπόμνημα υπογεγραμμένο από τήν κυρία Φλέμιγκ σαν Πρόεδρο του Συνδέσμου Έλληνίδων Έπιστημόνων, από τήν κυρία Ήρώ Λάμπρου, σαν Πρόεδρο τής Κίνησης Δημοκρατικών γυναικών και από μένα σαν Πρόεδρος τότε τής Ένωσης Έλληνίδων Νομικών, υποβλήθηκε σε όσους έπρεπε νά υποβληθώ, στον Πρόεδρο τής Βουλής, στους Βουλευτές, ... τώρα γιατί δέν υπέγραψε ό Σύνδεσμος τό κοινό υπόμνημα που είχαν υπογράψει τό άλλα συνεργαζόμενα Σωματεία, αυτό μπορώ νά τό εξηγήσω γιατί πάλι σαν Πρόεδρος τής Ένωσης Έλληνίδων Νομικών, συμμετείχα στην συζήτηση.

Γεννήθηκε μία διαφωνία, άν θά ζητούσαμε τήν κατοχύρωση τής ισότητας χωρίς νά κάνουμε καμμία επιφύλαξη ή κάνοντας ώρισμένες επιφυλάξεις, που ήθελαν οί εκπρόσωποι άλλων Σωματείων, ή άποψις τής κυρίας Φλέμιγκ σαν Προέδρου των Έπιστημόνων και ή δική μου ήταν ότι από τήν στιγμή που θά διατυπώναμε μία επιφύλαξη, θά δέναμε λαβή σε διατύπωση και άλλων οί όποιες θά ήταν προς όφελος μας και γι' αυτό άκριβώς χωριστήκαμε και υπογράψαμε χωριστό υπόμνημα, τό όποιο πήγε προς όλους τους άρμοδίους.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ή κυρία Άρθή - Καλιάνη έχει τόν λόγον.

Κα Ι. Άρθή-Καλιάνη: Ήθελα νά σας πώ δυό λόγια μόνον γιατί υπάρχει ένα μπερδεμα σχετικά με τό γυναικειό κίνημα, που δέν τό αντιλαμβάνομαι γιατί μας άποπροσανατολίζουν μερικές φορές. Πράγματι καταπιστής τής κινωιάς γυναίκας είναι χρόνια ό άνδρας. Αυτό τό ξέρει και ή κυρία Κόνου που ήθε είχε πεϊ καί μία πολύ ώρα άμιλία στην Ένωση παλιά.

Όμως σκεφθήκατε ποτέ ποιός έχει συμφέρον νά διαιρη τόν άνδρα και τήν γυναίκα, δηλαδή ποιός έχει συμφέρον, νά μείνη ή γυναίκα στό σπίτι και ό άνδρας έξω νά εξαντλείται στην δουλειά; Νομίζω ότι είναι ακριβώς αυτό τό σύστημα που έμμεταλλεύεται τίς δυνάμεις και των δυό, διότι άν τό σύστημα ζητήσει πολλούς παιδικούς Σταθμούς και νά βγούν οί γυναίκες έξω νά δουλέ-

φουνε, τότε ποιός θά κάθεται μέσα νά φυλάη τά παιδιά;

"Αν σκεφθεῖτε ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν θά θέλει πιά νά ἐξαντλεῖται στήν δουλειά γιά νά ἀποφοράση τό μεταχειρισμένο του αὐτοκίνητο, τότε πῶς θά μπορούμε νά τό χρησιμοποιοῦμε ὅσο πῶς πολύ γίνεται; θέλω νά πῶ ὅτι ὁ ἀγώνας πρέπει νά γίνη γιά νά ἀλλάξη ἡ δομή τῆς κοινωνίας, ἀλλά δέν μπορεῖ νά ἀλλάξη αὐτόματα, πρέπει νά ἀλλάξη καί ἡ νοοτροπία, αὐτό εἶναι τό ἐπίπεδο τώρα πού πρέπει νά παλεύουμε, νά ἀλλάξη ἡ νοοτροπία. Ἀργότερα ὅταν ἀλλάξη ἡ δομή θά εἴμαστε ἔτοιμοι μέ τήν ἀλλαγμένη νοοτροπία νά συνεχίσουμε.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ἡ κυρία Μαντούβαλου ἔχει τόν λόγον.

Κα Μ. Μαντούβαλου: Ἐάν νέο μέλος τοῦ Συνδέσμου ὁμολογῶ ὅτι αἰσθάνομαι ἰδιαίτερα εὐτυχής πού βρίσκομαι σέ ἕναν χώρο ἀνάμεσα σέ συναδέλφους τόσο πολυάριθμους. Τό νεαρό τῆς ἡλικίας ἢ τό γηρεό δέν παίζει κανέναν ρόλο ἀλλά μόνον ἡ ἀτογνώστια καί ἡ αὐτοσυνείδηση τοῦ καθενός.

Ἐπομένως ἔάν ἐμεῖς ἀποφασίσουμε μέσα στίς συνδικαλιστικές μας διαδικασίες καί μέ ἀπόλυτη συνείδηση τοῦ τό ἔργου ἐπιτελοῦμε μέσα στήν κοινωνία, ἡ ὁποία ἀκόμη μᾶς καταξιώνει ἐπειδή διασπρεῖται ἀκόμη ἡ ἱεράρχηση αὐτῆς τῶν ἀξιών καί τῶν διακρίσεων, μέσα σ' αὐτήν τήν κοινωνία λοιπόν ἔάν ἔχουμε συνείδηση ~~ἐπιπέδου~~ καί ~~τῆς~~ ἔχουμε ὅλη ἀνάλογα μέ τό τί μᾶς προσφέρανε μέχρι πού νά μεγαλώσουμε καί νά φθάσουμε σέ αὐτά τά στάδια, θά πρέπει νά πειθαρχήσουμε.

Ἀνεξάρτητα ἀπό τίς διαφορές μας πολιτικές, κοινωνικές, νά δώσουμε μία ὄθηση στά θέματα πού εἶναι ἀντικείμενο τῆς δικιᾶς μας προσωπικῆς ἔρευνας καί συνείδησης, νά δώσουμε μία ὄθηση τέτοια πού νά ἡαταξιῶνῃ στό τέλος τήν ἴδια τήν ζωή μας. Ἡ πορεία μας ἀπό τήν ζωή δέν ἔχει καμμία ἀξία, ἔάν ἡ διαίρεσή μας σημαίνει χάος μέσα στόν ἑλληνικό χώρο.

Ἡ δημοκρατική συνείδηση πού ἔγινε καί ἔδρασε ἐπί τρία χρόνια, ἔδειξε στήν Ἑλληνίδα Ἐπιστήμονα ὅτι ἔχει τήν ἐξ ἀνεκραιότητα, τέτοια πού μπορεῖ πράγματικά νά ἀνατρέψῃ ὅτι μέχρι τώρα ἦταν συμφορά γι' αὐτήν.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Ἡ κυρία Ρώκου ἔχει τόν λόγον.

Κα Α. Ρώκου: Ἐγώ ἀπλῶς θέλω νά ἀναφερθῶ σέμιά προηγούμενη ὁμιλήτρια πού

J. O. / 1. / [Signature]

χαρκτηρίσει τήν Γενική Συνέλευση όχλο και νά τής θυμίσω ότι τό κυρίαρχο όργανο κάθε δημοκρατικής λειτουργίας, άποτελεί τήν Γενική Συνέλευση και εΐναι σεβαστό από όλους.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία Καμινάρη έχει τόν λόγον, εάν έχει νά κάνει πρόταση, διότι είπαμε ότι πέραν τών ψηφισμάτων έχουμε και προτάσεις. "Εχειλεχθη στην διαδικασία.

Κα Καμινάρη - Γαϊτανίδου: Δεν έχω νά κάνω πρόταση, έχω νά κάνω

Κα Πρόεδρος: Τότε παρακαλώ δεν θά μπορέσετε νά ξαναμιλήσετε, γιατί 'εδώ μου έδωθη ως πρόταση αυτό.

Κα Καμινάρη-Γαϊτανίδου: 'Η πόνη πρόταση πού έχω νά κάνω εΐναι ότι πρέπει νά δοϋμε συλλογικά μέ όλες τις Δημοκρατικές γυναικείες Οργανώσεις, τό θέμα τής στράτευσης, νά τό δοϋμε μέσα στά πλαίσια πού εΐναι πραγματικά, νά δοϋμε ότι ή στράτευση δεν εΐναι κάτι ανεξάρτητο από τήν προσπάθεια τής Κυβέρνησης σήμερα για επανεγλωβισμό στο NATO και για κτύπημα του γυναικείου κινήματος.

(Θόρυβος- Διαλογικαί συζητήσεις)

Κα Καμινάρη-Γαϊτανίδου: Και για κτύπημα του γυναικείου κινήματος πού όλο και περισσότερο φουντώνη και νά συντονίσουμε τις δυνάμεις μας, για νά μπορέσουμε νά ανατραπή ο Νόμος για τήν στράτευση.

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία Κοντόκη έχει τόν λόγον.

Κα Α.Κοντόκη: Θέλω νά συγχαρώ τό Δ.Σ. τό άπερχόμενο, για τήν πλούσια δράση του. "Ηθθα νά σταθώ σε ένα σημείο πού ή Γενική Γραμματέας δεν τονισε πάρα πολύ. Νομίζω ότι εΐναι για πρώτη φορά πού ο Σύνδεσμος ιδρύει παραρτήματα στις 'επαρχίες.

Κα Πρόεδρος: 'Η κυρία Παπαμιχαήλ έχει τόν λόγον.

Κα Παπαμιχαήλ: Το πρόγραμμα τής Δημοκρατικής συνεργασίας μέ βρίσκει σύμφωνη και δεν θά είχα νά κάνω κριτική, παρά νά προσθέσω τήν φωνή μου για τήν ψηφισή του. Πέραν όμως από τής διεκδικήσεις που έχουν προγραμματισθή, ήθελα νά θέσω στην κρίση τής Γενικής Συνέλευσης μερικές προτάσεις, για διεκδίκηση πού θά διευρύνουν τήν ίσοτιμία τών φύλων.

Πρώτον, χωρισμός τής 'Εκκλησίας από τό Κράτος. Εΐναι βασική ανάγκη, για τόν εκσυγχρονισμό τών θεσμών, για τήν καθιέρωση κάποτε και στην

• 1 •

χώρα μας του πολιτικού γάμου.

(Χειροκροτήματα)

Και για τον περιορισμό της Έγκλησίας, μόνον σε ότι την 'αφορα.

(Χειροκροτήματα)

Δεύτερη πρόταση, για τον οικογενειακό προγραμματισμό που θα δώσει την δυνατότητα στις Έλληνικές οικογένειες και στην κοινωνία, να δώσει μια κατεύθυνση ακόμα και στο δημογραφικό πρόβλημα. Και τρίτον, το θέμα των ἀμβλώσεων, κάποτε πρέπει να έχουμε το θάρρος να μιλήσουμε, και για αυτό το σοβαρό θέμα, που στην χώρα μας καλύπτεται υποκριτικά με αποτέλεσμα τον κίνδυνο της υγείας της γυναίκας. Σας εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Κα Πρόεδρος: Εύχαριστώ και εγώ την Γενική Συνέλευση, Τελειώσαμε με τα θέματα, με τις δμιλήτριες, τα Ψηφίσματα και τις προτάσεις, και πριν αρχίσει η ψηφοφορία, παρακαλώ να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή, για άλλα τρία μέλη του Συνδέσμου μας, την 'Αγνή 'Αλεξοπούλου, την Σοφία Μαυροειδή-Παπαδάκη και την Ρόζα 'Ιμβριώτου.

^{παραίται}
Ακολούθως διεξάγεται ενός λεπτού σιγή.

.....
Κα Πρόεδρος: Μπορούμε να αρχίσουμε την ψηφοφορία.

'Ακολούθως διεξάγεται μυστική ψηφοφορία
διά την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβου-
λίου, το αποτέλεσμα της οποίας εμφανίζεται
εις το οικείο πρακτικό της 'Εφορευτικής
'Επιτροπής.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΩΣ - ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ
ΑΣΠΑΣΙΑ Π. ΜΑΓΙΑΚΟΥ
ΓΣΟΠΤΖ 3 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΙΟΣ
ΤΗΛ. 623.845-602.432-ΑΘΗΝΑΙ

ΩΡΑ ΛΗΞΕΩΣ:
=====

Η Πρόεδρος
Αν. Παπαρηγή
Κωνσταντίνου

Οι Γραμματείς
Ε. Μαυρομμά - Χαρίτου
Εφ. Κωνσταντίνου - Στεργίου

Πραυτικό πῦς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 19.2.1978 ἐμῶν
 τῶν τῆς πῦς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐγκείμενον
 ἀπὸ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως τῶν τεχνῶν τοῦ ἑνδικοῦ
 Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων γιὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν
 ἀρχαιρειῶν γιὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν τακτικῶν καὶ
 ἀνασχηματικῶν τεχνῶν τοῦ Διοικητικοῦ Λειτουργίου
 καὶ πῦς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἑνδικοῦ,
 συζητῶντες ἐπὶ τοῖς ἐξῆς: 1) Πέων Ζέρβα 2) Αἰτι-
 γία Καλημέρη, 3) Μανωλοπούλου - Μουζῶνα Μαρία
 καὶ 4) Μουζῶνα Ζωή, ἀφ' οὗ ἐξελέγησαν ἐάν Πρῶτος
 τῶν τῶν Ζωή Μουζῶνα, δεξιόμενος τῶν ἀντιπρο-
 βῶσιν τῶν δύο ἐκδαστῶν οἱ ὅποιοι συζητήσαντες
 ἐπὶ ἀρχαιρείαις. Ἀπὸ τῶν ἐκδαστῶν "Διοικητικῆς
 Διοικήσεως" τῶν κριτῶν: Μωϊνάου Ἐλπίου, Καμινάου
 Ἐσάνθια, Σαφισοπούλου Ἐριβέτη, Μάρσα Μαρία,
 Κουδῶνη Ἀναστασία, Παπαζοῦ Ἄννα, Μεθοδίου
 Τζαβέττα Καίτη, Μυρτίνου Βέρα, Παπαχαρα-
 γάτου Φρόσω καὶ εἰς ἀνασχηματικῶν τῶν κριτῶν
 Σαφισοπούλου τῶν κριτῶν Πρωτόμα Κωνσταντῆ καὶ τῶν
 κριτῶν Τζαβέττα τῶν κριτῶν Χριστῆ Κουκουζῆ.
 Ἀπὸ τῶν ἐκδαστῶν τῶν κριτῶν Ἀνδρουζιδάου - Δι-
 τητριδῆ τῶν κριτῶν: Παναγιώτου Παναγιώτα,
 Παπαθανασίου Νίνα, Δῆτρα Μαρία, Λατάρῶ
 Βενετῆδα, Μανιάου Τελεμαχουδάου, Διακων-

(Handwritten signatures and initials)

... ούρου Αγγλάνδρα, Αίγιανού, Λωκρού, ...
... ούρου ... , Θάλα Δραχώνα και Σωζ ...
Μερίμ.

Παραβάσαμε από το Δ.Σ. τον εμπορικό
παραχόχο των υαλαίων και των των τριών του
Ανδριότου, τις πάρες, τα υφασμάτια, εφραγίστε-
νους φακέλους, η εφραγίδα και χραμιά όχη.
Έφτασε το υπό υπό όχη και ιδίως τις
πάρες (εξέσεις των άρθρο), τα βρήκαμε ξερά
και από εφραγίσαμε τις πάρες χωρισμένα
εξέσεις εφραγία για την καλύτερη διεξαγω-
γή της υφασματίας. Το πάρε εφραγία εφραγί-
αίτο από ένα τμήμα της εφραγίας εφραγίας,
εφραγίας και εφραγία του εφραγίου του και
από τα υαλαία του εφραγίου από πάρε εφ-
ραγία. Η υφασματία εφραγία της υαλαίας
εφραγία Η εφραγία εφραγία της υαλαίας και τριών
(10.30) Η, εφραγία, από διαπιστώσαμε ότι δεν εφρα-
γία εφραγία εφραγία εφραγία εφραγία,
υφασματία εφραγία της υφασματίας και υφασματία-
εφραγία εφραγία εφραγία εφραγία και της
υφασματίας. Η υφασματία και η εφραγία διαδραματίζο-
νται εφραγία εφραγία εφραγία. Καμία εφραγία
εφραγία εφραγία εφραγία εφραγία εφραγία
εφραγία.

Από την παρατήρηση εφραγία εφραγία εφραγία
εφραγία εφραγία εφραγία. Από το εφραγία εφραγία
εφραγία εφραγία εφραγία:

Handwritten signatures and initials at the bottom of the document.

2ο φύλλο του άξος 19.2.78 ώρα 10
 πρ. Εφορευτικού Εισπρακτικού για τις αρχι-
 ρεσίες του λυδίου.

Ταμειακή εντάξη: πρως χιτάδες έπαιών
 έπαιών (3.190.-)

Έξοδα: Δύο χιτάδες περαιοί
 έπαιών (2.425.-)

Έξοδα φάκελλοι: Δύο χιτάδες περαιοί
 έπαιών (2.430.-)

Αφαιρέθηκαν από την αύξη 14 λογαριασμοί
 φάκελλοι.

Έξοδα υποδομής: Δύο χιτάδες περαιοί
 έπαιών (2.420.-)

Ένα γινώ (1.-)

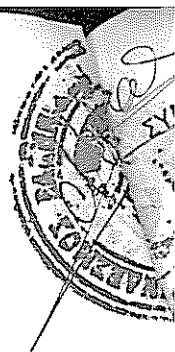
Άλλα είσοδα (4.-)

Έξοδα:

"Διμοιραστική λειτουργία": Χίτες έπαιών
 γάρνα δύο (1.742.-)

Ο συνολικός πρως κυρίας Ανδρουδάκη - Διμοι-
 ραχική έπαιών έδοξίμα πρως (678.-)

(Handwritten signatures and stamps)

Αναζητησι' ε'γαβαν τ'ε βειρα' ε'τοιωχιας
 " Διηγορησι' διωεργαβια "

Ταυζινα' ε'εμ.

- 1) Αναγνωστοπουλου Μαρια 1738.
- 2) Παυσαδουνασιου Χρειαβια 1738.
- 3) Αγγεβιδου Αθηνια 1737.
- 4) Φεβριχου Αθηνια 1736.
- 5) Παυσαδουνασιου Αβω. 1735. -
- 6) Χρειατοφουριδου Κυριαβια 1732 -
- 7) Κεραβιωνου Ζωη 1695
- 8) Καμπερι Φωρα 1693
- 9) Δουνα Βαβιζιου 1675 -

Αναγνωρησι' αριμα'

- 1) Λιδερη Κουδουβια 1738 -
- 2) Μαβη Αθηνια 1726 -
- 3) Μινου Βαβιζιου 1714 -
- 4) Τεσσαυτουλου Λουβια 1710 -
- 5) Χαγγυτιχου Βαβια 1709 -

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page, including a large stylized signature on the left and several smaller ones on the right.

3ο φύλλο του τόμου 19. 2. 78.
φραζιμοῦ τῆς ἑφορευτικῆς
ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν ἀρχαιολογίαν
τοῦ ἀνδριεύτου.

Ἐξαγωγικὴ ἑοικρωσί

Ταυτινῶ

- 1) Αιωνοσοῦρου Φαγγαριῆ 1741
- 2) Πρίμα Αἰμακέρην 1741
- 3) Φίμωσα Μαρία 1739

Αρχαιογραφικῆς

- 1) Χωριανοσοῦρου Περαιωῆ 1740
- 2) Βουχιόουα Αἰωῶ 1737

Ἀνδραγαθὸς καὶ Ἀνδρουχάτου

Ταυτινῶ Δ.Σ.

- 1) Γιεννοσοῦρου Αἰγυίδου Ὀφτ. 680
- 2) Ἀνδρουχάτου Ἰερόνη 679
- 3) Διτάνη Ἀργυρῶ 678
- 4) Μαρκοῦνη Αἰωῶ 678
- 5) Μικροῦνη Δανδῆ 678
- 6) Ρομῆν Γεωργία 678
- 7) Δαβίου Αἰμακέρην 675
- 8) Κραδάου Κυράω 673
- 9) Τζουχανάου Αἰμακέρην 673

[Handwritten mark]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Ανακοινωτήρια Δ.Σ.

- 1) Ζώου Χαρίτυα 679
- 2) Οϊνονοπέωου Αδριάνα 678
- 3) Πουρού Μαρία 678
- 4) Δερεντζόου Φίρα 677

Εξερχομένη Έκθεσών
Ταυμάς

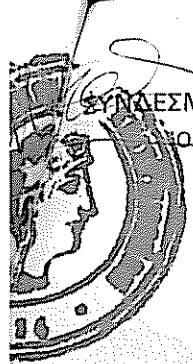
- 1) Κόου Νίνα 677
- 2) Φαυοφά Φανή 677
- 3) Δερεντζόου Θεοδώρα 676

Ανακοινωτήρια

- 1) Ορέου Νικολέτα 677
- 2) Περοχάνου Βίβα 677

Ανακηρύσσει ενωτικώρ ενδυαθός
" ενδυαθός " Αποφασιστική Διεργασία "

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

4ο φύλλο τοῦ ἀσφ 19.2.78
φραγκισῶ τῆς ἔφορευτικῆς
ἔπιτροπῆς γιὰ τὴν ἀρχαιολογία
γιὰ τὸν ἰνδίστου.

Τὰ δύο κείμενα τῆς ἔφορευτικῆς ἔπι-
τροπῆς κερίας Ζέρβα καὶ Καμηρέου δια-
κρινόμενα ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἔσαν ἐπισημασθέντες
οἱ παράγοντες τῶν κεριαίων κερῶν καὶ τὰ κερῶν ἐπι-
τροπῆς καὶ τῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἐπιτροπῶν
ἐπισημασθέντες εἰς τὴν ἀνάγκη τοῦ ἐπισημασθέντος τῶν
ἐπισημασθέντων καὶ ἐπὶ ἐπισημασθέντων ἐπισημασθέντος
κατὰ τὸ κερῶν δῶρον τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐπιση-
μασθέντες εἰς τὴν ἀνάγκη τῶν ἐπισημασθέντων καὶ ἐπιση-
μασθέντων καὶ ἐπισημασθέντων καὶ ἐπισημασθέντων
κατὰ τὸ κερῶν δῶρον τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐπιση-
μασθέντες εἰς τὴν ἀνάγκη τῶν ἐπισημασθέντων καὶ ἐπιση-
μασθέντων καὶ ἐπισημασθέντων καὶ ἐπισημασθέντων.

Τὰ ἄλλα δύο κείμενα τῆς ἔφορευτικῆς
ἔπιτροπῆς κερίας Μανωλοπούλου καὶ Μουζῆ
ἐπισημασθέντες ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπι-
τροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς
ἐπισημασθέντες ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπι-
τροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς
ἐπισημασθέντες ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπι-
τροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς
ἐπισημασθέντες ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπι-
τροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀθήνα 20.2.78.

Τὰ κείμενα τῆς ἔφορευτικῆς ἔπιτροπῆς
Ἀιμίλια Καμηρέου : Αἰμ. Καμηρέου
Πέτρος Ζέρβας : Π. Ζέρβας
Μαρία Μουζῆ Μανωλοπούλου : Μ. Μουζῆ
Ζωὴ Μουζῆ : Ζ. Μουζῆ

Οι ἀνωτάτω τῶν ἐνδρακτῶν.

Τῶν ἐνδρακτῶν τῆς κατ' ἀνδροειδῶν.

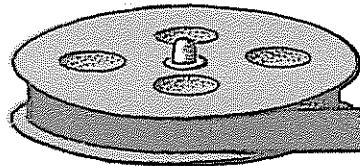
Μαρίδων	Τριανταφυλλῶν	Λοφῶν
Περαλίδων	Παναγιῶν	Ἀρῶν
Λοφῶν	Βροσῶν	Πλάτων
Δρακῶν	Θαλασσῶν	Ὀφῶν
Διαμαντοῦ	Ἀρῶν	Ἀρῶν
Δῆλα	Μαρίκα :	

Τῶν ἐνδρακτῶν "Διφορῶν διερῶν."

Κουρῶν	Χρῶν	Ἄρῶν
Γιανῶν	Χαρῶν	Ἄρῶν
Μεζῶν	Δρυγῶν	Ἄρῶν
Κορδῶν	Αναβρασιῶν	Κορδῶν
Μαρίκα	Μαρίκα	Ἄρῶν
Πωρῶν	Κυριαῶν	Ἄρῶν

ΑΣΠΑΣΙΑ Π. ΜΑΓΙΑΚΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΙΣ - ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ - ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ

ΤΖΩΡΤΖ 3 - ΠΛ. ΚΑΝΙΓΓΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗ
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΓΙΑΚΟΣ
ΤΗΛ. / 34 23 845 34 02 432

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Της 30ης Νοεμβρίου 1978

Ήμερα: ΠΕ.ΠΕΚ

Συζήτηση της 30ης Νοεμβρίου 1978

Ώρα: 19.40'

Συντονιστής: κ. Ν. ΧΑΤΣΗΔΑΚΗΣ.

ΘΕΜΑ:

"Εκθέσεις 'Ελληνικών Αρχαιοτήτων στο 'Εξωτερικό".

Κα Α. Φλέμιγκ: Ο Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων, πήρε 'εμφάνιση για τήν 'οργάνωση τής 'αποφινής δημόσιας συζήτησης, με θέμα "Εκθέσεις 'Ελληνικών Αρχαιοτήτων στο 'Εξωτερικό", από δηλώσεις 'εμπροσώπων τής Κυβερνήσεως, καθώς και πληροφορίες που δημοσιεύθησαν στον 'ημερήσιο τύπο, σύμφωνα με τις οποίες 'ετοιμάζονται δύο ή τρεις εκθέσεις, "ή "Έχνη του Αίγαίου" στο Παρίσι, νέα 'Υόρκη και άλλοι, και ή "Μακεδονική Μεταλλοτεχνία", με βάση 'εγρήματα τής Βεργίνας.

Οι 'ειδήσεις αυτές, προκάλεσαν μία 'αλύσιμα από διαμαρτυρίες 'ατόμων, συλλογικών σωμάτων και 'ανεξάρτητων 'επιμελημάτων, όπως ή 'Αντιδημία 'Αθηνών, οι Φιλοσοφικές 'Εχολές των Πανεπιστημίων τής Χώρας, 'έρθερα σε 'εφημερίδες όλων των πολιτικών 'αποχρώσεων, 'ερωτήσεις στη Βουλή και μέρος Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, των 'Ανεξαρτήτων και τής ΕΔΑ.

Η ζωνρή και σε πολλά 'επίπεδα αντίδραση του κοινού για ένα 'εθνικό θέμα, όπως είναι το θέμα τής 'εξαγωγής των Αρχαιοτήτων, για περιοδεύουσες εκθέσεις, μας 'οδήγησε στη σκέψη πως θα ήταν χρήσιμο να 'ακούσουμε τις 'απόψεις 'εθνικών.

Ο Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων, στην προσπάθειά τους να 'υπάρχει λόγος και 'αντίλογος στην 'αποφινή συζήτηση, 'επηύθυσε πρόσκληση στο Γενικό 'Επιθεωρητή Αρχαιοτήτων κ. Γαλαούρη, να 'ορίσει 'εντιπρόσωπο τής Αρχαιολογικής 'υπηρεσίας. Ο κ. Γαλαούρης μας 'απάντησε με τήν 'ακόλουθη 'επιστολή:

- " 'Απαντώντας στην από 22.11.78 'επιστολή σας, έχω τήν τιμή να σας γνωρίσω
" ότι τήν πολιτική ως προς το θέμα "Εκθέσεως Αρχαιοτήτων στο 'Εξωτερικό",
" καθορίζει ή 'υπεύθυνη Κυβέρνηση, και οι Δημόσιοι 'Υπάλληλοι δεν είναι 'υ-
" νάτων να παίρνουν μέρος στη σχετική συζήτηση.

Δέχτηκαν να πάρουν μέρος στη συζήτηση, οι διεθνούς κύρους 'αποφινικοί 'ομιλητές.

Η κυρία Εύμη Καρούζου, 'Επίτιμη Γενική 'Εφορος Αρχαιοτήτων, που μαζί με τον

δαίμνηστο Αρξιστο Καροῦζο, στέφηναν πρέτυκα παιδεσία, καί ἔθουε, γιά τοὺς νεότερους καί ἐμόχθησαν γιά νά ζεναστήσουν εἰθὴν ἐπιθεση, μέ σύγχρονο τρόπο, τῶν ἀρχαίων γλυκτῶν, καί ἀγγαίων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου.

Ὁ Καθηγητής Γιάννης Κακριδῆς, ὁμότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ὁ δάσκαλος τοῦ ἀρχαίου κόσμου καί τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας, ὁ ὁποῖος δέν μπόρεσε νά εἶναι ἀπόψε μαζί μας γιά λόγους ὑγείας, ἀλλά μᾶς ἔστειλε τὴν ἐπιστολή πού θᾶ σᾶς διαβάσω στό τέλος.

Ὁ Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί προσωρινά Κρήτης, Νικόλαος Πλάτων, ἐπέ πολλὰ χρόνια ἔφορος ἀρχαιοτήτων Κρήτης, μέ πλούσιο συγγραφικό καί ἀνασκαφικό ἔργο, ἀπό τό ὁποῖο ξεχωρίζουν τὰ θαυμαστά εὐρήματα τῶν ἀνασκαφῶν στό "Σάχρο".

Ὁ γνωστός Ζωγράφος καί Πρύτανις Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν, Γιῦργος Μαυροεῖδης, μέ τὴν πείρα πού ἀπέκτησε καί στό Διπλωματικό Σῶμα, μέ τὴν αὐξημένη εὐαισθησία πού πρωτοστάτησε σέ ἀνάλογους ἀγῶνες ἐθνικῆς ἀξιοκρέπειας, γιά τὴ σωτηρία τῆς ἐθνικῆς κληρονομιάς.

Ὁ τ.Γενικός Ἐπιθεωρητής Ἀρχαιοτήτων καί τώρα Καθηγητής στό Πανεπιστήμιο Κρήτης, Δημήτρης Λαζαρίδης, μέ μεγάλη ἀνασκαφική καί πολιτιστική δράση στή Βόρειο Ἑλλάδα, πού ἐναντιώθηκε στή νομοθετική ρύθμιση πού ἐπιτρέπει τὴν ἐξαγωγή ἀρχαιοτήτων γιά ἐπιθεσεις.

Ὁ τ.Γενικός Ἐφορος Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων Μανώλης Κατζηδάκης, μέ πλούσιο ἐπιστημονικό ἔργο, συγγραφικό καί διοικητικό, πού παραιτήθηκε εἰς ἔνδειξη διαμαρτυρίας ἀπὸ Σύμβουλος τοῦ Ἰπουργείου Πολιτισμοῦ, ὅταν ψηφίστηκε ὁ νόμος 654.

Ὅι ὁμιλητές μας, ἐκτός ἀπ' τὸν Γιάννη Κακριδῆ, ἔχουν πείρα ἀρχαιολογικῶν θεμάτων, καί ἐπιθεσεως σέ Μουσεία. Καί συνάμα διατέλεσαν μέλη τοῦ ἀνωτάτου ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, ἀπ' ὅπου ἀπεχώρησαν σέ ἔνδειξη διαμαρτυρίας, γιά τό θέμα τῆς "Φίλου", πού εὐτυχῶς, τελικά διευθετήθηκε.

Θά σᾶς διαβάσω τό γράμμα τοῦ κ. Κακριδῆ.

" Δυποῦμαι πολύ, πού λόγοι ὑγείας δέν μοῦ ἐπιτρέπουν νά εἶμαι ἀπόψε μαζί

" ζι σας. Καί ἀπό μακρινά ὄμως, θέλω νά σᾶς βεβαιώσω πόσο σύμφωνο μέ βρίσκεται

" κάθε προσπάθεια πού θάβροθῆσει νά ματαιωθεῖ ὁ ζενητερός καί τοῦ παραμικροῦ πολύτιμου ἔργου τῆς τέχνης πού φυλάγεται στα Μουσεία μας.

" Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὸς δέν καταλαβαίνω γιατί ἀποφασίστηκε ὁ ζενητερός

" αὐτός. Γιατί ἡ ἐξήγηση πού μᾶς δίδεται ἐμπιστευτικά, τόχα πὸς τὸν ἀπαι-

" τῶν βέλτεσι ἐθνικοῖς λόγοις, γιὰ νά ἰσοῦν ἡμεῖς τὰ ἑθνομικὰ ἐκθέματα
 " στούς ξένους στήν καλή μαρτυρία γιά τούς σύγχρονους " Ἕλληνας, καί νά
 " κερδίσουμε ἔτσι τή συμπάθειά τους, στίς δύσκολες ἡμέρες πού περνοῦμε σή-
 " μερα, ἡ ἐξήγησις αὐτή ἀποκλείεται νά εἶναι ἀληθινή, τόσο ἀπλοῦκοί καί ἀ-
 " νόητοι καί ἀναξιόπρεπτοι πού εἶναι.

" Κάτι ἄλλο πρέπει νά κρύβεται, πού ἔταν τό μάθουμε καί πειστοῦμε
 " γιά τή βασιμότητά του, ὅν θά πάψουμε νά διαμαρτυροῦμαστε μέ ὅλη μας τή
 " δύναμη.

" ἔχουμε καί ἕνα μήνυμα ἀπό τήν Ὁμοσπονδία Γυναικῶν Ἑλλάδος, μέ τήν εὐκαιρία
 τῆς ἀποφινῆς δημόσιας συζήτησις, πάνω σ' ἕνα ὅμα πού ἤδη ἀπασχόλησε τήν Ὁμο-
 σπονδία,

" Ἡ Ὁμοσπονδία Γυναικῶν Ἑλλάδος χαιρετίζει τό Σύνδεσμο, ἐμφράζει τή
 " βαθειά ἀνησυχία τῶν Γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος, σχετικά μέ τήν τύχη τῶν ἑρ-
 " κλιοτήτων μας, ἀναπόσπαστου μέρους τῆς κληρονομίης τοῦ λαοῦ μας.

Ὁ κύριος Κατζηδάκης θά πάρει τώρα τή θέση του.

(Κειροκοπήματα)

κ.κ. Κατζηδάκης: Εὐχαριστοῦμε θερμῶς τήν κυρία Φλέμιγκ καί γιά τά καλά λόγια
 πού εἶπε γιά μέσ, καί πρὸ πάντων γιὰ τήν χάρην στή λαμπρή πρωτοβουλία τοῦ Συν-
 δέσμου Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, μαζευτήκαμε ἀπόψε ἐδῶ, μέ τό σκοπό νά ἐξετά-
 σουμε σέ δημόσιο διάλογο τό θέμα τῶν σχεδιαζομένων ἐκθέσεων ἀρχαιοτήτων στό
 ἐξωτερικό, ὥστε νά ἐνημερωθεῖ πληρέστερα ἡ κοινὴ γνώμη, ἐπάνω στό ἐθνικό αὐτό
 θέμα, πού τήν ἔχει κατὰ καιροῦς ἀναστατώσει.

Εὐχαριστοῦμε αἰόμη, τόν ἡμερήσιο τύπο, γιὰ τὴν ἐκατάλαβη τῆ σημασία τοῦ
 προβλήματος καί πού ἐπέλυσε ὅσο μπορούσε καλύτερα, τόσο μέ τήν εἰδησιογραφία,
 ὅσο καί μέ κύρια ἔθρα καί μέ χρονογραφήματα, καί γι' αὐτό ἐβοήθησε πάρα πολύ
 στό νά πάρει τό θέμα τήν ἀπξιτοῦμενη ἐπιταγή.

Πρόθεσή μας, εἶναι νά ἐξετασθοῦν μέ ἡρεμία οἱ διαφορετικὲς πλευρῆς
 τοῦ πολυσήμαντου αὐτοῦ προβλήματος, καθὼς καί νά συζητηθοῦν ἀπόψεις διαφορε-
 τικῆς, γιὰ τὴν εἶναι φανερό ὅτι ὑπάρχουν ἐκτιμήσεις μέ διαφορετικὰ κριτήρια,
 γιὰ τὴν σημασία ἀπὸ ἀποβέβαια στὰ ἔργα τῆς ἀρχαίας τέχνης στὸν τόπο μας.

Στὴν ἀποφινὴ συζήτησι, ὁ καθένας ἀπὸ τούς ὁμιλητῆς θά ἐκθέσει τίς
 ἀπόψεις του, θά ἐπακολουθήσει συζήτησις μεταξὺ μας, καί κατόπιν, ὅσοι ἀπὸ
 τούς ἑκροατῆς ποιήμας τιμοῦν ἀπόψε μέ τήν παρουσία τους θά θελήσουν νά ἐκ-

φράσουν τή γνώμη τους ή νά θέσουν ἐρωτήματα, νά κριτικηθοῦν νά τό δηλώσουν μ' ἓνα γραπτό σημεῖωμα.

Θά ήθελα τώρα, συγκεκριμένα, νά θέσω τό πρόβλημα πού θά ἀπασχολήσει τή σημερινή συζήτηση. Εἶναι νομίζω περιττό νά ἀσχοληθοῦμε μέ τίς παραπλανητικές θεωρίες περί τῆς σκοπιμότητος στήν ἀνταλλαγή πολιτιστικῶν ἀγαθῶν. Γιά νά συγκεντρώσουμε τήν προσοχή μας στό συγκεκριμένο τρόπο πού σχεδιάζει ἡ πολιτεία νά πραγματοποιήσῃ αὐτές τίς πολιτιστικές ἀνταλλαγές, εἰς βάρος τῶν ἀρχαιοτήτων μας.

Ἡ δυνατότητα νά ἐφαρμοστοῦν τέτοιου εἴδους σχέδια, δόθηκε τό καλοκαίρι τοῦ 1977. Ὡς τότε, ὁ ἀρχαιολογικός νόμος ἀπαγόρευε ἀπολύτως τήν ἐξαγωγή ἀρχαιοτήτων, καί μάλιστα εὐρημάτων τῶν ἀνασκαφῶν. Ἐαφρινά, στήν καλοκαιρινή σύνοδο τοῦ 1977, ψηφίστηκε ὁ νόμος 654, μέ δύο μόνο ἔρθρα. Μέ τό ἓνα, δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου νά ἐπιτραπεῖ ἡ μεταφορά προσωρινῶς ἐκτός τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, ἀρχαίων, ὅπως ἐκτεθοῦν ταῦτα εἰς Μουσεῖα τῆς ἀλλοδαπῆς κλπ.

Μέ τό δεύτερο ἔρθρο, ἀφαιροῦνται συνολικά ὅλες οἱ δυνατότητες τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, νά ἔχει ἀποφασιστική γνώμη στό ἀρχαιολογικά ζητήματα. Αὐτό πού λένε "ἡ σύμφωνος γνώμη". Παράλληλα, μέ διάταγμα, ἔλλαξε ριζικά ἡ σύνθεση τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, ὥστε νά εἶναι ἐκ τῶν πραγμάτων πειθήμερο ὄργανο, στό ἐκάστοτε κυβερνητικά σχέδια, σέ ὅλους τοὺς τομεῖς. Γι' αὐτό, ἔταν ἀκοῦμε ὅτι θά ἀποφασίσῃ τό ἀρχαιολογικό συμβούλιο, πρέπει νά ξέρουμε πρῶτον, ὅτι οἱ ἀπόψεις του δέν μπορεῖ νά εἶναι διαφορετικές ἀπό τίς κυβερνητικές ἀπόψεις. Ἔπαιτα, ὅτι, εἰάν μερικά μέλη διαφωνοῦν, αὐτά δέν μπορεῖ νά εἶναι, παρᾶ νά εἶναι ἐλάχιστη καί ἀνύμπορη μειοψηφία, καί τρίτον, ὅτι σύμφωνα μέ τόν νόμον, εἰάν δέν ἀπαντήσῃ τό ἀρχαιολογικό συμβούλιο ἐντός δύο μηνῶν, ἡ σχετική διοικητική πράξη ἐκδίδεται καί ἄνευ τῆς γνώμης του, ἡ ὁποία καί ἄλλωστε δέν ὑποχρεῖται κανένα.

Γι' αὐτό, δέν πρέπει νά φανατῆ περίεργο, ὅτι ὅπως ἔγραψαν οἱ ἐφημερίδες, αὐτό τό ἀρχαιολογικό συμβούλιο ἔχει ἤδη δώσει κατ' ἀρχήν τήν ἔγκρισή του, γιά τίς ἐκθέσεις. Καί αὐτό τό ὁποῖο λέγεται αὐτές τίς μέρες καί ἐπαναλαμβάνεται ἀπό τόν κ. Ὑπουργό Πολιτισμοῦ σέ δηλώσεις πού δέν συμφωνοῦν πάντοτε μεταξύ τους, ὅτι θά ζητηθεῖ ἡ σύμφωνος γνώμη τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου, εἶναι ἀπλῶς ἓνα σχῆμα λόγου.

Ὁ κ. Λαζαρίδης, θά μᾶς πληροφορήσῃ γιά τά σχετικά περιστατικά πού προηγήθηκαν καί ὁδήγησαν στήν ψήφιση τοῦ νόμου, ὅπως τό ἔζησε τίς τραγι-

κές εκείνες ώρες ως Προστάμενος της υπηρεσίας αρχαιοτήτων στην κρίσιμη στιγμή. Ο έσοκοποι για τους οποίους έγινε καλοκαιριάτικα ό τόσο στυγνός άόδη και στην διατύπωση νόμος, άρχισαν να διαγράφονται καθαρά χωρίς να εκπλήξουν όσους ήξεραν τά πράγματα, την περασμένη άνοιξη όταν για πρώτη φορά έγινε δημοσία ό ύπαινηγμός στον Γενικό Γραμματέα του ΕΟΤ για έκθεση ηθεσaurών της Βεργίας στην Άμερική, που προκάλεσαν άμέσως την διαμαρτυρία του Συλλόγου των Άρχαιολόγων και της Άνωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών και άργότερα μέ τις σηλώσεις του κ. Πρωθυπουργού στην Άμερική, ότι θα είμεθα όπερήφανοι με επίδειξουμε εις τον λαόν της Άμερικής τους ηθεσaurούς της αρχαίας τέχνης της χώρας μας.

Πόδ συγκεκριμένες πληροφορίες δημοσιεύτηκαν στην Ελλάδα από τό έξωτερικό για πρώτη φορά μόνο τον περασμένο Οκτώβριο. Σε άνταπόκριση του βήματος από την Νέα Υόρκη που έπιβεβαίωναν άνησυχαστικές φήμες για δύο μεγάλες εκθέσεις στην Άμερική της Βεργίας στην Ούάσιγκτων και μιας άλλης μεγαλύτερης στό Μετρόπόλιταν της Νέας Υόρκης.

Άίγες μέρες άργότερα ό Υπουργός Πολιτισμού δηλώνει ότι για τό 1979 οργανώνονται στό Παρίσι, νέο στοιχείο, έκθεση της τέχνης στόν χώρο του Αίγαίου που θα πάη τόχ 1980 στην Νέα Υόρκη και σχεδόν σύγχρονα ό Διοικητής της Έθνικής Τραπεζής άνακοινώνει ότι ή Τράπεζα έχει συνάψει συμφωνία με τον όργανισμό Φάιμ-Αάτ, για την παραγωγή μιας μεγάλης τηλεοπτικής ταινίας με θέμα την ζωή του μεγάλου Άλεξάνδρου και ότι οι μεγάλες δαπάνες που θα καταβάλλη ή Τράπεζα στην Άμερικανική έταιρεία θα καλυφτούν έν μέρει από την συμμετοχή της στις είπράξεις έκθέσεως των ηθεσaurών της Βεργίας που θα άρχίσει από την Ούάσιγκτων τό 80 και θα παρουσιαστεί στό Σικάγο, στην Μοστάνη, στην Νέα Υόρκη και άλλου.

Τίς τελευταίες μέρες έγιναν άεπάλληλες άνακοινώσεις από τον κ. Υπουργό Πολιτισμού, με αυτές έπιβεβαιώνονται οι δύο εκθέσεις Μακεδονικής Μεταλλοτεχνίας με κομμάτια και από την Βεργία και τίς θέσεις του Αίγαίου και προστίθεται ότι γίνονται διαπραγματεύσεις για τό Άνιγκραντ και τό Δόκιο και όέν θα γίνουν τρεΐς, αλλά δύο εκθέσεις και έτσι διαφεύδει ότι στό Μητροπόλιταν θα γινόταν έκθεση μεγαλύτερη άπ'αυτή της τέχνης του Αίγαίου.

Είναι φανερό ότι έπίσημες πληροφορίες, που όέν πάντοτε ταυτόσημες, είναι λειψές ως προς τό κύριο θέμα, δηλαδή για πόιά συγκεκριμένα

Έργα άξίας τέχνης γίνονται διαπραγματεύσεις ; Ποιός είναι ο άριθμός τους, πόσον καιρό θά περιφέρονται στά δύο ήμισφαίρια αυτές οι εκατοντάδες τά ταλαιπωρα έργα τέχνης, πόσες επίσης υπάρχουν είδη για τίς κερδοφόρες γιας τους ξένους εκθέσεις και ποιά θά είναι ή στάση του Ύπουργείου στις πιθανώτατες μελλοντικές αίτήσεις.

Έχει ήδη γραφεί ότι δεκάδες μουσεια διενδικοουν τήν έκθεση Βεργίνας. Και μόνο σ' αυτά τά επίσημα δεδομένα αν βασισθούμε, τρομάζουμε όταν αναλογισθούμε σε ποιές περιπέτειες μέ άγνωστες και άπροσδιόριστες, αλλά πάντως όλεθριες συνέπειες αποφασίζουμε νά οδηγήσουμε εκατοντάδες έξοχα έργα αρχαίας τέχνης.

Γι' αυτό πρέπει νά επισημάνουμε ότι ή στάση αυτή της Πολιτείας άπέναντι στους αρχαιολογικούς μας θησαυρούς, άποτελεϊ μία τομή στην Παιδεία και στον πολιτισμό του τόπου.

Έως τό 1977 ή Αρχαιολογική Ύπηρεσία και τό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, δεσμευμένα από τον παλιό αρχαιικό νόμο, πού άνέφερα προηγουμένως, δέν είχε επιτρέψει νά έξαχθούν αρχαία. Μόνο επί δικτατορίας Μεταξά, είχαν σταλεϊ σε έμπορική έκθεση της Ηέας Ύόρκης 5, αν θυμάμαι καλά, έργα.

Γιά τίς μεταπολεμικές περιπέτειες και τίς πρωτύστως, μπορεί νά μάς πληροφορήση ο κ. Λαζαρίδης, πού είχε άσχοληθῆ ο διπλωματικός υπάλληλος μέ τό θέμα. Σε άλεπάλληλες άπαιτήσεις Αμερικανικών και Εύρωπαϊκών Μουσείων ή αρχαιολογική ύπηρεσία ούδέποτε είχε υποχωρήσει παρά τίς πιέσεις των έκστοτε μεταπολεμικών Κυβερνήσεων, οι όποιες όμως έσέβονταν τήν γνώμη του Αρχαιολογικού Συμβουλίου.

Μέ τά έργα της Βυζαντινης Τέχνης, ή αρχαιολογική ύπηρεσία ήταν κάπως έλαστικώτερη γιατί δέν υπήρχε ο όρος εύρήματα άνασκαφών. Όσες φορές, τό ολον 5 αν θυμάμαι καλά, στά τελευταία 40 χρόνια, θεωρήθηκε σύσσωμη ή συμμετοχή της Ελλάδας σε μεγάλες σχετικές εκθέσεις, έφυγε πολύ περιορισμένος αριθμών έργων, κυρίως φορητών ειδών, αλλά πάντοτε από ιδιωτικές συλλογές και όχι από κρατικά μουσεια.

Έτσι είχε δημιουργηθῆ στον έξω κόσμο ή σωστή έντύπωση ότι οι Έλληνες σεβονται σε μέγιστο βαθμό τά αρχαία τους και δέν τά ριφοκινδυνεύουν για άλλότροιους σκοπούς.

Καί τώρα ξαφνικά αλλάζει ή πολιτική, άνοίγουν οί πύλες τών μουσειών διάπλατες για νά φύγουν μερικά από τά καλύτερα έργατους. Το σεβασμό που είχαμε κερδίσει με τήν άυστηρή στάση μας, άρχίσαμε ήδη νά τόν χάνουμε.

Δέν είναι μόνο τακτικά σχόλια από ξένους συναδέλφους, αλλά και οί ξένες έφημερίδες, όπως ή " Ζί ντόυτς Έτ τάϊμτ " σχολιάζοντας τίς πληροφορίες για τίς έκθέσεις μās συμβουλεύουν με μεγάλους τίτλους : " Οί Θεοί της Ελλάδος δέν πρέπει νά ταξιδεύουν ".

Διερωτάται κανένας για ποιό λόγο ή πολιτική έξουσία άποφασίζει τήν μαζική έξαγωγή έργων άρχαίας τέχνης απόδυναμόνωντας τά Έλληνικά Μουσεία. Για ποιό λόγο νά κινδυνεύσουν νά φθάροϋν, νά σπάσουν, αν όχι νά εξαφανισθοϋν και ποιός μās υποχρεώνει νά στείλουμε στο άγνωστο τόσα πολλά και τόσα μοναδικά έργα, για τά όποια ήδη γίνεται λόγος εις τόν τύπο.

Η Κυβέρνηση καλύπτει τήν τεράστια αυτή επιχείρηση με τίς ακόλουθες δικαιολογίες:

1) "Οτι έξυπερετεϊ ύφιστα έθνικά συμφέροντα. Ασφαλώς ή Κυβέρνηση είναι ή μόνη που μπορεί νά ξέρη, που, πότε και πόσο κινδυνεύουν τά έθνικά συμφέροντα. Αυτό όλο καϋ μπορούμε νά πούμε έμεϊς με τήν πείρα μας από έκθέσεις.

Είναι ότι ή περιφορά τών άρχαίων μας δέν άποτελεϊ επιχείρημα. Γιατί όπως ειπε και ο ή.Κατσαρίδης στο μήνυμά του δέν είμαστε τόσο άφελεις. "Ιερωτόμαστε πως ή ιστορική και ή άρχαία τέχνη του Αίγαίου θα ενισχύση τίς θέσεις μας τίς διαφορές μας με τήν Τουρκία. Και πως μόνο με τά εύρήματα της Βεργίνας, και του τάφου του Φιλίππου άποδεικνύεται ή Έλληνικότητα της άρχαίας Μακεδονίας, τήν όποιαν άλλωστε και κανένας δέν άμφισβητεϊ.

2) Είπε ο κ. Υπουργός, ότι στην διεθνή σκηνή άλλοι λαοί που δέν έχουν τήν κληρονομιά της Ελλάδος έχουν άναλάβει πολιτιστικές έκδηλώσεις και έκθέσεις έξυπερετώντας τήν δική τους πολιτική.

Αυτό που ζέρουμε είναι, οτι οί έκθέσεις αυτού του είδους, οπου σπανιότατα παρουσιάζονται, ελάχιστα έργα άρχαίας τέχνης, γίνονται άσεβώς από τους λαούς εκείνους, επειδή δέν έχουν τήν άρχαία Έλληνική κληρονομιά. Η όποια άκτινοβολεί επί αιώνες και άποτελεϊ τήν βάση της παιδείας του πολιτισμένου κόσμου και στολίζει όλα τά μεγάλα μουσεια.

Τί προσθέτει σέ αὐτά μία δική μας ἔκθεση;

ζον. Ὑποβάλλεται τό ὄφελος ἀπό τίς πολιτιστικές ἀνταλλαγές, γιατί ὁ ἑλλη-
νικός λαός, ὅπως εἶναι ἡ διατύπωση ἡ ὑπουργική, ἔχει ἀνάγκη νά δεῖ καί νά
χαρεῖ ἀπό κοντά τά ἀριστουργήματα, παγκοσμίου φήμης.

Ἀνταλλαγές καί βέβαια θέλουμε. Ἀλλά δέν πρέπει νά χάνουμε τήν αἴσθηση τῶν
ἀναλογιῶν. Τί σημαίνει μία ἀρχαία, ἐπικλήδεια στήλη, καί τί σημαίνει ἕνα χα-
ρακτικό τύπωμα, ἢ μία ὑδατογραφία τοῦ 18ου αἰῶνα, ^{πλαστικό} καί ἐξέλιξη, μαζί
με ἄλλα ἀνάλογα ἔργα, τήν ἔκθεση μέ τόν τίτλο: "Τό ἰδεβδες στή γλυπτική
τέχνη".

Ἀκόμη, θά πρέπει νά εἴμαστε πολύ ἀφελεῖς, ἂν νομίζουμε πώς οἱ Γαλ-
λοι θά στείλουν γιά ἀντάλλαγμα ἀριστουργήματα τῶν Γάλλων ἱμπεριαλιστῶν.
Τέλος τήν καλύτερη ἐπάντηση δίδει ὁ συναγερμός τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου σέ "οὐ-
τά ἐπίπεδα ἀπό τά ἄνωτάτα Πνευματικά ἰδρύματα, σέ συλλογικά Σώματα,
σοῦς φοιτητικούς κύκλους, καθὼς καί στοὺς ἐπώνυμους πολῖτες.

Εἶναι ἕνα μήνυμα αἰσιοδοξίας, γιά τόν ὑψηλό βαθμό τῆς ἔθνικῆς ὑ-
περηφάνειας, πού θίγεται καίρια, ἀπό μία τόσο εὐτελεῖ μεταχείριση τῶν Ἀρχαί-
ων.

(Ἀειροκροτήματα)

Ἡ.Δ.Δ. θα παρακαλέσω τόν κ. Δαζαρίδη, νά μᾶς προτείνει τά σχετικά μέ τήν ἀλ-
λαγή τῆς Νομοθεσίας καί ὅτι ἄλλο θέλει.

κ.Δ.Δαζαρίδης: Κυρίες,
Δεσποινίδες, καί
Κύριοι,

Ἐπὶ τὴν εἰσάγωγὴ αὐτῆ τοῦ κ. Κατζηδόκη, τὴν ἔριστα δια-
τυπωμένη, αἰσθάνομαι κάπως στενάζωρα, γιατί τελευτήτα, εἰδοποιήθηκα, γι' αὐτό
καί παρεμβαίνω μεταξύ τῶν ὀμιλητῶν, ἡμῶνα στήν Κρήτη, ὑπελόγιζα νά ἔρθω
κάπως νωρίς, νά βάλω σέ κάποια σειρά τίς σκέψεις μου, δυστυχῶς ἡ κακοκαιρία
ἦταν φοβερὴ καί πέρασα 10 ὥρες στό Ἀεροδρόμιο, καί στήν ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ, καί μό-
λις ἦρθα. Γι' αὐτό θά μᾶς συγχωρήσετε καί τὴν κάποια, ἕως τὴν πῶ, προχειρότη-
τα στήν διατύπωση, γιά τόσο σοβαρό θέμα.

Θά σᾶς μιλήσω ἀπό βιώματά μου καί ἀπό ἀνάγκη προσωπική μου, καὶ ἐπέ-
γιατί τό ἔθεσα αὐτό τό "ἔθνος" ὅπως τό χαρακτηρίσαν, ὁ Ναυάρχης Κατζηδόκης,
πολύ κοντά μας. Ἡ θητεία ὅμως στήν θέση τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, Γενικοῦ Ἐ-
πιθεωρητοῦ καί Ἀρχαιοτήτων καί Ἀναστηλώσεως, ἦταν σύντομη. Κράτησε μόλις

δυό χρόνια, από τις 10 'Ιουλίου του 1975, που όρκίστηκα, μέχρι τις 13 'Ιουλίου του 1977, που απέχώρησα. "Όμως δυό χρόνια γαμάτα "αγχος και αγωνία, Δέν είναι βρα νά κάνω τόν άπολογισμό αύτης της αίτίας. "Όμως, θά ήθελα γιά νά δείτε, τό κλίμα μέσα στό όποιο έμφανίστηκε αυτό τό έπιτακτικό αίτημα, της άποστολής των 'Αρχαίων μας στό 'Εξωτερικό, νά μου έπιτρέψετε όσο πιο σύντομα γίνεται αύτή ή είσήγησή μου, νά άναφερθώ στα γεγονότα της έποχής."

Μόλις ανέλαβα τήν ύπηρεσία, πρόβαλα ή έπιτακτική άπόφαση νά χωρίσει ή Διεύθυνση 'Αναστηλώσεων του 'Υπουργείου, νά φύγει από τήν Γενική Διεύθυνση. Πράγματι, θά ήταν καίριο κλήγμα γιά τήν 'Υπηρεσία 'Αξιοποιήσεων, διότι θά του έφευγε από κοντά του όχι βείωση της δύναμής του, αλλά θά του έφευγε, τό δεξί του χερί. 'Αντέδρασα και μόδεσα και έπέτυχα.

Αν. "Ότι αυτό ήταν ένα παράπονό μου, και τό είπα σε πολλούς Συναδέλφους μου, και τό ξαναέω και σε αύτή τήν στιγμή τήν έπίσημη, τά 140 χρόνια περίπου που "εχει ή 'Αρχαιολογική 'Υπηρεσία ζωής, δέν έγινε ούτε μία άπεργία. Σε θ-ρισμένους μήνες της θητείας μου της δικής μου, που άναφέρονται και έχει σχέση αύτό τό πράγμα, έγιναν 4 άπεργίες, πράγμα που έκανε έπιφανή τήν θέση μου, διότι φυσικά ήταν σάρια από τήν σάρια μου, και αίμα, από τό αίμα μου. Δέν μπορούσα νά καταδικάσω έγώ τους Συναδέλφους μου. Και έπροσέβα άγωνιστώ γιά νά τους έπαλλάξω από τή συμβούλια και από πειθαρχικές διαδικασίες και τό ξεπερνούν πολύ καλά, οι Συναδέλφοί μου αύτό τό πράγμα,

Δέν ύφίσταται κατάσταση, και έμφανίζεται τό θέμα της 'Ηπείρου. Η κυβερνητική άπόφαση, νά γίνει μία μονάδα μεγάλη ναυπηγική, και ένα εργοστάσιο. Στο καυτό αύτό θέμα, άντέδρασε τό 'Αρχαιολογικό Συμβούλιο, τ ου τώως δικού μας 'Αρχαιολογικού Συμβούλιου του 18μελές, όπου ήταν όχι μόνο ύπηρεσιακά μέλη, αλλά και έξουπηρεσιακά, καθηγητές των 'Ανωτάτων Σχολών, και Καθηγητές του Πανεπιστημίου, άντέδρασε μέ ομαδικές παραιτήσεις.

"Ο κ. 'Υπουργός, όπως είχα καθήκονε και δικαίωμα, δέν άποδέχτηκε ούτε τις παραιτήσεις των ύπηρεσιακών μελών. Τους είπε: "Κύριοι άν θέλετε, νά παραιτηθείτε, παραιτηθείτε και από ύπάλληλοι." Στο 'Αρχαιολογικό Συμβούλιο, είστε υπό τήν ιδιότητά σας, του ύπαλλήλου." Προσπαθήσαμε νά μεταπείσουμε τά έξουπηρεσιακά μέλη, διότι ένδοξαχομένως συσσωρεύονταν ά σύννεφα και χρειάζοταν άγώνας, και νόμιξα, ότι ο άγώνας, θά γινόταν καλύτερα από μέσον.

Τά έξουπηρεσιακά μέλη, έπέμεναν στην άποχή τους, άν δέν άποκομοούσε

αυτό τό διάταγμα για τήν βιομηχανοποίηση τής 'Ηπείρου. "Ετσι λειτουργήσε μέ πολύ δύσκολα, μέ μόνο τά υπηρεσιακά μέλη καί μέ τόν Γενικό Διευθυντή, νά πηγαίνει από τό Ένα Συμβούλιο στο "άλλα, συνεχώς κάθε μέρα, στα Τμήματά του, για νά υπάρχει ή άπαρτία του ενός ανθρώπου, που στήν αΐσθησή του υπό τών έξόδων εκείνου, Πρόεδρου τόν 'Αεροπαγίτη, κ. Παπαδόπουλο, άκρωτηριασμένο καί αδύνατο.

Τήν στιγμή εκείνη, εμφανίζεται επιτακτικό τό αίτημα, νά βγούν οι 'Αρχαιότητες μας στο 'Εξωτερικό. Το αίτημα ήταν παμπάλαιο, δέν μπορώ νά ξέρω από ποτε, γιατί όπως θά ξέρετε ίσως, κατά τήν διάρκεια τής Κούντας, έτέθην εκτός υπηρεσίας, όμως μόδεσα νά διαπιστώσω, ότι τό ίδιο πρόβλημα αντιμετώπισε ο άείμνηστος Καθηγητής Νικόλαος Κοντολέοντας. Διότι είθαν γράμμα που άπαυθυνόταν σε εκείνον. Δέν θά ξεχάσω δέν ποτέ, τόν άναστεναγμό τής ανακούφισης, που ένοιωσε, όταν άποφεύχθηκε ο κίνδυνος, χάρη στην μοναδική βοήθεια, που έδωσε ο Καθηγητής του Πολυτεχνείου κ. Θεοχάρης, άπεφεύχθηκε καί, ο κίνδυνος τής άποσκευής τών τυπογραφιών τής Σαντορίνης. Τόν βλέπω στα μάτια μου δέν τότε.

'Ο κ. Θεοχάρης στην έκθεσή του, έπαρουσιάστηκε καί στο Αποικητικό Συμβούλιο καί τά έτόνισε, είπε, ότι μειώνεται, υπάρχει κίνδυνος 40%, μέ 45% νά γίνουν ρωγμές, διότι τά υλικά είναι εύπαθη, είναι ταλαιπωρημένα καί δέν άντέχουν.

Τό ίδιο πρόβλημα τό έθεσε καί ο μακαρίτης Γιάννης Κοντής, Διευθυντής, που διαδέχθηκε τόν Νικόλαο Κοντολέοντα. 'Εμφανίζεται καί σε μένα, μέ επιστολές, του μητροπολιτικού μουσείου, υπογεγραμμένες από τόν κ. Κώνσ Κάρς, λέγεται ότι είναι 'Υποδιευθυντής, τίς όποιες τίς έφερα κάποτε στο περιθώριο. 'Εμφανίστηκε επανειλημμένα καί στο γραφείο μου, καί ζήτησε νά έχει έπαφές, τόν δέχθηκα μέ εύγένεια, κουβεντιάσαμε κ.λ.π. είπα, ότι " ξέρετε είναι θέμα Συμβουλίου, θά τό είσηγηθώ κ.λ.π."

'Αλλά τώρα, τά αίτήματα αυτά άρχισαν νά γίνονται επιτακτικά, καί νά βοηθούνται από κυβερνητικούς παράγοντες, νά υποστηρίζονται, οι όποιοι θέλησαν νά έρθουν σε συζήτηση μαζί μου.

Έν μέλος: Ποιά έποχή παρακαλώ;

κ. Δ. Ααζαρίδης: Αύτά είναι τό 1976.

Τούς είπα εύθαρσώς, ότι οι φόβοι μου ^{είναι} ίσπλοι, θέλησαν νά έχουν έπαφές,

μαζί μου στο γραφείο του Υπουργού. Τους φόβους μου δέ αυτούς, απαντώντας στον κ. Κουστουχέρα, ο οποίος είχε γράψει την 1^η του Ιουλίου του 1977, ότι δύο Υπουργοί τουλάχιστον και δύο Αρχαιολόγοι, τους οποίους τους κατανόησε, πώς με ξέρουν, και εγώ απάντησα, πώς με ξέρουν και αντίγραφα, έτσι, και δεν προσυπέγραφα τό Νομοσχέδιο, περί εξαγωγής Αρχαιοτήτων, και δεν τό προσυπέγραφα για αυτούς και για αυτούς τους λόγους, και επικαλέστηκα και συνταγματικούς λόγους. Γιατί, όταν τό άρθρο 24, του Συντάγματος, λέει:

" Προστασία των θησαυρών μας των Καλλιτεχνικών". Τι είδους προστασία, μπορεί να υπάρξει, όταν αυτοί οι θησαυροί βγούν εκτός τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους,

Ἐν μέλος: Σῶς σφίγγω τό χέρι.

κ. Δ. Λαζαρηίδης: Εὐχαριστῶ, κ. Βουλευτά.

Ἐδέχθηκα τήν ἐντολή, νά τό παρουσιάσω τό θέμα στό Ἀρχαιολογικό Συμβούλιο. Παρακάλωσα νά περιμένουμε λιγάκι, νά ἀνασυσταθεῖ τό Ἀρχαιολογικό Συμβούλιο, καί περισσότεροι ἄνθρωποι, νά ἀναλάβουν τίς εὐθύνες αὐτοῦ τοῦ φοβεροῦ ἐθνικοῦ θέματος.

Τό αἴτημά μου δέν εἰσακούστηκε, γιατί προβλήθηκαν ἐθνικοί λόγοι, κινδυνεύει τό Αἶγαῖον, κινδυνεύει ἡ ὑφαλοκρηπίδα, μας, καί ὅτι μέ αὐτόν τόν τρόπο θά προβάλλουμε τοὺς θησαυροὺς μας, καί θά ἀναγκάσουμε τόν ξένον Τύπον, ὁ ὁποῖος πρέπει νά πληρωθεῖ ἀκριβά, πολύ ἀκριβά γιά νά γράφει 5 γραμμές, νά γράφει ἐπί μῆνες γιά τό θέμα τῶν Ἀρχαιοτήτων, καί τόν Ἑλληνικό Πολιτισμικό. Περιμέναν τήν ἐκτίμησή μας, νά μάθουν τόν ἑλληνικό Πολιτισμό.

Ἡ δευτέρή μου παράκληση ὅμως, πού ἐπέδωκα στό νά κερδίσω κάποιο χρόνο καί ἄλλες προσωπικότητες, νά τίς θέσω στό πρόβλημα, ἀνιμπετόπους στό πρόβλημα, ἔγινε δεκτή. Δηλαδή, νά συγκεκοτηθεῖ μία Ἐπιτροπή ἐπό ὑπηρεσιακοὺς ἀλλά καί ἐπό ἐξωὑπηρεσιακοὺς παράγοντες, αὐθεντίες, μεταξύ τῶν ὁποίων, ἦταν καί ὁ Καθηγητής Ἀκαδημαϊκὸς Μέλος, τοῦ ὁποῖου οἱ γνώσεις γιά τήν Νομοθεσία, εἶναι γνωστές, καί ἐπιτεύχθηκε τό θέμα μέ ὑπουργική ἀπόφαση, συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, νά ἀποφασίσουν πῶς θά γίνει, οἱ ἴδιοι νά ἐξατάσουν ὅλες τίς πτυχές αὐτοῦ τοῦ αἰτήματος, γιά νά εἰσηγηθοῦμε ἐν συνεχείᾳ στό Συμβούλιο.

Ἡ Ἐπιτροπή συνήλθε τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1976, στά τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου στίς 25 Ὀκτωβρίου, καί κατὰ πλειοψηφία ἐτάχθη κατὰ τῆς εξαγωγῆς τῶν Ἀρχαιοτήτων. Ἐπειτα, γιά νά τελειώνει αὐτό τό θέμα, τό ἔφερε στό Ἀρχαιολογικό Συμβούλιο, μέ τήν γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς. Παρόντες, καί δύο κυβερνητικοί

έμπρόσωποι του Συμβουλίου. Ήρθαν πρώτα από μένα να ενημερωθούν και να ακούσουν τις απόψεις μου. Οι απόψεις μου ήταν αυτές, που ήταν πάντα, αυτές, οι απόψεις που γράφτηκαν. Η απόφαση του Συμβουλίου ήταν άρνητική. Τότε θυμηθήκαμε τον Νόμο για τις Αρχαιοότητες, γιατί όπως θα ξέρετε, η Αρχαιολογική Υπηρεσία, πορεύεται με μία παμπάλαια Νομοθεσία, κωδικοποίηση του Νόμου, που έγινε το 1932, Νόμων που άρχισαν να εκδίδονται μετά την άπλευθέρωση του ελληνικού κράτους. Και ο μαέστρος στα θέματα αυτά τα διοικητικά, ο μακαρίτης, ο Γιάννης Κοντής, τον δούλεψε αυτόν τον Νόμο, αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα, και ήταν και εκτός υπηρεσίας, και είχε φτιάξει ένα πολύ άρατο κείμενο, μου τό παρέδωσε έμένα, Τόν έδωσα λοιπόν, και του κ. Υπουργού, τοποθετήθηκε μία Επιτροπή από ειδικούς και επί βδομάδες επεξεργαζόμεσταν διάφορα άρθρα, εκλήθησαν όλες οι ειδιότητες, και της Νομισματικής Επιτροπής, να πούν την γνώμη τους, περί προστασίας, κ.λ.π.

Άλλά τό πράγμα, άργούσε, δέν πήγαινε τόσο γρήγορα, όσο θά θέλαμε, γιατί έπρεπε να πούν την γνώμη τους, 7 Υπουργεία, είχε θέματα έναλίων Αρχαιοτήτων, είχε θέματα, λατομείων, είχε θέματα προστασίας παραδοσιακών οικισμών, Υπουργείο δημοσίων Έργων, πολλά θέματα. Τότε, αποφασίστηκε, είχε φύγει από την υπηρεσία πιά, να περάσει ένα μικρός Νόμος με τρία άρθρα, ο Νόμος 654, ο οποίος έχει τίτλο, περί τροποποιήσεως των Αρχαιοτήτων και Αρχαιολογικού Συμβουλίου κειμένων Διατάξεων, ο οποίος είναι ή ουσία των Αρχαιοτήτων, όπως είπε ο κ. , καταργεί την , την υποχρεωτική και την δεσμευτική, του Αρχαιολογικού Συμβουλίου, και αφήνει εις τό Υπουργικό Συμβούλιο και τό θέμα της απόστασης και τό θέμα της λήψεως των μέτρων της διακίνησης, και της εξασφάλισης αυτών των προβλημάτων.

Επειδή πάρα πολύ, έπρόκειτο να φύγει, δέν ξέρω αν κάνει αυτά τέ πράγματα, σαν να πρόκειται για τά πιο άπορητα, όχι κρατικά, αλλά στρατιωτικά μυστικά, ξέρω τί έπρόκειτο ποιήσουν - μπορώ να σας πω -, σε ένα έγγραφο και σε ένα κατάλογο τρομερά μεθοδικό, ότι δέν παραλείπεται άπόμα και ή βιογραφία, και όπου κατά περιοχές, αλφαβητικά γράφονται τέ οι Αρχαιοότητες, που θά λείφουνε.

Είναι αδύνατον να σας πω όλα αυτά, που θά ήθελα, τά 200 έκλεκτά κομμάτια, αλλά δέν ξέρω αν θά είναι αυτά.

Έν μέλος: Ομιλεί μακράν του μικροφώνου μη έκουόμενον.

κ.Δ.Λαζαρίδης: Δέν ξέρω, αν είναι αυτά.

Τελείως αποθραυσμένοι και από ένα γράμμα, που πήραν από 'Ανώτατο 'Αρχαιολογικό 'Υπέλληλο, έστειλαν αυτόν τόν κατάλογο, τόν όποιον θά διαπιστώσετε, ότι δεν λείπει ένα βαθύ αΐσθημα χιοῦμορ, και άμέσως θά τό διαπιστώσετε, γιατί λένε και για τούς Δελφούς, ή τόν Κλέωνα και τόν Βύτωνα, ή όχι και τόν Κλέωνα και τόν Βύτωνα μαζί. Αυτό ήταν κάτι που διασιέδασε και 'Υπουργούς ακόμη.

Παραλείποντας τήν Αΐγινα και τό "Αργος, πρόκειται για άριστουργήματα φυσικά όλα, θά σας πῶ για τό Μουσείο "Αρόπολης, κ.Συνάδελφοι, μόνο που μία πλάμα τής Ζωοφόρου του Παρθώνα του ύπ' αριθμ' 697 άγαλμα έλόγων, του ύπ' αριθμ' 882 κεφάλι 'αλόγων από τού Παρθενώνα, των μοσχοφόρων, δεν δάν και πολύ ταλαιπωρημένα και μπροσυν νά ταξιδέσουν θαυμάσια, όπου θέλει κανείς. Τήν Κόρη 679, γνωστή σαν Πελοφόρο, τό κεφάλι 689, τό γνωστό σαν Ξανθός "Εφηβος, τό Ξανθό 'Αγόρι, τό ανάγλυφο τής 'Αθηνάς τό 695, και τόν κορμό του Θησέα 145.

Παραλείποντας τό Μουσείο 'Αγοράς, τό Μουσείο Κεραμικού και τό Μουσείο Κανελοπούλου, από τό όποιον θά ήθελα μερικά άριστουργηματικά, άγγεϊα χάλκινα κράνη, όπλα, Μηλιακό ανάγλυφο, έχουμε στο Μουσείο Ηπενάκη.

Έν μέλος: 'Ομιλεί μακράν του μικροφώνου μή άκουόμενον.

κ.Δ.Ααζαρηίδης: Τά πάντα. 'Από τό Μουσείο Ηπενάκη, δεν ζητούσαν πολλά πράγματα. Το χρυσό κύπελο τής χαλκολιθικής έποχής άπέ τό 3.000 π.χ.τό ζευγάρι εκείνο. Το χρυσό διάδημα από τήν ΚΩ. Το χρυσό περιδέραλο και σκουφορικια τής Θεσσαλίας, ένα χρυσό διάδημα από τήν Θεσσαλία και ένα τό ύπ' αριθμ' 740 άγαλμάτινο του 'Ηρακλή.

'Από τό "Εθνικό Μουσείο από τήν έποχή του Χαλκού, τά κυλαδικά ειδώλια του και μέλιστα του 'Αγαμέμνονα, τά κύπελα του Βαφιοῦ, τά χαλκιά μυκηναϊκά ζίφη με τίς μικρές λαβές, τά έγχειρίδια τά μυκηναϊκά με διακόσμηση από άσχημι και ύαλον. Το χρυσόρρυχον με τό κεφάλι του Λιονταριοῦ. Δεν θά δυσκολευόμαστε νά τά βρούμε, έχει βιογραφία πάντοτε. Μας παραπέμπει που μπορούμε νά τά βρούμε.

Τήν φιέλη τό περίφημο εκείνο εύρημα του μακαρίτη του Παπαδημήτρη του Γιάννη, από κρύσταλλον με τήν λαβή τής πάπιας. Το μοναδικό γυναικείο τής "Αλις Ντεσίνα, από τίς Μυκήνες. Το περίφημο μυκηναϊκό άγγεϊο των πολεμιστών. 'Από τά 15 κομμάτια, των 'Αρχαιοτήτων του "Εθνικού Μουσείου, είναι άδύνατον νά σας τά αναφέρω όλα.

Πέλι κρατηθήκανε. Τό κεφάλι τοῦ Κούρου τοῦ Λυκούργου. Τό ἀνάγλυφο τοῦ Δισκοβόλου. Τό ἀνάγλυφο τοῦ Ἴπποδρόμου. Τό ἀνάγλυφο τοῦ μετώπου τῶν Μυκηνηῶν, τό κεφάλι τοῦ πολεμιστῆ ἀπό τό ἀέτωμα τῆς Αἴγινας. Καί ἄλλα ἀριστουργηματικά κομμάτια, χάλκινα, σφρεῖα ἀπό τήν Ὀλυμπία. Ἀκόμα καί τό ἑλληνιστικό πορτραῖτο τοῦ ἄνδρα ἀπό τήν παλαιστρα, τό κεφάλι τοῦ πυγμαχοῦ 18 ἀγαλμάτια ἀπό τήν Ὀλυμπία, τήν Δεδώνη, τήν Σάμο, τήν Τεγέα, καί τήν Καρδίτσα.

Ἐν μέλος: Ὀμιλεῖ μακρῶν τοῦ μικροφώνου μή ἀκουόμενον.

κ.Δ.Ααζαρίδης: Ὅχι, ὄχι, αὐτό σᾶς τό διαβεβαίω.

Τά χρυσά ἀπό τήν συλλογή Σταθάτου, τά ὠραιότερα 7, μεταξὺ τῶν ὁποίων καί ὁ Ναῖσος. 33 ἀγγεῖα, ἀποιότητος ἀπό τήν Καλκίδα, ἕνα μόνον, τόν θησέα καί τήν Ἀντιόπη ἀπό τό ἀέτωμα τῆς Ἑρέτριας. Ἔτσι εἶναι εὐχαριστημένη ἡ Δίς Κωνσταντίνου.

Παραλείποντας τά ἄλλα τῶν Δελφῶν σημαντικά κομμάτια, σᾶς εἶπα ὅτι δέν τούς ἔλειπε ἡ αἴσθησις, τό αἴσθημα χιούμορ, ἢ τόν Κλέωνα θέλατε, ἢ τόν Βύτωνα, δέν σᾶς βάζουμε τό νερό. Θέλανε καί τό ἄγαμα τοῦ Παγκρατιασῆ Αἰγεία καί καμιά δεκαπενταριά. Στό Ἡρώλειο δέν θά τελειώσω ποτέ, καί πρέπει νά πῶ καί δυό τρία ἄλλα πράγματα, καί πρέπει καί ἄλλοι νά μιλήσουν καί πρέπει νά συντομεύω πολύ.

Γιά τό Ἡρώλειο, θά μιλήσῃ ὁ Συνάδελφος ὁ κ. Πλάτων, ἦταν καί φαίνεται ἐξακολουθοῦννά εἶναι πολλά ἀπό αὐτά, ἡ θεά τῶν Ὀρθίων, τό ἀγγεῖο τῶν Σφαιριστῶν, τό μαρμάρινο πολύχρωμο ἀγγεῖο ἀπό τό Ἡῶτα Ζάμρον, μετὰ ἀπό τίς ἀνασκαφές πού ἔγιναν ἀπό τόν κ. Πλάτωνα, τόν χρυσοπτερίεπτο ταῦρο, χρυσό νόμισμα μέ παράσταση σημήν ἀπό τό Χρυσόλαϊο Μαλιῶν, ἡ Περιζιῶνα Νε μήν σᾶς πῶ γιά τήν Ὀλυμπία, μόνο τό κεφάλι τῆς Ἥρας, εἶναι ἀριστόν.

Γιά τήν Πέλλα, εἶναι ἀδύνατον νά μὴν σᾶς πῶ, ἕνα φηφιδωτό δάπεδο, μόνο αὐτό πού ἔχει τήν ὑπογραφή τοῦ γνωστού. Τῆς Θεσσαλονίκης εἶναι ἀδύνατα. Μόνο νά σᾶς πῶ τόν κρατῆρα τοῦ Βερβινίου, πλήθος ἄλλα. Καί μέσα στά διακόσια, εἶναι πάρα πολλά.

Ἐν μέλος: Ποιός τό ὑπογράφει αὐτό τό ἔγγραφο;

κ.Δ.Ααζαρίδης: Αὐτό τό ἔγγραφο τό ὑπογράφει ὁ κ. Μπότσεμερ, καί ὁ Κάτς.
(Ταυτόχρονοι διαλογικαί συζητήσεις).

κ.Δ.Λαζαρίδης: Δεν θα σας κουράσω άλλο. Ήδη στιγμή αυτή, μου έρχεται στην μνήμη ή Κύπρος, στις φοβερές μέρες του 'Αττίλα. Κάποια στιγμή, εδάφόν βάσο τόν Καραγιώργη, φορτωμένο στην πλάτη σχεδόν με τὰ εὐρήματα τοῦ νησιοῦ ποῦ κινδύνευσαν νά κλαποῦν ἀπό τοὺς Τούρκους.

Σὲ αὐτὴν τὴν ἔκθεση ποῦ ἔγινε στό 'Εθνικό Μουσείο, με συγκίνηση τοῦ ἐπιστήμονα, ποῦ ἔχει γνώση τοῦ τί γίνεται, φορτώσαμε στίς πλάτες, καί ἀιολουθήσαμε τόν ὁδόν τῆς ζενιτειᾶς, τῆς ζενιτειᾶς, ποῦ, στήν μητέρα, 'Ελλάδα, 'Εμεῖς ποῦ τίς στέλνουμε τίς 'Αρχαιότητες καί γιατί;

(Χειροκροτήματα)

κ.Η.Χατζηδάκης: Εὐχαριστοῦμε πολύ τόν κ.Λαζαρίδη, γιά τὴν τόσο διαφωτιστικὴ ὁμιλία, θά παρακαλέσουμε τώρα, τόν κ.Πλάτωνα μὰ μᾶς πεῖ μιὰ ἄλλη ἄποψη τοῦ θέματος.

κ.Η.Πλάτων: Κάπως παραξενεύομαι, ἄγαπητοί φίλοι, καί τό ἴδιο πιστεύω οἱ περισσότεροι ἀπό σᾶς, ποῦ χρειάστηκε νά διοργανώσουν ξεχωριστὴ δημόσια συζήτηση, τώρα, με τὴν ὑποκίνηση ἐπιστημονικοῦ συνδέσμου, γιά θέμα, ποῦ ἡ ἀπάντηση σέ αὐτό, θεωρήθηκε πάντα, αὐτονόητη. Δηλαδή, ἂν οἱ ἀνεκτίμητοι, μοναδικοί, ἀναντικατάστατοι Ἀρχαιολογικοὶ θησαυροὶ τοῦ τόπου μας, πρέπει νά ἔρχονται ἔξω ἀπό τὰ ὅρια τῆς Χώρας μας, νά τριγυρνοῦν ἀπό τόπο σέ τόπο, κάτω ἀπό ἀμέτρητους, καί ἀνυπολόγιστους κινδύνους καί γιά ἄδηλους, ἢ πολύ ἀμφίβολους στήν οὐσία τους σκοπούς.

Ὁμοί, ποῦ τό ἴδιο τό Κράτος, εἶχε θεσπίσει, ἀπαγόρευαν ρητά κάθε τέτοιου ἢ ἄλλου εἴδους ἐξαγωγή. Ποῦ βασικά ἀντιβαίνει καί με διαρκῆς Διάταξη καί τοῦ καινούργιου Συντάγματος, ἡ ὁποία ἐπιτάσσει τὴν προστασία τῶν πολιτιστικῶν ἀξιῶν τῆς Χώρας, μας, ἀνάμεσα στίς ὁποῖες κύρια θέση, βέβαια κατέχει ἡ προγονικὴ κληρονομία τῶν λειψάμων τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ.

Αὐτό ἀποτελέσσε πάντοτε τόσο κοινὴ συνείδηση, σέ ὅλες τίς κοινωνικές τάξεις τοῦ ἕαυτοῦ μας, ποῦ ξεσηκώνονταν κάθε φορά ποῦ προτάθηκε ἐξαγωγή καί μεμονωμένης ἔστω ἀρχαιότητας, μοναδικῆς ἀξίας, μεγάλη κατακραυγὴ. Ὅλοι, θυμοῦνται τὴν περίπτωσι τῆς πρότασης, γιά ἐξαγωγή πρὸς ἔκθεση στήν Εὐρώπη τοῦ Ἑρμῆ τοῦ Πραξιτέλους. Σημῶθηκε τότε μεγάλη κατακραυγὴ καί πολύ γίνθηκε λόγος γιά τὰ τριάκοντα ἀργύρια τῆς προδοσίας, ποῦ κρύβονταν κάτω ἀπό τὴν ὑπόθεση αὐτή. Στίς ἐφημερίδες δημοσιοδεύτηκαν γελοιογραφίες τοῦ Ἑρμῆ, ποῦ με τό κουλό του χέρι ζητιάνευε, ἔχοντας μπροστά του τό κασιέτο τῆς ἐπετείας.

Σε ανώμαλες περιστάσεις πραγματοποιήθηκαν μερικές παρατιμονιές. Θυμίζω τις περιπέτειες της Κόρης της 'Ακρόπολης, που περιπλανήθηκε την εποχή της τελευταίας Δικασμορίας, ως την 'Ιαπωνία, για να γυρίσει ντροπιασμένη, αφού έκρυφαν για λαθραία είσαγωγή στο κιβώτιό της αντικείμενα του μοντέρνου μας πολιτισμού, ραδιόφωνα, τηλεοράσεις κ.λ.π.

Κανένας, τότε δεν φαντάζονταν, ότι θα φτάναμε στο σημείο, να πραγματοποιούμε μαζικές εξαγωγές, των μοναδικών μας 'Αρχαιολογικών θησαυρών, κάτω από πολυποικίλους κινδύνους, όχι μόνο δικαίους, αλλά και κινδύνους οργανωμένης βίας, που στον σημερινό κόσμο, αποτελούν τόν κανόνα, και όχι την εξαίρεση. "Ήδη ακούσατε και έχθετε βράδυ, ο αρμόδιος 'Υπουργός Πολιτισμού, "υστερα από μακρή σιωπή, έκανε ανακοινώσεις που επιβεβαίωσαν τις ανεπίσημες πληροφορίες, ότι δεν πρόκειται για κάποιο απλό ταξίδι με επιστροφή περιορισμένου αριθμού 'Αρχαιοτήτων, σε καθορισμένο σχετικά κοντινό χώρο. 'Αλλά για περιπλάνηση, καλύτερα θα λέγαμε, οδύσεια, πολύ σημαντικού αριθμού 'Αρχαιοτήτων, από τις πιο σημαντικές επί 'Εδαλο, παρά για τό αντίθετο διαβεβαιώσεις του 'Υπουργού χωρίς αμφιβολία, πολύ μακρῶ χρόνῳ, που θα περιφέρονται όπως καθαρά δηλώθηκε, από τό ένα άκρο του κόσμου στο άλλο. "πό την 'Αμερική έως την 'Ιαπωνία, από την Ρωσία, ίσως ως την 'Αφρική.

Και μιά που τῶρα ανοίγουν οί πόρτες, διάπλατες, και δημιουργείται τό προηγούμενο, τί θα συγκρατήσει πιά τούς 'Αρχαιολογικούς μας θησαυρούς να περιδιαβάσουν χωρίς τελειωμό, πότε οί μὲν, πότε οί ἄλλοι, σε όλόκληρη την 'Υφήλιο. Ποιός ξέρει ἀργότερα, ἂν ὄχι και ἄ άλλους πλανήτες. 'Ο αείμνηστος Χρῖστος Καροῦζος, ψυχή του 'Αρχαιολογικού Συμβουλίου, σε ὄλο τό διάστημα, που αὐτό διατηροῦσε ἀμείωτο τό ὑψηλό του κῆρος, ἔλεγε και ξαναἔλεγε, ἀντιτάσσοντας κατηγορηματικῆ ἔρνηση κάθε φορά, που ἐπιούνηταν πολιτικῆ, ἢ ἄλλη πρῆση, για εξαγωγή 'Αρχαιοτήτων.

Κρατεῖτε τις πόρτες κλειστές, γιατί ἂν ἀνοίξουνε τίποτα δὲν θά ἐμποδίσει να περιφέρονται ἀσυγκράτητα οί 'Αρχαιολογικοί μας θησαυροί με μύριους κινδύνους, στά πέρατα της οἰκουμένης, ἔχῃ καὶ ἀπόλυτα δίκιο. Τῶρα, ἔφτασε ἡ ὥρα, να δοῦμε την πραγματοποιήση της τόσο λογικῆς προφητείας του. "Ὅσοι κραυγές διαμαρτυρίας και ἂν ἀκουστοῦν, τό ὀλέθριο πρόγραμμα, δυστυχῶς, θά μπεῖ σε ἐφαρμογή. 'Αλλά οί φωνές, πρέπει να ἀκουστοῦν, για να περιοριστῆ τουλάχιστον τό κακό, και για να ἐπιμειστοῦν οί τεράστιες εὐθύνες. Τίποτα δὲν θά συγκρατήσει τούς δράστες, οὔτε οί διαμαρτυρίες, των 'Ανώτερων Πνευματικῶν 'Ιδρυμάτων, της 'Ακαδημίας, των Πανεπιστημίων, του Πολυτεχνείου, της Σχο-

λης Καλών Τεχνών, ούτε των ειδικῶν Ἴδρυμάτων, ὅπως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, πού ἐνάμιου αἰῶνα τώρα, ἔχει ἐπωμισθεῖ τὴν εὐθύνη τῆς ἀπομάλυνσης καὶ δικάσωσης τῶν Ἀρχαιοτήτων τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ οὔτε τῶν ὀργανωμένων ὁμάδων τῶν Ἀρχαιολόγων, τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων, τῶν ποικίλων ὁμάδων, ἔργατῶν τῆς τέχνης καὶ τῶν Γραμμάτων, δέν θά ἀκουστεῖ οὔτε ἡ κραυγή τοῦ Λαοῦ, πού ἤδη ὀρθώνεται γεμάτη ὀργή.

Αὐτό πού προκαλεῖ τὴν μεγάλυτερη ἀγανάκτηση, εἶναι ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον προετοιμάστηκαν τὰ πράγματα, τρόπος πού δίνει τὴν ἐντύπωση ὀργανωμένης συνωμοτίας. Γιά θέμα πού ἐνδιαφέρει τόσο καίρια τόν Ἑλληνικό Λαό, τηρήθηκε καὶ ἐξακολουθεῖ νά τηρεῖται στά καίρια σημεῖα ἀπό ὅλη τὴν μυστικότητα, καὶ ὑπεβλήθηκε στοὺς κύριους φορεῖς, ἀπόλυτη ἔχεμύθεια ἔτσι πού νά εἶναι πολύ δύσκολο, ἂν ὄχι ἀδύνατον νά πληροφορηθεῖ τό κοινό ποιός ζητᾷ τὴν ἐξαγωγή. Ποιός εἶναι οἱ πραγματικοί σκοποί, πού ἐπιδιώκονται, ὄχι μόνο οἱ προθέσεις πού προβέλλονται, ποιός συγκατατίθενται σέ αὐτήν καὶ γιά ποιούς λόγους; Ποιά εἶναι τὰ μοναδικά κομμάτια, πού πρόκειται τέλος πάντων, νά ἐξαχθοῦν; Σέ ποιές χώρες ἀκριβῶς, καὶ μέ ποιὰ συγκεκριμένα ἀνταλλάγματα, παριστάνετε, σάν νά πρόκειται νά ἀποφασιστοῦν ἀπό τό Ἀρχαιολογικό Συμβούλιο, ἐνῶ εἶναι γνωστό, ὅτι ἔχουν καταρτιστεῖ πίνακες, καὶ ἔχουν γίνει πάνω σέ αὐτοὺς διαπραγματεύσεις;

Ὁ ἴδιος ὁ ἀρμόδιος Ἵπουργός, πού σέ ἐρώτηση, πού τοῦ ὑποβλήθηκε στήν Βουλή, ἀπάντησε λίγες μέρες, πρὶν, ὅτι βρίσκεται σέ δίλλημα καὶ σέ σκέψη, ἂν πρέπει νά πραγματοποιηθεῖ ἡ ἐξαγωγή, δυό μέρες κατόπιν καὶ πιά συγκεκριμένα σέ χθεσινές ἀνακοινώσεις του, μίλησε περί λεπτομερειῶν προγραμμάτων ἐκθεσης, σάν ἤδη πραγματοποιούμενα γεγονότα, ἔκαμε διάφευση τῶν διαδιδόμενων καὶ ποιός εἶναι ὁ αἴτιος τῶν ἐξ- διαδόσεων αὐτῶν σχετικά μέ τίς προθεσμίες καὶ τίς χώρες, τῆς ἀποδημίας, γιά νά βεβαιώσει ἀμέσως κατόπιν, ὅτι πρόκειται περί προθεσμίων πού θά ἐξαρτηθοῦν καὶ ἀπό τίς πιά πέρα συννενοήσεις, μέ Κράτη, ὅπως ἡ Ρωσία, ἡ Ἰαπωνία, κ.λ.π.

Γιά τὴν πυκνότητα καὶ τό εἶδος τῶν μετατοπίσεων, οὔτε λόγος. Γιά τὰ συγκεκριμένα εἶδη, οὔτε συζήτηση. Θά πάρουν τὴν μορφή αἰφνιδιασμοῦ. Μόνο ἀπό ἀπροτομύθειες, μπορεῖ κανεὶς νά πληροφορηθεῖ κάτι γιά τὰ τεκτενώμενα. Εἶναι σάν νά ἦταν συνειδητό, ὅτι πρόκειται, ὄχι γιά καθαρές, πράξεις, πού θά ἦταν καλό νά ἀποσιωπηθοῦν, ὡς τὴν ὕρα τῆς ἐκτέλεσης. Μεγάλη φροντίδα πᾶρθηκε γιά νά δοθεῖ κάποια ἔστω γενική ἀδριστη συγκατάθεση μερικῶν Ἀρχαιολόγων, πού εἶναι ὄργανα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑπηρεσίας.

Καί έτσι κάπως υποταγμένα στα κελεύσματα. Πραγματοποιείται έγκαιρα έλλαγή στην σύνθεση του Συμβουλίου. Καί τέ κυρίαρχο κάποτε αυτό Σώμα, αποδυναμώνεται μέ ειδικό Νόμο, πού δέν άπιατεί πιά τήν σύμφωνή του γνώμη, σέ αυτά τέ θέματα τά τέσσο καίρια. Πού επίτηδες εισάγονται σέ άδριστη μορφή, ύστερα από άδική προετοιμασία κατά μεγάλο μέρος συγκαταλυμένα.

Ο Συντονιστής Συνάδελφος κ. Χατζηδόκης, άνασκύσσε ήδη τούς προβεβλόμενους δήθενά έθνικούς λόγους, πού θά δικαιολογούσαν τήν έξαγωγή αυτή. "Αν πραγματικά αποβλέπαμε στους σκοπούς πού προβάλλουμε, οί έκθέσεις για τήν μορφή του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου, καί για τήν άνάδειξη του Πολιτισμού, της Τέχνης, καί της Ιστορίας του Αιγαίου, θά έπρεπε νά οργανώνονταν στην Χώρα μας, άφού έδω είναι ο χώρος

(Χειροκροτήματα)

Ο μεγάλος 'Αλεξάνδρος έδρα σε καί μόνο έδω μπορούμε νά παρακολουθήουμε τά βήματα της καταπληκτικής έξόρμησης, προς τήν άνατολή για τήν δημιουργία ενός καινούργιου κόσμου. Μόνον στον τόπο μας, θά μπορούσε νά γίνει τό προσκύνημα των απτών λειψάνων, του Μεγάλου 'Οργανωτή πατέρα του, του Φίλιππου του Β' στον ίδιο τον βασιλικό τάφο του στις Αίγες. Καμιά άνάγκη νά περιφέρουμε τά λειψανά του τελευταίου σαν μεσαιωνικοί καλόγεροι, για δήθενά προσκύνημα. Πραγματικά όμως,

(Χειροκροτήματα)

Πραγματικά όμως για άργυρολογία. "Η τουλάχιστον έτσι θά τό πάρουν όσοι μας παρακολουθούν. Είναι τρομερό καί νά τό σκεφτεί κανείς, για θησαυρούς, πού ακόμα δέν βγήκαν από τον χώρο, πού άδόμαδέν γνώρισαν τό φως, της 'Επιστημονικής δημοσίευσης, έκθεση για τον πολιτισμό του Αιγαίου, μόνο, στον χώρο, πού έκινσε ο Αίγιακός πολιτισμός στις ποικίλες του μορφές, σαν Παλαιοκρητικός, Κυκλαδικός, Έλλαδικός, Ανατολικός Αίγιακός, Μυκηναϊκός, 'Ελληνική Τέχνη της 'Αρχαϊκής Κλασσικής καί 'Ελληνιστικής περίόδου των νησιών καί των άκτών του Αιγαίου, μπορεί νά άννοηθεί καί αυτό θά άποτελούσε, πολύ μεγαλύτερη προβολή, παρά ή άντιπρόσώπυσή του στο 'Εξωτερικό, μέ μεμονωμένα μνημεία πού πολύ λίγο θά μιλούν.

Γιατί, τί θά δίδασκες μεμονωμένος ο Δίσκος της Φαιστού, μέ τήν ιερογλυφική του έπιγραφή, χωρίς τήν παρακολούθηση της έξέλιξης, των συστημάτων γραφής, στο μουσειό του 'Ηρακλείου, καί στο 'Εθνικό 'Αρχαιολογικό Μουσείο; θά σας δείξω σέ λίγο τίς εικόνες, από εκείνα τά άντικείμενα τά όποια έκθέτουμε, γιατί όλα είναι ύποθετικά, προορίζονται για έξαγωγή.

Τί θά ἔδινε σάν δίδαγμα τό μοναδικό σέ ἀξία πέτρινο ἀνάγλυφο φορητό, μέ τήν πομπή τῶν Θεριστῶν τοῦ Μουσείου Ἡρωικαίου, χωρίς τήν συνάρτησή του μέ τά ἀνάλογα σκεύη λατρείας καί ἱερεῖς τελετουργίας; Τί θά ἔδειχνε τό μοναδικά εὐαίσθητο κρυστάλλινο ρητό τῆς Ζώουρου, χωρίς τήν συνάρτησή τῶν 40 - 50 καταπληκτικῶν σκευῶν, πού βρέθηκαν στό ἔδιο θησαυροφυλάκιο τοῦ ἀνακτορικοῦ ἱεροῦ;

Τί θά δίδασκε ὁποιαδήποτε μεμονωμένα πέτρινα ἀγγεῖα, σάν αὐτά τῆς Ζώουρου, ἄν ξεχώριζαν ἀπό τά σύνολα πού εἰκονογραφοῦν κατά μοναδικό τρόπο, τήν ποικιλία τῶν σχημάτων, τήν θαυμαστή ἐπιλογή τοῦ ὕλικου, τήν αἰσθητική ἀξιοποίηση τῶν χλωμάτων καί τῶν κηλίδων;

Πῶς θά ἔδινε τήν αἴσθησή τοῦ πύθιο διακοσμητικοῦ κεραμικοῦ, ρυθμοῦ τοῦ κόσμου, μέ τήν γοητευτική κινητική πολυχρωμία του, ἡ ἔκθεσή μεμονωμένων ἔξοχων Καμαραϊκῶν ἀγγείων ἀπό τήν Φαιστό, ἢ τήν Κνωσσό;

Καί ποιᾶ ἰδέα, θά ἔδινε γιά τήν ἀριστοτεχνική Μινωϊκή χρυσοχοϊκή τεχνουργία, ἡ ἔκθεσή τοῦ θαυμαστοῦ πραγματικά ἀξερτήματος τῶν μελισσῶν ἀπό τῶν Κρυστῶν Λαϊοτομαλίων; Ὁ λυγερόκορμος φάρος τῆς Μινωϊκῆς ἀποικίας τῆς Θύρας, πού εἶναι " μή μοῦ ἄπτου ", ἀφοῦ συγκροτήθηκε ἀπό μυριάδες συντρίμματα, τί θά διδάξει σάν Ἀποστολος πάνω στήν μοναδική σέ ἔκφραση Κρητομινωϊκή τοιχογραφία καί πῶς, θά μεταδώσει τόν παλμό καί τήν ἐγώνια τῶν Δημιουργῶν στήν δραματική ὄρα τῆς ὑφαιστειακῆς καταστροφῆς;

Μόνο ἄν ἔρθει κανεῖς, προσκυνητής στά ἱερά χῶματα τῆς Κρήτης, τῶν νησιῶν τοῦ Αἰγαίου, τοῦ Ἑλλαδικοῦ Κόρου, ἀπό τόν Νότο, ὡς τίς ἀκραῖες θέσεις, τοῦ Βορρᾶ, θά μπορέσει νά διδαχθεῖ τίς ρίζες τοῦ σημερινοῦ Παγόσμιου Πολιτισμοῦ.

Ἀναγκάστηκε νά μιλήσω μέ παραδείγματα ἀνδεικτικά ἀπό ἕνα φημολογούμενα μοναδικά ἀντικείμενα πού προορίζονται γιά ἐξαγωγή, μιά πού οἱ καταλόγοι, τῶν ἔργων, μένουν μυστικοί. Μᾶς εἶναι γνωστά, μέ τόν κ. Λαζαρίδη, τί προτείνουν, τί ζητοῦν οἱ Ἀμερικανοί, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τό θῆρα νά λένε; Ὄχι πιά λίγα ἀπό αὐτά. " Ἄν θέλετε προσθέσετε καί ἕλλα. "

(Χειροκροτήματα)

Θά δείξω τώρα, τήν σειρά τῶν εἰκόνων;

Ὁ Δίσκος τῆς Φαιστοῦ, μοναδικό μνημεῖο, τό ἀρχαιότερο λογοτέχνημα, τό ἀρχαιότερο μνημεῖο λόγου, πού ἔχουμε ἀπό τόν Αἰγιακό κύκλο, σέ ἱερογλυφική γραφή. Λένε, ὅτι εἶναι ἡ πρώτη ἐφεύρεση τῆς τυπογραφίας.

Τό Ἀγγεῖο τό περίφημο τῆς πομπῆς τῶν Θεριστῶν. Ἡ πομπή ἐκεῖνη ἡ ὁποία εἶ-

ναι τῶν Ἀγρῶν πού τελετουργοῦν εὐχαριστήρια πομπή γιά τήν θεότητα. Μία ἄλλη παράσταση πού μᾶς δείχνει ἐξαιρετικά τήν ἠθική ομάδα τῶν μουσικῶν, μέ προσεξάρχοντα τόν παίκτη τοῦ Σίστρου. Λένε, ὅτι ἀνάμεσα σέ αὐτά πού θά ἐξαχθοῦν, εἶναι αὐτό τό περίφημο κύπελο, πού παριστάνει τήν προσφορά, τῶν δερμάτων τοῦ κυνηγίου ἀπό ἕνα Ἀξιοματικό, εἰς τόν νεαρό πρίγκηπα.

Τό περίφημο ρητό τῆς Ζάκρου. Τό πληθέτερο ἀνάγλυφο, ἀγγεῖο πού ἔχουμε, μέ σπάνια παράσταση τοῦ ἱεροῦ Κορυφῆς μέ τά ἀγρίμια, ἐξαιρετικῆς τέχνης, καί σπουδαίου ἀντικείμενου, τελετουργικῆς λατρείας εἰς τήν θεότητα, πού βλέπετε ἐδῶ τήν ἀνάπτυξη τῶν μοτίβων του, πού ἀποτελεῖ κάτι τι τό πολύ σπανιο καί συγκινητικό γιά τήν γνώση μᾶς, τῆς Νινωϊκῆς θρησκείας, Ἡ ποιότητα, μπορεῖ νά φανεῖ ἀπό μία λεπτομέρεια, πού βλέπει κανεῖς, τό ἀγρίμι τρομαγμένο νά φεύγει ἀπάμω στά βράχια.

Τό περίφημο κρυστάλλινο ρητό τῆς Ζάκρου, πού συγκροτήθηκε ἀπό 360 μικρά κομμάτια, καταλαβαίνετε τίς θά παῖ, νά ταξιδεύει σέ ὀλοκληρη τήν Ἰσθμιο, πού μέ τό παραμικρό, μπορεῖ νά διαλυθεῖ καί νά μὴν ζαναγίνει ἴσως, ποτέ. Μία λεπτομέρεια, μᾶς δείχνει τήν ποιότητα, αὐτοῦ τοῦ θαυμαστοῦ καί μοναδικοῦ πραγματικῶ ἔργου Τέχνης.

Καί τό θαυμαστό ἀγγεῖο τῆς Ζάκρου, εἶναι αὐτό, τό ὁποῖον ἔχει περιληφθεῖ στός πίνακες τοῦ Μετροπόλιταν Μιουζέου, τό καλύτερο πέτρινο ἀγγεῖο τοῦ Αἰγαιοῦ γενικά τίτλου, μέ τήν θαυμαστή ἀξιοποίηση τῶν φλεγοῦσων καί τό τομῆρο σχῆμα.

Τά Καμαραϊκά ἀγγεῖα, τά ὁποῖα μεμονωμένα δέν λένε τίποτα. Ἀλλά στό σύνολό τους, νά μᾶς παριστάνουν τόν Καμαραϊκό ρυθμό, ὅτι εἶναι ὁ περισσότερο σημαντικός διακοσμητικός ρυθμός ἐξ-ὀλοκληρου τοῦ κόσμου. Καί ὅπως φαίνεται καί ἀπό ἕνα ἄλλο ἀγγεῖο, ἀπό τήν Φαιστό.

Καί τελικά, ὁ λυγερὸς ψαράς, πρόσφατο εὑρημα τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Σαντορίνης, πού ἔχει συγκροτηθεῖ καί αὐτό ἀπό μυριάδες συντρίμματα, καί εἶναι καί αὐτός τόσο εὐαίσθητος, ὥστε τό μέρος ἐδῶ πού βρίσκεται κοιτάζουμε πῶς νά μὴν πάθει ἀλλοίωση. Αὐτά εἶναι μερικά ἀπό ἐκεῖνα πού ὑποτίθεται ὅτι θά ἐξαχθοῦν μαζί μέ τόσους ἄλλους θησαυροῦς.

Γιά ἐξ ἄλλους θησαυροῦς τοῦ Αἰγαιοῦ, ἀπό τά νησιά τῶν Κυκλάδων, πού ἀντιπροσωπεύουν τήν Κλασσική Γλυπτική, γιά τά ὁποῖα ζέφυξαν πιά συγκεκριμένες πληροφορίες. Θά μιλήσει ἡ ἑνδόξος Σέμνη Καρούζου, τῆς Ἐπιστήμης τῆς

Κλασσικής 'Αρχαιολογίας . Πολλές δεκαετηρίδες εργάστημε μαζί με τόν αείμνηστο Χρίστο Καρουζο γιά τήν καλύτερη έκθεση τῶν ἑλληνικῶν θησαυρῶν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Αρχαιολογικοῦ Μουσείου . Καί νοιώθει γι' αὐτό καλύτερα ἀπό κάθε ἄλλον . Πόσο πληγώνεται τό 'Ἕθνικό μας γόητρο ὅταν ὑπαικουόμαστε τυφλά σέ ξένα καλεῦσματα, πού δόθηκαν κάτω ἀπό τόκοτάλισμα τῶν δολλαρίων, τῶν κερδοσκοπῶν, εἴμαστε ἕτοιμοι νά ἀπεθέσουμε σέ μύριους κινδύνους, τά " ἔγια τῶν ἀγίων", τοὺς μοναδικούς προγονικούς θησαυρούς, γιά νά αὐξάνουν ἔτσι οἱ μεγάλοι μας καημοί, γιά τοὺς ἄλλους ἀμέτρητους, ἀλύτρωτους θησαυρούς, πού ἀποσπάστηκαν ἀπό τήν Κώραμας, σέ ὀδυνηρούς καιρούς, ἢ πουλήθησαν ἀδυνεῦδρα σάν ἄλλοι " 'Ιωσήφ " ἀπό ἀδελφικὰ χέρια .

Ἄς ὑψώσουμε λοιπόν, ὅλοι μαζί καί ὁ καθένας μας χωριστά, ἕντονη κραυγή διαμαρτυρίας, καί ξανά ἀποφασιστικό καί κατηγορηματικό βέτο .

(Χειροκροτήματα)

Κα.Σ.Καρουζου: Κυρίες καί Κύριοι,

'Αγαπητοί φίλοι,

Ἐτά χώματα αὐτά , πού κατοῦμε οἱ σημερινοί "Ἕλληνες, ἔζησαν ἐδῶ καί χιλιάδες χρόνια ἄνθρωποι σπουδαῖοι "εἰσοχα προικισμένοι ἀπό τοὺς θεούς . Μεγαλόπνοοι . "Ἐμελλε οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, νά ἀναπλάσουν καί τόν νεώτερο κόσμο, χωρίς τήν ἑλληνική κληρονομιά δέν εἶναι νοητή ἡ Εὐρώπη . Σέ καμμιά περιοχή τῆς φαντασίας καί τοῦ νοῦ, δέν ὑστέρησαν οἱ Ἀρχαῖοι . Οἱ Μοῦσες καί οἱ Χόριτες, τοὺς παραστάθησαν πάντοτε ἢ τίς ἀισθάνονται κιντὰ τους . Ἀμπρά ὄθρα τοῦ πνεύματος καί τῆς Τέχνης, ἐκληροδότησαν . Συνέλασαν ἐκόμα μέ τοὺς ἀγῶνες γιά τό πολίτευμά τους, τό Δημοκρατικό, τήν ἀνάδειξη τῆς ἀξιοπρέπειας τοῦ ἀνθρώπου .

Σήμερα, πού ἔχει ἐξασθενίσει ἡ ἐκμάθηση τῆς 'Ἑλληνιστικῆς Γλώσσας, τό ἑλληνικό θαῦμα, ὅπως τό ἀνόμασε ὁ Ρενό, εἶναι προσιτό περισσότερο μέ τά ἔργα Τέχνης . Χιλιάδες ἄνθρωποι, ἀπό ὅλα τά πέρατα τῆς Γῆς, κἠ ἐπισκέπτονται ὀλοχρονίς τά Μουσεία μας, γιά νά διδαχθοῦν, νά ὑψωθοῦν πάνω ἀπό τήν καθημερινότητα τῆς ἡῶς . 'Ακούραστη χαρίζει κάθε τόσο ἡ 'Ἑλληνική γῆ, λαμπρά ἔργα Τέχνης, πού ἔρχονται στοὺς κόλπους της, στήν ὀμορφιά σκοιντάφτει σιάπτοντας σέ ἀκῆνα στά σπλάχνα , ἀντιφωτοῦς θεοῦς κρατάει ἡ Κυβέλη, εἶπε ὁ Παλαμῆς .

"Ἄν δέν ἦταν ἔτσι, λειψή θά ἦταν ἡ γνώση μας, γιά τήν 'Αρχαία Τέχνη . 'Αφοῦ ὕλικές στάθησαν οἱ καταστροφές τῶν 'Αρχαίων ἔργων, τῶν ἱερῶν τῶν

πόλεων, τῶν νεκροταφείων, πρῶτα ἀπὸ ὅλα στὰ χρόνια τῆς Ρωμαϊκῆς κατὰκτησης. Θάνατι νὰ διαβάσει κανεὶς τὸν Αἰμίλιο Παῦλο, γιὰ νὰ δεῖ τί πράγματα ἔφερε, ὅταν ἐόρταζε τὸν θρίαμβό του στὴν Ρώμη. Εἶναι μία λεπτομέρεια τῆς Βώμης, πού δὲν τὴν ἔκαναν ποτὲ οἱ Ἕλληνας. Διότι φοβόντουσαν τοὺς θεοὺς. Ἐκεῖ λοιπὸν, ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, ὅτι σὲ 250 ἀμάξια, μὲ 4 μέσα ὁ Αἰμίλιος Παῦλος, τὰ διάφορα ἔργα Τέχνης, ἀγάλματα, κολοσσούς καὶ γραπτὰ. "Ἔργα δηλαδὴ γραφικῆς, "εφερε στὴν Ρώμη.

"πίσης "εφερε καὶ ἄλλα ἐπιτὸς ἀπὸ αὐτά, ὅταν ἐνίκησε τὸν Μακεδόνα βασιλιά, ὅλα τὰ μακεδονικὰ, τὰ ὄπλα, τίς σάρισσες, τίς ἀσπίδες, ὅλα, ὅλα, τίς κνημίδες, καὶ ὅταν στὴν μεταφορὰ κτυποῦσαν μεταξύ τους, καὶ ἔφερναν λέει καὶ κάποιο φόβο στὸν κόσμο. Ἀπὸ αὐτά λοιπὸν, τὰ μακεδονικὰ, ὅλα πού τὰ ἐσάρωσε ὁ Αἰμίλιος Παῦλος, σάθηκαν στὸν τάφο τοῦ Φιλίππου αὐτὰ μόνο, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ πού σάθηκαν μόνο, θέλουμενὰ τὰ στείλουμε ἔξω.

Λοιπὸν, ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ κυρίαρχα ἀγάλματα τὰ χάλκινα, πού σάθηκαν, εἶναι τὸ ἄγαλμα τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου στὸ Καπιτώλιο. Ἡμεῖς δίδει μιά ἰδέα, γιὰ ἐκεῖνα τὰ ἀγάλματα, πού ἐχάθηκαν γιὰ πάντα. Εἶναι αὐτὸς ὁ Μάρκος Αὐρηλίου, ὁ αὐτοκράτορας, πού τὸν ἔχασαν ὅταν στὴν ἀρχὴ τοῦ 16ου αἰῶνος, στὴν πλατεῖα τοῦ Κιπιτωλίου ἀσκηόδεζαν, τότε ἐπετέθησαν ἀπὸ τὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου, τὸ ὁποῖον εἶχε σθεθεῖ, διότι, τὸ ἐνόμιζαν ὅτι ἦταν ὁ Ἑγιος Κωνσταντῖνος οἱ πιστοί. Καὶ πῶς ἐσώθηκε, ἀπὸ πού ἐσώθηκε;

Διότι στὸν Μεσσαίωνα ὅλα τὰ ἀγάλματα τὰ χάλκινα ἐχύθηκαν, γιὰτὶ ὑπῆρχε ἔλλειψη χαλκοῦ. Καὶ χύθηκαν ὅλα τὰ περίφημα ἑλληνικὰ ἔργα. Δὲν ἔμεινε τίποτα, παρὰ νὰ μείνει μία ἰδέα, ἀπὸ τίς περίφημες δημιουργίαι τῶν Ἑλλήνων, τῶν Ἑλλήνων γλυπτῶν καὶ χαλκοπλαστῶν στὸ θέμα αὐτὸ τοῦ ἱππέως.

Καὶ ἐπειδὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ, γιὰαὐτό, ἦταν σεβαστὸς καὶ τὸ πῆραν ὁ Ρωμαϊκὸς λαὸς γιὰ " Ἄγιο καὶ γύρω του ἐπλέχτηκαν καὶ τόσο ὄρατοι θρύλλοι.

Ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, ἡ γῆ ἔκρινε περισσότερο τὰ ἔργα καὶ τὰ ἀγάλματα τῆς Ἀχαικῆς ἐποχῆς πού δὲν ἦταν ὄρθια στὰ χρόνια τῶν Ρωμαίων, εἶχαν πέσει ἀπὸ τοὺς τάφους καὶ τὰ ἱερά καὶ εἶχαν σκεπαστεῖ μὲ χῶμα. Οἱ Ἀχαικοὶ Κοῦροι ἀνῆκουν στὴν κατηγορία αὐτή. Μεγάλυτερος ἀπὸ ὅλους, εἶναι ὁ Κοῦρος τοῦ Βου-νίου. Σήμερα κατέχει μιά μεγάλη θέση, τὸν βλέπετε, ἐδῶ, ὅπως ἦταν ὅταν κατέ-

βηκεν μέσα στον λάκκο του. Διότι πώς κατέβηκεν από τό βάθρο του, όταν φυλάχθηκε στην Έκρηξη του 'Αλβανικού πολέμου, έπρεπε όλα τά όγάλματα του Μουσειού καί όλα τά Έργα νά ένταφισθοῦν.

Τότε λοιπόν, ανάμεσα σέ αυτά βέβαια τά πρῶτα καί ό Κοῦρος εἶχε μείνει. Πώς κατέβηκε από τό βάθρο του αυτό εἶναι τό σπουδαῖο ; Καί ἐδῶ τόν βλέπετε νά κατεβαίνει μέσα στον λάκκο. 'Αλλά πώς κατέβηκε, έπρεπε νά εἶναι ό λαμπρός εκείνος, ό άξέχαστος Μίκης ό Παναγιωτάκης πού ύπηρετοῦσε από από τίς άρχές του αἵωνα καί εἶχε σέ όλα τά μουσεῖα, νά ξέρη νόθινη παραδείγματα, ὅπως ὅταν έλεγε, ὅταν περίμεναν ἄνθρωποι ύπευθυνότητες καί τούς έλεγε βάλέ φωτιά τήν ὦρα πού έπρεπε νά κατεβάση κάτι καί αυτοί τόν έκινουσαν, έπρεπε νά εἶναι αυτός ό ἄνθρωπος γιά νά εξασφαλισθῆ καί νά τόν κατεβάση αυτό τόν κολοσσό, νά τόν θέψουν μέσα στό χῶμα, γιατί δέν μετάνιωσε οὔτε αυτός νά τόν μεταφέρει.

Γιατί τό μάρμαρο ἔνα κόμμο νά πέση σχηματίζεται. Λοιπόν αυτός ἐκάθησε κάτω μπροστά γιατί ἐτό κτίριον στηριζόταν στην ἐπίχωση ἐπάνω., μία μεγάλη ἐπίχωση. Σ'αυτή τήν ἐπίχωση μπροστά από τό βάθρο του μόνο ἐκεῖ ἐπήγε ό Κοῦρος καί τόν έθαψε στό βάθρο του μέσα, μπροστά στό βάθρο του.

Μιά ἄλλη εἰκόνα εἶναι πού κατεβαίνει πιά ἐδῶ πέρα. Πώς τόν ἐτοιμάζουν γιά νά κατεβῆ τώρα. Τόν ἔχουνε κρεμάσει. Κυτᾶξτε τί τέχνη καί τί κερρα χρειαζότανε από τόν Παναγιωτάκη τόν 'Ανδρέα γιά νά δώση τό πρόσταγμα πώς θά κρεμασθῆ αυτός ό κολοσσός καί πώς θά κατεβῆ στον τάφο του.

Αυτός εἶναι ό δικός μας ό Κοῦρος, ό Κοῦρος του Σουνίου. 'Ο Κοῦρος τῆς Νέας 'Υόρκης ἀποκτήθηκε στα χέρνιασθ του μεσοπολέμου, ὅπου εἶχαν ὀργανώσει τήν περιουσία. 'Αγόραζαν από τό Μητροπολιτικό Μουσείο, γι' αυτό καί βλέπετε καί εἶναι θυμωμένοι τώρα. 'Αγόραζε τό Μητροπολιτικό Μουσείο οἰκόπεδα τότε, πού ἦταν φθηνά στα Μεσόγεια τῆς 'Αττικῆς καί ἐβγάλανε τήν ἐκταφή καί τήν λαθραίαν ἐξαγωγή των. Αυτός ό Κοῦρος εἶναι καλαιότερος λίγο από του Σουνίου.

Εἶναι σύγχρονος μέ τό κεφάλι του πού ζήτησαν τό θαῦμα αυτό, πού εἶναι μόνο τό κεφάλι, εἶναι ὀλοκληρος, εἶναι γοητευτικός γιατί ἔχει μία 'Αττική δύναμη, εἶναι ὀργανικά πλασμένος, ἄλλά ἔχει καί μία, τήν γλῶσσα τῆς νεοότητας, τήν ἔχει.

Καί τό άστερο είναι ότι λέει σέ μεγάλη έκδοση τών Κούρων γράφεται " Δέντ τοῦ μπι σάνουντ ἔν "Αττικο ". Καταλαβαίνετε, αὐτό είναι γιά τοῦς άφελούς. "Ἐμεῖς ξέρουμε ότι παρουσιάστηκε αὐτό στά χρόνια τοῦ μεσοπολέμου.

Ἐν μέλος: Ὅμιλεῖ μακράν τοῦ μικροφώνου σχετικῶς μέ τοῦς άρχαιοκάπηλους.

Κα. Σ. Καρούζου: Ἐπάρχουν σέ ὅλο τόν κόσμο άρχαιοκάπηλοι. Ἐπειότι οἱ "Ἕλληνες δέν θέλουν, γιαντί οἱ "Ἕλληνες χωρικοί τών Μεσογείων δέν θά είναι άρχαιοκάπηλοι, οἱ όποιοι ὑπεικούςουν σέ κελεύσματα καί στήν όργάνωση ἄλλων άπό δῶ.

Οἱ Ἴταλοί είναι πολύ χειρότεροι άρχαιοκάπηλοι. Ἀπό τά άγάλματα πού ἦταν στόν πρώτο κατάλογο, πού έστάλθηκε, μέ τήν έντολή νά φύγη, είναι καί ό όνομαστός Κούρος τῆς Κήλου. Βρέθηκε τό 1891 καί κατέχει τόρα μία καίρια θέση σέ μία αίθουσα τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου.

Πολύ νεώτερος άπό τόν Κούρο τῆς Νέας Ἰορκίης, είναι κατά τό 550, επιλέχτηκε μέ πᾶσαν σύνεση, αλλά χωρίς έδῶ άπό τό (φομπότρε) γιά νά άντι-παραβληθῆ μέ τόν Ἀττικό Κούρο τῆς Νέας Ἰορκίης τόν ἄλλον. Τόν Ἀττικό. Είναι σάν ἔργο Κυκλαδίτικο χαρακτηριστικό, τρυφερό, χωρίς όργανική διάπλαση, παριστάνει ό ἄξιός γλύπτης ἕναν άγύμναστο Κυκλαδίτη, αλλά πού ἔχει μία λυρική διάθεση στό πρόσωπο, μία λυρική πνοή καί είναι όνειροπαρμένος χωρίς τήν ζωνική έκείνη λάμψη τών Ἀττικῶν Κούρων.

Ἐνατριχιαστικό, σχεδόν άπίστευτο, αλλά άληθινό ἔφε είναι ότι άποτολήθηκε καί ζητηθῆ καί ό ζακουσμένος δίσκος τῆς Κήλου. Ἐέ ἕνα ταξίδι του ατήν Κήλο τό 1936, τό βρήκε έκεί ό Κρήστος Καρούζος, καί μέ τήν βοήθεια τοῦ καλοπροαίρετου τοπικοῦ Δημάρχου τό έκέρδισε γιά τό Ἐθνικό Μουσείο.

Εἶναι μοναδικός στόν κόσμο, κυρίως γιά τό στρογγυλό σχῆμα του. Δέν είναι βέβαιον άν ἦταν άναθηματικός σέ ναό ἢ έπιτάφιο. Ἐνας γλύπτης ἔξοχος, έμπνευσμένος, πιθανάτα Πάριος, λάξεσε τό ἔργο αὐτό. Εἶναι ἕνα κεφάλι θεᾶς πολλῶν όνομάτων μορφή μία είναι αὐτή. Ἐτσι λεγόταν στα Ἀρχαίκα χρόνια μερικῶς τέτοιες έμφανίσεις.

Αὐτή ἡ θεά ἔφερε τήν Ἀνάσταση τῆς βλάστησης καί τοῦ άνθρώπου. Στήν γραφική δημοσίευση τοῦ Κρήστου Καρούζου, ἔχει μπροστά άπό τόν δίσκο μπεῖ καί ἕνα κλωνάρι. Γιατί όταν συμπληρωθῆ ό δίσκος τότε μένει ἕνα κενό καί όφείλεται αὐτό τό ξέρουμε καί άπό ἄλλα σέ ἕνα κλωνάρι. Εἶναι θεά τῆς βλάστησης.

Ἄλλῃ αὐτῇ τῇ θεᾷ ἴσως ἐκεῖνα τὰ χρόνια τὴν ἔλεγον κιόλας Ἀφροδίτη. Εἶναι πάντως ἓνα ἔργο μοναδικό Κυκλαδίτικο. Στὴν θέση ποῦ εἶναι ἐκτεθειμένο λάμπεισθῆ ἓνα μεγάλο φωτεινὸ ἄστρο.

Ἀπίστευτο φαίνεται, ἀλλὰ εἶναι ἐξακριβωμένο ὅτι ζητήθηκε νὰ μεταφερθῆ καὶ ἡ κελῶρια Σφίγγα τῶν Ναξίων. Ἀνάθημα τῶν Ναξίων στὸνναὸ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐ βλὸκληρους μῆνες χρειάστηκε ἓνας σημερινὸς λαμπρὸς καὶ ἀφοσιωμένος γλύπτης τῶν Ἑλληνικῶν Μουσείων ὁ Σπῆλιος Τριάντης γιὰ νὰ τὸ στήσῃ ἐπάνω στὸ κιονόκρανο ποῦ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτότερα δείγματα Ἰωνικοῦ πρὸς Χριστοῦ.

Ἡ ὄρεξη ὅμως, γιὰ νὰ μὴν μεταχειρισθῆ ἄλλη λέξη, πηγαίνει μακρύτερα στὴν Ρόδο. Πρέπει νὰ φύγῃ ἀπὸ καὶ καὶ ὁ ἐπιτάφιος τὸ συμπαθέστερο στολίδι τοῦ Μουσείου τῆς Ρόδου. Ἀκίνητη στέκεται ἡ μητέρα ποῦ δέν εἶναι πιά τοῦ κόσμου τούτου, ἐνῶ θρηνεῖ ἡ κόρη της.

Ἀπὸ κάποιο Συρριακὸ ἔργο εἶναι ἐξαρτημένη ἡ μορφή τῆς μητέρας τὸ ὅλο ὅμως εἶναι δημιούργημα ἐνὸς ἐντόπιου γλύπτη γιὰ αὐτὸ τὸ σπάνιο δείγμα. Ἐν συνήθειζαν οἱ Ἀθηναῖοι, καθὼς ἦταν ἀριστοκράτες, αὐτόψυχοι ὅπως καυχιόντουσαν νὰ λένε, δέν συνήθειζαν νὰ παριστάνουν ἐκδηλη τὴν ἀπόγνωση. Ἐνας διάθετος, ἓνας ὑπερβατισμὸς εἶναι διάθετος στὴς μορφές τους.

Γι' αὐτὸ καὶ τοῦτο τὸ ἔργο σὰν αἰσθηματικὸ, ἐλεύθερο ἀπὸ τὴν παράδοση στὴν Ἀττικὴ, συγκινεῖ καὶ θὰ συγκινεῖ πάντοτε τοὺς θεατῆς. Ἀπίστευτο εἶναι ἀκόμη ἀλλὰ ἀληθινὸ ὅτι ζητήθηκε ἓνα ἀγαλματάκι ἀπὸ τὸ Μουσεῖο τοῦ Σάμου. Εἶναι ἐλαφάντινο, ἐξαιρετικὰ εὐθραστο καὶ τὸ σπουδαῖον εἶναι, ὅτι ἀνήκει σὲ μιὰ κούφαρα ἀν πλαγινὸ ἐξάρτημα. Στὴν ἐνάστη μεριά ἀπὸ τὰ πλῆκτρα τῆς κιθάρας, ἦταν ἀπὸ ἓνας γονατιστὸς ἐλεφάντινος νέος.

Φυσικὰ δέν ὑπάρχει σὲ κανένα μέρος τοῦ κόσμου δέν ὑπάρχει κανένα ὄμοιο τέτοιο. Στὸ Μητροπολιτικὸ Μουσεῖο εἶναι πλούσιο σὲ ἐπιτάφιας ἐπικῆς στήλες. Εἶναι ὑγεία τῆς μεσοπολέμου, ὅπως εἶδαμε. Ἀρκετὲς σώζονται καὶ τὰ χρώματα, ὅλες εἶναι λεῖτες.

Ἀλλὰ χαλάσανε αὐτὴ ἡ στήλη τῶν " Δύο Ἀδελφῶν " ποῦ λέγεται, ἡ περίφημη στήλη τῶν Δύο Ἀδελφῶν, εἶναι παλαιότερο εὔρημα. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ αἰῶνος ἀρχίζουν καὶ βρῖσκουνε κομμάτια. Ἐξερᾶν ὁμῶς φαίνεται στὸ Μητροπολιτικὸ, ἐξακριβωσαν ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς, ποῦ εἶχε βρεθῆ.

Γι' αυτό στο μεσοπόλεμο έφαζαν τήν θέση αυτή και βρήκαν τήν Σφίγγα. Το 1940 προσθέθηκε ή Σφίγγα άπάνω. Έχει ύψος 4 μέτρα, δέν έχει αυτά ούτε τό Κουσετο μας, ούτε άλλο Μουσετο και θέ ήθέλαμε νά τούς προτείνουμε στους κυρίους νά μās τήν στείλουνε αυτοί για τό άντάλλαγμα. Νά δοῦμε τί θά λέγανε.

(Χειροκροτήματα)

Δέν ξέρουμε τίς συνθήκες μέ τίς όποιες βρέθηκε καλά-καλά και γι' αυτό φαίνεται επειδή υπάρχει και ή βάση του, ξέρετε για ένα επίγραμμα πού δέν διαβάξεται καλά. Ήταν δύο παιδί, α ό νέος και ή κορασιά πού επέθαναν έξαφνα, φαίνεται, και άνήκει, πρέπει νά άνήκει σε μιá από τίς μεγάλες οικογένειες της Άρτινής. Μερικοί μάλιστα πιστεύουν "ότι είναι από τήν οίκογένεια τών Άλκμενιδών.

Τελειώνοντας, ές ρίξουμε μιá ματιά στις ήμέρες του πολέμου. 6 μήνες ακριβώς, όσα κρατήσανε τά παλληκάρια μας στην Άλβανία, χρειάστηκαν για τό ξερίζωμα τών αρχαίων από τίς βάσεις τους, για τήν συσκευασία σε κιβώτια, για τόν ένταφιασμό τους.

Ο άξέχαστος μακαρίτης Γιάννης Μηλιάδης ήταν έφορος τότε τών κλυπτών του Μουσειου, εργάστηκε μέ μεγάλη εύσεινηδία όλο αυτό τόν καιρό, τόν περισσότερο τόν πέρασε σε ένα υπόγειο για νά επιβλέπη τήν συσκευασία σε κιβώτια. Σε 200 κιβώτια έγινε ή συσκευή μόνο για τά άγγεία. Έδω βλέπετε μιá εικόνα της έρήμωσης. Τά αρχαία άγάλματα είναι ριγμένα από τά βάρη τους, έτοιμα για τόν ένταφιασμό. Αυτάθά ένταφιασθούν κάτω, γιατί δέν εκρίθηκε καλύτεως νά μεταφερθούν.

Είναι Ρωμαϊκής έποχής τά περισσότερα, σε μιá μεγάλη αίθουσα και τάφριαν και αυτές σε χῶμα, πού ήταν εύεργετικώτερο παρά τά κιβώτια. Η Άφροδίτη, τό σύμπλεγμα αυτό της Άφροδίτης μέ τόν Πάνα, χρειάστηκε νά τό περξποιηθούμε ιδιαίτερα γιατί ήταν εύθραστο. Το μισό σκεπάστηκε μέ γύψο τό άλλο από πάνω βρήκαμε άλλα υλικά, βλέπετε τό κάθε άγαλμα έχει τό πρόβλημα του χωριστά. Βρήκαμε άλλο υλικό μέ τό όποϊον έσκεπασαν του Πανός τά κέρατα και τήν Άφροδίτη σκεπασαν.

Ο Ποσειδών του Άρτεμησιου, τό μεγάλο χαλκίνο άγαλμα, αυτό είναι τυλιγμένο σε πεισόχαρτο γύρω-γύρω σφιγμένα, γιατί έπρεπε νά φυλαχθῆ πριν νά μπῆ στο κιβώτιό του πού είναι από κάτω, έπρεπε νά φυλαχθῆ για κάθε προσβολή από τήν υγρασία. Ο χαλκός είναι πολύ ευαίσθητος και δημιουργεί συχνά τό λεγόμενο χαλκίδωμα, πού τρώει τήν επιφάνεια.

Αυτό τό άγαλμα τό εΐχανε κάποτε ζητήσει - και αυτό θα τό κοΐμε άργότερα-
 αλλά αυτό πώς έβρέθηκε. Είναι από ταινία χάλκιμα που έπαιρναν οι Ρωμαίοι
 σε ένα πλοιο, να γίνει τό τζόκεϋ και ναυάγησε τό πλοιο στο Άρτεμήςιο.

Διότι ο Ποσειδώνας τούς τιμώρησε. Φαίνεται ξεριζώσανε τόν Ποσει-
 δώνα και φαίνεται τούς τιμώρησε και βύθισε τό πλοιο. Άλλά πρέπει να βοηθη-
 σε εκεί και ο Βορρέας, ο Βορρέας ο όποιος ήταν γαμβρός των Άθηναίων, οι
 όποιοι κάποτε κλέψανε τήν βασιλοπούλα τήν Ορύχεια.

“νατριχιαστική και έξοργιστική θα ήταν ή ανάλυση να ήν ο χρόνος
 επέτρεφε να δείξουμε και άλλα έργα του καταλόγου που συντάχθηκαν από τό
 Μητροπολιτικό Μουσείο. Ήιλιάσι ο Ύπουργός για άπομόνωση των Άρχαιολόγων
 και των άλλων των διαμαρτυρόμενων. Άλλά αυτή τήν άπομόνωση φοβόμαστε
 έμεις. Τήν άπομόνωση από τόν άλλον κόσμο για αξιοπρέπεια και ότι είμαστε
 άνάξιοι των προγόνων μας. Αυτή τήν άπομόνωση θέλουμε να άποφύγουμε.

“Υστερα όμως από οσα είδαμε και είπαμε προβάλλει τό έρώτημα, πώς
 έμεις οι κληρονόμοι του άρχαίου θαύματος θα υποκύψουμε σαν ταπεινοί, υπο-
 τακτικοί στην διαταγή, εγώ θα έλεγα στο φερμάνι, να παραδώσουμε όσα φύλαξε
 ή γη 3.000 χρόνια. Δέν είμαστε έμεις που κάποτε, όπως είπε ο Καβάφης,
 “ και τήν γυμνή Έλληνική λαλιά έως μέσα στην διαίρροή τήν πήραμε, έως τούς
 Ίνδους , “.

“ας είχε στείλει σε υπερπόντια ταξίδια σε άπειρες μετακινήσεις
 και κινδύνους για να θυμηθούνε μετά οι κυνικοί πρωταγωνιστές ένδεχόμενα και
 να καταστραφούν τά καλλιτεχνήματα. Ποιος άνόμα θα ημäs έγγυηθή έμάς, ένα
 μικρό Κράτος, που συνήθισαν να τό περιφρονοΐν οι μεγάλοι, δέν τό σέβονται
 καθόλου οι μεγάλοι, ποτέ, ποιος θα μάς βεβαιώσει, ότι θα τά ξαναδοΐμε ά ίερά
 και όσια ; Και ότι δέν είναι υπερβολή ίσως να πΐ, ότι ύστερα από τήν Άπρι-
 λιανή συμφορά και από τήν Τραγωδία της Κύπρου και τούτο θα είναι μια μεγάλη
 έθνική τραγωδία.

(Χειροποτήματα)

κ.Μ.Χατζηδάκης: Τώρα ο κ.Μαυροείδης θα μάς πη μια άλλη άποψη του θέματος.

κ.Γ.Μαυροείδης: Έγώ είμαι ο μόνος που δέν είμαι Άρχαιολόγος. Δέν πρόκει-
 ται να σΐς κουράσω πολύ, γιατί νομίζω ότι πρέπει να υπέρξη και χρόνος για
 τά έρωτήματα που μπορεί να υποβληθούν και θάναι αυτό τό μέρος πολύ ένδιαφέ-
 ρον, ολοι πιστεύουμε.

Αυτά που θέ ήθελα μόνο να θίξω είναι, ότι δεν είμαι άπαισιόδοξος εγώ όπως εμφανίζεται ο κ. Πλάτων. Εγώ ακόμα δεν πιστεύω ότι μπορεί μία Κυβέρνηση να αποφασίσει τέτοιο πράγμα μόνη της. Λέει, πώς δεν τό αποφασίζει μόνη της, ότι έχει κάποιο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο αυτό είναι άνύπαρκτο. Το έφτιαξαν με ένα νόμο, του οποίου " ράτσιο λέγεται ", όπως λένε οι νομικοί είναι άλλη από εκείνη τήν όποιαν είχε. Επομένως στους νόμους δεν ύφίσταται.

Δηλαδή, θέλησαν μία όρισμένη στιγμή για έναν σκοπόν, καθαρά έμπορικό, βιομηχανικό, πέστε τον όπως θέλετε, να βγάλουν από τήν μέση μία δυσκολία. Καί αυτό βρήκαν ότι γίνεται βάσει ενός νόμου που θέ μιλάει για θεμελιώδη πράγματα, όπου όπως είναι η Αρχαιολογία.

Επιτός όμως έστούτου, τό σπουδαιότερο από τήν άποψη που θέλω να σας πω αυτά τά λίγα λόγια, είναι κατά τήν οικία μου ιδέα, τό ότι σήμερα, καί όταν λέω σήμερα έννοώ αυτά όλα τά τελευταία χρόνια, καθώς προχωράει ο τρόπος διακυβέρνησης όλων των χωρών, των λεγομένων πολιτισμένων, δεν νοείται σε κανένα κλάδο όπως ξέρουμε όλοι μας μία Κυβέρνηση να ενεργεί χωρίς έξέλιους που είναι άμφοδιόι σέν Σύμβουλοι να μιλήσουνε.

Σέ όλα τά θέματα του οικονομικού αρχίζοντας κύκλου καί όλα τά άλλα είναι πιά γνωστό αυτό, από τήν λεγόμενη τεχνοκρατία, από τους διάφορους, πολιτικούς αλλά καί σύνθετους λόγους που άναγκάζουν αυτό τό πράγμα να μήν μπορεί μία Κυβέρνησις πολιτικών να κινηθί άν δεν έχει τους ανάλογους Συμβούλους.

Τό περίεργο λοιπόν είναι, ότι ένώ στα θέματα, έννοώ τά οικονομικά καί τά παρόμοια, είναι πλέον βέβαιο καί δεκτό άπόλυτα, δηλαδή άποτελεεί δικαίον ότι δεν μπορούν να κινηθούν άλλοιώς, ξαφνικά μόλις είναι θέμα πνευματικό, ήαλλιτεχνικό, τότε τά ξέρουνε μόνοι τους. Αυτό τό πράγμα σήμερα, επαναλαμβάνω, δεν μπορεί να άποτελεεί δικαίαν διακυβέρνηση. Εμφανίζεται πάλι τό κράτος με έναν μεσαιωνισμό, για να μήν πούμε με μία τυρρανίδα με δίπλα τήν βία καί τήν ήττα.

Μεταφέρεται λοιπόν ο Προμηθεύς καί λέει ότι κυβερνά. Από τήν στιγμή αυτή δεν κυβερνά πλέον με τήν έννοια τήν δημοκρατική, κάνει εκείνα για τά όποια μιλά ότι άντιτίθεται, κάνει άκριβώς εκείνα τά όποια είς τήν μία έκρη ή είς τήν άλλη, κάνουν άλλου είδους Κυβερνήτες.

Αυτοί είναι οι λόγοι που με κάνουν να πιστεύω ότι μέχρι τέλους δεν θα προχωρήσει όπως εμφανίζεται το πρόβλημα τώρα. "Ότι πολύ σωστά από την άλλη μεριά θα θελήσει να προχωρήσει κάπου, αλλά για να το κάνει αυτό πρέπει πρώτα να δημιουργήσει ένα όρθον σώμα Συμβούλων. Δεν υπάρχει επαναλαμβανώ το σώμα το οποίο υπάρχει σήμερα. Είναι ένα σώμα καθαρά υπηρεσιακό, το οποίο είναι υποχύριον αναγκαστικά αυτών, αλλά εκτός τούτου είναι ένα σώμα το οποίο είναι μονομελές από απόψεως γνώσεων. Είναι καθαρά αρχαιολογικό. Αυτό έχει εις βάρος των Αρχαιολόγων βέβαια.

Με αυτό θέλω να πω ακόμη κάτι και θα τελειώσω. "Ότι, την εποχή που υπήρχε το Αρχαιολογικό Συμβούλιο με την όρθή του έννοια και σύσταση κλπ. υπήρχε συγχρόνως και ο νόμος που απαγόρευε κάθε εξαγωγή αρχαίων από την Ελλάδα. Το Συμβούλιο επομένως αυτό εκ των προτέρων δεν θα είχε ποτέ πρό αυτού ένα τέτοιο θέμα εάν αυτό που εμφανίζεται σήμερα.

Ήταν ένα Συμβούλιον, το οποίο είχε κυρίως κυριότητα, αρμοδιότητες αρχαιολογικές. Ήπειδή εν τούτοις παράπλευρα είναι με αυτό ολόκληρο το πνεύμα της τέχνης, δεν είχε ξεχάσει ποτέ ο κόσμος της Ελλάδος και επομένως ο νομοθέτης, ότι ήταν μέσα σ' αυτό το Συμβούλιο και η τέχνη. Ήταν π.χ. η Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, είναι αυτή την οποίαν διαθέτουμε μέσα. Μόλις έκαναν την αλλαγή του νόμου, με την έννοια τουλάχιστον που υποστηρίζω εγώ, δεν φτάνουν όλα τα άλλα, αλλά βγάλανε και αυτό τον παράγοντα από την μέση τέχνη. Το έφεσαν μόνο με την αρχαιολογική του πλευρά. Την σχολή για πρώτη φορά την εξέθεσε.

Ήτις που θα το έλεγα πάντα, μιά και εκπροσωπώ την σχολή, θα το έλεγα αυτό, το λέω περισσότερο για να πω ότι, οποιοδήποτε σώμα σήμερα, δηλαδή με το σήμερα έννοια σέ ένα χρόνο που καλά, κακά επιτρέπει ο νόμος την εξαγωγή. Λέω καλά, κακά, γιατί αυτό είναι άλλο θέμα πάλι το θέμα του νόμου, του αντικρύσματος και της μελέτης του τί μπορεί να έχει εάν περιχέμενο αυτός ο νόμος.

Λέω λοιπόν, ότι σήμερα οιοδήποτε σώμα, δηλαδή οιοδήποτε αρχαιολογικό συμβούλιο, θα έπρεπε να περιλαμβάνη όχι μόνο τα μέλη τέχνης τα οποία περιελάμβανε τότε, που όπως είπα, ήταν κυριότητα η Σχολή Καλών Τεχνών, αλλά πρέπει να περιλαμβάνη και πολλούς άλλους ανθρώπους του πνεύματος των γραμμάτων, της σκέψης. Είναι χαρακτηριστικό ότι αυτή την φορά παρεπιπτόντως το λέω, ακόμα και η Αναδημία η οποία πολλές φορές κτυπιέται από διάφορες μεριές και αυτή είπε το όχι.

Ἀκολουθοῦν διαλογικαὶ συζητήσεις

κ.Γ.Ναυροειδής: Αυτό είναι ἄλλο. Ἀκριβῶς, αὐτός είναι ὁ λόγος λέω, ὅτι θέλω νά πῶ ὅτι καί μέχρι ἐκεῖ αἰόμῃ καί ἐκατάλαβαν ὅτι ἔπρεπε νά ἔχουν λόγο καί νά ἐναντιωθοῦν.

Ἐπομένως ξανάρχομαι καί λέω ὅτι νομίζω ὅτι ἡ κατεύθυνση ἀπό τήν ἀποψη-
κού μιλάω ἐγώ, γιατί οὐσιαστικά οἱ ἄλλες ἀπόψεις εἶναι οἱ σημαντικές, αὐτές
τίς ὁποῖες ἐξέθεσαν οἱ ἀρχαιολόγοι, ὅτι θά ἔπρεπε νά διοχετευθῆ τὸ πρᾶγμα
ἔτσι πρὸς τήν Κυβέρνηση, ὅτι ναι, ἀφοῦ μόνοι σας λέτε, αὐτά εἶπε δηλαδὴ
ὁ κ. Ὑπουργός Πολιτισμοῦ, ἀλλά αὐτά μᾶς τὰ εἶπε καί ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυ-
βερνήσεως σέ ἄλλη στιγμή, νά μὴν σᾶς κουράζω πῶς. Ἀφοῦ λέτε ἐσεῖς οἱ ἴδιοι
ὅτι δέν μπορεῖτε παρά νά ἀποτανθῆτε στοὺς ἀρμόδιους, πρέπει νά βρῆτε καί
νά σχηματίσετε τὸ σῶμα ἐκείνων πού εἶναι πραγματικά οἱ ἀρμόδιοι γιατί τῶ-
ρα δέν ὑπάρχει.

Ἐπιτός, ἐάν πῆτε ἕνα τέτοιο ψῆμα πού τὸ ξέρουν καί τὸ καταλαβαίνουν
ὅλοι, ὅτι ὅθιθεν ἀρμόδιοι εἶναι καμιά δεκαριά ἄνθρωποι μαζεμένοι ἐκεῖ πού
λένε ὅτι ἀποτελοῦν ἕνα Συμβούλιο, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνο γιὰ καθημερινά ἄλλα
θέματα, δέν ξέρω πιά μπορεῖ νά ἀσχοληθῆ, ἀλλά μπορεῖ νά ἀσχοληθῆ μὲ τέτοια
θέματα σάν αὐτό τὸ θέμα τῆς ἐξορίας τῶν ἀρχαίων.

Ἐδῶ, ἐτελείωσα.

(Κειροκροτήματα)

κ.Γ.Ναυροειδής: Σέ ἄλλη ἐποχὴ ἐπὶ δικτατορίας εἶχαν βγῆ στὴν Ἀμερικὴ
5 κομμάτια τὰ ὁποῖα δέν ἦταν καθόλου σημαντικά. Αὐτάδέν φαινότανε νά πρόκει-
ται νά ξαναγθρίσουν καθὼς παρενεβλήθημε ὁ πόλεμος καί ἡ κατοχὴ ἔδῳ κλπ.
Δέν φαινότανε πολὺ ὅτι πρόκειται γιὰ νά γυρίσουνε. Καί φινότανε κουβέντα,
γιὰ κάτι πράγματα πού σέ τέτοια θέματα δέν μπορεῖ νά φαντασθῆ κανένας ὅτι
ὕπηρεσιακά θά γίνεαι κουβέντα, δηλαδὴ πῶς θά βρεθοῦνε τὰ ἀπείρητα ἀσφάλιστρα
πού ἀπαιτοῦνται καί πῶς θά βρεθῆ τὸ μέσον τῆς μεταφορᾶς γιατί δέν ὑπάρχει
ἀπὸ τήν Ἀμερικὴ εἴσαμῃ ἐδῶ τρόπος μεταφορᾶς.

Καί ἀπὸ τήν πολλὴ ἀλληλογραφία ἐπιτέλους μιά μέρα, δέν ξέρω πῶς
ἀκριβῶς οἱ Ἀμερικάνοι εἶπαν ὅτι θά φύγῃ ἕνα ἀντιτορπιλικό ἀπὸ τήν Ἀμερικὴ
πού θά μποροῦσε νά τὰ πάρῃ μιά καί δέν εἴχαμε καί τὰ λεφτά νά τὰ βροῦμε.
Ὅταν λέω δέν εἴχαμε τὰ λεφτά, ξέρετε ὅτι μέσα στίς ὑπηρεσίες αὐτά εἶναι χε-
ρυστά. Τοῦ Ὑπουργείου π.χ. ὁ προϋπολογισμός ἦταν τέτοιος πού ἦταν εὐδύνατον
νά βρεθοῦν τὰ χρήματα. Θά σᾶς τὸ σταίλουμε λέει, μὲ αὐτό τὸ ἀντιτορπιλικό

φτάνει να πληρώσετε έσείς τα έσοδίστρα. Καί δεν ήταν καί άλλος κανείς άνωτερος έμοϋ, τής διύθυνσης εκείνη τήν στιγμή καί άπάντησα έγώ τηλεγρα- φικά ότι ναι, αυτό τό πράγμα θα γίνη. Καί όταν ήρθανε μετά παράγοντες, χω- ρίς αύτοί οί άνθρωποι να φταίνε, έτσι κινούνται οπως ξέρουμε οί δημόσιες υπηρεσίες, όέ ολους μας αυτά είναι γνωστά. Νοϋ είκανε, πώς τό κάνετε αυτό τό πράγμα ; "Ε, λέω, ξέρω γώ τό ήναν, τώρα αναλαμβάνων να δοϋμε τί θα λέ- τε έσείς καί τί θα λέω έγώ. Έννοεΐται ότι μετά εύτυχώς δεν είχα συνέχεια δυσμενή μέ τήν στενή έννοια δηλαδή για μένα, αλλά αυτό ήταν για 5 άγαλα- τάκια, τότε πού δεν είχα καμιά καΐρα για τέτοια πράγματα καί είχα μείνει κατόπληκτος.

Τώρα φαντασθήτε ,άνάλογα καί χειρότερα μποροϋν να συμβοϋν μετά μέ αυτότά σημερινά. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

κ.Κ.Κατξηδάκης: 'Ο ξογράφος κ.Μαυροείδης έθεσε ένα νομικόν θέμα, επειδή βλέπω ότι στην αίθουσα μας υπάρχουν διαπρεπέστατοι νομικοί, θα παρακαλοϋσα π.χ. τόν κ. Παρασκευά πού είναι κοντά, αν είχα καμιά άποψη επί του θέματος. 'Ο κ.Σακελλαρόπουλος, μήπως είχα καμιά άποψη.

κ.Σακελλαρόπουλος: Καί από τόν κ.Λαζαρίδη καί από τόν κ.Πλάτωνα, αναφέρθηκε τό Σύνταγμα καί μία βασική διάταξη του Συντάγματος πού μποροϋσε να έποτελέ- ση τήν βάση για να κριθή όλος αυτός ο νόμος ο όποιος ψηφίσθηκε άντισυνταγ- ματικός. 'Η διάταξη του Συντάγματος δεν πρέπει να θεωρηθί ότι έχει διακοσμητι- κό χαρακτήρα. "Έχει περιεχόμενο, δημιουργεί υποχρεώσεις για τό Κράτος, αλλά δημιουργεί καί δικαιώματα για τους πολίτες. "Εμποϋν δηλαδή οί πολίτες να επικαλεσθοϋν τήν διάταξη αυτή καί να ισχυρισθοϋν βάσιμα, όπου πρέπει καί όταν πρέπει ότι είναι άντισυνταγματικές αυτές οί διατάξεις.

Βέβαια είναι άλήθεια ότι η νομοθεσία για τήν προστασία των άρχαιο- τήτων στην χώρα μας, είναι πάρα πολύ ανεπαρκής καί πολύ καθυστατημένη. 'Αλλά αυτή τήν στιγμή μέ τό πρόβλημα πού τίθεται, δεν έχει ανάγκη από τήν προστασία τής νομοθεσίας. Είναι άρκετά αυτά τά όποια είπώθηκαν για να στη- ρίζουν τήν όλη επιχειρηματολογία, ότι πρέπει να υπάρχει έντονη αντίδραση.

Βέβαια υπήρξε άπαισιόδοος ο κ.Πλάτων, αισιόδοξος χωρίς όμως νομί- ζω πολύ πειστική επιχειρηματολογία ο κ.Μαυροείδης. 'Η θεωρία των τεχνοκρατών, οί όποιοι θα πρέπει να καθοδηγήσουν τήν Κυβέρνηση δεν νομίζω ότι μπορεί να μάς ανακουφίξει. Νομίζω είναι θέμα όλοκληρου του Έλληνικου λαοϋ καί θεωρώ

ὅτι εἶναι ἐνθαρρυντικό καί πολύ αἰσιδόθετο τό φαινόμενο πού ἔχει παρουσιασθεῖ". Τό ὅτι δηλαδή ἐκινήθηκε καί συγκινήθηκε ὁ Ἑλληνικός λαός μέ ὄλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι εἶχαν τήν εὐκαιρία, διότι τούς ἐζητήθηκε νά ποῦν τήν γνώμη τους, εἶχε τήν εὐκαιρία νά διαδηλώσῃ τήν ἀγανάκτησίν του πού πῆρε καί μιά πάρα πολύ ὡραία ἔκφραση ἀπό τούς πιά ἀρμοδίους νά μιλήσουνε στά θέματα ἀπόψε, μέ τρόπο συγκινητικό, ἐπιστημονικό καί ἀπόλυτα πειστικό.

(Χειροκροτήματα)

κ.κ. Κατζηδόκης: Εὐχαριστῶ πάρα πολύ. Μήπως ὁ κ. "Οθων Κυριακός, θά εἶχε νά προσθέσῃ τίποτα ;" Ἐφυγε. Ὁ κ. Κουτσοχέρας θέλει νά προσθέσῃ κάτι εἰς τό νομικόν θέμα.

κ. Κουτσοχέρας: Ἐγώ θά ἤθελα πρῶτα-πρῶτα φίλε κ. Κατζηδόκη καί ὄλοι ἐσεῖς οἱ ἐκλεκτοί πού μᾶς ἐκαλέσατε ἀπόψε, νά σᾶς σφίξω τά χέρια καί νά σᾶς πῶ ὅτι αὐτή ἡ συνεδρία θά εἶναι ἱστορική. Καί θέλω νά πιστεῦω πῶς ἂν ὅσα εἶπατε δοῦν τό φῶς τῆς δημοσιότητας καί θά σᾶς ἔλεγα ἀκόμη νά κἀνάτε, νά ἐκδόσαστε σέ μία φρασεύλα, θέλω νά ἐλπίζω ἔν θά γίνουν αὐτά, πολύ θά τό σκεφτοῦν αὐτοί οἱ κύριοι καί ὅσοι κρύβονται κάτω ἀπό τούς κυβερνητικούς παράγοντες καί ἐννοῶ τούς Ἀμερικανούς, πολύ θά τό σκεφτοῦν ἔν πρέπει νά συνεχίσουν αὐτό τό τροπάριο.

Γιά τό νομικό θέμα. Ἐγώ θέλω νά σᾶς πῶ, πέραν τῶν ὄσων σᾶς εἶπε ὁ φίλος ὁ κ. Σακελλαρόπουλος, ὅτι ἐμεῖς, ὅσοι δηλαδή ἀποτελοῦμε τόν Κυβερνητικό τομέα τοῦ ΠΑΣΟΚ γιά τά πολιτιστικά, καταθέσαμε μία πρόταση νόμου καί μάλιστα αὐτή ἡ πρόταση νόμου ἀφοῦ ἔχει γίνει ἡ σχετική διαδικασία μέ τό Γενικό Λογιστήριο κλπ. ἤδη ἔχει ἐγγραφεῖ γιά νά συζητηθῇ ἀπό τό πρῶτο τμήμα τῆς Βουλῆς.

Καί σᾶς τό λέω αὐτό, γιατί ἔχουμε ἀνάγκη τῆς δικῆς σας συμπαράστασης καί ὄλων ὄσων εἶστε ἀπόψε ἐδῶ. Ὡστε εἰ δυνατόν, στήν συνεδρία ἐκείνη νά καταλάβετε τάς θεωρίας τῆς Βουλῆς, γιατί θά ἀσκήσετε κάποια ἀγαθοποιό ἀντίδραση. Κάτι τέτοιο δέν παρουσιάστηκε ἐκλεκτοί φίλοι τόν Αὐγούστο τοῦ 77 ὅταν εἶχε ρθεῖ ἐκεῖνο τό περιβόητο νομοθέτημα στίς ἡμέρες τοῦ Τρυπάνι, τό ἀρχαιοκτόνο ὅπως τό ἀπικάλεσα, καί πού ἔγινε αὐτός ὁ νόμος 654, γιά τόν ὅποιο σᾶς ὁμίλησαν."

Καί μέ αὐτό τό νομοθέτημα καταργήθηκε, καί θέλω νά σᾶς τό διαβάσω νά δεῖτε πῶς ἀκριβῶς ὑπῆρχε ἐκείνη ἡ σχετική διάταξη πού ἀπαγόρευε τήν ἐξαγωγή τῶν ἀρχαίων. Ἦταν τό ἄρθρο 45 τοῦ 5351/52 πού ἔλεγε :

" 'Επουθενί λόγο επιτρέπεται ἡ ἐξαγωγή ἐκτός τοῦ Κράτους τῶν εὐρημάτων
" τῶν ἀνασκαφῶν. "

Καί ἔλεγε καί τοῦτο ἀκόμα: " Καί μόνο μετά τήν τελεία ἐξέτασιν καί δημοσίευ-
σιν τῆς ἀνασκαφῆς, ἐπιτρέπεται νά χαρακτηρισθῶσιν τά νομιζόμενα ὡς ἀχρηστα
διὰ τά Μουσεία τοῦ Κράτους. Ταῦτα δύναται νά ἐξαχθῶσιν εἰς τό ἐξωτερικόν,
συμφώνως πρός τούς ἰσχύοντας νόμους, ἄρθρο 5 τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος
τοῦ 'Ιουνίου τοῦ 26 "

'Επουθενί λόγο επιτρέπεται. Ἔρθε λοιπόν ὁ νόμος 654/77, κατήργησε αὐτή τήν
διάταξη καί κατήργησε καί αὐτή τήν ἄλλη τήν διάταξη πού ἀναφέρετο στήν σύμ-
φωνο γνώμη τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου γιά διάφορες, προκειμένου νά παρθοῦν
ἀποφάσεις γιά διάφορες πράξεις, ὄχι γιά τήν ἐξαγωγή τῶν ἀρχαίων. 'Επιτῆ ἐπου-
θενί λόγο επιτρέπεται.

Τώρα ἐμεῖς καταθέσαμε μία πρόταση νόμου γιά νά καταργηθῆ ἐξ ὁλοκλή-
ρου καί τό ἕνα ἄρθρο καί τό δύο, γιατί δύο ὅλα - ὅλα ἄρθρα ἔχει ὁ νόμος
654 καί τό ἄρθρον 2ον τῆς πρότασῆς μας λέει ὅτι: "

" Ἀπαγορεύεται ἡ ἐξαγωγή γιά οἰοδήποτε λόγο ἀρχαίων ἢ βυζαντινῶν ἀντι-
" κειμένων ". Νομίζω πῶς ἐάν κινήθῃτε, ὅπως κινήστε ἀπόψε καί ὅπως ἔρχι-
σε ἀπό ἀρκετές ἡμέρες μία γενναία παρουσίᾶ σας, ἄν συνεχίσετε αὐτό τόν ἀγῶ-
να μέ δημοσιεύματα καί ἄν μᾶς συμπαρασταθῆτε στήν Βουλῆ καί ἄν αὐτά πού λέτε
ἀπόψε μπορέσουν νά περιέλθουν σέ γνώση καί ὅλων τῶν Βουλευτῶν, νομίζω ὅτι
κάτι θά μπορέσουμε νά κάνουμε γιατί ἄν πράγματι ἐξαχθοῦν οἱ ἀρχαιότητες
θά εἶναι μία ντροπή γιά τόν τόπο μας πού θέν πρέπει νά ἐπωμισθοῦμε ἕνα τέ-
τοιο βάρος.

Εὐχαριστῶ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

κ. Η. Κατῆληδάκης: Ἡ Κα Εὐραιδίη Ἰοντολέοντος θέλει νά προσθέσῃ ἄλλο γιά
τήν προϊστορία τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν.

Κα. Β. Κοντολέων: Δυό λόγια μόνο γιά τήν προϊστορία τῶν ἐκθέσεων. Θέλω νά
προσθέσω δυό λόγια μόνο σέ ὅσα εἶπε ὁ κ. Λαζαρίδης σχετικά μέ τήν προϊστορία,
μέ τήν προετοιμασία τῆς ἐκθέσεως στό Μετροπόλιταν Μουσείο.

'Ἡ ἐκθεση αὐτή ἔχει ἀρχίσει νά προετοιμάζεται ἤδη ἀπό τόν Σεπτέμβρη
τοῦ 1974, ὅπως προκύπτει ἀπό τό ἀρχαῖο τοῦ συζύγου μου Νικολάου Ἰοντολέον-
τος πού τότε ἦταν Γενικός Ἐπιθεωρητής. Καί θέν ἔχει σχέση βέβαια μέ ὅσα
μᾶς εἶπε ὁ κ. Λαζαρίδης σχετικά μέ τίς τοιχογραφίες τῆς θύρας, οἱ ὁποῖες
ἐγλύτωσαν, χάρις πραγματικά στήν ἐμπνευσμένη βοήθεια τοῦ κ. Θεοχάρη τοῦ Καθη-
γητῆ Θεοχάρη τοῦ Πολυτεχνείου.

Ο κ. Κάψς, ο οποίος είναι ένας από τους του Ητροπόλιταν Μιουσίμ, βρισκόταν εδώ τον Σεπτέμβρη και είχε συζητήσεις με τον τότε Υπουργό του Πολιτισμού. Δεν ξέρω ακριβώς τί ζητήσει τότε το Ητροπόλιταν Μιουσίμ, έχω όμως το 74, και προσέχτε την χρονολογία, δεν είναι καινούργια πράγματα αυτά, είναι πολύ παλιά. Πάντως εγώ ξέρω από ένα σημείωμα του συζύγου μου, ότι έζητησε σημαντικώτατα πράγματα, γιατί το σημείωμα του Κοντολέοντος, αν θυμούμαι καλά, έχει : "Τά αίτούμενα παρά του Ητροπολιτικού Κουσείου της Νέας Υόρκης, ούτε τώρα, ούτε ποτέ δίνονται να έξαχθώσιν".

(Χειροκροτήματα)

κ. Κατζηδάκης : Ο κ. Ανδρέας Καντιās, Γενικός Γραμματέας της 'Επιτροπής για 'Εθνική άκραιτότητα και έπιβίωση, δίνει το έξης μήνυμα :

- " Συμμεριζόμενος απόλυτα τις απόψεις του καθηγητή Γιάννη Κακριδη, μέλος
- " της 'Επιτροπής μας, φοβῶμαι πως οι αρμόδιοι για μία ακόμη φορά προσ-
- " παθούν να μας πείσουν πως τά κέντρα αποφάσεων που μας άφοροῦν είναι
- " έκτός της χώρας μας.
- " Κληρονομίες, θησαυροί άναντιανάστατοι και άνυπολόγιστης αξίας, είναι
- " άδύνατον να είναι ύπόθεση όλίγων άτομων που ήρθαν και θά παρέρθουν.
- " Είναι ύπόθεση όλόκληρου του λαου μας. Αύτός θά αποφασίση με δημοφή-
- " φισμα ύστερα από σωστή διαφώτισή του εκ μέρους των είδικων έπιστημό-
- " νων μας.
- " Όπωςδήποτε όμως ο λαός αύτός δικαιούται να γνωρίση από κοντά πρώτος
- " αύτός τις κληρονομίεςμας πριν οι αρμόδιοι τις ξενητεύσουν και τις
- " ξεπουλήσουν "

(Χειροκροτήματα)

Άπό μέρους της Κεντρικής 'Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ ο κ. Μιχάλης Δωρής, Αρχιτέκτων θέλει να πη δυό λόγια συμπαραστάσης.

κ. Η. Δωρής : Κυρία Πρόεδρος,
Κυρίες και Κύριοι,

Πρώτα απ'όλα, σας μεταφέρω τον χαιρετισμό συμπαραστάσης στην σημερινή εκδήλωση του Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, κ. Ανδρέου Παπανδρέου, καθώς και του 'Εκτελεστικού Γραφείου της Κεντρικής 'Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ. Πριν σας πω δυό λόγια για τις θέσεις του ΠΑΣΟΚ, επιτρέψτε μου να συμβάλλω με δυό πληροφορίες, μία παλιά και μία καινούργια, πρόσφατη.

Σήμερα διάβασα στις εφημερίδες, ότι στις 'Ηνωμένες Πολιτείες σε μία έκθεση έργων του Μονέμ έγινε μία μεγάλη έκθεση. Ο κλέφτης ήταν ο άπεύθυνος

για τήν φύλαξή τους. Οί σημερινές εφημερίδες τό γράφουν. Ποιός θά μάς φυλάξη λοιπόν από τούς φύλακας ; Καί μία ἔλλη πληροφορία, τήν ὁποίαν θά καταλάβετε ἀργότερα γιατί τήν δίνω. Εἶναι γνωστό ὅτι στά χρόνια τοῦ πολέμου πολλά ἔργα ἀπό διάφορες χῶρες ἐκπατριστήσανε. Κορίνά ἀπ' αὐτά τά ἔργα, μεταξυ τῶν ὁποίων καί τό στέμμα τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, δέν ἐπιστρεφόταν εἰς τήν Οὐγγαρία, διότι εἶχε ἕνα καθεστῶς πού δέν ἄρσσε στίς Ἠνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς. Αὐτό εἶναι πολύ γνωστό.

Καί μία ἐρώτηση, γιατί δέν ἐπιστρέφουν οἱ Γερμανοί τά καλαιοντολογικά εὐρήματα τά ὁποῖα ἔντονα ζητάει ὁ Δήμαρχος τῆς Χίου ; Ἡ δικαιολογία τῆς προβολῆς τοῦ θέματος τοῦ Αἰγαίου, μέσω τῶν ἔργων τοῦ Αἰγαίου πολιτισμοῦ, τοῦ Ἑλληνικοῦ γενικώτερα, εἶναι σαφῶς ἐκ τοῦ πονηροῦ. Ἐμεῖς κάνουμε μία ἐρώτησιν καί ξέρουμε ὅτι ἀπάντησιν δέν θά βροῦμε, ποιῶ εἶναι μέχρι σήμερα ἡ δραστηριότητα, ἡ σαφῶς πολιτικῆ δραστηριότητα γιά τήν διαφώτισιν καί τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καί τοῦ ἔξω κόσμου γιά τούς κινδύνους τούς ἄμεσους κινδύνους, πού διατρέχουμε στό χῶρο τοῦ Αἰγαίου.

Ἄν πρόκειται νά διαφωτίσουμε τώρα, πού πολύ σωστά εἶπαν οἱ σεβαστοί δάσκαλοι, νά διαφωτίσουμε τόν κόσμο ὁ ὁποῖος ξέρει πάρα πολύ καλά τόν πολιτισμό τοῦ Αἰγαίου, ἀλλοίμονό μας.

Κυρίες καί Κύριοι, τά πολιτιστικά στοιχεῖα, τά μνημεῖα τέχνης ὄλων τῶν ἐποχῶν, εἶναι γιά μάς, βρίσκονται γιά μάς στό ἴδιο ἐπίπεδο καί ἔχουν τήν ἴδια ἀξία μέ τό ἔθνικό μας ἔδαφος.

(Χειροκροτήματα)

Ἀπ' αὐτό τό δόγμα ἂν τό θέλετε, πού δέν εἶναι δόγμα, βγαίνει ἕνα ἄμεσο συμπέρασμα. Ὅτι ἡ ἀπόλεια ἑνός ἔργου τέχνης, ὁποιοῦδήποτε μνημεῖου τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἔχει γιά μάς τήν ἴδια σημασία μέ τήν ἀπόλεια ἑθνικοῦ ἐδάφους, καί ὁ ὑπεύθυνος ἢ οἱ ὑπεύθυνοι γιά τήν τυχόν ἀπόλεια ἑνός τέτοιου εἴδους τέχνης θά πρέπει νά κριθοῦν μέ τίς ἴδιες διαστάσεις πού θά κριθῆ ὁποιοῦδήποτε ὑπεύθυνος γιά τήν ἀπόλεια ἑθνικοῦ ἐδάφους. Κορίζω ὅτι ξέρουμε ὅλοι πολύ καλά, πῶς χαρακτηρίζεται ἕνα τέτοιο ἔγγραφο. Δέν εἶναι δυνατόν νά τῆ κατανομήσω.

Κυρίες καί Κύριοι, βρισκόμαστε σέ μεγάλη καμπή τῆς ἱστορίας μας. Εἶναι γνωστό ὅτι κρίνεται ἡ τύχη μας σάν ἕνος καί σάν λαοῦ. Καί ἡ τύχη τῶν πολιτιστικῶν μνημείων τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἶναι συνδεδεμένη ἀρίστα μέ τόν ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ γιά τήν ἐθνική μας ἀνεξαρτησία πού θά ὁδηγήσῃ μέ τήν κατοχύρωσιν τῆς λαϊκῆς κυριαρχίας στήν ὀριστικῆ κοινωνικῆ ἀλλαγῆ.

Γιατί έμεις είναί βέβαίο ότι σύντομα ή κοινωνική άλλαγή αύτή θά γίνη. Καί επανέρχομαι στην προηγούμενη σκέψη μου. Στην μή επιστροφή των άρχαιοτήτων των μνημείων τής τέχνης στην Ούγγαρία γιατί εκείνο τό συντονικό καθοστώσ δέν έφρασε στις 'Ηνωμένες Πολιτείες και σās έρωτώ. 'Εάν ή 'Ελλάδα προχωρήση κοινωνικά και έξελιχθή και οι άρχαιοφύητες βρίσκονται στις 'Ηνωμένες Πολιτείες θά τίς κατακρατήσουν ναί, ή όχι ; Θά τίς κατακρατήσουν όπως έχουν κλέφει χιλιάδες από τά μνημεία τής 'Ελληνικής τέχνης. "Ε, αύτό δέν θά τό έπιτρέψουμε.

(Χειροκροτήματα)

Τελειώνοντας θά ήθελα νά προσθέσω και κάτι άλλο. "Οτι κατακρίναμε πάρα πολύ τόν νόμο 654. "Εχει και ένα καλό ό νόμος αύτός. Βάζει τό πράγμα στην πραγματική του διάσταση. Δέν είναι άρχαιολογικό τό θέμα, δέν είναι τεχνικό τό θέμα. Τό θέμα είναι πολιτικό. 'Ο άγώνας για τήν διάσωση των άρχαιοτήτων μας είναι πολιτικός άγώνας μέ τήν ευρύτερη έννοια φυσικά του πολιτικού άγώνα, πού περιλαμβάνει στα πλαίσιά του και τόν έθνικό άγώνα. Είναι άγώνας έθνικός και δέν πρέπει μέ κανένα τρόπο νά άφθεη μονάχα στις πλάτες των 'Αρχαιολόγων, στις πλάτες των καθηγητών, στις πλάτες των διακεκριμένων έπιστημόνων, οι όποιοι όμως δέν έχουν τήν πραγματική δύναμη τήν πολιτική δύναμη νά σώσουν τά μνημεία του 'Ελληνικού Πολιτισμού. Είναι άγώνας του 'Ελληνικού λαού όλόκληρου. Καί αύτό τόν άγώνα πρέπει νά τόν άμαλάβουμε έμεις όσοι βρισκόμαστε εδώ και όλοι όσοι θά μεταφέρουμε τό μήνυμα τό σημερινό προς τά έξω. Είναι καθολικός άγώνας.

Και μία πρακτική κουβέντα για νά σās άπαλλάξω. Μία καθαρή πρακτική κουβέντα. 'Επειδή ό άγώνας αύτός είναι καθολικός, όπως είπα, πρέπει νά είναι άγώνας όλου του 'Ελληνικού λαού, από τήν σημερινή συγκέντρωση ές βγή ένσ πόρισμα και τό πόρισμα αύτό νά λείη. Νά συστήσουμε έπιτροπή άγώνα, έπιτροπή άγώνα του 'Ελληνικού λαού άπ' όσοις βρίσκονται εδώ μέσα και έχουν ώρες διαθέσιμες, χρόνος και ικανότητα γι' αύτό τόν άγώνα και όποιον άλλον θέλει νά συμπαρασταθή. Μία ειδική έπιτροπή άγώνα πού θά φτάση τό θέμα, θά φέρη τό θέμα σέ σωστό όρδο και θά σώση πραγματικά τίς άρχαιοτήτές μας.

Εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

κ. Η. Κατληθάκης: 'Επειδή ή ώρα είναι προχωρημένη, θά παρακαλέσω όσου θά μιλήσουν ακόμα νά είναι κατά τό δυνατόν σύντομοι.

'Ο κ. Λυκοϋργος Καλλέργης, Βουλευτής 'Αθηνών του Κ.Κ.Ε. Έχει τόν λόγο.

κ. Α. Καλλέργης: Εάν Βουλευτής και εάν καλλιτέχνης θέλω νά έμψάσω τόν χαιροπατισμό του κόμματος πού εκπροσωπώ φυσικά, και τήν συμπάρασταση, αλλά και

τόν ένθουσιασμό μου και τά συγκαρητήρια για τήν πρωτοβουλία του Συνδέσμου γυναικῶν έπιστημόνων. Είναι πραγματικά πολύ σπουδαίο, πολύ σοβαρή αυτή ή πρωτοβουλία και ή άποφινή συγκέντρωση πρέπει να είναι άφρασηική.

Όταν ή Κυβέρνηση προβαίνει σε πράξεις άνεύθυνες και επικίνδυνες θά πρέπει οί άρμόδιοι, οί υπεύθυνοι, οί πραγματικά υπεύθυνοι άνθρωποι οί έπιστήμονες, να ξεσηκωθούν, να ξεσηκώσουν και τόν λαό και με επικεφάλησ αυτούς ό λαός όλόκληρος να άντιτάξη ένα πραγματικό, άποφασιστικό και τελεσίδιμο βέτο, όπως είπε ό έπιστήμονας ό κ. Πλάτων.

Μόνο έτσι μπορούμε να προλάβουμε αυτή τήν κατηφόρα που πάει να μάς σπρώξει ή Κυβέρνηση αυτό τόν καιρό. Μόνο αυτά είχα να πώ. Ευχαριστώ

(Χειροκροτήματα)

κ.Α. Χατζηδάκης: Ο κ. Κώστας Κοντογιαννάκης Γενικός Γραμματέας της 'Ελληνικής 'Επιτροπής για τήν Εύρωπαϊκή άσφάλεια και συναργασία θά μάς πη δυό λόγια.

κ.Κ. Κοντογιαννάκης: Κυρίες και Κύριοι, μολονότι άγεωμέτρητος, έφ' όσον εύρέθηκα στόν τόσο είδικό και τόσο κατατοπισμένο κύκλο σας, χάρη εις τήν εύγενική πρόσκληση του Συνδέσμου των 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων, θά ήθελα να τονίσω, να θέσω υπ' όφιν σας όρισμένες σκέψεις μου.

Πρέπει όμως να υπενκρινήσω ότι άτυχώς όέν ήταν δυνατόν ή επιτροπή μας λόγω του χρόνου που κήρε τήν πρόσκλησή σας να εκπροσωπηθώ κατά τρόπον υπεύθυνο δηλαδή άφου συζητήση τό θέμα και άφου τοποθετηθώ επί του θέματος, και συνεπώς οί σκέψεις που θά έκούσετε θά είναι, θά τίς έφέρω άπολύτως υπό προσωπική εύθύνη, ως τό ποῦμα έτσι, και υπό προσωπικήν ιδιότητα.

Τό δεύτερο, τό όποϊον επίσης θέλω να υπενκρινήσω, είναι ότι οί σκέψεις τίς όποϊες θά έχω τήν τιμή να έφέρω, όέν διατυπώνονται για να έντιπαραταχθούν εις όσα από τόσα είδήμονες έπιστήμονες τό έθεσαν μέχρι αυτή τήν στιγμή. Άλλά για να συμπαρασταθούν, ή άν θέλετε κατά τήν έκφραση τήν δική μας, των νομικών, για να συνεκτιμηθούν μαζί με όλα όσα, τόσα εμπειροστατωμένα και τόσο υπεύθυνα άκούστηκαν άπόψε.

Προχωρώντας στις σκέψεις μου, νομίζω ότι θά πρέπει να κάνουμε μία σαφή διαόκριση μεταξύ των κινδύνων που παρουσιάζει ή μετακίνηση ενός έργου τέχνης, επίσης μεταξύ των όρων αυτής της συγκεκριμένης εξαγωγής, κατά τόν όρο που επικράτησε, άρχαιοτήτων από τήν χώρα και μεταξύ της ανάγκης των όσο τό δυνατό πλατύτερο πολιτιστικών άνταλλαγών και πολιτιστικών σχέσεων μεταξύ των λαών.

των λαών. Η τελική πράξη του 'Ελσίνκι, με τήν όποία βέβαια δεν θα σας άπο-
σχολήσω ειδικότερα, έχω πάντοτε τήν έπίδραση ότι ο Έύνοςμος τήν 'Ελληνίδων
'Επιστημόνων θα μάς δώσει τήν ευκαιρία κάποτε να θέσουμε συνολικότερα τό
ντοκουμέντο αυτό υπό τήν κρίση σας, ή τελική πράξη του 'Ελσίνκι.

"Ένα ντοκουμέντο όχι υπογεγραμμένο, όχι μόνο από τήν χώρα μας, αλλά
από 33 Ευρωπαϊκές χώρες, 32 άλλες, τής 'Ηνωμένες Πολιτείες και τόν Καναδό,
αποδίδει μία καίρια σημασία στις πολιτιστικές ανταλλαγές ανά έκδηλωση τής
συνεργασίας μεταξύ των λαών και των κρατών, αλλά συγχρόνως και παράλληλα
ανά ένα όρο, ο όποιος αναπτύσσει τήν συνεργασία μεταξύ των λαών και των
κρατών και συνέπώς στερεώνει τήν ύλη.

Δέν πρέπει συνεπώς, κατ'άρχην να αντιμετωπίσουμε τό θέμα των πο-
λιτιστικών ανταλλαγών, των ειουδήποτε χωρίς να πάρουμε υπ'όψιν μας αυτή τήν
γενικότερη τοποθέτηση, αλλά βεβαίως χωρίς να συνεκτιμήσουμε πούς συγκεκριμέ-
νους κινδύνους, τούς όποιους τυχόν ή μετακίνηση ενός Α αντικειμένου μπορεί
να δημιουργήση για τό άνεικτίμητο αυτό αντικείμενο και χωρίς επίσης κατά τό
ίδιο βάρος και με τήν ίδια σημασία και με τήν ίδια αξία να εκτιμήσουμε και
να συμπαράθεσουμε, να ζυγιάσουμε τό τί υποκρύπτει εις τήν συγκεκριμένη πε-
ρίπτωση τυχόν ή ανταλλαγή, όπως εμφανίζεται, ή εξαγωγή μιας οποιαδήποτε άρ-
χαιότητα, ή οποιοδήποτε άντικειμένου τέχνης.

Τό να παράγνωρίσουμε όμως τήν σημασία τήν όποιαν έχει για τήν έπα-
φή μεταξύ των λαών των πολιτιστικών ανταλλαγών νομίζω ότι δεν θέ ήταν όρθό.
Με αυτή τήν άννοια, εύχαριστώ τήν ευκαιρία που μου έδώσατε να διευκρινήσω
αυτό τό ζήτημα.

(Χειροκροτήματα)

κ.κ. Χατζηδόνης: Παρακαλώ ο κ. Άλέκος Ξύδης Πρόεδρος των 'Ελλήνων Τεχνοκρι-
τών να μάς πη δύο λόγια.

Μικρόν κενόν λόγω άλλαγής πλευρής ταινίας

κ.κ. Ξύδης: Θα βγάλουμε σχατική δήλωση, αλλά μπορείτε να τό ξέρατε και από
τόρα, είμαστε όλοι κοντά σας, κοντά σε όλους τούς 'Ελληνας που όπως βλέπω
είναι πάρα πολύ έδω πέρα και αντιπροσωπεύουν πάρα πολλούς, τούς περισσότερους

"ΕΜήνες στην Ελλάδα. "Ήθελα να ρωτήσω δυο πράγματα και τις κάνω τις ερωτήσεις για να μπορέσετε να έχετε ίσως την ευκαιρία να μας διαφωτίσετε λίγο μη παραπάνω.

Μπορείτε να μας πείτε εάν πράγματι το Κένιγκραντ, το Τοκιο και το Παρίσι εξήγησαν αρχαιότητες ή υπεκινήθησαν άπατων να ήχησ ουν αρχαιότητες ; Γιατί γίνεται λόγος για αυτές τις πρωτεύουσες και θεωρούνται μήπως είναι καθαρά πολιτικό για να κατανασθοῦν όσοι πιστεύουν ότι το Λένιγκραντ είναι καλύτερο από την Νέα Υόρκη.

Και δεύτερον, ήθελα να ρωτήσω εάν έχετε υπ'όψιν σας από τους συναδέλφους σας ιστορικούς και τεχνοκράτες, όπως είμαι εγώ, ότι έγινε πολύ μεγάλο ζήτημα στην Ιρλανδία όταν το Μετροπόλιταν Μουσείμ όργανωσε πέρσι την έκθεση των Ιρλανδικών θησαυρών και ότι το Μετροπόλιταν Μουσείμ είναι γνωστό ότι έχει μεγάλα έλλείματα και καλύπτει τα έλλείματά του με την όργανωση τέτοιων εκθέσεων ξένων έργων τέχνης.

Αυτό, με όδηγεί στο συμπέρασμά μου ότι ο άγωνας μας για να είναι αλήθεια αποτελεσματικό δεν πρέπει να περιορισθῆ μόνο εις τα Έλληνικά έργα τέχνης, αλλά να σηκωθῶμε, να διαμαρτυρηθῶμε όπως διαμαρτύρονται οι Ιρλανδοί, οι Γάλλοι, για τα δικά τους έργα τέχνης. Άλλοι λαοί επίσης όταν εξαγώνται τα έργα μόνο και μόνο για άθλους σκοπούς, προπαγανδιστικούς, οὔτε καν οικονομικούς. Δεν θά βγάλη το Έλληνικό κράτος κεντάρα επ'αυτή την υπόθεση. Θα κερδίση το Μετροπόλιταν Μουσείμ πολλά εκατομμύρια, μπορεί και το Λένιγκραντ, μπορεί και το Παρίσι, δεν το ξέρω αυτό.

Πορίζω ότι δεν έχουν ζητήσει έργα και πρέπει να έχουμε υπ'όψιν μας ότι αυτές οι εκθέσεις και αυτές οι εκδηλώσεις κάποτε υποκινούνται από την Αθήνα για πολιτιστικούς σκοπούς τους όποιους, εγώ τουλάχιστον τους υποπεύουμε.

Εύχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

κ. Σ. Καρούζου: "Ήθελα πρώτα να πῶ τό εξής, ότι εμείς δεν πρέπει να θεωρηθῶμε ότι είμαστε κατώτεροι, υποανάπτυκτοι, σχετικά με άλλους λαούς. Γιατί οι Ιταλοί δεν βγάζουν καμένα Ρωμαϊκό έργο, δεν βγάζουν. Βγάζουν αφίσσες. Άδενον μερικοί αντίδικοι, με πῶς "Η Νεάπολη έχει ένα Μουσείο με 100 θέσεις. Από τις 400 αυτές θέσεις, μερικές έχουν την Πομπηία. Και στην Πομπηία είναι άλλες. Και βγάλανε μερικά ταμπλά από την Πομπηία. Τί σχέση έχει αυτό, τό πλήθος αυτό, βγάλανε μερικά. Άλλά αγάλματα και άλλα αυτά δεν βγάζουν ποτέ οι Ιταλοί.

Οι ἄλλοι μετά τήν συμφωνία τους πού ἐκινῶ ὁ Οὐκράινορ, δέν βγάδουνε ποτέ κανένα ἄγαλμα. Ἀλλά ἐγώ θέλω νά σᾶς πῶ τό ἐξῆς συμπληρώνοντας τήν Κα.Κοντολέοντος, θέλω νά πῶ ὅτι ἡ ἱστορία εἶναι ἀπόμνη καλλιάότερη. Διότι τό 46 μόλις ξεθάσαμε τά ἀρχαῖα καί θέλαμε νά κάνουμε ἕναν ὑποτυπώδη τουρισμό τά κτίρια τά χαλασμένα παράλληλα σέ κάποια θέση πού ἦταν ἀπόμνη ὑποφερτό τότε ἦρθε ἀπό τό Μητροπολιτικό Μουσείο ἕνας ξύριος καί ἐπέμεινε στόν Χρήστο Καρούζου νά βγοῦνε ὁ Ποσειδών ἀπό τό νησί, ὁ Ἡνίοχος καί αὐτά. Τα καλύτερα ἔργα, καί ὁ Ἐρμῆς τοῦ Πραξιτέλους, ἐπέμεινε.

Καί βέβαια δέν ἐπληροφορήθηκε σέ τί τύπο "Ἕλληνορ μιλοῦσα, ὅταν τοῦ εἶπε, βέβαια ὅταν τά συνοδεύσετε ἐσεῖς. Πρώτη προῦσις. Καταλαβαίνετε τί διαφθορά πού ὑπάρχει πίσω ἀπ' αὐτά τά πράγματα. Θέλω νά σᾶς πῶ ὅτι ἀπό τό 45 δέν τό πέτυχαν τότε, ἀλλά τί κινητή πού ἦταν αὐτή ἡ πρότασις τῶν τήν ἐποχή πού ἐμεῖς μόλις ἀρχίζαμε νά ἔχουμε ἕναν τουρισμό.

Αὐτό ἤθελα νά πῶ.

(Χειροκροτήματα)

κ.Κ.Χατζηθόδωρου: Ὁ καθηγητής κ.Σακελλαρίου Μιχάλης, προσθέτει τό ἐξῆς περίεργον ἐρώτημα :

- " Ἐφ' ὅσον πληροφορηθήκαμε ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀρχαιοτήτων
- " μας ἀνάγεται σέ πρωτοβουλία τοῦ κ.Κάτς τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1974, πῶς
- " στέκει ἡ δικαιολογία ὅτι λόγω τῆς ἀποστολῆς εἶναι ἀνάγκη προβολῆς
- " ἐθνικοῦ δικαιίου ; "

(Χειροκροτήματα)

Ἡ Κα. Τούλα Δρακοπούλου, φιλόλογος θέλει νά πῆ δυό λόγια ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐσωτερικοῦ.

Κα.Τ.Δρακοπούλου: Ἀπό μέρος τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ὀμμουνιστικοῦ κόμματος Ἑλλάδας ἐσωτερικοῦ, ἤθελα νά δηλώσω καί σ' αὐτή τήν αἴθουσα ὅτι τό κόμμα μας εἶναι ἀντίθετο σέ ὁποιοδήποτε ἐνέργεια, σέ ὁποιοδήποτε πράξη μειώνει τήν ἐθνική μας ἀξιοπρέπεια.

Καί αὐτό πούπηγαίνει νά γίνη τώρα κεί ἐπιτέθηκε πάρα πολύ ὄρατα ἀπό τοῦς διαπρακτεῖς ἐπιστήμονες ὀπόψε, εἶναι πραγματικό ἔγκλημα πού πᾶσι νά γίνη στόν τόπο μας. Αὐτή τήν ἔννοια εἴμαστε τελείως ἀντίθετοι καί θά βοηθήσουμε ὅσο μπορούμε γιά νά μὴν γίνη. Καί εἴμαστε πολύ περισσότερο ἀντίθετοι πού αὐτό τό πρᾶγμα γίνεταί ἀπό μία ὑπεύθυνη Κυβέρνηση τοῦ τόπου μας.

Προσωπικά ἐπειδή ἔχω σπουδάσει καί ἀρχαιολογία, ἔχω μία πολύ μεγά-

λη ευαισθησία γι' αυτό τό θέμα, και πραγματικά παρ' όλα όσα μπορεί νά ζέρω, έννοιασ απόφα, ότι έξοκλίστημα πολύ περισσότερο προκειμένου νά βοηθήσου-
με. Έχουμε πολύ περισσότερο στοιχεία τώρα, γιά νά μπορούμε νά βοηθήουμε πε-
ρισσότερο.

Μία πρόταση θά ήθελα νά κάνω. Φοβῶμαι ότι αυτό τό θέμα έχει μείνει σέ ένα στενό κύκλο ανθρώπων, του πνεύματος ειδικών και δέν έχει φτάσει πο-
λύ πλατείά στον κόσμο. Γιατί δέν πρέπει νά ξεγαλιόμαστε, και οι άλλοι άνθρω-
ποι πού διαβάζουν έφημερίδες, όταν δουν ένα τίτλο πού αναφέρεται σέ κάποιο
επι.τημονικό θέμα, σέ κάποιο αξιολογικό θέμα, θεωρεί λίγο-πολύ ότι δέν
τόν άφορᾷ. Είναι γιά κάποιους άλλους, γιά κάποιους ειδικούς. Θά κοιτάζει τό
πρόβλημα, τό όποϊον θεωρεί, ότι τον άφορᾷ, άμεσα σέ σχέση μέ τά δικά του
προβλήματα.

Έχω τήν έντύπωση, ότι πρέπει νά βρούμε τρόπους, δέν μᾶς παίρνει
φυστυχῶς απόφα ο χρόνος, όμως μπορούμε νά σκεφτοῦμε και μέ άλλες ευκαιρίες,
και σέ άλλες αίθουσες, νά βρούμε έναν τρόπο συμμετοχῆς του κόσμου σέ αυτή
τήν ιστορία. Και νά ένα παράδειγμα. Αν μία τέτοια συζήτηση γινότανε στήν
Ν. Ίωνία, αναφέρω μία τελείως λαϊκή συνοικία, θά γινότανε πραγματικῶς συ-
ναγερισμός. Και αυτές οι συζητήσεις, αντί νά μένουνε, γνωρίζω πολλούς από
τούς παρόντες και αντιλαμβάομαι και τήν ιδιότητα περίπου και των άλλων,
εἴμαστε ένα κόσμος, ο όποϊος συγκινούμαστε και πολεύουμε γιά αυτά τά θέ-
ματα.

Δέν πρέπει νά μείνει μόνο ανάμεσα μας, πρέπει, νά πᾶει πολύ πλατείά,
γιατί άφορᾷ όλόκληρο τον ελληνικό λαό.

Εὐχαριστῶ.

(Χειροκροτήματα)

κ.Μ.Κατζηδάκης: Ο γνωστός συγγραφέας, Άκης Τροπαίτης, κάνει τήν ἐξῆς ἐρώ-
τηση έπορίας. Έάν τήν τακτική του Μητροπολιτικοῦ Μουσείου, Νέας Υόρκης,
ἀκολουθήσουν και άλλα Μουσεία τῆς Ἀλλοδαπῆς, θά έπαρκέσουν τόση οι θησαυροί
των Μουσείων, γιά νά ικανοποιήσουν ἐπιθυμίες των ζένων φίλων μας;

(Χειροκροτήματα)

Κατετέθημε φήμισμα των σπουδαστών τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Ευναγῶν,
οι όποϊοι θεωροῦν τήν απόφαση τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης, νά μεταφέρει και νά
ἐκθέσει στό Ἐξωτερικό, σπάνια μνημεϊατῆς δικῆς μας κληρονομιάς, ἐπιζήμια.
Και ἐξηγοῦν πολύ ὄρατα, ἐπειδή ἡ ὥρα παρᾶσε, λυποῦμαι δέν θά τό διαβάσουμε
ἔλο, ἀλλά πρέπει, (Χειροκροτήματα)

Έν μέλος: 'Ομιλεί μακράν τοῦ μικροφώνου μὴ ἀκουόμενον.

κ.κ. Κατζηδάκης: Εὐχαρίστως. Φτάνει νὰ ἔχουμε τὴν ὑπομονή ...

Έν μέλος: 'Ομιλεί μακράν τοῦ μικροφώνου μὴ ἀκουόμενον.

(Ταυτόχρονοι διαλογικαὶ συζητήσεις)

κ.κ. Κατζηδάκης: Τὸν λόγο ἔχει ἡ Κα. Φρουδάκη, κάνει τὴν ἐξῆς πρόταση:
Παρακαλῶ.

" Νὰ ἐξουσιοδοτηθεῖ ὁ Σύλλογος τῶν Ἐπιστημόνων Ἑλληνίδων, νὰ γράφει σὺν

" τομο ψήφισμα καὶ νὰ δοθεῖ ἀπὸ Ἐπιτροπὴ στὴν Βουλὴ, καὶ εἰς τὸν κ. Ἰψουρ

" γό Πολιτισμοῦ. "

Καὶ δεύτερον τὴν πρόταση:

" Νὰ συνταχθεῖ ἓνα κείμενο, τὸ ὁποῖον νὰ σταλεῖ εἰς τὴν Πηλεόραση, μὲ

" τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ διαβασθεῖ. "

(ὄρυθος - ταυτόχρονοι διαλογικαὶ συζητήσεις).

Κα. Μ. Φρουδάκη: Ἐγὼ κάνω τὴν πρόταση, κύριοι, νὰ κάνει ἐδῶ στὴν σημαντὴ μας συγκέντρωση ἓνα μικρὸ ψήφισμα, καὶ νὰ τὸ υπογράψουμε ἐμεῖς. Αὐτὴ ἦταν ἡ πρόταση. Νὰ κάνουμε ἓνα ψήφισμα σύστημα καὶ πρὶν φύγουμε νὰ βάλουμε ὑπογράφες.

(Ταυτόχρονοι διαλογικαὶ συζητήσεις).

κ.κ. Κατζηδάκης: Λέγετε.

Έν μέλος: 'Ομιλεί μακράν τοῦ μικροφώνου μὴ ἀκουόμενον.

κ.κ. Κατζηδάκης: Νάλιστα.

Έν μέλος: Συνεχίζει μακράν τοῦ μικροφώνου μὴ ἀκουόμενον.

Φέ-ε καὶ συνεχίζει λέγων: Τὸ ἄλλο θέμα πρέπει νὰ βγεῖ στό παθοδρόμιο.

Πρέπει νὰ καταλάβετε τίς υφθαίνοι.

(Χειροκροτήματα)

Κα. Μ. Φρουδάκη: Λοιπόν, νὰ σῶς διαβῶς τὸ ψήφισμα, ποῦ ἐμπροσθεῖ τὸν Σύλλογο Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, καὶ νὰ παρακαλέσουμε ὅποιους θέλουν, πρὶν φύγουν νὰ βάλουν μία ὑπογραφή. Λοιπόν, τὸ ψήφισμα λέει τὰ ἐξῆς:

" Ὅσοι συγκεντρωθήκαμε σήμερα, 30/11/1978, μὲ πρωτοβουλία τοῦ συνδέσμου

" Ἑλληνίδων Ἐπιστημόνων, στὴν αἴσθουσα αὐτὴ, γιὰ τὴν δημόσια συζήτηση,

" μὲ θέμα τίς ἐξθέσεις ἑλληνικῶν Ἀρχαιοτήτων στό Ἐξωτερικό, ψηφίζουμε

τά παρακάτω:

" Με τις παρούσες συνθήκες της πατρίδας μας και ειδικότερα της 'Αρ-
 " χαιολογικής 'Υπηρεσίας, και του 'Ανωτάτου 'Οργάνου 'Αρχαιολογικού Συμ-
 " βουλίου, θεωρούμε ότι η 'οργάνωση εκθέσεων των 'Ελληνικών 'Αρχαιοτήτων
 " στο 'Εξωτερικό, με την πρωτοβουλία των ξένων Μουσείων, είναι επιζήμια
 " για τους θησαυρούς της 'Ελληνικής μας κληρονομιάς και απαράδεκτη για
 " την 'Εθνική μας 'Εξιοπρέπεια." "Οποιοσδήποτε θέλει, μπορεί να το υπογράψει.

(Χειροκροτήματα)

Κα.Μ.Φρουδάκη: Το 'ερώτημα είναι, αν 'εγκρίνετε τό ψήφισμα.

'Ο Σύνδεσμος 'Ελληνίδων 'Επιστημόνων 'εγκρίνει
 τό ως 'ενω ψήφισμα.

κ.Μ.Χατζηδόκης: Λύεται η Συνεδρίασις.

ΩΡΑ ΑΝΕΒΟΣΕ : 22.00

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΓΙΑ ΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΩΣ - ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ
 ΔΣΠΑΣΙΑ Π. ΜΑΠΑΚΟΥ
 ΤΧΩΡΤΙΣ 3 - ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΝΙΓΤΟΣ
 ΤΗΛ. 623.845-802.492-ΑΘΗΝΑ